

7551

PAHLAVI, GUJARATI AND ENGLISH DICTIONARY.

BY

JAMASPJI DASTUR MINOCHEHERJI JAMAS~~T~~ASANA,

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, AND

MEMBER OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY.

VOLUME III.

A. Y. 1251.

A. C. 1882.

BOMBAY—JEHANGIR BEJÂNJI KARANI, 18, PARSÎ BAZAR.

LONDON—MESSRS. TRÜBNER & Co., 57 & 59, LUDGATE HILL.

(All rights reserved.)

BOMBAY :

PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

B. M. L. C. LIBRARY	
Acc. No.	
Class No.	
Author	
By Card	

પેહેલવી-ચુજરાતી અને ઇંગ્રેજી શબ્દકોષ.

૨ . . . ૨,

જામાંસ્પષ્ટ દસ્તુર મીનોચેહેરજી જામાંસ્પ આસાના,

મુંબઈની યુનીવર્સીટીનાં ફેલો, અને મુંબઈની રાયલ એક્સી-
આટીક સોસાઈટીના મેમ્બર.

દફતર ૩ જી.

સને ૧૨૫૧ યજ્ઞદ્વરદી. સને ૧૮૮૨ ઈસવી.

મુંબઈ—જેહાંગીર બેજનજી કરાંની

નાં ૧૮, પારસી બજાર.

લંદન—મીસીઅરસ ટુબનરની કુંપની,

૫૭ અને ૫૯, લંદન હીલ.

(તરજુમે કરવાનો તથા બીજા સર્વે હક્કો ગ્રંથકર્તાએ પોતાને સ્વાધીન રાખેલા છે.)

મુંબઈ મધ્યે

એન્યુકેશન સાસાઇટીનાં છાપંખાનામાં છપાવી પ્રગટ કર્યું છે.

OPINIONS ON THE WORK AFTER THE PUBLICATION OF ITS SECOND VOLUME.

Pahlavi, Gujarati and English Dictionary, Vol. II.
JAMASPJI DASTUR MINGCHEHERJI JAMASP

By

(*Deccan Herald*, June 10, 1879)

We have the pleasure to acknowledge receipt of the *Pahlavi, Gujarati and English Dictionary*, the work of Mr. Jamaspji Dastur Mingcheherji Jamasp Asana. Pahlvi scholars will doubtless be glad to welcome this book as a very great aid to them in their studies. The Parsis are not far behind in the work, which has been so attractive to Danish and German students of Oriental literature. The importance of such a work has long been felt, and we are glad to notice that this help to the Oriental student has now been furnished. It will be useful to Europeans, as the meanings are given both in Gujarati and English. The peculiarities of the language have been very carefully explained. In the body of the work the words are arranged in their phonetic rendering into Gujarati and English, and then their meaning is given. The Pahlavi language is the most ancient and difficult of all the languages spoken in Persia, though many recent words are derived from the Avesta, Sanscrit, and other languages. This book will be exceedingly useful to every Pahlavi student, and we trust it will be well patronized by students generally in Western India.

(*Indian Daily News*, June 18, 1879.)

There are some languages that are called dead, which yet live, there are some dying that can well be spared, and there would be some advantage if some that are dying could be helped in the process. There would be a gain to mankind if humanity could approach a little nearer to unity of speech, and the Babel of tongues be reduced once more to harmony. It will always happen, however, that as threatened men live long, threatened languages will die hard. The tendency to extinction as regards the Welsh tongue roused the patriotic fire of the people, and to preserve their distinctness as a people, they immediately set to work to cultivate the Welsh language,

and gave prizes for Welsh songs and books. Whether they will be able to preserve their language for popular use is doubtful in this age of Board Schools. No doubt it was similar inspiration that led Jamaspjee Minocheherji Dastur to compile a Pahlavi, Gujarati, and English Dictionary. The work seems to have been undertaken in the same spirit, and the second volume has just been published. The language is quite strange to people on this side of India, and we cannot pretend to give any critical notice of it. We may observe, however, the first volume was highly spoken of by Oriental authorities. Scholars and students of the language will doubtless find it a useful and acceptable work.

(*Mail, Standard and Daily News*, June 20, 1879.)

We have received a copy of the above work which is published at the Education Society's Press, Byculla. It is beautifully printed and well got up, and reflects great credit on the publishers. It has been compiled by Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, a Fellow of the University of Bombay and a Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. We do not profess to be acquainted with the Pahlvi and Gujarati languages, and have therefore referred the work to a native scholar in Madras, a graduate of the University, whose opinion we give below. The author tells us in his preliminary note "that owing to the study of the language having been almost abandoned by the people, and to the negligence and unwillingness of its teachers in imparting its knowledge to some praiseworthy few who desire to penetrate the mysteries of their ancient tongue, it has day by day sunk into obscurity, and finally has become almost obliterated." It appears that the work was designed and commenced by the author's father, whose death made it incumbent on the son to complete it. Several individuals, including the late Dr. Wilson, appear to have taken much interest in its compilation, and to have rendered some assistance to the compiler, who is afraid that several errors may have crept into the work, as it is the first attempt of its kind. The native gentleman to whom we showed the work says that it is conscientiously compiled, and as a book of reference it should be received with favour in the Gujarati country, where it is likely to prove a useful and explanatory guide, both to classical students and to the boys in public schools in Bombay as well as to ordinary readers and men of business in that Presidency.

(*Bombay Review and Daily Advertiser*, June 28, 1879.)

We have before us a work which has been too long needed not to meet with a cordial welcome ; for though the learned Dastur may have left something to be desired from a scientific point of view, his book cannot fail to be of immense value to all who aspire to a practical knowledge of the Pahlavi tongue. In order to form an idea of the advantage accruing to students by the publication of a work of this description, it must be remembered that the Pahlavi language, though generally written in a character very similar to its parent, the Zend, has, by a traditional system of abbreviation,

to contain a vast number of words only symbolically represented. To illustrate this by an example, it is enough to open the Dictionary at the first page, where we find the Zend form of the letter *ā* used in Pahlavi as the equivalent of the Zend sounds *ā*, *ā*, *i. e.*, *kha* and *ha* ; and glancing down the following pages we find this single symbol employed to represent no less than twenty-five words and prefixes of the most varied nature. Until a few years ago these readings were known only by tradition and by the aid of a few imperfect glossaries, and although Dr. West and the late Dr. Martin Haug laboured in this field, it was without any immediate result, for the former never completed his book and the latter died in the midst of his work. Moreover, it is to be feared, that owing to the small attention bestowed on the study of English and German by the majority of the Parsi priesthood, the works of European scholars would be of little or no use to the very class who would in reality most require their assistance. The learned Dastur has therefore not only bestowed a boon on Oriental scholars as a whole, but has fully doubled the value of his work by giving a full version with the pronunciation, in the Gujarati language, thus rendering the Pahlavi Dictionary perfectly accessible to his own nation.

The lexicography itself appears to be the result of a much more extensive perusal of Pahlavi works than is usually possible, and the compiler has had access to many rich private libraries ; so that in all probability his work contains a larger number of words than a European scholar would have been able to collect. It seems to us a matter to be regretted that the references to the authorities have been given only in a limited number of instances, though the author tells us that this has been done wherever the meaning of a word

appeared to him doubtful. It must indeed be evident to scholars that, by a more copious quotation of the sources used, the Dictionary, though essentially a popular work chiefly designed for the use of the Parsis themselves, would make a valuable foundation upon which to construct a more elaborate and scientific work.

The author, in his preliminary note, makes a brief statement of the system he has followed, which is an excellent one; indeed it is impossible to overrate the advantages gained by an alphabetical arrangement of the Pahlavi words according to their initial symbols, independently of their pronunciation As a popular and reliable guide and assistant to the native student Dastur Jamaspji Minocheherji's Dictionary stands alone, while to the European scholar it will prove itself to be of the greatest value in any future attempt to compile a thoroughly scientific Pahlavi Lexicon.

(The Contemporary Review, October, 1879.)

A *Pahlavi Dictionary*, by Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp Asana, of which the first two volumes have just appeared (London, Trübner & Co., 1879), supplies a want long felt by students of the old Persian speech. Pahlavi is the name applied to the old Persian tongue, and more particularly to that phase of it which was spoken during the reigns of the Sassanian kings. It is of great interest to the philologist, inasmuch as it contains a large admixture of Semitic words, derived, however, from a different source than the Arabic element in modern Persian, and appears to be akin to the Assyrian. Dastur Jamaspji Asana interprets the word *Huzvaresh* to mean the "language of Assyria"—a suggestion which, if correct, throws some light on the origin of the language. The etymology of the word Pahlavi has been the subject of much discussion, but the latest as well as the most reasonable conjecture is that of Dr. Haug (followed by the author of this Dictionary), that it is identical with *Parthva*, the Parthia of the classical writers; the most warlike and important nation having given its name to the language, just as the province of Pars has given the name to the language of modern Iran. The great difficulty in compiling such a Dictionary as the present, apart from the unsatisfactory nature of the available texts, is that the alphabet is so very vague and confused. The language

contains a very great number of sounds which the alphabet, borrowed from the Semitic, is incapable of expressing; the same letter, therefore, is often used for different sounds, and combinations of the various letters again often express simple sounds. This makes the arrangement very difficult, but the author of this work has adopted the only safe method—that of arranging the words according to the alphabetical order of the letters rather than in order of sounds. A table, in which the various combinations of the letters are explained, also much simplifies reference. The author has in all cases followed the traditional reading and interpretation of words, leaving to the more critical scholars of Europe the task of investigating them from a scientific point of view.

(*Native Opinion*, June, 1879.)

The second volume of this valuable work, compiled by Mr. Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp Asana, Fellow of the Bombay University and Member of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, is now before the public. It continues the Dictionary from page 169 to page 440 in the same painstaking, detailed and instructive manner which had been pursued in the first volume in four different characters and languages; a peculiarity which alone is calculated to impart to this Dictionary a marked pre-eminence over any other hitherto published work. The opinions of the late Professor Westergaard, of Dr. Haug, as well as of the living scholars, such as Darmesteter, West, &c. prefixed to this volume are of more weight than anything we could say of its value, so that we may be excused for not adding our poor eulogy. The clearness of the various types used is conspicuous and the paper good, which external recommendations will also contribute to enhance the intrinsic worth of the book to students.

From a private letter dated January 26, 1880, from Dr. WILH.

GEIGER, Professor of Oriental Languages at the University of Erlangen (Germany).

. I am quite of the same opinion as our authorities—West, Darmesteter, &c., who find your Dictionary to be of great value and advantage to all people studying the Pahlavi. The thing I especially appreciate is your arrangement of the words, by their signs and not by their sound; in a similar way as West has done it in his capital Dictionary to Arda Viraf Nameh. By this way your

community of Bombay to neglect and lose by its lethargy the treasures which are bequeathed to them by their ancestors. Should they mind spending a few rupees every year? The work of their learned Dastur will for a great part contribute to make the word of Zoroaster and the good law of Mazda better understood in the whole of Europe, as they have before them such a prosperous wealth. What would the soul of Sir Jamsetji Jijibhoy say in the Gurothman?

JAMES DARMESTETER.

Translation of the Review of the Second Part of the Pahlavi Dictionary written in a German periodical called "Das Literarische Centralblatt," of June 1880.

It is the want of a clerical hand-book, which makes the study of the Pahlavi Literature so very difficult. It is true we have a few special Dictionaries, such as Arda Viraf of West, and the Bundelesh of Justi; but a Dictionary of the whole literature, containing especially the translations of the Avesta, has always been a great necessity for all Iranists. For this reason we may well express our joy, that the learned Parsee Priest Jamaspji, whose knowledge in the Pahlavi literature surpasses by far all Europeans, has continued and finished the great work of the Pahlavi Dictionary, begun by his father.

This Dictionary contains 440 pages, about 4,000 words, written in original types, as well as in Gujarati and Roman letters, with their meaning in the Gujarati and the English languages. The whole book is arranged in the same way as Dr. West's Dictionary of Arda Viraf; the last word of the 2nd volume being *āshuftan*.

We sincerely hope that this Dictionary will progress more and more; it will certainly meet with great success. A certain number of letters, just printed, prove that the completion of this Dictionary is looked for with interest by all learned men.

Translation of a Review by Dr. C. DE HARLEZ, of the University of Louvain (Belgium), in the *Bulletin Critique* of 1st January 1881.

. The religious books of the ancient Persians and of the Zoroastrians of the posterior times are still in obscurity. A complete Dictionary of the Pahlavi language is one of the principal

desiderata of Oriental science. Certainly there are some special lexicons explaining certain texts; but a complete glossary of the language has not yet been compiled. It is therefore very satisfactory that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, has undertaken this work so difficult and important.

It is evidently not a long time since Europe taught India to understand its religious books. The Indian Parsis, instructed by our great masters, have taken the lead in their turn, and are now the pioneers of science. But their zeal could only be admired chiefly because a religious sentiment and some opinion of their faith instigates them.

It was therefore with a lively sympathy that the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. Two volumes of the Pahlavi Dictionary are already published, notwithstanding the material difficulties which detained our author up to this moment. We sincerely hope that his work may be brought to a successful end.

Although the method of the author is not that of European science, yet his book constitutes a collection of the most precious materials. Dastur Jamaspji Minocheherji was perfectly prepared for the execution of this great work. He possesses numerous Pahlavi works and manuscripts, several of which were yet unexplored; he has studied them thoroughly; and knows the whole of the contents. His work is received with great favour, as could be seen from the Introduction of the 2nd volume, where the opinions of some princes of European science are given. In fact we see among them the editors of our principal reviews: West in the *Academy*, Angelo de Gubernatis in the *Bulletino*, Ferd. Justi in the *Bibliographisches Anzeigen*, and Haug in his *Essays*.

- In his preliminary notes he first gives the explanation of his method of compilation, on reading which the student must engrave it in mind if he wishes to profit by the use of the book. It is sufficient for us to say that the work of the author has all the characters of a true scholarship, and that it will render good service to Oriental science. Everybody like us will wish that it may be finished soon, and will be thankful to its talented author for his efforts and his services.

(*Revue Critique Internationale*, of April, 1881.)

When a report of the two first volumes of this important work was published, the learned author informed us that the third part is on the point of appearing. We content ourselves to-day to communicate to our readers this excellent new hope that the third volume will be obtained by us.

A complete Pahlavi dictionary is certainly one of the principal desiderata of the Oriental science; many parts of the version of the Avesta and some other books of the Parsis are yet obscure, and consequently many Pahlavi words are left unexplained and also cannot be read with certainty. The learned head of the Dasturs of Bombay is one of the scholars, the best prepared to bring to a good end this difficult enterprise. He possesses numerous manuscripts, several of which have not yet been explored by any one but him, and he is the sole inheritor of books of his father who left behind him an illustrious name in the learned world. He is wholly destined to accomplish the commenced monument. The most distinguished Iranists—as West, Haug, Justi, and Westergaard—have given their unanimous eulogies to the first volume of the Pahlavi Dictionary. We cannot but associate ourselves with it, and wish the most happy success to the work of the learned Dastur.

(From a private letter dated 2nd December 1881 from Dr. MEURIN, Roman Catholic Bishop of Bombay.)

“The *Pahlavi Dictionary* is undoubtedly of the greatest and, indeed, of an everlasting importance, and for which the scientific world is highly indebted to you.”

(Translation of an article from the *Journal Asiatique* of 1881.)

A complete Dictionary of the Pahlavi of the Persian books is still one of the principal desiderata of the Oriental science. It exists well in the form of special lexicons, explaining the texts of certain books in particular, such as the *Pandnameh*, the *Ardaviraf Nameh*, the *Goshte Farian* and of certain fragments, such as are given in the second volume of the “*Traditional Literature of the Parsis*” by Spiegel, and our “*Pahlavi Manual*,” but a complete one of the

language has not yet been attempted, and arranged in order. Many important books are, therefore, in some measure obscure up to this time. It was therefore with a lively satisfaction that European savants learnt that a Zoroastrian priest, a Dastur of Gujarat, had undertaken this task, equally difficult and important. They now see that the time when Europe taught the Indian Zoroastrians to understand their religious books has passed away. The Indian Parsis, instructed by our own qualified masters, have taken the lead in their turn, and the science will be soon indebted to them for the remarkable progress. •

Amongst the books destined to favour this progress we can mention the Pahlavi Dictionary of the Chief Dastur of Bombay. His rank as a Fellow of the University of Bombay already tells us that we have to do with a man of science.

It will not at all be astonishing, therefore, for the favour with which the commencement of the work of Dastur Jamaspji Minocheherji was received. The author was besides perfectly able for the execution of this great work. He possesses a rich library and precious manuscripts, several of which are still unknown to Europe. He has managed to turn his literary riches to good account. The savants of India as well as of Europe are pleased to give their unanimous eulogium to this new Dictionary. The reviews taken by Drs. West, Justi, Angelo de Gubernatis, Haug, and Westergaard are to be found in the Introduction of the 2nd volume. It is also with profound surprise that we have learnt that this interesting work is threatened to be interrupted by want of perseverance of its supporters. It would do honour to the Indian Government if it should take such means as could bring the work to a successful end—the learned Europeans would certainly co-operate with all the power that lies in them.

In the beginning of his work, Dastur Jamaspji Minocheherji gives some indications relating to the alphabetical order adopted in the Dictionary. It is not at all an easy thing to arrange the Pahlavi words in such an order as could make the reference easy. The author, according to our notion, has followed here the most wise plan, and it is likewise what we are resolved upon. He has only taken into account the form of letters—the scholar has thus an assured guide. In the arrangement of letters the author has followed, contrary to the adopted usage, the linguistic order (order relating to the Science of

Language), placing first the vowels, then the gutturals, palatals, dentals, &c., following. The Dictionary of the Dasturan Dastur of Bombay will certainly be a rich thesaurus of the Zend (Pahlvi) language, and the most precious assistance for the Iranists. Numerous are the words for which one could vainly search in the usual lexicons printed as well as unprinted. With a modesty which honours him greatly, the author recognizes how it is easy to be misled in a work of this kind, undertaken for the first time, and he begs of his readers to point him out his errors. He has tried to rectify the readings adopted by his co-religionists, and has, for this purpose, very much compared them with the system adopted in Europe. However, we think, it would have been better if he had followed it completely. . . .

. . . The Introduction, which is not at all without scientific value, treats of the Pahlavi language and of the signification of the words *Pahlavi* and *Yuzváresh*. The author naturally follows the Zoroastrian and Avestic traditions—he takes the origin of the language from the Kayanian and the Peshdadian Kings. We are not to discuss here the questions of this kind which only indirectly concern the Dictionary. Everybody like us would wish that the learned Dastur may be able to finish the work soon, and will eagerly recognize the services which it would render to the science. We have learnt that he has been able to overcome the difficulties which retarded his publication, and that the third volume of the Pahlavi Dictionary is now on the point of appearing.

આર્ચે પુસ્તકનો બીજો ભાગ છપાઈ બાહર પડીઆ પછી તે ઉપર અપાયલાં મતો.

પહેલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્લેશ શબ્દ કોષ, ભાગ ૧લો અને ૨.જો, રચનાર દસ્તુર જામારૂપજી મીનો-
• • ચેહરજી જામારૂપ આસાના.

જામેજ મશેદ—તા. ૧૧ મી જુન ૧૮૭૯.

પેહલવી જેવી પુરાણી અને મરણ પામેલી ભાષાને રાજીવન કરનારા તથા એવી એક ભાષાનો શબ્દકોષ બનાવનારા તરીકે દશતુરજી શાહેબ જામારૂપજી મીનોચેહરજી જામારૂપઆસાનાનું નામ હવે પછીની તવારીખમાં અને અકશર કરીને જરથોરાતી શ્રીકામા અમરગ રહેશે. દશતુરજી શાહેબનું આ બીજું વાલમ માન રાહીત સ્વીકારતાં હમાને તેમની તારીફમાં થોડાક શબ્દો લખવાની ફરજ પડે છે. આ પુરાતક બનાવવામાં તેમને જર અને જેહેમત બેનો મોટો ખર્ચ કરવો પડેલો હશે, એવું એ પુરાતક હાથમાં લેતાં જ વાચનારને જહત માલમ પડી આવે છે. આ પુરાતકની તારીફ હમા પેતિજ કરીએ છે એમ નથી, બીજાં વરતમાન પતરોએજ કરીએ એમ નથી, પણ પ્રોફેસર પેસાઠ, ડાક્ટર હાઉસ અને જરમનીના બીજા કામેલ વીદ્વાનો અને જરથોરાતી ધરમના અભ્યાશીઓએ કરી છે. એ ગ્રંથ જરથોરાતી પુરાતકોનાં કેતાબખાનાંને શારી જેબ દેશે એમ માંતો કશી નવાઈ નથી. જુની ચોપડીઓ અને બીજાં પુરાતકોમાંથી ઉતારા કરી તેને નવી ધપમાં બનાવવાં શેહલ છે, પણ એક મરણ પામેલી ભાષાને રાજીવન કરી તેનો કોષ બનાવવો કાંઈ શેહલ કામ નથી. દશતુર જામારૂપજી એ કોષના ગુજરાતી શાય અંગરેજી અરથો પણ આપી-આછે, અને તેથી હઉરેપના વીધારથીઓની પણ તેઓએ એક મોટી અગત પુરી પાડી છે. એવણના મરનાર બાવા દશતુરજી શાહેબ મીનોચેહરજીનાં પગલાં ઉપર ચાલી તેમનીજ માફક તેઓએ જરથોરાતી કોમની જોવા બજાવવી જરી રાખી છે તે જોઈ હમાને આનંદ ઉપજે છે. પોતાના ધંધાના કામથી એવણને ફરશદ ઘણી થોડી મલતી હશે અને તેના હપીઓગ આવાં એક અગતનાં પર્યુ બીકત કામ પાછલ તેઓએ રાખેલા જોઈ હમા તેવણને મુબારકબાદી આપીએ છીએ તો પણ જરથોરાતી ધરમના એક વડા ધરમ ગર તરીકે એવણની ફરજ એવાં કાંમ પાછલ ચીત

લગાડવાની હમો તો રાહમજીએ છીએ. દરાતુરજી રાહેએ ઘણાક ભાવણો આપીઆંછે, ધરમ બાબદ ઉપર ઘણાક નીબંધો છપાવીઆંછે. અને બીજાં ઘણાં પુરાતકો બાહાર પાડીઆંછે તેમાં આ પેહલવી રાબ્દકોષ પેહલી અગત ધરાવનારો છે એવું હમો કહીએછીએ. તેમનાં પેહલાં વાલમ ઉપર તેઓએ જેટલી અઠાગ મેહનત લીધેલી માલમ પડી છે, તેટલીજ આ બીજાં ઉપર પણ એવણે લીધેલી જણાએછે, અને હમો વધી રાખીએછે કે તેવણે તેમનાં બાકીનાં રાઘલાં વાલમો ઉપર પણ તેવીજ કાલજીથી મેહનત લઈ એ ભાષાને રામપુરણપણે પરજા અને વીધારથીએ હજુર મેલવાને પછાત પડશે નહી. એ પુરાતકનો રાંગરહ કરવા તથા બોંમબે એજુઉકે. રાન શોશાએટી પરેશ જેવાં મોઘાં છાપખાનામાં રાફાધાર અને રારશ રીતે છપાવવા પાછલનો તેમનો ખરચ, તથા એ ઉપરની તેમની મેહનત જોતાં એની જે કીમત એઓએ રાખી છે તે હમો નજીવી રાહમજીએ છીએ. મુંબઈની, મધરાજની અને ખુદ હીંદુરાતાનની રારકારે એ પુરાતક ખરીદી દરાતુરજીની મેહનતની કદર જુજીએ, અને પારશીકોએ એ પુરાતકને જરૂર આશરો આપી તેમનાં ઘરમાં અને પુરાતકખાનામાં તેને જાલવી રાખવું એવી ભલામણ હમો દરેક જરથોરાતી ભાઈને કરીએછીએ. એ કોશના પેહલા વાલમ વીરો જરમનીના ઘણાક કામેલ વીદ્વાનોએ આ પેલાં મત આ બીજાં વાલમમાં આપવામાં આવેલછે, અને તે વાંચી જોતાં મોટી ખુશાલીતો એ પેદા થાએછે કે, રારવે કોઈએ એ પુરાતકની અગત કમ્બલ રાખતી વખતે તે ઉપર કરા દીકા કીધા નથી, અથવા એક પણ ચુક કાહાડી નથી, એજ દરાતુરજીની રાઘલી કામેલી અત બતાવી આપેછે, તથા તેમની મેહનતનો ખુદલો તેમાં વેલેલો દરાતુરજી રાહેએ જામારાપજી બેરાક રાહમજતા હોવા જોઈએ.

બોંબે ગેજેટ—તા. ૧૨ મી જુન ૧૮૭૯.

દસતુર જામાસજી મીનોચેહેરજી જામારપ આશાનાએ બનાવેલા પેહેલવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજ રાબ્દકોષની પોહોચ હમો ખુશીસાથે સ્વીકારીએ છઈએ. પેહેલવી ભાષાના વીદીઆરથીએ પોતાના અભ્યાસમાં એક મોટી મદદ તરીકે આએ કેતાબને આવકાર દેવાને બેરાક ઘણા ખુશી થશે. પૂર્વ દેશની ભાષા જ્ઞાનનાં દેનીરા અને જરમન અભ્યાસીઓનું ધીઆન જે કામ પર લાગું છે તે કામમાં પારશીએ પણ કોઈ રીતે પછાત નથી. એવા એક ગ્રંથની અગત ઘણી મુદત થઈ ચાલતી આવી છે અને હમે જાણીને ખુશી છઈએ જે પૂર્વ દેશની ભાષાના અભ્યાસીને એ મદદ હવે પુરી પાડવામાં આવી છે. ગુજરાતી તથા ઇંગ્રેજ ભાષાઓમાં બોલોના અર્થ આપીઆ છે તેથી લુરોપીઅન વીદ્યાર્થીઓને પણ એ ગ્રંથ કામનો થઈ પડશે. પેહેલવી ભાષાની વીરોધતા એમાં ઘણીજ સંભાલથી સમજાવામાં

આવેલી છે. એ ગ્રંથમાં બોલોને ઉચાર પરમાણુ યુજરાતી અને ઇંગ્રેજીમાં ગોઠવી આ છે અને પછી તેઓના અર્થ આપી આ છે. પેહેલવી ભાષાના જોકે કેટલાક નવા બોલો અવસતા, સંસ્કૃત અને ખીજી ભાષાપરથી ઉપજવામાં આવી આ છે. તોપણ એ ભાષા સઘલી ઇરાની ભાષાઓમાં સરવેથી અસલ અને ખીકટ છે. આર્ચિ કેતાબ દર એક પેહેલવી અભ્યાશીને ઘણીજ અગત્યની થશે અને હમે આશા રાખીએ છીએ જે પશ્ચીમ હિંદુસ્તાનમાંના સઘલા અભ્યાશીઓ તરફથી એને સારો આશરો મલશે.—દેકન હેરલદ.

. નેટીવ ઓપીનીઅન—તા. ૧૫ મી જુન સને ૧૮૭૯.

દસતુર જમારપણ મીનોગેહેરજી જમારપ આસાના, તે મુંબઈની યુની-વર્સીટીના પ્રેસો અને બોમ્બે પ્રાંચ રાયલ એશીઆટીક સોસાયટીના એક મેમબર એવને રચેલા આર્ચિ કીમતી ગ્રંથનો ખીજો ભાગ હવે બાહાર પડી-એછે. જેવી મેહનતથી અને તપસીલવાર અને ઉપદેશ કરીને પેહેલા ભાગ રચીઓ હતો તેજ ધોરણથી ચાર જુદી જુદી લીખી અને ભાષામાં આર્ચિ ખીજો ભાગ ૧૬૬ થી ૪૮૦ મો સફેસુધી રચીઓ છે; એકલી એજ વીરોષતાના સખબથી આર્ચિ રાખ્દેકોપને ખીજી કોઈખી આગલ પ્રગટ થયા હોય તેના કરતાં વધારે પ્રસિધ્ધ ગ્રંથપણ ધટે છે. મરહુમ પ્રોફેસર વેસતર-ગાર્ડ અને દાક્તર હાઉગ તેમજ વલી હાલના વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે દાર-મેસતેતર, વેસ્ત વગેરેએ આપેલાં મત જે આર્ચિ દ્રષ્ટરના પેહેલા ભાગમાં આપીઓ છે, તેમને એ કેતાબની અગત્ય વીરો હમારા કાંઈખી વીચાર કરતાં વધારે વજનદાર છે; એટલા વાસતે હમારી તરફની નાંધિરા તારીફ કરી તેમાં વધારો કરતા નથી. એની છપાઈની સફાઈ ઘણી સારી અને પ્રસીધ્ધ છે અને વલી કાગળ ઘણા સારાં વાપરીઓ છે; એવી બાહારની ભલામણથી પણ અભ્યાશીઓની નજરમાં એ ગ્રંથની ખરેખરી કીમતમાં વધારો કરશે.

ઇંડિયન દેલી ન્યુઝ—તા. ૧૮ મી જુન ૧૮૭૯.

કેટલીક ભાષાઓ કે જે મુંબેલી સમજવામાં આવે છે તે હજુર જીવતી છે; કેટલીક ભાષાઓ મરતી હોય તેનો ખચાવ સારી રીતે થઈ શકે છે અને તેઓમાંની કેટલીકને મરતી ખચાવવામાં જે મદદ મલી શકે તો તેથી કેટલોક ફાયદો છે. માણસજાત પોતાના ભાષણને સેહેજ વધારે નજીકીથી એક સરખુ કરી શકે અને પોતાની જુદી જુદી વાચાને ફરીથી એકસરખી અને એક સંપ કરે તો તેને ઘણુ ફાયદાકારક છે. તોપણ જે મ ખીહીવડાવેલાં માંણસો લાંબી મુદત સુધી જીવે છે તેમ તેવી ભાષાઓનુ મરવું ઇચ્છા નાખ્તુદ થવું પણ હમેશાં ઘણુ કરાણ છે. વેલરા ભાષા નાખ્તુદ થવા લાગી ત્યારે રહ-

અનૌ સંદેશાભીમાની જીરસો ઉસકેરયો, અને પોતાની સહમિત તબકિની કીર્તી સાચવવા સાર તેઓ તરતજ તે ભાષાને પાછી સુધારીને તાજ કરવા અને તે ભાષામાં છપેલાં ગીત અને ખીજી કેતાઓ સાર ધનામ આપવા લાગા. તેઓ પોતાની ભાષાને સર્વોપયોગી વપડાસ સાર સાચવી રાકરો કે નહીં તે વીદ્યાલય સંબંધી હાલના જમાનામાં રાક ભરેલું છે. બેરાક દસતુર જમાસજી મીનોચેહેરજીએ એવીજ ખસારત ઇઆ કલ્પનાથી એક પેહેલવી ગુજરાતી અને ઇંગ્રેજી રાખ્દેકોપુ રચ્યો છે. એવીજ કીમત અને ઉલ્કથી એ કામ એમને માથે લીધું છે અને એનો ખીજો ભાગ હમણાજ છપાઇને બહાર પડીઓ છે. હિંદુસ્તાનની આએ તરફના લોકોને એ ભાષા તદત અનજાણી છે અને એ વીરો ઘણા બારીકથી વીચાર આપવાને હમે અરાક્ત છઠ્ઠાએ. તોપણ એટલું તો કહી રાકીએ છઠ્ઠાએ જે પુર્વદેશની ભાષાના વીદ્યાર્થીઓએ એ કેતાબના પેહેલા ભાગપર ઘણા શ્રેષ્ઠ અને ઉત્તમ-મત આપ્યાં છે; અને એ ભાષાના વીદ્યાર્થી અને અભ્યાસીઓને બેરાક એક ઘણેજ ઉપયોગી અને પસંદ પડતો ગ્રંથ થશે.

“એથી ન્યમ એન્ડ દેલી ન્યુજ”—સુકરવાર, તા. ૨૦મી જુન સને ૧૮૭૯

ઉપલી કેતાબ, કે જે એજ્યુકેશન સોસાયટી પ્રેસ, ભાયખલા મથે છપાઇ છે, તેની એક નકલ હમને મલી છે. એની છપાઇ ઘણી સુંદર અને ખનાવટ ઘણી સારી છે, તેથી એને છાપી પ્રગટ કરનારાઓને ઘણુ જોખ આપે છે. એ કેતાબ દસતુર જમાસજી મીનોચેહેરજી જમાસજી આસાના-એ ખનાવી છે, કે જેવન મુંબઈની યુનીવર્સીટીના ફેલો, અને બોંબે એસ રાઅલ એસીઆતિક સોસાટીના મેમ્બર છે. પેહેલવી અને ગુજરાતી ભાષા-એની હમને માહિતી નહી હોવાના સખખથી હમોએ એ પુસ્તક મદરાસના એક વીદ્યારથી અને યુનીવર્સીટીના ગ્રાજ્યુએટને સોંપીઉં હતું અને તેવનનું મત હમો નીચે આપીએ છઠ્ઠાએ. એ કેતાબના ખનાવનાર દીબાઆમાં એમ લખે છે કે લોકોએ હાલ એ ભાષાનો અભીઆસ ઘણો ખરો છે. ડીદેવાના સખખથી અને જે થાડાક કીર્તીવાન લોકો જેઓ પોતાની અસલી ભાષાનો ભેદ સમજવાની બાહેશ રાખે છે તેઓને એ ભાષાનું જ્ઞાન આપવાની તેઓના શીક્ષકોની બેદરકારી અને નાખુશીના સખખથી એ ભાષા દહોડે દહોડે અંધારામાં દુખી જવા માંડી છે અને સેવટે નજદીક મહુંદ થઈ પડી છે. એ ગ્રંથ એના ખનાવનારના બાવાએ પહેલ પેહેલું શુર કીધું હતું, પણ તેવનના મરણથી એને સંપુર્ણ કરવાની ફરજ તેવનના પુત્ર ઉપર ઉતરી છે. એ કેતાબની ખનાવટમાં ઘણા એક સાહેબોએ ઉલટ તથા કાલજી ખતાવી હતી કે જેઓમાં મરહુમ ડાકતર વીલસનખી હતા, વળી તેઓએ એના ખનાવનારને એ બાબદમાં કાંઈક મદદ કીધેલી પણ દીસે છે. એવાં દીકત કામમાં પેહેલ પેહેલુંજ પગલું હોવાને લીધે એ ગ્રંથ-

કરતાં સાસતી રાખે છે જે એમાં ધણીએક સુક દાખલ થઈ હશે. જે દેશી ગ્રહસ્થને હમોએ એ કેતાબ દેખાડી હતી તેવન કેહે છે કે એ કેતાબ દેખા-
નતદારીથી અને પાક દીલથી બનાવવામાં આવી છે, અને એક સાધનની
ચોપડી તરીકે ગુજરાતી દેશમાં એને મેહેરબાની ભરેલો આવકાર મલવો
ઘટે છે, કારણ કે તે, દેશમાં પ્રવીણ વીદ્યાર્થીઓને અને મુખ્યના જાહેર
મકતબખાનાઓના નીરાલીઓને અને વળી તેમજ તે ઇલાકાના
સાધારણ વાંચનારાઓને અને એ ધંધાના માણસોને એક અગત્યનો
સહમજ આપનારો ભોમો થઈ પડશે.

બોમ્બે રિવ્યુ એન્ડ ઇન્ડિયન એડવરતાઇસર—તા. ૨૮ મી

જુન ૧૮૭૯.

આર્થ એક કેતાબ હમને એવી મલી છે કે જેને એક દીલથી
આવકાર મલવાની ધણી અગત્ય છે; કારણ કે જે એ પહેલું દસ્તુરુએ
કોઈ રીતે વીદ્યા હુનરની આખદ એમાં બતાવવાનું રાખું હોય, તો પણ પેહેલવી
ભાષા શીખનારાઓને એ કેતાબ ધણીજ કીમતી થયા વગર રહેનાર નથી.
એવીએક કેતાબ છ પાઈને બાહાર પડવાથી અભ્યાસીઓને થતા ફાયદાને
વીચાર કરવા સારું છે આદ રાખવું જોઈએ, જે પેહેલવી ભાષા જોડે એની વડીલ
જંદ ભાષાને ધણી ખરી એક મલતી રીતે લખવામાં આવે છે તો પણ અસલથી
સંક્ષેપમાં લખાતી આવેલી રીતથી હાલ તરત એ ભાષાના ધણીએક બોલોને
ફક્ત એકજ આકારથી ચોલખવામાં આવે છે. એનો એક દાખલો એ
કોષને પેહેલેજ પાને માલમ પડશે કે જ્યાં જંદનો આ રાખદ પેહેલવીમાં
જંદના અ આ ઈ એ બ અને હ તરીકે આપીઆ છે; અને વલી આગળ
કેટલાંક પાના પર જોઈ એ છઠ્ઠાએ તો એજ શીકલથી એાછામાં એાછા પચીસ
જુદા જુદા બોલો લખવામાં આવીઆ છે. થોડાંક વરસોની આગમજ
તો એ ભાષાનું વાંચણ અસલી રેવાજ માફક અને થોડાંક અધુરા રાખદ
કોષની મદદથી ઉકલાવામાં આવતું હતું અને જે કે દાકતર વેસેતે અને મરહુમ
દાકતર મારતીન હાઉગે એવા કોષની આખદમાં કેટલીક મેહનેત કીધી તો પણ
કોઈખી રીતે એનું પરીણામ મનમાનતું નીવડીઉ નહી કારણ જે દાકતર
વેસેતે પોતાની કેતાબ સંપુરણ કીધી નહીં અને દાકતર હાઉગ પોતાના કામની
અધવચમાંજ મરણ પામીઓ. વલી એવી શીકર રાખવામાં આવે છે જે
પારસી કોમના મોબેદામાં ધણી ખરો ભાગ અંગ્રેજ અને જરમન ભાષાના
અભ્યસિ પર ધિઆન થોડું આપે છે તેથી યુરોપીયન વીદ્યારથીઓએ
રચેલાં કામો જે વર્ગને ખરેખર મદદના થવાં જોઈએ તેઓને તો તે ધણીજ
થોડાં અથવા તદન નકામાં થઈ પડશે. વાસતે એ પહેલા દસ્તુરુએ એ પુર્વ
દેશની ભાષાના વીદ્યાર્થીઓ પર એક પુરેપુરી બખશોશ કીધી છે એટલુંજ
નહીં પણ પોતાની કેતાબમાં બોલોના અર્થ અને ઉચ્ચાર ગુજરાતી ભાષામાં

આપીઆ છે તેથી પોતાના કામને એવડી કીમત અને ઉપયોગનું કીધું છે અને એ પેહેલવી દીક્ષાનેરી પોતાની કોમને પુરેપુરી અગત્યની અને મદદની કીધી છે.

સાધારણ પેહેલવી કેતાઓ કરતાં વધારે બોહોલાં વાંચણથી આએ કોષ રચવામાં આવ્યો છે. એવું એ ખુદ કોષપરથી માલમ પડે છે અને એના રચનારને ઘણા એક કીમતી પ્તાનગી કેતાબખાનાની મદદ મલી છે. તેથી એક યુરોપીઅન વીદ્યાર્થી બોલ એકંઠા કરી શકે તે કરતાં વધારે માટી સંખીઆ આએ કોષમાં સમાવેલી છે. એટલું દલગીર થવાબેગ છે જે બોલોને જે કેતાઓપરથી ઉપજવવામાં આવ્યા છે તેએના સાધનો એ કોષમાં ચોક્કસ ઠેકાણેજ આપ્યાં છે, જે કે એના રચનાર આપણને જણાવેછે જે જે બોલોના અર્થ વીરો શકભરેલું જણાયું છે તેજ બોલો જ્યાંથી મલીઆ છે તેના સાધનો જણાવીઆ છે. વીદ્યાર્થીએને ખુલું માલમ હશે જે એથી વધારે બોલોના સાધનો એ કોષમાં આપીઆથી એ કેતાબ, જે કે મુખ્ય કરીને પારસીએનાજ વપરાસનો જરૂર કરીને એક લોકપ્રીય અને સર્વોપયોગી ગ્રંથ છે, તોપણ એક વધારે બોહોલા ગ્રંથ એપરથી રચવાને એ એક કીમતી મુજ થઈ પડતે.

એ કેતાબના મુજ વીધયમાં એના બનાવનારે જે ઢપથી એ ગ્રંથ રચ્યો છે, તેનો ટુકખુલાસો કીધો છે; એ રીત ધણીજ સારી છે. પેહેલવી બોલોને તેએના ઉચ્ચાર વતરેગે તેએના પેહેલા રાખ્દોની શીકલ પ્રમાણે મુલાક્કરના કાયદામુજબ ગોઠવીઆથી થતા કાયદા વીરો વધારે કહેલું અસામ્ય છે.દસ્તુર જમારપણની દીક્ષાનેરી દેશી અભ્યાશીએને એક વખણાયેલો અને ભરસાદાર ભામીયો છે, અને ઇરોપીયન વીદ્યાર્થીને હવે પછી એક બીજો સંપુર્ણ પેહેલવી કોષ રચવામાં એ સઉથી માટી કીમતનો થઈ પડશે.

વિદ્યામિત્ર—જુલાઈ ૧૮૭૯.

Great works are performed not by strength, but by perseverance
JOHNSON.

દસ્તુરજી સાહેબ જમારપણનાં પેહેલવી રાખ્દ કોષનાં પેહેલા વાલમની અખર લેતાં જોકે અમોએ સને ૧૮૭૭ નાં અક્ટોબર મહીનાનાં અંકમાં અમારો વિચાર લંબાંનથી જણાવ્યા હતા, તોપણ આઠેકાણે વલીતેજ યુજરગ પહરેજગાર તરફથી નીકલેલાં પુસ્તકનાં બીજાં વાલમની પોહોચ ઘણાં માટા માન શાથ સ્વીકારતાં અમોને જણાવ્યા વગર ચાલતું નથીકે તેજેઈ અમાને ભારે હર્ષ પેદા થાયછે. એક દેશની ચાલુ ભાષામાં તે ભાષાનો રાખ્દ કોષ રચવો એ કામ કેટલું બીકટ છે તે એટલા ઉપરથી માલમ પડશે કે ડાકટર જનસન જેવા સખરાને પોતાની માતૃશ્રી ભાષાનો રાખ્દ કોષ રચવાને એક

દાયેકો કરતાં વધારે વર્ષે લાગાં હતાં; પણ એક નજદીક નાજુદ થયલી ભાષાનો રાખ્દ કોષ રચ્યો, અને તેખી વલી તેનાં વ્યાકરણ વગેરે ઉત્પત્તીએ સાથ, એ કાંમ કાંઈ થાકું ખીકટ નથી. આ કામમાં, અલખત, દસ્તુરજી જામાંરપજીને કેટલી બધી ધીરજ અને માથાદુઃખ ખમવું પડ્યું હશે, તેનો વીચાર ઘણા થોડાએનેજ આવશે. આ રાખ્દ કોષ રચી આપણા દસ્તુરજી એક ગોયા નાશ પામેલી ભાષાને હસ્તીમાં લાવ્યાછે. ડાકતર, જોનશન, જેના મથાલે મુકેલા ઇંગરેજી બોલો ઉપરથીજ માલમ પડેછે કે એવું એક માહાભારત અને ખીકટ કાંમ કંઈ અંગ બલથી થઈ શકતું નથી પણ તેનો એક દીલથી તે કાંમની પાછલ લાગવાથી પાર પડેછે, તેમજ દસ્તુરજી સાહેબ જામાંરપજીને આ કાંમ પાછલ ખંતીને લાગવા સારું કેટલી બધી ધીરજ અને વીચાર શક્તી વાપરવી પડતી હશે? એટલુંજ કરીને આપણા દસ્તુરજી બેસી નથી રહ્યા, પણ આ ફરહંગ પરથી માલમ પડેછે કે તેનાવિએ તેને સંપૂર્ણ બનાવાને તેનાવિથી બની આવ્યું તેટલું કીધુંછે. કેટલેક ડેકાણે સંસ્કૃત રાખ્દો જ્યાં મલી આવ્યા ત્યાં તેપણુ ઠાંકી બતાવાની કોરોરા તેનાવિએ કીધીછે. અમો હીમતથી કહીએ છે કે આપણા બુજરગ જામાંરપજી જેને પેહેલવીમાં અહમ્મ-રદ કહેછે તે નક્કી ફરી ચુકાછે, જે બોલનો અરથ દસ્તુરાંન દસ્તુર થાયછે, અને જે બોલ અમોએ આ બાબદને મથાલે લાયુ પાડવાને દસ્ત વીચાર્યું છે.

હીંદુસ્થાનમાં વિદ્યા કેટલી મોટી પડે છે, તે જે ઘરહસ્યો ચોપડીએ ખાહાર પડે છે તેએનેજ ખબર પડેછે. ઘણીખરીવાર હીંદુસ્થાનનાં દેશી વિદ્વાનોને પોતાનાં પુસ્તકો અધુરાં મુઝી નારીપાસીથી હારી બેસવું પડેછે, તે તરફ વીચાર કરતાં અને આ પુસ્તક તરફ નજર ફેરવતાં અમોને વધારે સંતોષ એટલા મળે થાયછે કે આપણા દસ્તુરજી સાહેબે પોતે માથે લીધેલાં કામમાં તેવો ફતેહમંદ ઉતર્યા છે.

જરથોસ્તી ધર્મનાં ફરમાનોનું મુલ તત્વ “સક્ષા” છે, તે સક્ષાગોયા દસ્તુરજી સાહેબે પોતાનું પુસ્તક રચવામાં પણ વાપરી હોય એવું દેખાયછે. ફક્ત આએજ પુસ્તક નહી, પણ તેવાનાં ખીજાં પુસ્તકો અને વાએને વઠીક જે અમોને જોવાને ઘણીવાર તક મળેલી છે તે સઘલાં છપાવાનો તેનાવોનો સવાદ ઘણો વખાણવા લાયક છે.

આજના પારસી વિદ્યાર્થીએ જેએ પોતાની ખીજી ભાષાએમાં તરેહવાર ભાષાએ પસંદ કરેછે, તેએને લાજે મ છે કે આ એક પુરાંણી ભાષા જે તેએનાં વડવાએએ ઇરાંન સરજમીન ઉપર એકવાર પોતાની માતૃચી ભાષા તરીકે વાપરી હતી, અને જેના નાદર નમુના અને લેખો હાંલ પણ આપણને આ ફાની દુનિયામાં કેટલાક બેમુલ ધડા શીખવેછે, તેના અબ્યાસ કરી આ ભાષાને એકવાર ફરીથી સજીવન કરવી યોગ્ય છે. એમ થવાથી તેએ પોતાનાં પુરાતન અને ખારે બાજુ આપવા લાયક પુસ્તકો, જેવાં કે

દાદરતાંન, નીરંગતાંન, અને પેહેલવી રેવાયેતા વગેરે જે આજે ગોયા અંધારામાં પડેલાં છે તેઓ ઉપર પ્રકારા નાંખવાને તેઓ શક્તીવાન થશે; દીનકરદ અને બુહનદેશ જેવી નામીઆ કેતાઓના તેઓ ધણી થશે; અને આ દુનીયાંના કેટલાક છુપા ભેદો આ ભાષાની મદદથી તેઓ જાણતાં શીખશે.

અમોએ આ પુસ્તકનાં પેહેલા વાલમને માટે જે વીચારો જણાવ્યા હતા તે આ ડેકાણે પણ એકવાર ફરીથી લાગુ પાડી અમો આપણા બુજરગ દસ્તુરજીને તેઓએ હાથ ધરેલાં એકે બીકટ કામમાં ખરા જીગરથી મુખારકબાદીસાથે ફતેહ ઈછીએ છે.

ચજદાં પરસ્ત.

“પેહેલવી ફરહંગ” — દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજી જામાસપ આમાનાએ બનાવેલી પેહેલવી ફરહંગનો ખીજો ભાગ છપાઈ બાહરે પડ્યો છે, તેની એક નકલ અમોને મળી છે, જેની પેહોચ માન સાથે સ્વીકારીએ છે. દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ પુસ્તકની ખુખી પર યુરપના નામીઆ વીદ્વાનોએ જે મત જાહેર કરીયાં છે, તે આ ખીજા ભાગમાં સંઘલાં દાખલ કરવામાં આવીયાં છે, જે ઉપરથી માલમ પડે છે કે દસતુરજી સાહેબ જામાસપજીના આ કાંમને મોતિખર અને બિતેજન આપવા લાયક ગણવાને એ વીદ્વાનો પછાત પડ્યા નથી. દસતુરજી સાહેબના આ ખીજા ભાગ પર અમો જોગવાઈએ વીઆન આપીશું.

“ચજદાં પરસ્ત” ૩૧ મી આગસ્ટ ૧૮૭૯.

પેહેલવી ફરહંગ, ભાગ ખીજો — દસતુરજી સાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજીએ બનાવેલી પેહેલવી ફરહંગનો ખીજો ભાગ છપાઈ બાહરે પડ્યો છે. જે મ એ ફરહંગના પેહેલા ભાગ પર સરવે તરફથી સારા વીચારો બાહરે પડ્યા હતા, તેમ આ ખીજા ભાગને પણ તેટલીજ રહેમ નજરથી પુરવ ભાષાના અભ્યાસીએ અંગીકાર કરશે એ ચોક્કસ છે. દસતુર સાહેબ જામાસપજીએ બિઠાવેલું કાંમ કાંઈ નાહનું જેવું નથી. તે કાંઈ એકાદ રસાલા લખી કાઢાડવાનું અથવા એકાદ વાઆજ લખવા જેટલું સહેલું નથી. પણ તે જોડા અભ્યાસ, બોહોલી શોધ, અને ખરી દીલસોજીનું કાંમ છે, જે કાંમમાં એ દસતુર સાહેબ હમણા શુધી જે રીતે ફતેમદ બિતરેલા દીશીયા છે તે રીતે જોતાં તેમને હાથ ધરેલું આ “પેહેલવી રાખ્દ કોષ” નું કાંમ અછી રીતે સરનજમ બિતરવાની આપણે આશા રાખીશું. પેહેલવી ફરહંગ આજ શુધી કોષએ બાહરે પાડી નથી, જેથી દસતુર જામાસપજીનું કાંમ નવું તેમજ માહાબારત છે. તેમના એ કામની ખરી કદરદાની પીછાનનારા જે મ આ દેશમાં તેમજ યુરોપમાં છે, એ જાણીને કેટલોક સંતોષ પેદા થાય

છે. તેમના કાંમને યુરપના વીદ્વાનો જેવા કે પ્રોફેસર ઈ. ડબ્લ્યુ. વેસ્ટ, જેમસ દારમેસતેતર, એફ. યુસલી, પ્રોફેસર વેસતરગારદ, અને ડાક્ટર મારટીન હાઉગ જેવાઓએ પસંદ રાખ્યું છે, અને તેમાં તેઓએ એ દસતુર સાહેબને ફોટો છાંટી છે. હંમેશાં હરેક નવું કાંમ તેની રાજઆતમાં ખાંમી વગરનું તો હોયું નહીં જોઈયે. તેમાં કાંઈ નહીં ને કાંઈ ખામી તો દેખાવી જ જોઈયે. અને તે પ્રમાણે જોકે દસતુર જી સાહેબના આ રાજ કોષમાં થોડી ઘણી ખાંમી રહેલી હોય પણ તેટલા મોટે તે કાંમ નાપસંદ તરિકે ગણવા જાયક અથવા દ્વેષભાવી ટીકાને પાત્ર ઠરતું નથી. તેપર ખાલિસ ટીકાઓ થવાથી અને ખરાં દીલથી તે માહેલી ખાંમીઓ ખતાવી આપવાથી તે શુધારવાને એ દસતુર સાહેબ જેટલા મધન થશે તેટલા જ તેઓ એવા ખાલિસ ટીકા કરનારાઓના આભાર તલે જશે.

“ જ્ઞાનવર્ધક ” સપ્તેમ્બર ૧૮૭૯.

પોણામે વરરાની લાંખી મુદત વેર દોલા તનાવી મજકુર પેહલવી-ગુજરાતી અને ઈંગ્રેજી રાજકોષનું દફતર ખીજું હાલ આવેર પડયું છે, જેની એક નકલની પોહય અત્રે માન સાથે સ્વીકાર્યે છીએ. આ પુસ્તકના પેહલા ૩૨ સફાઓમાં જે મજકુર ફરહંગના પેહલા ભાગ ઉપર અપાયલાં મતો ઉતારી લીધાં છે, તેપરથી માલમ પડે છે કે એ કેતાબ અત્રેની તેમજ યુરોપ ખંડની ભણેલી પ્રજાને પસંદ પડતી થઈ છે. તથા યુરોપના નામીયા ઉગમણ તરફની ભાષા જાણનારાઓએ એની કદર યુજી સારાં વખાણ કર્યા છે. આ કદર સનાસીથી આપણા જાણીતા દસ્તુર જી સાહેબ જામારપણે એવનની ભારે મેહનતના જોકે પુરતો ને અવેજદાર બદલો મલ્યો નથી તોપણ એવને માથે ઉઠાવી લીધેલાં બોહલા ઉપયોગના આ કામમાં આ મીઠા સખુનોથી એવનને પોતાનો રસ્તો જોસબરી ઊલટથી કાપવાને બની આવસે. વલી હોંદુ-સ્થાનના ત્રણે ધંજાકાઓની નામદાર સરકારે આ પુસ્તક ખરીદીને નાહના આશરે આપણા ગ્રંથકર્તા દસ્તુર જીને આપ્યો છે, તે એક મુવેલી પણ કદીમ, નામીયા, પાદશાહ પેહલવાંનોની જખાંનને સજીવન કરવામાં મદદ કરવાની ખાહેશનો સરકારને જેબ દેનારો માત્ર નમુનો છે, જે ખાહેશ, આશા છે જે આપણી માયાલુ સરકાર, ઉત્તેજન આપી વધારવાને ચુકશે નહીં.

એજુકેશન સોસાઈટીના મોઘા પ્રેસના ખીજાં કામો માફક આ વૉલમની છપાઈ સફાઈદાર તથા ખાંધણી સારી છે. આ તકે હમો એક સુચના કરવાની રજી લીજી એ છીએ કે હવે પછી આવેર પડતાં વૉલમની પીઠ પર, તેમાં જે બોલો સમાયલા છે તે કયા અક્ષરથી તે કયાં વેર છે, તે જણાવનારા અક્ષરો નાખવા, જેથી એને વપરાસમાં લેતાં અમસયાં વૉલમો ખોલવાની જરૂર પડે નહીં. સેવટે, આ લોકોપયોગી શુભ કામમાં દસ્તુર જી સાહેબ

જામોરપણને પુર ફોતે હ ઠચ્છતાં, તેને જહડપ સાથ ચોકસાઈથી સંપૂર્ણ કરવાને હમા તેમને મજબુત બલાંમણ કરીએ છીએ.

કાનતેમપ્રરી રીવ્યુ.—અક્તોઅર સને ૧૮૭૯ નો અંક.

દસતુર જામોરપણ મીનોચેહેરજી જામોરપ આસાનાએ રચેલી પેહેલવી દીકરાનેરીકે જેના પેહેલા બે ભાગ હાજ બહાર પડીઆછે (લનડન: ટ્રુઅનર અને કુંપની, ૧૮૭૯) તેથી અસલ ઇરાની જાનાનના અભીઆશીએની એક ઘણી લાંબી મુદતની ગરજ પુરી પડીછે. “પેહેલવી” એ નામ અસલી ઇરાની ભાષાને અને ચોકસ કરીને સાસાની વંશના રાજાએનો વખતમાં જે ભાષા ચાલુ બોલીમાં વપરાતી હતી તેને આપવામાં આવ્યું છે. એ દીકરાનેરી ભાષા રાસ્ટ્રીએને ઘણી અગતની છે, કારણ જે એમાં ઘણાએક સેમેતીક બોલોનો બેલી કરવામાં આવ્યોછે અને તે બોલો હાલની ફારસી ભાષાના આરબી તત્વ ઉપરથી નહી પણ એક, પીછળ રીતિ કાહાડવામાં આવ્યાછે, અને એસીરીઅન ભાષાને મલતાછે. દસતુર જામોરપણ “હુજવારેશ” એ બોલનો અર્થ “પારથીઅન ભાષા” એવો કહે- છે, કે જે સુચના જે અરી હોય તે એ ભાષાના અસલી અત પર કાંઈક અજ- વાલું નાખેછે. “પેહેલવી” બોલના ધાતુ વીરો ઘણી એક તકરાર ચાલી રહીછે, પણ છેહેલો અને સઉથી વાજબી ગણવાનેગ અટકલો, દાકતર હોગનો છે, કે જેને મલતોજ વીચાર આએ દીકરાનેરીના અનાવનારનો બી છે, કે એ બોલ “પેરેશ્વ” ઇઆને અસલી મોટા ગ્રંથકારોના લંખાણ મુજબ “પારથીઆ” પરથી નીકલેલોછે, કારણકે જે મુજબ “પારસ”ના પરગણા- પરથી હાલની ઇરાન દેશની ભાષાને પોતાનું નામ મેલેલું છે તેજ મુજબ એ સરવેથી બાહાદુર અને ભારદસ્ત પ્રજાએ પોતાનું નામ એ ભાષાને આપ્યું હતું. એવી એક દીકરાનેરી અનાવવામાં મોટી અડચણ એ છે જે એ ભાષાના અસલ બોલો તથા લંખાણો મનમાનતી રીતે મલી આવતા નથી, એટલુંજ નહી પણ એના પુરતા અક્ષરો ઘણાજ અરપજ અને ગુચવારા ભરેલાછે. એ ભાષાના ઉચ્ચારો ઘણી એક તરાંહથી થાયેછે, કે જે ઉચ્ચારો એના સેમેતીક પરથી લીધેલા મુળાક્ષરો પરથી બરાબર નીકલી શકતા નથી. એટલા વાસતે એક રાખ્દને વારે ઘડીએ જુદા જુદા ઉચ્ચારોને વાસતે વાપરવામાં આવેછે, અને તેમજ જુદા જુદા રાખ્દોની મેળવ- લીથી વારેઘડીએ સાદા ઉચ્ચારો નીકલેછે. એથી કરીને એ દીકરાનેરીની ગોઠવણ ઘણી અઘડી થઈ પડેછે, પણ એના અનાવનાર એકજ સામેત ધોરણ પકડી છે તે એ જે બોલોને તેના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેના મુળા- ક્ષરો પ્રમાણે ગોઠવીઆછે. વળી, એક કોડો કે જેમાં રાખ્દની જુદી જુદી જોડનીએ સમજવામાં આવીછે તેથી પણ બોલોનું સંધાન સેહેલથી અનેછે. એના અનાવનારે બોલોનું વાંચણ અને તેનાં અર્થ સઘલી બાબદામાં પુર્વેથી

7, 551

PAKISTANI LIBRARY
INSTITUTE OF CULTURE
LIBRARY

ચાલતી આવેલી રીત મુજબ આપી છે, અને તેઓના વીદ્યા શાસ્ત્રના નીચમ પ્રમાણે નીકલતા અર્થને શોધવાનું કામ પુરોપના વધારે પરીક્ષક વીદ્યાર્થીઓને સોંપ્યું છે.

**જરમની દેશનાં અરલાનઝન શહેરની યુનિવર્સિટીનાં પ્રોફેસર
વિલહેમ ગમ્મેગરનાં એક કાગળ ઉપરથી:—**

.....દાકતર વેસ્ટ, દારમેસ્ટેટર વગેરે જેઓ તમારા રાખ્દ કોષને સઘલા પેહેલવી ભાષાના અભીઆરી થકી ઘણો કીમતી અને ફાયદા કારક સમજે છે તેઓના મતને હું તદ્દન મલતો છું. જે બાબદને હું ખાસ પસંદ કરું છું તે તમારું કીવેલી બોલોની ગોઠવણ છે અને તે એ છે જે જેમ દાકતર વેસ્ટે પોતાનો અરદાએ વીરાફનો કીમતી રાખ્દ કોષ રચીએ છે તેમજ તમારું પણ બોલોને તેઓના ઉચ્ચાર પ્રમાણે નહી પણ તેઓની શીકલ પ્રમાણે ગોઠવીએ છે. એથી કરીને તમારો પેહેલવી રાખ્દ કોષ એક કીમતી અને અગત્યનો ગ્રંથ બનીએ છે. વલી આપણા કોણેલ વીદ્વાનોને જે ઉપાયો હજુર સુધી બેમાલમ હતા તેવા નવા ઉપાયો તથા મારગો તમારું તેઓ હજુર ખુલ્લાં કીધા છે, અને ચોકસ કરીને ધરમને લગતી ક્રિયાઓની રીતભાત સંબંધી ઘણીએક તકરારો તથા વીદ્વાનો તમારું સાંત કીધા છે.

ખારા સાહેબ, તમારું જે તમારી કીમતી કેતાબ મારી પર મોકલી છે તે વીશેનો મારી તરફનો ઘણો મોટો અહેસાન માન્ય કરજો. તમે નિશ્ચય જાણો કે એ તમારી કેતાબ હું મારા અભ્યાસમાં હમેશાં વાપરું છું, અને એ બાબદમાં તમારી સાથે આલખાન થવાથી મને મોટું માન સમજું છું. મારી ખાતરી છે જે પારસી અને પુરોપીઅન વીદ્વાનોના સાથે મલીને કામ કરવાથી તમારા ધરમ સંબંધી અને અસલી ઇરાનીઓના પવીત્ર દસ્તાવેજોની શોષ વધારે સંપૂર્ણ થશે. તમારો નમનતાઈ ભરેલો સેવક.

દબલ્યુ. ગેમ્મેગર—(ડાકતર.)

અરલાનાઝન, તા. ૨૬ મી જાનેવારી ૧૮૮૦.

**પેરીસવાલા ઇરાની ભાષાના પ્રોફેસર મો. જેમસ દારૂમેસતેતેરે
જસને ૧૮૮૦ ના મે મહીનાના “રેવુ ફીટીક” માં
છપાવેલા પેહેલવી દીકશનેરીના બીજા ભાગના
રીબ્યુનોં તરજુમા:—**

દસતુર જમારપછુએ હવે પોતાની પેહેલવી દીકશનેરીનો બીજો ભાગ બાહર પાડીએ છે. (પેહેલા ભાગનો રીબ્યુ ૧૫ મી સપ્ટેમ્બર ૧૮૭૭ ના “રેવુ ફીટીક” માં જુવો.) આમ્મે બીજા ભાગમાં એવણે આપણને અશ સુધી

બોલો આપ્યાછે. પેહેલા ભાગને વાસતે હમે જે વીચાર આગલ આપ્યા છે, તેજ વીચાર આપ્યે બીજા ભાગને વાસતે પણ પ્રગટ કરીએ છઈએ. ન્યારે એ કામ પુરું થારો ત્યારે પેહેલવી ભાષાના અભ્યાસીએને અતીશય બોલોની સામગ્રી મલશે. પેહેલ વેહેલે તેએને કદાચ સઘણું સેહેલાઈથી નહી મલશે, તોપણ આખરે એ કામ પુરું થવાથી તેએને બોલોના ઘણેજ મોટા જથ્થો મલી શકશે.

• નરસા ભાયગે હમુને એવી ખબર મેલીછે જે એ કામ પુરું થવું ઘણું અસંભવીત છે. એને તોજે ભાગ છપાયછે પણ એ ભાગ જીલેલોજ ખાહેર પડશે એવી ધાસતી રાખવામાં આવેછે. મુંબઈમાં હાલ વખત ઘણો કઠણ છે અને એ કેતાબના કેટલાએક આગમજથી નોંધાયલા ખરીદદારો પોતાની કમુલાતથી પાછા ફરી જાયછે. અંગ્રેજ સરકારનો આસરો ઈઆ ઉધરાણુ એને ખરચ પુરો કરવાને પુરતાં નથી. હમે આશા રાખીએ છીએ જે “વંદીદાદ” માં જણવેલાં ફરમાન મુજબ ચાલવાને અને જે રસીલી અને મહાભારત જરથોસતી ધરમની વીદ્યાનો જુવાલો તેએને સર છે તે વીદ્યાના લાભને ખાતર દસતુર જમારપણના સ્વદેશી ભાઈએને એ બાબમાં વધારે લાગની તથા કાલજ રેહેશે, કારણ જે એ કેતાબ ખરીદવાનું આગમજથી ભરાએલું ઉધરાણું એ ખર્ચ જોતાં તો એક જાતનો કોલ આપીઆ ખરોખર ઈઆ હજારો લીધા ખરોખર છે. (જેલું ફેલ્ડ-સાઈમ્સ)

અને એ કોલ ઘણો પવીત્ર છે. મુંબઈના ચાલાક અને ચંચલ લોક (જરથોશતીએ) ને લાયક નથી જે પોતાના મુડદાર વીચારોથી પોતાના વડવાએએ અર્પણ કીધેલો ખજાણો બોલી દીએ. સારો ખજાણો તેએની સતમુખ હોવાથી તેએ દર વર્સે થોડાક રૂપીઆ ખરચશે તો તેએના પહેલા વડા ધરમ ગુરના આપે કામથી આખાં યુરોપમાં જરથોસતનું ભાષણ અને મજદના નેક કાયદાએ વધારે સારી રીતે સમજવામાં આવશે. સર જમશેદજી જીભાઈનું રવાન ગરોથમાનમાં એ વીશે શું કહેશે.

જેમ્સ દારમેસ્ટેતર.

તારીખ ૧ લી જાનેવારી ૧૮૮૧ ના “બુલેતીનકિતીક” માં બેલ-જીમમની લુવેનવાલી યુનીવર્સીટીના દાકતર સી.

ડી. હારલેએ પ્રગટ કીધેલો પેહેલવી ડીકશને

રીના રીબ્યુનો તરજુમો:—

અસલી ઇરાનીએની અને ત્યાર પછીના જરથોશતીએની ધરમ સંબંધી કેતાબો હજુર ઘણી અપ્રસીધ છે. પૂર્વ દેશની વિદ્યામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપૂર્ણ શબ્દ કોષની એક મુખ્ય ખુટ છે. એટલું તો ખરું છે જે કેટલાંએક ચોક્કસ મુળ પુસ્તકોની સમજણ સાફ થોડીક ખાસ ફરહંગો

છપાઈ બાહેર પડીછે, પણ એ ભાષાનો એક પુરેપુરો કોષ હજુર સુધી રચવામાં આવ્યો નથી; અને તેથી કરીને જરૂરોશાતો એના એક ધર્મ ગુરૂ, કે જે વન ગુજરાત તરફના એક દસતુર છે, તેવણે એ ખીકટ અને અગત્યનું કામ પોતાને માથે લીધાથી ઘણું ખાતરી પુર્વક અને સંતોષ ઉપજાવેછે.

એટલું તો ખુલ્લું છે જે યુરોપના વિદ્વાનોએ હિંદુસ્તાનના લોકોને તેઓની ધર્મ સંબંધી કેતાઓ સમજવાને શીખવ્યું તેને કાંઈ લાંબી મુદત થઈ નથી. હિંદુસ્તાનના પારસીઓ આપણા મોટા શીક્ષકોથી કેલવધને હવે પોતાની વારીએ તેઓ પેહેલ કાહાદી વિદ્યાના આગેવાન થયા છે. પણ મુખ્ય કરીને ધર્મ સંબંધી વીચારોથી અને તેઓના મહજબને લગતાં અનુમતથી તેઓને એ બાબદમાં ઉસકેરની મલેછે, તેથી તેઓની ઉલટ વખાણવા લાગ્યે છે. એટલા વાસતે દસતુર જમારપણ મીનોચેહેરજીના આચ્છે કામ તરફ તેની રાફઆતથીજ ઘણી ઉલટ ભરી મમતા દેખાડવામાં આવી હતી. એ કોષના બનાવનારને અત્યારસુધી કેટલી મોટી અંડચણા નડવા છતાં એના બે દફતરો બાહાર પડીયાં છે. અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છીએ જે એવનનું કામ કૃતેહ મંદીથી પાર પડે.

જોકે ગ્રંથકરતાએ એ કામમાં વાપરેલી રીત યુરોપીઅન વિદ્વાનોની માફક નથી તોપણ એ ગ્રંથ ઘણાજ કીમતી મજમુનોથી ભરપુર છે. દસતુર જમારપણ એ માહાભારત કામ પાર પાડવાને પુરતા યોગ્ય અને પ્રવીણ છે. એવણના અસતકમાં પુષ્કલ પેહેલવી કેતાઓ અને અસલી લખાણો છે કે જેમાંનાં ઘણાએક હજુર ખીત માહીત છે. એવને તેના પુરેપુરો અભ્યાસ કર્યોછે અને તેના આખા માયાને પુરતીરીતે સમજેછે. ખીજાં દફતરના દીબાચામાં આપેલાં યુરોપીઅન વિદ્યારથીઓના મત પરથી માલમ પડેછે જે એવનના એ કામને ઘણા ખુશી ભરેલા આવકાર મલીએ. તેમાં બેરાક આપણા મુખ્ય “રિબુ” એના અધીપતીઓના મત જોવામાં આવેછે,— જેવા કે “એકેદેમી” માં “દાકતર વેસ્ટ,” “બુલેતીના”માં “એનજેલો દી ગુબરનેતીસ,” “બીબ્લીએ ગ્રાફીકીરો એનજીન” માં “ફરદીનોન્દ યુસ્તી” અને દાકતર હાગે પોતાના લખેલા રસાલાઓમાં એ વીરો લખીઉછે.

ગ્રંથકર્તા પોતાના દીબાચામાં એ કેતાબની રચના અને વાંચણની સમજણ આપેછે, અને જે અભીઆશી એ કેતાબના વપડાસથી ફાયદા મેલવવા ચાહે તો એ સમજણ તેણે પોતાના મનમાં કેાતરી રાખવી જોઈએ. હમોએ એટલું કેહેવું બસ થશે જે એ કેતાબમાં ખરેખરાજ વિદ્વાનપણાના અને પંડીત્યના ગુણ સમાવેલાછે, અને પુર્વ દેશની વિદ્યાને એ ઘણી કામની થશે. હમારી માફક દરએક જણ આહારો જે એ કેતાબ જલદીથી પુરી થાએ, અને એના કામેલ બનાવનારની મેહેનત અને સેવા વીરો તેઓ આભારી થશે.

રેણુ કિટીક અંતરનાશીઓનાલ—અપરેલ સને ૧૮૮૧.

આએ અગત્યની કેતાબના પેહેલા એ ભાગનો હેવાલ લખાયો ત્યારે એના પહેલા બનાવનારે હમુને લખી જણાવ્યું જે એનો ત્રીજો ભાગ છપાવાની તૈયારી પર છે. એથી કરીને હમોથી વાંચનારાઓને આજે આએ નવી આશાની ખબર આપવાને હમુને સંતોષ ઉપજેછે, કે એનો ત્રીજો ભાગ હવે આપણને મલી શકશે. પૂર્વ તરફની વીધામાં પેહેલવી ભાષાના એક સંપૂર્ણ કોષની ચોકસ કરીને મુખ્ય અગત છે. પારસીઓની અવસતા ભાષાના અને ખીજા કેટલીક કેતાબોના ભાષાંતરના ઘણાએક ભાગો હજુર ઘણા અધુરા અને અપ્રસિધ્ધ છે, તેથી કરીને ઘણાએક પેહેલવી ભાષા અર્થ વગરના રહીગયાછે અને વળી તેઓ ખાતરીથી વાંચી શકાતા નથી. મુખ્યના દસતુરના કામને પ્રમુખ એક શીખેલા વીદ્યાર્થી છે અને આએ ખીજા કામને સરજમ પોહોંચાડવાને સઉથી હુશીઆર અને પ્રવીણ છે. હાથની લખેલી પુસ્તક કેતાબોના એવન મલિક છે, કે જે માની ઘણીએક કુકત એવન શીવાય ખીજા કોઈએ ઉકલાવી નથી; એવનના મુરખી બાવા કે જેવન દુનયાના વીદ્યાર્થીઓમાં પોતાનું નામ પ્રખ્યાત કરી ગયા તેવનના કેતાબખાનાના એવન વારસ છે. આએ ઈઆદગારીનું કામજો શુરુ કરવામાં આવ્યું છે તે પાર પાડવાની પુરેપુરી સરજત એવનને છે. વળી ઈરાની ભાષાના સઉથી જાણીતા વીદ્યાર્થીઓ જેવા કે વેસ્ત, હોગ, યુસ્તી અને વેસ્તરગાઉ એઓએ એ પેહેલવી દીકરાનરીના પેહેલા ભાગની એક મતથી તારીફ કરીધીછે; હમે પણ તે તારીફની સાથે એક મલતા છઠએ અને એ વીદ્વાન દસતુરના કામને ઘણી ખુશીભરેલી ફત્તેહ હાઠીએ છઠએ.

મુખ્યના રોમન કેથલીકોના વડા ખીશપ દાકતર મ્યુ-
રીનનો અભીપ્રાય.

...તમારી પેહેલવી દીકરાનરી બેરાક એક સરવેથી મોટી અને ખરેખર સર્વ કાલ અગત્યની કેતાબ છે, કે જે વીરો દુનયાના શાસ્ત્રજ્ઞો તમારા ઘણાજ આભારી છે.

મુખ્ય, તારીખ ૨૭ ડીસેમ્બર ૧૮૮૧.

૧૮૮૧. નાં સાલના “જુરનાલ આસીઆતીક” નામના ફેચ
ઓપાણીઓમાં છપાએલી એક આરતીકલનો તરજુમો.

પૂર્વ દેશની વીધાની મુખ્ય અગત્યો માહેલી એક અગત્ય, તે દેશનદેશની કેતાબોમાંની પેહેલવી ભાષાનો એક સંપૂર્ણ શબ્દકોષ છે. કેટલીક ચોકસ

કેતાઓ જેવી કે “પદનામું,” અરદાવીશાફનામું, “ગોરાતેફરીઆન” અને સ્પીગલની “ત્રેદીશનલ લીટરેચર આફ ધી પારસીસ” બીજું વાલમ અને “પેહેલવી મેન્યુઅલ” માંના ચોક્કસ નાંધલા ભાગોના લખાણો સમજવા સાથે આસ ફરહંગોના આકારમાં એ દીકરાનરી જે કે આહાર પડેલી છે, તો પણ એ ભાષાનો એક સંપૂર્ણ કોષ બનાવવાનો અને તેને કાયદાસર રચવાનો યત્ન હજુર સુધી કરવામાં આવ્યો નથી. એથી કરીને ઘણીએક અગતની કેતાઓ હજુ સુધી કેટલે દરજ્જે અંધારામાં રહેલી છે. યુરોપીઅન વીદ્વાનો એ ઘણીજ ખુશીમરી પાતરીથી સાંભલી ઉં કે એક જરથોરાતી પાદરી કે જેવન યુજરાત તરફના એક દસતુર છે તેવને એ ખીકટ તેમજ અગતનુ કામ માથે લીધું. તેઓ (હ)આને યુરોપીઅન વીદ્વાનો) હવે જુવે છે કે, જે વખતે યુરોપે હાંદુસ્તાનના જરથોસતીઆને તેઓની ધરમ સંબંધી કેતાઓ શીકવી હતી તે વખતે હવે જતા રહેયો છે. હાંદુસ્તાનના જરથોસતીઆ, કે જેવો હમારા પોતાના કેલવાએલા શીક્ષકોથી ભણેલા છે, તેઓની હવે પોતાની એ બાબદમાં આગેવાની કરવાની વારી આવી છે અને સેહેજ વખતમાં વીદ્વાનો એ નામીઆ સુધારાને લીધે તેઓના આભારી થઈ પડશે. મજકુર સુધારાને મદદ દરનારી જે કેતાઓ છે તે કેતાઓ માહેલી એક કેતાબ તે આપણા મુંબઈના વડા ધરમ ગુરૂની આર્ય પેહેલવી દીકરાનરી છે. મુંબઈની યુનીવર્સીટીના એક ફેરો તરીકેની એવનની એક પદવીજ આપણને ખુલું દેખાડે છે જે આપણને એક ભણેલા શાસ્ત્રજ્ઞ સાથે એ બાબદમાં વહીવટ પડ્યો છે. વલી તેથી કરીને દસતુર જામારપણ મીનોચેહેરજના આર્ય ખીકટ કામની રાહઆતને જે સારો આવકાર મલીએ તે કોઈખી રીતે આશ્ચર્યકારક નથી; કારણ કે એઅધકું કામ બજાવવામાં એવન પુરતા સામર્થ્યવાન હતા. એવનના અસતકમાં એક ઘણું મોતિયર કેતાબ-આનું અને કીમતી લખાણો છે કે જેમાના ઘણાએક વીરો હજુ સુધી યુરોપમાં કોઈનેખી ખબર નથી. એવને પોતાના વીદ્યાધનનો ઘણો સારો ઉપયોગ કીધે છે. હાંદુસ્તાન તેમજ યુરોપના વીદ્વાનો ખુશીથી એકમત થઈ આર્યે નવા રાખ્દ કોષની તારીફ કરે છે. દાકતર વેસત, યુસ્તી, એન-જીલો દી ગુખરનાતીસ, હોગ, અને વેસરગારડે એ કોષની જે તપાસ લીધી છે તે એના ખીજ વાલમના દીબાઆમાં આપેલી છે. વળી હમુને સાંભલીને અત્યંત ગભરાટ પેદા થયે છે જે એ અગતના કામને આગલે વધવામાં તેને અક્ષરે આપનારાઓની ખામીથી કાંઈક અડચણ પડશે. જે હાંદુસ્તાનની સરકાર હેવા કોઈ ઉપાયો લે કે જેથી એ કામ કૂતેહમંદીથી પાર પડે નો ખેરાક તેને ઘણું માનભારેલું છે, અને વલી ચોક્કસ કરીને યુરોપના વીદ્વાનો પણ પોતાથી બનતી મદદ એ કામને આપશે.

દસતુર જામારપણએ પોતાની દીકરાનરીમાં મુલાક્કરોની કેવી રીતે ગોઠવણ કીધી છે તે વીરો કાંઈક સમજણ એ ચોપડીની રાહઆતમાં આપી-

છે. પેહેલવી બોલોને સોધી કાઢાડવાનું સેહેલ બની શકે એવી ગોઠવણ કરવાનું કામ કાંઈ સહેલું નથી. એવણે જે ગોઠવણ કીધી છે તે ગોઠવણ હમારા વીચાર પ્રમાણે ઘણીજ ઝાઝાપણ ભરેલી છે અને તેજ હમો પણ સુકરર કરીએ છઈએ. એવણે કુકત રાખ્દોને તેના આકાર પ્રમાણેજ ગોઠવી આપે, અને તેથી કરીને વીધાર્થીને એ એક ખાતરી પુરવક બોમ્બો થઈ પડે છે. રાખ્દોની ગોઠવણ એવને ચાલુ કાયદાથી ઉલટીરીને જઈને “ભાષાની રીત” અખત્યાર કીધી છે, ઈઆને ભાષાની વીધાને લગતો કાયદો પકડી આપે, અને પેહેલ વેહેલે સ્વર, અને ત્યાર પછી “કંઠસ્થ,” “તાલુસ્થ” અને “દંતસ્થ” ઇત્યાદી આપી આપે. મુંબઈના આએ દસતુરાને દસતુરની બનાવેલી દીકરાનરી ચોકસ કરીને જંદ (પેહેલવી) ભાષાનો એક કીમતી ભંડાર, અને મરાઠી ભાષા શીખનારાએને સઉથી મોટી મદદ થઈ પડશે. પેહેલવી ભાષામાં ઘણાએક બોલો છે કે જે સાધારણ છાપેલી તથા લખેલી ફરહંગોમાં કોઈને મલી રહી નહી. એ કેતાબના બનાવનાર પોતાની ખુબેરગીને વધારનારી અને માન આપનારી સમ્યતા તથા સાલેસાઈથી સારી રેવેરાથી સમજે છે જે એવું એક ખીકટ કામ કે જેમાં પેહેલે વહેલેજ પગલું ભરવામાં આવેલું છે તેવાં કામમાં ભુલચુક પડવી ઘણી સેહેલ છે અને તેથી કરીને પોતાની કેતાબના વાંચનારાએને અરજ કરે છે જે કાંઈખી ચુક તેએની નજરે પડે તો તેવનને દેખાડવી. એવને પોતાના જાત ભાઈએના વાંચણ તથા ઉચ્ચારો સુધારવાની કોરોશ કીધી છે, અને તે કારણસર યુરોપીએનોની વાંચવાની ધોરણ સાથે ઘણીએક સરખામણી કીધી છે. તોપણ હમો ધારીએ છઈએ જે એ ધોરણ એવને પુરેપુરી અખત્યાર કીધી હતે તો વધારે સાઈ થતે, એ કેતાબનો દીઆચો કે જે કોઈખી રીતે કાએલી અતથી ખાલી નથી, તેમાં પેહેલવી ભાષા વીરો અને “પેહેલવી” અને “હજવારેશ” બોલ વીરો સમજણુ આપેલી છે. એ કેતાબના બનાવનાર, જરથોસતી અને અવસતાની અસલી કથા પ્રમાણે પોતાના વીચાર આપે છે, અને એ ભાષાનો જનમ કેયાની અને પેશાદદી વરાના પાદશાહેથી આપે છે. એથી જાતના સવાલો કે એ દીકરાનરીને લગતા નથી તે સવાલો વીરો અહીઆં હમે તકરાર કરતા નથી. એ ભણેલા ધરમચુર પોતાની કેતાબ જલદીથી પુરી કરે એવું હમારી માફક દરએક જણુ આહારો, અને વજી વીધાનજહકમાં એ કેતાબ જે ઉપયોગની થશે તે વીરો પણ તેએ હોંરાથી તેની કદર ખુજશે.

હમારા સાંભળવામાં આવીઉં છે જે એવનની કેતાબના કામને જે અડચણો નડતી હતી તે સમલી અડચણો એવન મટાડી રાખ્યા છે અને વલી એ દીકરાનરીનો ત્રીજો ભાગ છ પાંવાની તમ આરી ઉપર છે.

લીતરરીશે સેનત્રાલખ્લાંત એવે નામનાં જરમન

ચોપાન્યા ઉપરથી:—

એક સંપુર્ણ રાખ્દ કોષની ખુટને લીધે પેહેલવી ભાષાનો અભ્યારા ઘણો ખીકટ થઈ પડ્યો છે. એટલું તો ખરું છે જે આપણી પાસ થોડાક ખાસ ના-
ધલા કોષ હાલ છે, જેવા કે—વેસ્તની અરદાવીરાફ અને યુસ્તીની ખૂનદેહરાનાં,
પણ આખી ભાષાનો એક કોષ કે જેમાં મુખ્ય કરીને અવસતાના સઘલા
ખોલોના અર્થ, સમાયલા હોય તેવા એક કોષની ઠરાની ભાષાના સઘલા
અભ્યારીએને હમેશાં ઘણી મોઠી જરૂર પડતી આવીછે. એ કારણસર
આપણે ખુંશી થઈએ છઈએ જે પારસીએના કાબેલ દરતુર જમારપણ, કે
જેવનનું પેહેલવી ભાષાનું જ્ઞાન સઘલા યુરોપીએનો કરતાં ઘણું વધારે છે.
તેવને પેહેલવી રાખ્દ કોષનું ખીકટ કામ જે તેવનના બાવાએ શુર કીધું હતું
તેને આગલ ચાલુ કરીને પુરું કીધું છે.

એ રાખ્દ કોષમાં ૪૪૦૦ પાના પર આસરે ૪૦૦૦) બોલ સમાવેલાછે એ
બોલો અસલ ટાઈપિમાં આપી તેના ઉચ્ચાર ગુજરાતી અને રોમન હરફે બતા-
વીઆછે, અને ત્યાર પછી તેના અર્થ ગુજરાતી અને મંચ્રેણ ભાષામાં આ-
પીઆછે. એ આખી કેતાબને દાકતર વેસ્તના અરદાએવીરાફના રાખ્દ
કોષની માફક રચીછે. એ રાખ્દ કોષના બીજા ભાગનો છેલો બોલ આશુક-
તન છે.હમે ખરા અંતઃકર-
ણથી આશા રાખીએ છઈએ જે આએ રાખ્દ કોષ પુરો કરવાનું કામ
આગલ વધીઉં જશે. સેવટે એને ચાકસ કરીને મોઠી ફોતહ મલશે
..... કેટલાંક પત્રો છપાયાં છે તેપરથી સાબેત થાએ છે જે સઘલા
કાબેલ રાખ્દો આએ રાખ્દ કોષ પુરો થએલો જોવાને ઘણા આવુર છે.

annoy, to vex; to disperse, to scatter; to irritate, to fret; to agitate; to hinder, to interrupt; to change, to alter, to differ; to exchange (money), to convert into small change. Per.

آشفتن

આશોકતન, âshôftan. See આશનુતન, âshnutan.

આશોકતે, âshôftê. કૃં વિં ગબરાએલું; મોહીત પડેલું, દેવાનું; કંગાલ. Partic. adj. Distracted, confounded; enamoured; mad; wretched.

અશો-મરદ, ashô-mard. નાં પવિત્ર પુરુષ. Subs. A pious—righteous man. Comp. Av.

آشودن + آلودن

આશુરદન, âshurdan. કિં શુંદવું; મેલવવું; ભુંજવું; છુંદવું; ભાંજવું, ધોવું. V. To knead, to mix up; to bake; to bruise, to break; to wash. Per.

آشردن

آشک

અશક, અશક, અશક, ashka, ashk, ashak. નાં ટીપું, આંસું; એક માણસનું નામ છે, કે જે ખુબરેગ પાદશાહી આન્દાનનો હતો; ખોદાની રાહનો મુસાફર; પંથુ. Subs. A drop, a tear; the name of a person of illustrious royal family; a traveller in the path of godliness. Per. اشک

અશક, ashak. નાં અરબસ્તાનના એક પાદશાહનું નામ છે. Subs. The name of a king of Arabia.

આદાક, âdâk. નાં ટાપુ, પાણીથી ઘેરાયેલી જમીન. Subs. An island; a tract of land surrounded by water. Comp. Per. ادایک

૭-૫૫ આશક, âshak. નાં આહનાર, આશક. Subs. A lover, one deeply in love ; an *enamorado*.

૭-૫૫ ખોશક, khôshk. વિં સુકું. Adj. Dry. Comp. Pehl. ૧૫૫૩

૭-૫૫ સશક, sashak. સંખ્યાં વિં નેવું, ૯૦). Numer. adj. Ninety, 90.

૫૫૫૫-૫૫ અશકહુની, ashkahunî. કિં આજ્ઞાં તું પામ— મેલવ—હાંસલ કર. V. Imper. Get—acquire (thou).

૫૫૫૫-૫૫ અશગહાન-શ, ashgahâna-sh. See ૫૫૫૫૫ ashgahânî. 7, 531

૫૫૫૫-૫૫ અશગહાન, અશગહન, ashgahân, ashgâhan. વિં આલસુ, સુસ્ત, ઉઘમ વગરનું. Adj. Idle, sluggish, not occupied. Comp. Pâz. ૫૫૫૫૫૫૫ (in Hamkâra Afrîn).

૭૫૫૫-૫૫ આશકારે, âshkârê. વિં મશહુર, જાહેર, ખોલું, પ્રગટ, ખેશુમાન, ખેશક. કિં અં તુરત, બાહેર. Adj. Famous, well-known, evident, clear, apparent, proclaimed ; undoubted. Adv. Immediately, instantly ; outside, abroad. Corrupt form of ૫૫૫૫૫ âshkâr.

૫૫૫૫-૫૫ અશકાનાન, ashkânân. નાં પાદશાહી તંબકકાનું નામ છે કે જેને 'અશકા-નાન' કહે છે. Subs. The name of a kingly dynasty called *Ashkânîyân*.

૭૫૫૫-૫૫ અશગાનીઝ, ashgânîz. નાં સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ. Subs. Laziness, idleness, indolence.

અશકહુનમ અશકહુની, ashkahunî. See અશકહુનમ ashkahunî.

અશકહુનન, ashgahunân. નાં સુસ્તી—આલસાઈનો દેવ. Subs. The demon of idleness—indolence.

અશકહુનાદ, ashkahunâd. કિં મેલવે, હાંસલ કરે, પામે. V. May get—acquire.

અશકહુની, ashkahunî. See અશકહુનમ ashkahunî.

અશકહુનીહેદ, ashkahunîhêd. કિં તે પામેછે—મેલવે છે. V. He gets—acquires.

અશકહુનેદ, ashkahunêd. કિં આહે, ઈચ્છા રાખે; પામે, મેલવે. V. May wish—desire; may get—obtain.

અશકહુનતન, ashkahunatan. કિં પામવું, આહુશ કરવી, હાંસલ કરવું; આપવું. V. To get, to desire, to acquire; to give.

અશકહુનમ, ashkahunam. કિં હું મેલવું. V. I may acquire.

આશકાર, âshkâr. વિં અહેર, દેખીવું, આશકાર. Adj. Obvious, manifest, clear. Av. અશકાર, Per. آشکار

એશકાર, êshkâr. નાં શેકાર, શેકાર કરવો. Subs. Chase, hunting.

આશકારાક, âshkârâk. See અશકારાક âshkârê.

આશકારગીહા, âshkârgîhâ. કિં અં અહેર—ખુલ્લી રીતે; સારચું—અહેર કામ. Adv. Clearly, openly, obviously.

આશકારે, âshkârê. See આશકારે âshkârê.

આશકારગી, âshkâragî. નાં અહેરીઆત, પ્રસિદ્ધતા, આશકારાપણું. Subs. Abst. Publicity, celebrity.

આશકારગીહા, âshkârgîhâ. See આશકારગીહા âshkârgîhâ.

આશકારે-ગોબશનીહા, âshkârê-gôbashnîhâ. નાં અહેરમાં બોલનાર, સ્પષ્ટ બોલનાર. Subs. One who speaks before the people at large; one who speaks clearly—distinctly.

આશકારે-ગોબશને, âshkârê-gôbashnê. See આશકારે-ગોબશનીહા âshkârê-gôbashnîhâ.

આશકારે-વરજીદારાન, âshkârê-varjîdârân. નાં લોકોમાં અહેર કરનારા. Subs. Those who make known to people in general.

અ-શકબહુનતન, a-shakbahumatan. કિં નહીં છુપાવવું, નીચે નહીં મેલવું; પડી નહીં રેહેવું, નહીં દટાવવું, છુપાવવું. V. Not to conceal, not to make a secret of; not to put down; not to be concealed, not to be hidden.

અ-શેકસ્તન, a-shêkastan. કિં નહીં ભાંગવું—તોડવું; નહીં હરાવવું; ચીરી નહીં નાંખવું. V. Not to break, not to tear asunder, not to defeat; not to tear away. Contrast Per. شکستن

અ-શકીના, a-shakinâ. નાં અરાખ—બુઢું—ન

કામું નસતર—છરી. Subs. A bad lancet, a blunt — useless knife.

۱۹۳۱-۳۰ અ-શકબુહુનેદ, a-shakbuhunêd. કિં નહીં પામે — હાંસલ કરે. V. May not acquire—obtain.

۴۹-۳۰ અશકેમ, અશકીમ, ashkêm, ashkîm. નાં પેટ, હો-
જરી. Subs. The stomach, the belly. Comp.
Pehl. ۴۹۳۰, Per. شکم . . .

۱۹-۳۰ અશકો, ashkô. નાં ઘેરનો માળ—તબક્કો; આસ્માન.
Subs. A story; a stage of a building; the sky.

۱۹-۳۰ આશકો, âshkô. See ۷۱۹-۳۰, ashkôf, âshkôp.

۲۵۱-۳۰ અ-શકના, a-shaknâ. વિં તવંગર, પૈસાદાર, ગરીબ
નહીં. Adj. Rich, wealthy, not poor. Contrast
Pehl. ۲۱۹-۳۰ .

۱۱۹-۳۰ અ-શકનાઈ, a-shaknâî. વિં See ۷۱-۳۰ a-
shaknâ. નહીં વાગેલું—તોડેલું, ચીરી નહીં નાખેલું. Adj.
Unhurt, uninjured, unbroken, unsplit, untorn.
Comp. Av. ۳۱-۳۰ = Av. Rt. ۳-۳۰ = छिन्द =
Per. شکستن

۱۱۹-۳۰ અશકોખીદન, ashkôkhîdan. કિં કસડીઆં
મારવાં, પડવું. V. To move slowly (as an infant),
to crawl.

۱-۳۰ અ-યાકન્દ, a-yâkand. નાં અરાબ યાકુત. Subs.
A bad ruby—sapphire.

۱-۳۰ અશકોબ, ashkôb. નાં માળ; છજાઉં, છાપરું;
અગામી. Subs. A story; a roof; eaves; a bal-
cony. Per. اشکوب

૭૧૭-અશકન્દ, અ-શકન્દ, અ-શકન્દ, ashkand, a-shakand, a-shkand. વિં નહીં વિધેલું, કુમારે, એમનુંએમ રહેલું. Adj. Not bored—perforated; unwedded, unmarried; untouched, unused. Comp. Av. અશકન્દ

૭૧૭-અશકનશ, ashkanash. નાં દીવાલ ઉપર લાવવી; ઈમારત—અમલો બાંધવો. Subs. Raising a wall; constructing and raising any edifice.

૧૧૭-અશકુન, ashkun. વિં વરસીઆ—ગોધા—બલદ જેવું. Adj. Like a white bull—ox—bullock.

૧૧૭૧૭-અશકુન્તન, ashkuntan. કિં પામવું, હાંસલ કરવું, મેલવવું. V. To get, to acquire, to obtain.

૭૧૭-અશકોફ, આશકોપ, ashkôf, âshkôp. નાં છાપરે, છત્રું, તબક્કો, માળ, ઘેરની ઉંચાઈ; થાંભલો, સ્તંભ, જરૂઓ, અગામી, ઝુપડું. Subs. A roof, eaves, a stage, a story, the height of a house, a pillar, a prop; a portico, a terrace, a cottage. Comp. Av. અશકોફ, Sans. स्कम्भ.

૭૧૭-અશકોફ, ashkôf. વિં શોકતવાલું, દખલબા ભરેલું. Adj. Majestic, pompous. Comp. Per. اشكوه

૧૧૭૭૧૭-અશકોફીદન, ashkôfidan. કિં આરાસ્તે કરવું, શીંગારવું. V. To adorn, to decorate, to embellish.

૧૧૭૧૭-અશકોફતે, ashkôftê. See ૭૧૭-અશકોફ.

૭૧૭૧૭-એશકોફતે, êshkôftê. નાં કલી; ફુલ. Subs. A bud; a flower. Comp. Per. شگوفر

૭૧૭૭૧૭-અ-શેકોફત-તગ, a-shêkôft-tag. વિં ઉતાવલી ચાલવું નહીં તે; ધીમી ચાલવું. Adj. Not fast going, slow-paced.

૬૧૫૦ અશકુમ, ashkum. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૬૧૫૦ અશકુમ્બે, ashkumbê. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૬૧૫૦ અશકુમ્બે, ashkumbê. See ૬૧૫૦ ashkumbê.

૬૧૫૦ અશકમ, ashkam. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૬૧૫૦ અશકમ્બ, ashkamb. નાં હોજરી. Subs.
The stomach.

૬૧૫૦ અશકમ્બે, ashkambê. See ૬૧૫૦ ashkêm.

૬૧૫૦ અશકમ્બે, ashkambê. નાં લશ્કર, સેના, રીજ-
મીટ. Subs. An army, a force, a regiment.

૬૧૫૦ અશેમોગ, ashêmôg. નાં અશોઈને તોડનાર, પરહેજ-
ગારીનો નાશ કરનાર; આશમોગ. Subs. A destroyer
of purity—righteousness—piety; an *Ashmôgh*.
Av. 𐬀𐬎𐬎𐬎𐬎, Pâz. 𐬀𐬎𐬎𐬎𐬎

૬૧૫૦ અશકર, ashkar. નાં કાલી પુછડી અને ચાલ સાથનો
રાતો ધોડો; રાતા રંગનું ઉંટ. વિં રાતું; ચીકણું, ચીકાસવાળું.
Subs. A red horse with a black tail and mane;
a camel of a red colour. Adj. Red; glutinous,
viscous. Comp. Per. اشقر

૬૧૫૦ અ-દાઘ, a-dâgh. વિં ડાહ્યામ—ડાઘ વગરનું. Adj.
Having no brand—scar—stain. Contrast Per.
داغ

૬૧૫૦ અયાઘ, ayâgh. નાં પીઆણું; પીવાનું વાસણ; ધીરતી,
મરતબો; બખશેશ; દયા; સેહેલો મારગ. Subs. A cup;
any drinking-vessel; glory, dignity; a gift;
charity, compassion; an easy passage. Comp.
Per. اياغ

અથવા

અથવા, ayâv. ઉભયાં અં અથવા, યા. Conj. Or, either. Per. یا

અથવા, ayâv. વિં પાણીવાળું; ભીનું, ઈજત ભરેલું; આબરૂદાર. નાં ઈજત, માન. Adj. Full of water, watery; moist; respectable, honourable. Subs. Respect, honour.

આગાજ, âgâz. નાં શરૂઆત, મંડાણ. Subs. Beginning, commencement. Comp. Per. آغاز

અથવાક, ayâvâk. નાં પામનાર, મેલવનાર. Subs. One who acquires—obtains.

અથવાશેદ, ayâvshêd. કિં એવું જણાશે—માલમ પડશે. V. It will be found—discovered.

અથાવીએદ, અથાવશેદ, ayâviêd, ayâvashêd. કિં જણાય, માલમ પડે. V. May be known, may come to one's knowledge.

અથાવીહેદ, આથાવીહેદ, ayâvîhêd, âyâvîhêd. કિં પામે, ઉપજે. V. May obtain, may be realized.

અથાવશની, ayâvashnî. નાં આવવું, દાખલ થવું. Subs. Coming, entering.

અથાવશની, ayâvashnî. નાં આએપત, આવક; મદદ; મેલવવું. Subs. Income, earnings; assistance; obtaining.

અથાવશની, ayâvashnî. નાં દાનાઈ, ચાહાવું. Subs. Wisdom, sense; wishing. Pâz. ^{જાણવું}

અ-થાપશને, a-yâpashnê. નાં નહીં મેલવવું—હાંસલ કરવું. Subs. Not obtaining—gaining.

૧૪૦૪૩ અયાવરને, આયાવરને, ayâvashnê, âyâvashnê.

નાં દિલથી જણવું, દિલથી પામી જવું. Subs. Knowing in one's heart.

૧૪૦૪૪ અયાવસ્ન, અયાવરને, ayâvasna, ayâvasnê. See

૧૪૦૪૩ ayâvashnî.

૧૪૦૪૫ એશ-ચીન, êsh-chîn. નાં આંખનો પલકારો, આંખનાં

પોપચાં ઉપરની કરચલી. Subs. A twinkling of the eye; the wrinkles over the eyelids.

૧૪૦૪૬ અ-ચાવીની, a-yâvîni. કિં તું નહીં પામે; તું નહીં

હાંસેલ કરશે—મેલવે. V. You may not acquire; you will not gain.

૧૪૦૪૭ અયાવરને, ayâvasnê. See ૧૪૦૪૩ ayâvasna.

૧૪૦૪૮ અયાવસ્તન, ayâvastan. કિં જેવું, નેઘાહ કરવી,

પામવું, આદેશ કરવી. V. To see, to turn the eyes to, to acquire, to desire.

૧૪૦૪૯ અચાવીનદ, ayâvînad. કિં પામે, જોએ. V. May

obtain—see.

૧૪૦૫૦ અચાવીનેદ, ayâvîned. કિં મદદ કરેછે, પાસખાન

થાયછે, મેલવે છે. V. Assists; keeps watch; obtains.

૧૪૦૫૧ અચાવીનમ, ayâvînam. કિં હું પામું; હું મેલવું છું.

V. I may acquire; I gain.

૧૪૦૫૨ અચાવીદે, ayâvidê. ભૂં કું મેલવેલું, પામેલું. Past

partic. Got, acquired.

૧૪૦૫૩ અચાવીદન, ayâvidan. See ૧૪૦૫૨ ayâvastan.

૧૪૦૫૪ અચાવોમ, ayâvôm. કિં હમો પામીયે છીયે. V.

We acquire—get. Pâz. ૧૪૦૫૪ = Per. ૧૪૦૫૪

૧૯૦૫ અચાક્રે, અ-ચાક્રે, ayâfî, a-yâfî. વિં જહેર થયલું, ગુમાન—સકવાલું થયલું; ખેડું—ખેવકુદી ભરેલું નહીં. Adj. Become public; doubtful; not absurd—foolish. Contrast Per. یاوہ

૧૯૦૫ અચાક્રે, ayâfî. નાં ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું "એક નામ; પામી નહીં સકવું. Subs. One of the names of the great God.

૧૯૦૫ અ-ચાવે, અ-ચાવેહ, a-yâvê, a-yâvêh. વિં મેલવવા જોગ નહીં, હાંમેલ નહીં થઈ શકે તેવું. Adj. Not obtainable; that may not be gained. Comp. Per. نایاب

૧૯૦૫ દો-શવે, dô-shavê. નાં બે રાત્ર. Subs. Two nights.

૧૯૦૫ અ-ચાવગી, a-yâvgî. See ૧૯૦૦ a-yâvashnê.

૧૯૦૫ અચાવગી, આચાવગી, ayâvgî, âyâvgî. See ૧૯૦૦ ayâvashmî. Av. ૧૯૦૦ = Per. یافتگی

૧૯૦૫ અચક્રત, આચક્રત, ayaft, âyaft. નાં મોરાદ, ઈચ્છા, ખાહેશ; કાચદો, નફો, આખેપત. Subs. Desire, wish; profit, gain, income. Av. ૧૯૦૦

૧૯૦૫ અચાક્રત, ayâft. કિં પામ્યું, મેલવ્યું. V. Got, obtained (past tense).

૧૯૦૫ અ-ચાક્રત, a-yâft. વિં મેલવવા જોગ નહીં; જેનો અંત નહીં આવે એવું. Adj. Unobtainable, endless.

૧૯૦૫ આશુક્રત, âshuft. વિં થેલું, દેવાનું, મગજ—અકલથી ખસેલું. Adj. Mad, insane; unsound in mind or intellect.

૧૯૦૫ અચાક્રતાર, આચાક્રતાર, ayâftâr, âyâftâr. નાં

^१प्राप्तनार, भेलवनार, नक्षे भेलवनार. Subs. One who gains—acquires ; one who obtains profit.

आयाक्षतोमन्दी, âyâftômandî. ना० नहिमेदी ;
नहीं मिलेगी शक्य ते. Subs. Hopelessness ; unob-
tainableness.

Subs. Memory.

१९७७ अयाङ्गते, ayāṅgā. ६० वि० भेलवेहुं, तपासी तपासीने.
Partic. adj. Acquired ; after careful examination, searchingly.

૧૭૩૫ અ-યાદતે, a-yādtē. ભૂં ફૂં નહીં પામેલું—મેલવેલું.
Past partic. Not obtained—acquired.

१७२३ अशोक्ते, ashōktē. कृ० वि० परेमानं हलनुं, घलरायनुं,
देवानुं, आशक ययनुं. Partic. adj. In a distracted
state, confounded, mad, enamoured. Per.
آشفته

અયાફતેઓમન્દી, ayâfteômandî. Sec
ayâftômandî.

॥७३३३३ अयाकृतन, आयाकृतन, ayāktan, āyāktan. द्वि० उप-
 ण्वुं, निपण्वुं; भेलववुं, पामवुं; अण्वुं; दाभल यवुं; सोधवुं,
 सोधी क्कवुं. V. To be produced; to turn out; to
 acquire; to obtain, to get; to examine; to be
 profited; to discover, to find. Comp. Pehl.

॥५७७, Av. 𐬵𐬀𐬎𐬌 = Sans. आप् = Per. زیافتن

V. Not to obtain—gain. Contrast Per. یافتن

॥१०३३॥ अयावतन, ayāvtan. क्ति० आवयुं, V. To come.

૧૯૩૫ આચાકતે, âyâftê. ૬૦ વિં પામેલું, મેલવેલું. નાં મત-
લબ, સારાંશ, સાર. Partic. adj. Obtained, acquired.
Subs. Purport, substance ; moral.

૨૦૧૯૫ આચાકતગી, âyâftagî. નાં હાંસલ ; નફો, આવક.
Subs. Profit, gain ; income. Av. ૨૦૧૯૫૫

૧૯૩૯૫ અચાકતે-તર, ayâftê-tar. વિં વધારે મેલવવા એગ.
Adj. More obtainable.

૧૯૪૫ અચાકતે, ayâftê. See ૧૯૫ ayâftê.

૬૫ આદા-ચ, âdâ-cha. નાં જે આત્મા, જીવજેની ; જેમકે
ઐદ્દચ "કોઈની 'રીતે આત્માને." Subs. The soul
which ; even to the animal life ઐદ્દચ (âdâcha-
chand)=anyhow to the soul.

જુલ

જુલ અઈબત, aîbat. નાં આતશનાં શોલા. Subs. Flames
of fire.

જુલ અ-દાદ, a-dâd. વિં બગડેલું, લુચાઈ ભરેલું, ઉલટું,
નારાસ્ત, જુલું ; બેદાદ, ગેરઈનસાક, જુલમ ભરેલું ; ખોટું
કરનાર. નાં ગેરઈનસાકી, બેદીની, જુલો કાયદો ; નહીં આપ-
નાર. Adj. Corrupt, roguish ; despotic, wrong,
unjust. Subs. Injustice ; irreligion, a contrary
rate ; not giving. Av. ૨૦૧૯૫૫

જુલ અ-બખત, a-bakht. વિં નહીં ભરડેલું—છડેલું. Adj.
Not ground coarsely ; not beaten (rice). Av.

૨૦૧૯૫૫

જુલ અબાદ, abâd. નાં હુવા, આબાદી. વિં વસ્તીવાળું, સુ-
શુભા ; ખેતી કીધેલી. Subs. A benediction, prayer ;

prosperity. Adj. Populous; pleasant; cultivated. Per. آباد

અયાદ, ayâd. નાં યાદ, નકશ, ચિતાર; યાદદાશત; અગૃતી, અજબર. Subs. Remembrance; painting, a drawing; memory; wakefulness. Per. یادگار

અશત, હશત, asht, hasht. સંખ્યાં વિ. આઠ, ૮. Numer. adj. Eight, 8. Av. ૧૯૫૫, Sans. अष्टन, Per. هشت

અશત, asht. Vand. XIX. નાં પેગમ્બર, ખોદાની તરફથી પેગામ—દીન લાવનાર. Subs. A prophet, a messenger from God; he who brings down religion from God—that is, one inspired with divine revelation. Corrupt form of ૧૯૫૫ = Av.

૧૯૫૫

અશદ, અશાદ, ashad, ashâd. નાં એકવીસે નુસ્ક મધેનાં એક નુસ્કનું નામ છે કે જેને “પાચમ” કહેછે. Subs. One of the 21 Nôsk, called *Pâcham*.

આયાદ, âyâd. નાં આવવું, પોહોંચવું, આવક; આવજો, આવો. Subs. Coming, arrival, income; good-bye! welcome!

આશત, âsht. નાં દોસ્ત, મિત્ર, સોબતી, ભાઈબંધ. Subs. A friend, a comrade, a brother, a kinsman.

ખેશત, khêsh. નાં ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick. Av. ૧૯૫૫, ૧૯૫૫, Sans. ईष्टका, Per. خشت

દશત, dasht. નાં જંગલ, Subs. A desert, a plain without water. Comp. Per. دشت

હશત, hasht. ક્રિ. છે. V. Is.

અશ્તાબ, ashtâb. ક્રિ० અ० જલદી, ગુરત, પલવા-
રમાં. Adv. Soon, quickly; in an instant.
Comp. Per. شتاب

આશ્તી, âshti. ના० સુલેહ, સંપજ, દોસ્તી, બાઈબંધી,
મીલનસારી. Abst. subs. Peace, concord, friend-
ship, brotherly intercourse, affability. Av.
Per. آشتي. Comp. Pehl. 𐬀𐬀𐬀𐬀

આશ્તાઈનેદ, âshtâînêd. ક્રિ० કાયદેમંદ થાયછે.
V. Becomes advantageous—profitable.

આશ્તાઈનેદ, âshtâînêd. See 𐬀𐬀𐬀𐬀
âshtâînêd.

અ-અદાન, a-jâdân. વિ० નહીં જણેલાં, પેદા થવાનાં.
Adj. Unborn, not brought forth, unborn (plu.).
Comp. Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀

અ-દાદ-આહી, a-dâd-khâhî. વિ० મદદ વગરનું.
ના० જુલમને આહુનાર. Adj. Destitute of help. Subs.
A lover of tyranny—despotism.

અ-અદાન, ajâdân. See 𐬀𐬀𐬀𐬀 a-jadân.

અશ્તાન્મે, ashtânme. ના० બેડી; વાસણ. Subs.
A fetter; a vessel, a pot.

સે-દો-તાક, sê-dô-tâk. ના० પાંચ ટુકડા; બરસમની
પાંચ તાએ. Subs. Five bits—pieces; five twigs
of the *Barsom*.

અશ્તાવ, ashtâv. See 𐬀𐬀𐬀𐬀 ashtâb.

અશ્તાવ, khashtâv. ના० નાચુશી, ગમગીની, દલગીરી,
કેદાસી; દરદ, દુઃખ; લડાઈ, યુદ્ધ. Subs. Displeasure,

grief, sorrow ; sadness, depression in spirits ;
disease, pain, affliction ; battle, war.

૧૧૭૭૭૭ અશતાવીદન, khashatâvidan. ક્રિ. આતું. V.

To eat.

૧૧૭૭૭ અશતાદ, આશતાદ, ashtâd, âshtâd. ના. એક
નુસ્કનું નામ ; એક ફરેસ્તાનું નામ છે ; છવીસમાં રોજનું નામ
છે. Subs. The name of a Nôsk ; name of an
angel ; the 26th day of every month.

૧૧૭૭૭ હશતાદ, hashtâd. સંખ્યા. ૮૦. એસી, ૮૦.
Numer. adj. Eighty, 80. Av. ۸۰, Sans.
અશિતિ, Per. هشتاد

૧૧૭૭૭ અશતાદ-હજાર, ashtâd-hazâr. સંખ્યા. ૮૦
એસી હજાર, ૮૦,૦૦૦. Numer. adj. Eighty
thousand, 80,000. Per. هشتاد هزار

૧૧૭૭૭ અશતામે, ashtâmê. See ૧૧૭૭૭ ashtânme.

૧૧૭૭૭ અશતરી, ashtarî. ના. અંજર, હથિઆર. Subs.
A dagger ; a weapon.

૧૧૭૭૭ અશતર-શ, ashtara-sh. ના. તે અંજર ; તે હથિ-
આર. Subs. That dagger ; that weapon.

૧૧૭૭૭ આશતારી, âshtârî. ના. યુનહગારી, વાંક, તકસીર.
Subs. Sinfulness, fault, offence, crime.

૧૧૭૭૭ અ-દાદે, a-dâdê. ના. હલઠો—ખોટો માર્ગ, ખોટાઈ
કાયદાથી હલઠો માર્ગ, અનીતિ. Subs. A contrary—
wrong path ; path, contrary to divine laws ;
immorality.

૧૧૭૭૭ આશતી, âshtî. See ૧૧૭૭૭ âshtî.

જશ્ત ખશ્તે, khashtê. નાં જુલમ, અપતો, સેતમ, દુઃખ.
 વિ. જખમી થાએલો, ખીમાર, થાકી ગએલો, નબલો. Subs.
 Oppression; undue restraint, tyranny; affliction. Adj. Wounded, sick, infirm, fatigued.
 Comp. Per. خسته

જાણ્યું ખેશ્તે, khêshîê. See જાણ્યું khêshî.

ਅ-ਦਾਦਿ, a-dâdî. See ਅ-ਦਾਦ.

અષ્ટ અશ્ત-sh, ashta-sh. સંખ્યાં વિં તે આઠ. Numer.
adj. Those eight (persons or things).

અશ્તદેહ, asht-dêh. સંખ્યાં વિં એંસી, ૮૦.
Numer. adj. Eighty, 80.

અશત્તી, ashtî. નાં આઠ માણસની મંડલી. Subs.
An assemblage of eight men.

આદાદી, âdâdî. નાં નેકી, સલાહ, ઈનસાફ. Subs.
Virtue, peace, justice.

ਅਸ਼ਟੀ, âshtî. See ਅਸ਼ਟੀ âshtî.

અ-દાદીહા, a-dâdîhâ. કિં અં બેદાદીથી, જલ-
મથી, બેકાચદે ; અનીતિ ભરેલી રીતે. Adv. Unjustly,
despotically, irregularly ; immorally.

અ-દાદીહા-ખેરદ, a-dâdîhâ-khêrad. કિં અં
બરાબર અકલ પ્રમાણે નહીં, બેઅકલીથી, મૂર્ખાઈપણે, બેવકુફી
બરેલી રીતે. Adv. Not according to common—
ordinary sense ; senselessly, unwisely, foolishly.

अ-दादीहा-अेरदी, a-dādīhā-khêrādī. ना०
 ठेकाशा वगरनुं धेआन; अक्कलनुं अगडुं. Subs. Heedless
 attention; the impairing of the intellect. Comp
 Av. अ-दादीहा-अेरदी

આશ્તી-બાવીહુન, *âshtî-bavîhûn*. વિ. સુલેહ શોધવું—ચાહાવું, મનમનાવવું, રીજવવું, કૃપા સંપાદન કરવું, સમજૂતી કરાવવું, નરમ પાડવું, શાંત કરવું, દેલાશો દેવું. Adj. Peace-seeking, conciliating, pacifying, appeasing, bringing to a just understanding, bringing round or over, consoling.

આશ્તી-બાવીહુનાન, *âshtî-bavîhunân*. ના. સલાહ શોધનાર—ચાહનાર. Subs. A peace-seeker; a lover of peace.

આબાદ્યાન, *âbâdyân*. ના. મેહેઆબાદ ('દસાતીર' પ્રમાણે દુનિયાનો સહથી પેહેલો માણસ); મેહેઆબાદી ટોલો. Subs. *Mêhêâbâd* (the first of the creation—world according to the *Dasâtîr*); the *Mêhêâbâdi* sect.

અશ્ત-દહુમ, *asht-dahum*. સંખ્યા. વિ. અઠારમું, ૧૮ મું. Numer. adj. Eighteenth, 18th.

અયાદગાર, *ayâdgâr*. ના. યાદગારી; કેતાબ, ઓપડી; ખેત, કવિતા. Subs. A remembrance—token; a book, a verse; poetry.

અ-દાદી, *a-dâdî*. See *અ-દાદ*.

આશ્તી, *âshtî*. See *આશ્તી*. ના. ખુશ—સારી ખબર. Subs. Good news, joyful tidings.

અ-દાદેસ્તાની, *a-dâdêstânî*. ના. ગેરઈન-સાફી, જુલમ. Subs. Injustice; oppression.

અ-દાદેસ્તાની, *a-dâdêstânî*. See *અ-દાદેસ્તાની*.

અશ્ત-સદ, હશ્ત-સદ, *ashta-sad, hashta-sad*.

સંખ્યાં વિં આઠસો, ૮૦૦. Numer. adj. Eight hundred, 800. Av. અઠસો, Per. هشت صد

અ-દાદસ્તાન, a-dâdastân. See અ-દાદે. a-dâdê.

અ-દાદેસ્તાન, a-dâdêstan. નાં ગેરઈનસાક્ક-રનાર; જુલમ ચલાવનાર; ખોટો માર્ગ, બેદાદી. Subs. One who does injustice; a tyrant; a wrong path; unfairness; mismanagement.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. See અ-દાદેસ્તાન. a-dâdêstânî.

અ-દાદસ્તાનીહા, a-dâdastânihâ. કિં અં ગેરવાજબી રીતે, અનીતિને લીધે; ઉલટી રીતે. Adv. Unjustly, immorally; in a contrary way.

અ-દાદેસ્તાની, a-dâdêstânî. વિં ભુંડી દીનના માર્ગને લગતું, ગેરઈનસાક્ષીને લગતું, જુલમ ભરેલું. Adj. Appertaining to a bad creed; unjust, unfair; despotic.

અ-શતીની, અશીનીને, a-shatînî, ashînînê. વિં અશી કયાં વગરનું; નબળું નહીં. Adj. Uncastrated; not weak. Comp. Av. અશતીની

અયાદીનેદ, ayâdînêd. કિં યાદ રાખે; યાદદાશ્ત રાખે. V. May remember; may keep memoranda.

અયાદીનીદારી, ayâdînîdârî. વિં યાદ કરવા લાયકનું, યાદદાસ્તને લગતું. Adj. Worthy to be remembered; relating to memory.

અશતીનેહ, આશતીને, ashtînêh, âshtînê. નાં મરઘીનું ઈંડું, મોરગ—પક્ષીનું તોખમ. Subs. The egg of a hen; what is laid by birds.

११५१॥ અ-દાદ-જકનીમુનેદ, a-dâd-jaknimûnêd. (કિં
નહીં આપ્યું છે, તેણે નથી આપ્યું; તે બેદાદ—ઈનસાફ વગરનું
છે. V. He has not given; it is unjust—in-
equitable.

પુષ્પ અશ્તીમ, ashtîm. નાં અરકીન, પરં; નજસાત.
Subs. Purulent substance; matter, filth.

૧૧૫૨ અશ્તો, ashtô. See ૧૧૫૩ âsht. Av. ૧૧૫૪

૧૧૫૩ અશ્તો, ashtô. નાં આંગલી. Subs. A small
finger.

૧૧૫૪ આબાદ, âbâd. વિં પાણીવાળું, શોભાયમાન, સુશોભિત,
વનસ્પતી—ભાજ પાલાવાળું; વસ્તીવાળું. Adj. Abound-
ing with water (lit.); elegant, beautiful; full of
vegetation; peopled, populous; prosperous.
Per. ૧૧૫૫

૧૧૫૬ અ-દા-તોક્ષ્મ, a-dâ-tôkhlâmê. વિં બદ તોક્ષ્મ—
જાતવાળું. Adj. Of low birth; of ignoble parent-
age. Corrupt form of ૧૧૫૭

૧૧૫૭ અશ્તવીન, ashtavîn. સંખ્યાં વિં આઠમું, ૮) મું;
નાં આઠમો શખ્સ. Numer. adj. Eighth, 8th.
Subs. The eighth person.

૧૧૫૮ અ-દાતોબરાંન, a-dâtôbarân. નાં ઈનસાફ નહીં
આપનારા—કરનારા, મદદે નહીં પોહોંચનારા. Subs. De-
niers of justice; those that do not hold out a
helping hand; those who do not come to the
rescue.

૧૧૫૯ અઈખ્તુન, અ-ઈખ્તન, aîkhtun, a-îkhtan. વિં
એવ વગરનું, ખોડખાપણ વિનાનું. Adj. Free from
blemishes—defects—deformities.

॥૧૫૭॥ આઈખ્તન, આએખ્તન, âikhtan, âêkhtan. વિં
ભાગિયા—પંત્યાલા વગરનું, એખ્તનું; મીસાલ વગરનું; જેના
જેવું બીજું નહીં તે, આપઅખત્યાર; ખોદાતાલાનાં નામો મધેનું
એક નામ છે. Adj. Having no partner; single;
incomparable, unequalled; independent; one
of the names of the Creator.

॥૧૫૮॥ હેશ્તન, hêshstan. કિં છોડવું, છોડી દેવું, પડવા દેવું,
છાંટવું; લટકવું, V. To dismiss, to leave; to let
fall; to sprinkle; to hang loose. Per. هشتن

અખાજા૧૫૮ અ-જાતુનાનદ, a-jâtunânad. કિં નહીં આવે—
પોહોંચે. V. May not come—reach.

જા૧૫૮ આજાતુનેદ, âjâtunêd. કિં આવેછે; પોહોંચે છે.
V. Comes, reaches; arrives (pres. 3rd sing.).

૧૧૫૮ અશતોહ, ashatôh. Gloss. વિં તંગીમાં—કબજનમાં
આવેલું, ઘેરાઈ ગયલું. નાં કામલી, ધાબરી. Adj. Strait-
ened, embarrassed, perplexed; surrounded by.
Subs. A blanket.

જા૧૫૮ અશ્તવદ, ashtavad. નાં બીજા ગાથાનું નામ છે.
Subs. The name of the second Gâthâ. Comp.
Pehl. ૭૭-૧૬૧૭

૧જા૧૫૮ અશ્તુદે, ashtûdê. સંખ્યાં વિં આઠમું, ૮ મું.
Numer. adj. Eighth, 8th. Av. ૬૭૩-૧૭

જી૧૫૮ અશ્તુમ, ashtum. સંખ્યાં વિં આઠમું, ૮ મું.
Numer. adj. Eighth, 8th. Av. ૫૬૧૭, Sans.
अष्टम, Per. هشتم

ફો૧૫૮ અશ્તુલુમ, ashtulum. નાં મજબુતી; ધાસ્તી, બચ

ધબરાટ; અધીરાઈ; પોકાર; લડાઈ; ટંટો. Subs. Firm-
 ness; terror, dread; consternation; impatience;
 exclamation; war; contest. Comp. Per. اشتلم

𑀅𑀲𑁆𑀓 ખશથ્ર-વર, khshathra-var. નાં મુરાદનો સાહેબ ;
 ઉમેદનો ધણી ; પાદશાહ ; શેહેરેવર અમૈશાસ્પંદ, ધાતુ, ખજનો.
 Subs. Lord of hope ; master of wishes, a king ;
Shêhêrêvar Amshâspand ; metals ; treasure,
 riches. Comp. Av. 𐬨𐬁𐬭𐬀𐬎𐬌𐬵𐬀𐬯𐬭𐬀, Pehl. 𑀅𑀲𑁆𑀓,
 Per. شہر یو ر

અંજાદે, a-jādê. વિ० આડે મારગે, ઉલટે રસ્તે. Adj.

ਅਜ਼ਦੇ, azhdê. ॥ ੬ ॥ ਭੂਆ, ਆਜ਼ੇਰਦੇ, ਰੰਭਦਾ, ਫੇਰਾਨ.

𑂔𑂱𑂰 अ-द॒दि, a-dâdê. See **𑂔𑂱𑂰** a-dâdê.

अष्ट अश्वती, ashti. Nêrang. ना० आवी पोहोंचवुं.

ਅਸ਼ਟਕ, ashtak. નાંકપડિ, બુગડિ. Subs. Clothes, garments.

آبادہ, ābādê. वि० सर्वथी 'उत्तुं—भोटुं, Adj.

ॐ आंशते, āshtê. ना० आशाअेश, सुलेहु. वि० मध्यम रीते

જાગૃત એશ્તે, *ēshtë*. Vand. XIII. ભૂં ફૂં ચાહેણું,

૧૨૫૫ અશ્તે, khashtê. See ૧૨૫૫ khêst. Comp. Av.

૧૨૫૫, ૧૨૫૫ = Sans. इष्टका = Per. خشت

૧૨૫૫ ગશ્તે, gashtê. બૂં કું કરેલું; કરી વલેલું. Past partic. Turned; run over; gone round. Per.

گشته

૧૨૫૫ હશ્તે, hashtê. બૂં કું થયલું, બનેલું, હયાતીમાં આવેલું. Past partic. Been; happened; come into existence.

૧૨૫૫ આશ્તગી, âshtagî. વિં સુલેહ—સંપન્ન વાલું, મિત્રાચારી બરેલું. Adj. Peaceful, friendly.

૧૨૫૫ અશ્તે, ashtê. See ૧૨૫૫ asht.

૧૨૫૫ અશ્તે-મસા, khashtê-masâ. વિં ઈંટના જેટલું મોટું. Adj. Of the size of a brick. Av. ૧૨૫૫-૧૨૫૫

૧૨૫૫ આશ્ત-તુમ, આશ્ત-તુમ, âsht-tum, âsh-ta-tum. વિં સર્વથી સુલેહ—સંપન્ન બરેલું, અતિશય દોસ્તીવાલું. Adj. Most peaceful—friendly.

૧૨૫૫ અશ્તવદ, ઓશ્તવદ, ashtavad, ôshtavad. See ૧૨૫૫ ashtavad.

૧૨૫૫ હેશ્તમ, hêstam. કિં મેં છોડી દીધું, મેં મુકી દીધું. V. I left off—dismissed. Per. هشتم

૧૨૫૫ અશ્ત-મહી, ashta-mahî. વિં આઠ મહિનાનું. Adj. Of eight months. Comp. Av. ૧૨૫૫-૧૨૫૫ = Per. هشت ماهی

૧૨૫૫ અશ્ત-માહી, ashta-mâhî. See ૧૨૫૫ ashta-mahî.

જેશત-મસા, ઈશત-મસા, khêsht-masâ, îshta-masâ. See khashâtê-masâ.

જેશત, ashtar. નાં એક શિક્ષાનું નામ છે, કે જેથી ગુનેહગાર માણસનાં આંખનાં પાપણ ઉખેડી નાખવામાં આવતાં હતાં; છરી, છરીનો કાપણો; ખંજર, હથિયાર; અશતરો; મારવાનું હથિયાર; આયુધ; કોરડો; એક વજન—તોલનું નામ છે. Subs. A sort of punishment by which the eyelashes of an offender used to be pulled out; a knife; the blade of a knife; a dagger; a weapon, a tool; a razor; an instrument for striking; a whip; a scourge, lash; the name of a weight. Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 = Sans. अष्ट = Per. اشر

જેશથ્ર, khashathra. નાં સાહેબ, પાદશાહ, હાકમ. Subs. A lord, a master; a king; a ruler, a governor. Av. 𐬕𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

જેશતલીન, ashtalîn. See 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ashtavîn.

જેશથ્રવર, khashathravar. See 𐬕𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 khshathra-var.

જેશતરે, ashtarê. See 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 ashtar.

જેશતરક, ashtarak. નાં મોઝે, પાણીનો ધોત. Subs. A wave, a billow; a cascade, a cataract.

અ-વગહાન

અએવગહાન, aêvagahân. See 𐬀𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 aêbagahân.

અ-શપીરાન, a-shapîrân. વિં બલાઓ નહીં, ખુરાઓ, ભુંડાઓ; દુષ્ટો. Adj. plu. Not good—virtuous persons; bad men.

૧૧૧૧૧૧૧૧ એશપોક્તન, êshpókhtan. ક્રિ० છાંટવું, છંટકાવ કરવો, ભોંકવું, વિંધવું. V. To sprinkle, to water; to prick, to pierce. Comp. Per. سپوختن

૧૧૧૧૧૧૧૧ અયાવગી, ayâvagî. ના० મદદ, મહાયતા, આશ્રો. Subs. Help, assistance; support.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અબાફત, abâft. ના० એક જતનું જડું કપડું. Subs. A kind of coarse cloth. Per. ابا فت

૧૧૧૧૧૧૧૧ અયાફત, ayâft. ના० મોરાદ; આદેશ, ઇચ્છા. Subs. Wish, desire; longing.

જુલ

જુલ અબામ, abâm. ના० ઘરનો તબક્કો—માર. Subs. A story, a loft.

જુલ અયામ, ayâm. ના० દાહાડા, વખત, મોસમ. Subs. Days (lit.); times; seasons; plu. of ૪; comp. Per. ايام

જુલ અશમ, asham. ના० જુલેદી, ઉંચાઈ. વિ० ઉંચું; મરત-બાવાળું, આબરવાળું. Subs. Altitude, height. Adj. High; dignified, respectable. Comp. Ar. اشم

જુલ આબામ, âbâm. ના० કરજ; ઉછીનું લેવું. વિ० તંદ-રોસ્ત. Subs. Debt; borrowing. Adj. Healthful. Comp. Per. اوام

જુલ એશમ, êsham. ના० કાઠી, બાલવાનાં લાકડાં; સુખડની એક સલી કે જે “ઓરવીસઘાહ”ની ક્રિયા કરતાં આકરંગાની આ આગલ મુકવામાં આવેછે. Subs. Dry wood for burning, fuel; a chip of sandalwood which is placed near a censer during the performance of the ceremony of *Orvisgâh*.

५० अशम, अशम, êshma, khashma. ना० क्रोध, गुस्सो, डीनो, वेर, कपट ; गुस्सानो देव जेने भयंकर हथियारवालो 'अशम' देव करीने देहछे. Subs. Anger, wrath ; revenge, spite, enmity ; the demon of anger called *Āēshma* of horrible weapons. Av. ५० Per. خشم

५० दो-गाम, dō-gām. ना० दो पगलां—कदम. Subs. Two paces—steps. Av. ५०, Per. دوگام

५० अशमेबी, khashmêbî. ना० अहुनवद गाथाना बीज हानुं नाम ; ईश्वरनेना २९ भा हानुं नाम जेने 'अशमेबीआ' देहछे. Subs. Name of the second chapter of the *Ahûnvad Gâthâ* ; the 29th Hâ of the *Yaçna* called *Khshmaêbyâ*.

५० अशमेबीअे, khashmêbîê. See ५० khashmêbî.

५० अ-दहमान, a-dahmân. * वि० नेक—अशो नही ; अपवित्र, नापाक, गुनेहुगार, पापी. * Adj. Not virtuous—pious—holy ; impure, guilty, sinful. Comp. Av. ५०

५० अ-दहमान, a-dâhmân. See ५० a-dahmân.

५० अशेमहुक, ashêmhuk. See ५० ashêmvôhû.

५० अशमार्द, khashmârd. वि० सप्त, कठल, नककर, पड. Adj. Hard, strong, solid.

५० अशेम-अे, ashêm-ê. ना० अेक "अशेम वोहू." Subs. * One *Ashêm Vôhû* ; *Ashêm Vôhû* to be recited once.

૫૫૦ દો-ગામે, dō-gâmê. નાં એ કદમ—કગલાં. Subs.

Two paces—steps.

૫૫૫૦ અશ્મીહા, khashmîhâ. ક્રિં અં ક્રોધ બરેલી રીતે, ગુસ્સાથી. Adv. Angrily, wrathfully.

૧૦-૫૫૦ અશ્મશેદ, khashmashêd. ક્રિં ગુસ્સો 'કરશે, દેહે-શત—ધાર્તી આપશે. V. Will make (one) angry; will intimidate; will strike terror.

૫૫૦ અશ્મબી, khashmabî. See ૫૫૦ khashmêbî.

૫૫૦ અશ્મબ્યા, khashmabyâ. See ૫૫૦ khashmêbi.

૫૫૦ અશ્મગની, khashmagani. નાં ક્રોધ, ગુસ્સો, રીશ.

Subs. Anger, wrath; offence.

૫૫૦ અશ્મીન, ashmîn. વિં રૂપેરી. Adj. Silvery.

૧૧૦૫૦ આશ્મીદન, âshmîdan. ક્રિં પીવું. V. To drink.

Corrupt form of ૧૧૦૫૦ Per. آشامیدن

૧૧,૫૦ અશ્મ-વોહૂ, ashêm-vôhû. નાં એક ઘણી જુની બંદગીનું નામ છે કે જેને "અશ્મ વોહૂ" કહે છે. Subs.

Name of a very ancient prayer called *Ashêm*

Vôhû. Av. ૧૦૨૬ ૬૫૫

૫૫૦ } આશમોએ, આશમોગ, âshmôê, âshmôg. See
૫૫૦ } ૧,૫૦ âshmôg. Av. ૧૨૬ ૬૫૫

૫૫૦ આશ્મુઈ, આશ્મોગી, âshmuî, âshmôgî. See ૧,૫૦
âshmûi.

૧૧૫૦ અ-શમન, a-shaman. નાં યુતપરસ્ત નહીં તે. Subs.

One who does not worship idols. Contrast

Per. شمن (an idol, image; idolatry). "

૧૧૫૦ અશ-મવન, ash-mavan. સર્વેં તે કે જે. Pron.

He who.

॥१॥ अ-शमू, a-shamû. ना० कांछणी काम सारी रीते नहीं
थवुंते. Subs. The doing of any work unsatis-
factorily.

॥१॥ आशमू, आशमुन, âshmû, âshmun. See ॥१॥ âsh-
môê.

॥१॥ अशम-वन, khashma-van. ना० गुस्सो बांजनार, को-
धने ताजे करनार. Subs. One who subdues his
anger; one who crushes his wrath.

॥१॥ हेशमू, hêshmû. See ॥१॥ êshma, khashma.

॥१॥ अशेम-वोहू, ashêm-vôhû. See ॥१॥ ashêm-
vôhû.

॥१॥ आशमूई, âshmûî. See ॥१॥ âshmûî.

॥१॥ आशमोई, âshmôê. See ॥१॥ âshmôê.

॥१॥ अशमोक, khashmôk. ना० असबाब, सामन, मत्ता.
Subs. Goods and chattels, furniture, property.

॥१॥ आशमुगी, âshmugî. See ॥१॥ âshmûî.

॥१॥ आशमोगी, âshmôgî. See ॥१॥ âshmûî.

॥१॥ आशमोघ, âshmôgh. See ॥१॥ âshmôê.

॥१॥ अ-शमोरदार, a-shamôrdâr. ना० नहीं पढनार;
सुमार—गणनी नहीं करनार; नहीं याद करनार. Subs.
One who does not recite—count—compute—
remember.

॥१॥ अशमुरदन, अशमोदन, khashmurdan, khash-
môrdan. डि० गुमान—शक—जाती लई जवुं; समजवुं,
असजवुं; विचार करवो. V. To doubt, to suspect; to
understand, to know, to think.

- ૧૫૭ અ-અમે, a-jâmê. વિ. કપડાં વગરનું, નાનું. Adj.
Without clothes, naked. Contrast Per. جام
- ૧૫૮ દો-ગામે, dô-gâme. ના. બે કદમ. Subs. Two paces
—steps.
- ૧૫૯ દો-અમે, dô-jâmê. ના. બે ધ્યાલાં, બે ઘડા. Subs. Two
cups, two pitchers. Per. دو جام
- ૧૬૦ અશમ-ગીની, khashma-gîni. વિ. ક્રોધાચમાન,
ગુસ્સાવાળું. ના. એક ગુનાહનું નામ છે. Adj. Wrathful,
angry. Subs. Name of a crime.
- ૧૬૧ અશમ-ગાની, khashma-ganî. See ૧૬૦
khashma-gîni.
- ૧૬૨ અશમ-કોશ, khashma-kôsh. ના. ગોસ્સાને વશ
કરનાર. Subs. One 'who subdues his passion.
- ૧૬૩ અશમગીન, khashmagin. See ૧૬૦
khashmaganî.
- ૧૬૪ અશમદાર, khashmadâr. વિ. ગોસ્સાવાળું, ગેસ્સા-
વાળું, તુંદ મીઠાનું. Adj. Angry, furious, fiery.
Comp. Per. خشمگر
- ૧૬૫ અશમદાર-તર, khashmadâr-tar. વિ. વધારે
ગોસ્સા—ગેસ્સાવાળું. Adj. More angry—furious.
- ૧૬૬ અ-અમ્તુનશને, a-jâmtunashnê. ના. નહીં પોહોં-
ચવું—પુગવું. Subs. Not reaching.
- ૧૬૭ અ-અમ્તુન-દવાનદ, a-jâmtûn-davânad. ક્રિ.
દોડાવી—ઘસડી નહીં લઈ જાએ. V. May not make,
to run, may not drag.

સુ. ૧૫

૧૫ અકાર, અગાર, akâr, agâr. વિ. બેકાર, નકામું; ૧૫
'અકાર' નો બગડેલો આકાર. Adj. Out of service,
unemployed; useless. Corrupt form of ૧૫ akâr.

૧૫ અગાર, એહર, હીપ્ર, હેહર, agâr, êhar, hîkhra, hêhar.
નાં પક્ષીનો છેડ, હેર નસો, નજસાત. Subs. Matter
excreted and ejected by a bird; dry impurity;
filth.

૧૫ અજાર, ajâr. નાં તાજગી, લીલોતરી; ઉંચી નીચી
જમીન. વિ. સાથે એકતું થએલું, મલીગએલું. Subs.
Freshness, verdure; rugged ground. Adj.
Assembled together; mixed. Comp. Per. ૧૫

૧૫ અ-દાર, a-dâr. વિ. અડ વગરનું. Adj. Destitute
of trees. Contrast Av. ૧૫

૧૫ અબાર, abâr. નાં વાદલ; જથ્થો, ઢગ; વખાર. Subs.
A cloud; a mass, a collection, heap; a godown.

૧૫ અયાર, ayâr. નાં દોસ્ત, સોબતી, સ્નેહી, બાઈબંધ.
Subs. A friend, a comrade, a lover, a brother,
a clansman. Per. ૧૫

૧૫ અશર, ashar. નાં ઘણી ખુશી ભોગવવી. Subs.
Enjoying a good deal of pleasure.

૧૫ અશીર, ashar. વિ. ખુરું, ખરાબ, બદ. Adj. Bad,
evil, wicked. Comp. Ar. ૧૫

૧૫ અશલ, ashal. નાં, હુંકું કરવું. કિં. અં ઈત્યાદિ, વગેરે.
Subs. Abridging. Adv. *Et cætera*, so forth—
on.

૧-અશ્વમેધ, ashêr. નાં ધણી ખુશીભોગવનાર. Subs.

One who enjoys a good deal of pleasure.

૨-અશો, ashô. See ૧૦૦ ashô.

૩-આદાર, âdâr. નાં લાકડું. Subs. Wood ; timber.

૪-આદાર, âdâr. વિં હમેલદાર. Adj. Pregnant.

૫-આબાર, âbâr. નાં તાવેલું સીસું. Subs. Molten lead. Comp. Per. ૬-આ

૭-આહર, âhêr. કિં અં પછી ; પછવાડે. Adv. Afterwards, subsequently ; backward, behind.

૮-અચર, khayar. વિં બહાદુર, હીમતવાન, દલેર. Adj. Brave, bold, intrepid. ૭, ૫૬૧

૯-અચાર, khayâr. નાં કાકડી. Subs. Cucumber. Per. ૧૦-અચાર

૧૧-દો-બાર, dô-bâr. કિં અં બે વખત—વાર. Adv. Twice. Per. ૧૨-દો

૧૩-હયાર, hayâr. નાં ઓદાના નામો મધેનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

૧૪-હીખર, hikhar. નાં ત્યાગ, છોડી—તથા દેવું તે. Subs. Leaving, abandoning, giving up.

૧૫-અગારોમન્દ, હેરોમન્દ, agârômand, hérômand. વિં હુગાર—છેડવાળું ; ખરડાએળું. Adj. Full of excrement—dung ; dirtied.

૧૬-હયારોમન્દ, hayârômand. See ૧૭-હયારોમન્દ. ૧૮-હયારોમન્દ.

અગારોમ્નન્દ, એહરોમ્નન્દ, agârômmand, êhêrômmand. See અગારોમન્દ agârômmand.

આગાર્હેદ, âgârêd. ક્રિ० છેરે; હુગેછે. V. May evacuate; discharges excrement (pres. 3rd sing.).

એહરેહદ, êhêrhêd. See અગાર્હેદ âgârêd.

અયારે, ayârê. નાં એક મિત્ર—દોસ્ત. Subs. One friend; one comrade.

અદારી, adârî. નાં કોઈબી ખરાબ વસ્તુ. Subs. Any bad thing.

અબાલશ, abâlash. નાં એબલીશ; ઠગારો; એક બુરા માણસનું નામ છે. Subs. The devil; the deceiver; name of a wicked—bad man.

અ-યારી, a-yârî. નાં મદદ વગરની હાલત. Subs. Want of assistance—aid.

અયારી, હયારી, ayârî, hayârî. નાં મદદ, સહાયતા. Subs. Assistance, help.

અયારેહ, હયારેહ, ayârêh, hayârêh. નાં ચારી—મદદ—સહાયતા આપનાર. Subs. A helper, one who comes to the aid of.

અશરીઆ, અદારી, ashariâ, adârî. સંખ્યાં વિ० દશ; ૧૦. Numer. adj. Ten, 10.

અ-દારશની, a-dârashnî. વિ० વગર આધારે; અતરંગ, છુટું. Adj. Having no support; unconnected, separate.

અ-દારશને, a-dârashnê. વિ० સ્તંભ—ટેકા વગરનું,

નિરાધાર. નાં નહીં ટેકાવતું. Adj. Without a pillar—prop; supportless. Subs. Not propping up.

સુલત્ત ૧૧૩ અ-બારશને, a-bârashnê. નાં નહીં વરસતું—છંટકાવ કરવો. Subs. Not raining—sprinkling.

સુલત્ત ૧૧૩ અ-બાલશને, a-bâlashnê. વિં તકીઆ—ગાદી—આદર વગરનું. Adj. Having no pillow—cushion—sheet (of cloth). Contrast Av. 𐬨𐬀𐬎𐬌 Sans. बर्हिस्. Per. بالش.

સુલત્ત ૧૧૩ અ-દારશની, a-dârashnî. નાં નહીં રાખતું. Subs. Not keeping. 7551

સુલત્ત ૧૧૩ આદારશની, âdârashnî. નાં રાખતું, ધરાવતું, કબજે કરતું. Subs. Keeping, having, possessing.

સુલત્ત ૧૧૩ અગારી, agârî. See 𐬀𐬎𐬌𐬎𐬌 agârômând.

સુલત્ત ૧૧૩ અબાલેશ, abâlêsh. See 𐬀𐬎𐬌𐬀 abâlash.

સુલત્ત ૧૧૩ અશ્રીગાન, ashrîgân. નાં નાપાક માણસો. Subs. plu. Impure persons.

સુલત્ત ૧૧૩ હેખ્રગીરા, hêkhragîrâ. નાં હેર નસો. Subs. Dry impurities (as hair, nails, &c.).

સુલત્ત ૧૧૩ અદારીન, adârin. See 𐬀𐬎𐬌𐬎 adârî.

સુલત્ત ૧૧૩ અદારીન, adârîn. See 𐬀𐬎𐬌𐬎 adârî.

સુલત્ત ૧૧૩ અ-દારીન, adârin. વિં લાકડાનું નહીં. Adj. Not made of wood, not consisting of wood.

સુલત્ત ૧૧૩ આદારીન, âdârîn. નાં લાકડાનું વાસણ. Subs. A wooden vessel.

• અગારીનીદાર, āgārīnīdār. નાં છેડનાર પક્ષી.
Subs. A bird that excretes and ejects matter.

એહરીનીદાર, êhêrīnīdār. વિં નસો રાખનાર.
Adj., Keeping—possessing dead matter.

અશ્રીજદે, ashrijîdê. ભૂં'કું ઢોલાયલું, નખાયલું.
Past partic. Spilled, been thrown.

અગારેદ, agârêd. નાં બદન, શરીર. Subs. The
body.

અ-શરીતુનતન, a-sharītunatan. કિં નહીં
ખોલવું—ઉઘાડવું—ખોલ્યું કરવું. V. Not to open—
uncover ; not to lay open.

અયારવન્દી, ayârvandî. નાં મિત્રાચારી, દોસ્તી.
Subs. Friendship, intimacy.

અહીર-વાનદી, ahîr-vânadî. નાં હેર નસો—
નજ સાત દુર કરવી. Subs. Removing dry impuri-
ties—filthiness.

અહેરવન્દી, ahêrvandî. વિં નસા—નજ સાત
બરેલું. Adj. Full of dead matter, filthy, foul.

અશ્રવાનીહા, આશરવાનીહા, ashravânîhâ, âshar-
vânîhâ. અથોરનાનની રીતે, અથોરનાન તરીકે. Adv.
In a priestly manner ; Athornân-like.

એહેરવાની, êhêrvânî. See એહરીનીદાર.

અ-દારવન્દી, a-dârvandî. નાં ગુનેહગારી વગ-
રની હાલત. Subs. Freedom from sin and guilt.

અ-દારવન્દ, a-dârvand. વિં દરવેદ—બ્રુતપરસ્ત નહીં તે; દીનદાર, ધર્મ ઉપર એતેકાદ રાખનાર. Adj. Not ungodly—wicked, not impious; not worshipping idols; religious; devoted to the practice of religion.

હેખ્ર-નસા, hêkhra-nasâ. See અગાર, éhar.

અહીર-વદ-તર, ahîr-vad-tar. નાં વધારે નુકસાન-કારક હેર નસો (ઈયાને સુકકો નસો). Subs. More injurious dry impurities (as hair, nails).

અ-દારવન્દ, a-dârvand. See અ-દારવન્દ.

અ-દારવન્દી, અ-દરવન્દી, a-dârvandî, a-darvandî
See અદારવન્દી.

અહેરવન્દી, આગારવન્દી, ahêrvandî, âgârvandî.
See અહેરવન્દી.

આયારવન્દી, âyârvandî. See અયારવન્દી.

ખયર-વન્દી, khayar-vandî. વિં બાહાદુર, હીમત ભરેલું. Adj. Bold, daring, courageous.

અદારુન, આદારુન, adârun, âdârun. નાં ખરાબ વસ્તુ; રાસ્તીના રસ્તાથી ફરીજવું; આડે મારગે જવું. Subs. A bad thing; swerving from the path of rectitude—righteousness; deviating.

અ-દારુ, a-dâru. વિં દવા—દારુ વગરનું, ઈલાજ—ઉપાય વગરનું. Adj. Having no medicine; remediless. Contrast Per. دارو

• **અ-યારે**, a-yârê. વિ० ચુડા—બાંગડી વગરનું, નાકૌવત.
Adj. Having no bracelet—bangle ; without physical strength—power. Contrast Per. **યારે**.

અયારે, ayârê. નાં હીસાબનું દફતર, હાથમાં પેહેરવાના ચુડા—ચીતલ. Subs. An account-book ; a bangle, a bracelet.

અ-યારક, a-yârak. વિ० નરમ ચામડીનું નહીં. Adj.
Not having a soft skin.

અ-શરક, a-sharak. વિ० સંગત—સોબત વગરનું. Adj.
Having no society—company. Contrast Per.

અ-શર્ક, a-shark. વિ० કપડાં—લુગડાં વગરનું, નાગું.
Adj. Having no clothes on ; naked.

આગારે, âgârê. See **અગાર**, âgar, êhar.

અ-શર્કા, a-sharkâ. વિ० જેહેરી નહીં. Adj. Not poisonous.

અયારેગીર, ayârêgîr. નાં હીસાબ લખનાર, મેહિતો.
Subs. An accountant ; a book-keeper.

અશ-રઝ, ash-raz. સંખ્યાં વિ० પાંચશો, ૫૦૦).
Numer. adj. Five hundred, 500.

અયારતીનેદ, ayârtînêd. ક્રિ० ગાલેબ આવેછે,
સરસ થાયછે. V. Prevails over, surpasses.

અગાર-દીનશની, agâr-dînashnî. નાં હુધાર
કરવો ; ખરડી નાખવું. Subs. Excreting ; bedaubing.

અયારતેદ, ayârtêd. ક્રિ० ગાલેબ આવે ; ક્ષવે, સરસ થાય. V. May prevail over ; may succeed —surpass.

અશ-રતુ, ash-ratu. નાં જે ગુરુ, જે દીન ધર્મનો દસ્તુર—ઉપાધ્યો. Subs. The religious teacher who ; the Dastur or the spiritual preceptor who (lit.).

અયારદે, ayârdê. નાં જે અવસ્તાની શરેહ. Subs. A commentary on the *Zend Avesta*. Comp. Per. ايارده

અશરફી, ashrafi. નાં એક સીકક્રનું નામ છે. Subs. Name of a coin. Comp. Per. اشرفي

અદદ

અગી, agî. નાં બદી, ખરાબી. Subs. Wickedness, vice, badness. Comp. Av. ۱۲, Sans. अघ.

અગે, agê. ક્રિ० અં જ્યારે, જે વખતે. Adv. When, at the time that.

અદદ, adad. નાં આંક, સંખ્યા. Subs. A number, a figure.

અબદ, abad. નાં એક દેવનું નામ છે કે જેને “સામ નરી-માને” માર્યો હતો. Subs. The name of a Dêv whom *Sâm Narimân* killed.

અબદ, abad. ક્રિ० અં અવેદાન, હમેશે. Adv. For ever, eternally, always.

અબે, abê. શબ્દ અં વગર, સિવાય, વતરોગે, જેમકે:—

ۛۛۛۛ abéanjâm. Prep. Except, without, exclusive of:— as ۛۛۛۛ abéanjâm.

ۛۛۛۛ abê. વિ० હીસાબ—ગણતરી—છેડા વગરનું. Adj. Countless, innumerable, endless.

ۛۛۛۛ as. નાં ઘંટી. Subs. A mill. Per. آس

ۛۛۛۛ âîê. નાં હરણ. Subs. A deer, an antelope.

ۛۛۛۛ âîê See ۛۛۛۛ âîê.

ۛۛۛۛ આએ, અએ, âê, aê. દર્શીં સર્વં આએ. વિ० ઘણું ; સેતાબ, ઉતાવળું. Demons. pron. This. Adj. Much ; speedy, hasty—as ۛۛۛۛ âêrak = this thine (lit.).

ۛۛۛۛ આબી, âbî. નાં સફરજન નામનો ખેવો. વિ० પાણી જેવું, ભીનું. Subs. A quince. Adj. Watery, moist. Per. آبى

ۛۛۛۛ âs. નાં શરાબ, દારૂ ; કાંજ ; એક અનવરનું નામ છે ; દવા. Subs. Wine, liquor ; rice, gruel ; name of an animal ; medicine.

ۛۛۛۛ khas. નાં ખુશી, ખુશહાલી. Subs. Delight, a happy state.

ۛۛۛۛ khîg. નાં છાગલ. Subs. A leathern bottle or bag for holding water.

ۛۛۛۛ khôê. નાં અસલત, અવાસ. Subs. Nature ; habit that has become natural.

અડઝ ર-ર-ર-દ, ra-ra-ra-da. સંખ્યાં વિં સ્ત્રીત્વે, ૭૦.
Numer. adj. Seventy, 70.

અડઝ સે-એ, sê-ê. સંખ્યાં વિં ચાર, ૪. Numer. adj.
Four, 4.

અડઝ હીબ, hîb. નાં આકેખત—સેવટતું કામ; ધાસ્તી.
Subs. Final work—business; fear. Comp. Per.

અડઝ અઈશ, aish. નાં સ્ત્રીનો, છાતી. Subs. The breast
or chest.

અડઝ અએશ, aêsh. નાં ખગલ, કાખ. સર્વં જે કાંઈ, જે કોઈ.
Subs. The armpit. Pron. Whatever, whoever.

અડઝ એશ, અએશ; êsh, aêsh. નાં આંખ; ફરજંદ. Subs.
The eye; an issue, offspring.

અડઝ અજશ, ajash. કિં અં તેથી, તેને લીધે. Adv.
Consequently.

અડઝ અએશ, અદશ, aêsh, 'adash. સર્વં કોઈ; એક જણ.
Pron. Any one, some one; a person.

અડઝ અશ, એશ, ash, êsh. સર્વં તે, જે. Pron. He,
who.

અડઝ અસા, asâ. નાં સાથો—છાંયડો કરવો, છતર કરવું.
Subs. Shading, covering with a canopy.

અડઝ અસ્યા, આસ્યા, asyâ, âsyâ. Vand. VIII. નાં
સ્ત્રીનો, છાતી. Subs. The breast or chest.

અડઝ આદશ, અદોશ, આએશ, âdash, adôsh, âchêsh. નાં
કોઈ શખ્સ; દાનેશમંદો. Subs. Any one, some one,
an individual; learned persons.

• **આબી**, âbî. See **આબી**.

આસા, âsâ. નાં રોણક, શીંગાર, શોભા ; બેહેશ્ત, સ્વર્ગ ; આશાએશ ; રીતબાત ; કાનુન. Subs. Elegance, grace, beauty, ornament ; heaven, paradise ; ease, rest ; manners, ways ; rule.

આસીઆ, âsiâ. નાં શરાબ, દારૂ. Subs. Vinous or spirituous liquor.

આસે, âsê. નાં અછોડો, લગામ. Subs. The reins or guiding strings of a bullock ; a bridle.

એદશ, êdash. નાં ઝુંસરી. Subs. A yoke.

ઓદશ, ઓદશ. ôdash, khôdash. નાં સ્ત્રી—ઓરતબતનો છુપો ભાગ—શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris*.

હસા, hasâ. વિં બેશુમાર, હદ વગરનું. Adj. Countless, unlimited.

હઈશ, haish. નાં કંતાન વણવાનું હથિઆર ; જમીન ખેડવાનું હથિઆર ; હોલ ખેડનાર ઢોરની એક બેડી ; કાંઈ ચીજ. Subs. An apparatus or machine for weaving canvas ; an agricultural implement ; a team of ploughing cattle ; anything.

હેશ, hêsh. See **અજાશ**.

આસાખત, âsâkht. ક્રિ. બનાવ્યું, કીધું. V Performed, made.

અદીઆ-અદારી, adiâ-adârî. સંખ્યાં વિ. અગિઆર, ૧૧. Numer. adj. Eleven, 11.

૧૭૫૦મ આસાએદ, âsâéd. ક્રિ० વિસામો—આસાએશ પામે.

V. May take rest—breath; may repose.

૧૭૭૦મ અદશાન, adashân. નાં લોકો; આદમીઓ. Subs.
People, individuals.

૧૭૭૦મ અદશાન-શ, adashâna-sh. નાં જે—તે લોકો.
Subs." The people who; those people.

૧૭૭૦મ અઈશાન, એશાન, aîshân, êshân. સર્વં તેઓ,
જેઓ. Pron. They, who (plu.).

૧૭૭૦મ અએશાન, અદશાન, aêshân, adashân. See ૧૭૭૦મ
adashân.

૧૭૭૦મ અ-સાખુન, a-sakhûn. નાં See ૧૭૭૦મ a-sakhûn.
Av. ૧૭૭૦મ

૧૭૭૦મ આસાન, âsân. વિ० આસાન, સેહેલ. Adj. Easy
convenient, simple.

૧૭૭૦મ દો-ગેહાન, dô-gêhân. નાં બન્ને જગત્. Subs.
Both worlds.

૧૭૭૦મ અદશાન-ચ, adashâna-cha. સર્વં વધી તેઓ; બી-
જાઓબી; બીજા લોકોને. Pron. Even they; others
also; to other people.

૧૭૭૦મ આબશખુર, âbashkhur. નાં પાણીની ઠાંકી—ત-
લાવ, નસીબ, ભાયગ, એક જગાએ મુકામ કરવો. Subs.
A cistern or reservoir of water; fortune, luck;
residence in a place. Per. آبشخور

૧૭૭૦મ અ-સાઈએ, a-sâîê. વિ० છાયા વગરનું; આધાર—

ટેકાવ વગરનું. Adj. Unshaded, unsheltered, unprotected. Per. سایه

છાન્ન આસીઆવ, âsiâv. નાં ઘંટી ; ચક્રી. Subs. A mill ; a hand-mill.

અસાક્તાર, a-sâkhtâr. નાં નહીં બજાવનાર ; નહીં તૈયાર કરનાર. Subs. One who does not perform—prepare.

અસાક્તારી, a-sâkhtârî. નાં નહીં કરવું—બજાવવું—તૈયાર કરવું. Subs. Not doing—performing—preparing.

અસાક્તે, a-sâkhtê. બૂં કું નહીં કીધેલું—બજાવેલું—તૈયાર કીધેલું. Past partic. Not done—performed—prepared.

અસાક્તન, a-sâkhtan. કિં નહીં બનાવવું—તઈ-આર કરવું—રચવું ; આકાર ન બનાવવો ; કારોબાર ન કરવો ; હકુમત ન ચલાવવી. V. Not to perform—make, not to prepare, not to arrange—shape ; not to manage—sway. Contrast Per. ساختن

અસાક્તે, a-sâkhtê. See અસાક્તે a-sâkhtê.

અસાહમગુન, a-sâhamgûn. વિં ભય—દેહેશત—ખીહીક—ધાસ્તી વગરનું. Adj. Not formidable, fearless, free from dread—fear. Per. سهیمگین

અગીઆબ, agîâb. નાં ગાલ. Subs. A cheek.

અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિં નાપાક, અપવિત્ર. Adj. Impure, unholy. Contrast Pehl. ۛۛۛ, ۛۛ

૧૫૦ અદશે, adashê. સર્વં કોઈએક, એક શબ્દ. Pron.
Some one; an individual.

૧૫૧ અદશ-એ, adash-ê. See ૧૫૦ adashê.

૧૫૨ અદશીહા, adashihâ. સર્વં બીજાઓ, લોકો.
Pron. Others, people.

૧૫૩ અ-સાએહા, a-sâêha. વિં છાયા વગર. Adj.
Having no shade—shelter.

૧૫૪ આસાએહ, âsâêh. નાં આસાએશ ભોગવવી.
Subs. Enjoying rest—repose.

૧૫૫ આસાહીદન, âsâhîdan. કિં ખુશી થવું; આસુદે
—કરબે થવું. V. To be pleased; to unbend one's
self; to be fat—plump.

૧૫૬ અદશાંન, adashân. સર્વં બીજાઓ, લોકો. Pron.
Others, people.

૧૫૭ અ-દેહેશને, a-dêhêshnê. વિં પેદાએશ વગર.
Adj. Having no creation.

૧૫૮ અ-સહશને, a-sahashne. નાં નહીં આહાવું—
ઈચ્છવું. Subs. Not loving—wishing.

૧૫૯ આસાએશને, âsâêshnê. નાં આસાએશ પામવી.
Subs. Taking one's ease, gathering breath.

૧૬૦ આસાએશે, âsâêshê. નાં આસાએશ, નીરાંત,
Subs. Repose, rest.

૧૬૧ આસાઈનદ, âsâînad. કિં આસાએશ, આસાએશ
લેછે, રાહત પામેછે. V. Takes rest; enjoys happi-
ness (pres.).

૦૫૫૫ અસાસે, asâsê. નાં ઘરસામાન ; દોલત. Subs.
Household furniture ; wealth. Comp. Ar.
اثاث, اثاث

૧૫૫૫ અ-સાસતાર, a-sâstâr. નાં જીલમ નહીં ગુજરનાર,
સેતમગાર નહીં તે, કૃપા દયા કરનાર, દાદ આપનાર. Subs.
One who does not exercise tyranny—unlaw-
ful authority, one who does not harass others
with unreasonable severity, a compassionate—
merciful man. Contrast Av. ૧૫૫૫ = Sans.
शास्त्र.

૧૧૫૫ અ-સેહસ્તન, a-sêhastan. કિં નહીં આહવું—ઈ-
ચ્છવું ; નહીં બીહીવું—ધાસ્તી ખાવી ; વેહમ નહીં કરવો. V.
Not to like—wish ; not to be afraid, not to
dread ; not to be doubtful.

૧૧૫૫ ખેશીનીદારી, khêshînîdârî. નાં સગું, ખેશ.
Subs. A relative, a kinsman.

૧૧૫૫ આસાઈનીદન, âsâinîdan. કિં આસાએશ કરવી
—પામવી, નીરાંત લેવી. V. To take rest—breath,
to repose.

૧૧૫૫ અએ-દાબુનદ, aê-dâbunad. કિં તે મુકે—આપે.
V. He or she may put—give.

૧૫૫ અ-સાઈએ, a-sâiê. See ૧૫૫૫, a-sâiê.

૧૫૫ અસાએહ, અસાએ, asâêh, asâê. નાં માખ ; જંગ ;
છાયડો. Subs. A fly ; the thigh ; shade.

૧૫૫ અ-સાઈએ, a-sâiê. See ૧૫૫૫ a-sâiê.

૭૫ અદશી-ચ, adashî-cha. સર્વં કોઈ એકબી, કોઈ પણ.
Pron. Even one person—any one.

જા-ગણના અ-ગણેદ, a-gashéd. કિં નહીં કરે—ચાલે; મુન કેર નહીં જાય. V. May not walk—go; may not deny—disbelieve.

જા-ગણના આસાએદ, âsâéd. કિં આસુદે રેહે; તંદરોસ્ત રેહે. V. May get rest, may remain healthy.

જા-ગણના આસાઈદન, âsâidan. કિં ઉઘવું, આસાએશ લેવી, આરામ પકડવો. V. To sleep, to rest, to repose.

જા-ગણના અદદાન, adadân. નાં અંકો, હીસાબો. Subs. Numbers, accounts.

જા-ગણના અદશન, adashna. નાં આહેશ, મરજી. Subs. Wish, desire.

જા-ગણના અબદાન, abadân. નાં આ-દાન, ઓલાદ, વંશ. વિં સજવાર, લાયક. Subs. Family, parentage, lineage. Adj. Worthy, fit.

જા-ગણના આસાન, âsân. વિં શાંત, સુખ, સહેલ; સેતાન, સગવડ બરેલું, દેલાશા બરેલું, ખુશ, સુખી, સલ્ય, કૃપાળુ, દયાવંત, મેહુરબાન. Adj. Quiet, calm, easy; hasty; convenient, consoling, pleasant, happy; modest; compassionate, merciful, kind. Per. آساي

જા-ગણના સે-દાંગ, sê-dâng નાં ત્રણ દાંગ; “દાંગ” એટલે એક “દરામ” નો છઠો ભાગ; વલી કેટલાકો દરમનો ચોથો ભાગની લખેછે. Subs. Three *dāngs*; a *dāng* = $\frac{1}{4}$ part (and according to others $\frac{1}{3}$ part) of a dram. Comp. Per. سه دانگ

જા-ગણના અઈશની, âishnî. નાં ઉડવું; નુર; પરંડાનો ખાળો. Subs. Flying; light; a bird's nest.

જા-ગણના આસાની, âsânî. નાં સહેલાઈ; મુશકેલીથી વેગળું, ફરાગની, સુખાકારી, ખુશી, સુખ, શાંતી. વિં આશાનીવાળું,

સુશહાલી બરેલું; પસંદ પડતું, આસાએશ બરેલું. Subs. Facility, ease; healthy state; happiness, calmness; freedom from difficulty. Adj. Easy, delightful, pleasing. Per. آسانی

અસાનેશ, âsânêsh. નાં 'શેહરેવર' અમંસાસ્પંદની સાથે થનાર દેવતું નામ. Subs. The name of the evil spirit who opposes *Shaharêvar Amishâspand*. Comp. Pâz. અસાનિબા-તર, âsânibâ-tar.

આસાનીહા-તર, âsânihâ-tar. વિં વધારે સહેલું—સુલભ. Adj. More easy—simple.

આસાનીહીદન, âsânihîdan. કિં આસાની—આસાએશવાલું થવું. V. To be at rest—ease.

આસાનશની, âsânashnî. નાં 'See આસાની, âsânî.

આસાનશને, âsânashnê. નાં 'See આસાની, âsânî.

અ-ગશનીઝે, a-gashnizê. વિં નહીં ઉગતું. Adj. Not growing.

આસાનીદન, âsânidan. કિં આસાએશ લેવી, સુખ ભોગવવું. V. To take rest; to enjoy happiness.

ખસાનીદન, હસાનીદન, khasânidan, hasânidan.

કિં રેડવું, નામવું. V. To pour; to pour upon.

આસાનગરી, âsângarî. નાં સહેલાઈ, સુખ. Subs. Facility, ease, happiness.

આસાન-ગરીએ, âsân-gariê. વિં શાંતીવાળું, સુખી. Adj. Quiet, happy.

અએ-જાન, aê-jân. નાં એક આત્મા; એક માણસ. Subs. One soul; one living being; one person.

અએશુન, aêshum. એઓ, તેઓ. These, they.

૧૩૦૫ અદશુન, adshûn. સર્વં બીજાઓ, લોકો. Pro.
Others, people.

૧૩૦૬ અબદાન, abadân. See ૧૩૦૫ abadân.

૧૩૦૭ અ-સખુન, a-sakhun. નાં અરાબ સખુન, નાલાયક વાત.
વિં વાચા વગરનું, મુગું. Subs. A bad word, an
unworthy story—discourse. Adj. Without
speech; dumb. Comp. Per. بی سخن

૧૩૦૮ આઈશને, આએશને, આએશે. âishnê, âêshnêd
âêshê નાં જસુસ; છુપો કાસદ; આવવું, આવનાર.
Subs. A spy; a secret emissary; coming; one
who comes.

૧૩૦૯ આસાન, âsân. See ૧૩૦૫ âsân.

૧૩૧૦ આશીન, asin નાં લોદું. Subs. Iron.

૧૩૧૧ ખેજાન, khêjân. નાં પાનખર રૂતુ. Subs. The
autumn. Per. خزان

૧૩૧૨ આસાની, âsânî. See ૧૩૦૫ âsânî.

૧૩૧૩ આસાની, âsânî. See ૧૩૦૫ âsânî.

૧૩૧૪ આશાન-તુમ, âsântum. વિં અતીશય આશાને;
સર્વથી ખુશનુમા. Adj. Most easy; most pleasant.
Comp. Per. آسان ترین

૧૩૧૫ આએશને, âêshnê. નાં આવનાર, આવવું; જસુસ.
Subs. One who comes; coming; a spy.

૧૩૧૬ અબેઅ-અમ, abêanjâm. નાં અહુરમઝદની વગર
છેડાની પાદશાહી—હકુમત, ઓદાતાલાના નામો મધેનું એક
નામ છે. Subs. The infinite reign of *Ahura-*
mazda; one of the names of the Supreme God.

અબ્દ-અનજમ, abê-anjâm. See અબ્દ-અનજમ abê-anjâm.

આસાન-તુમ, âsân-tum વિ. Adj. See આસાન-તુમ âsân-tum.

એશુમ, êshûm. ક્રિ. હું ધોઉં. V. I may wash.

આસ-ઓમેંદ, âs-omand. વિ. શરાબથી ભરપૂર. Adj. With wines or liquor.

અઈશક, aishak. ના. ધ્યાર, પ્રીતિ. Subs. Love, affection.

અઈશે, aishê. ના. અસુસ; વેરાન—ઉજડ જગ્યા, વગડો. Subs. A spy; waste land; a desert.

આદશે, âdashê. સર્વં કોઈ, કોઈએક. Pron. Some one, any one.

એશે, êshê. વિ. અમનાર, સોસનાર, સંતોષી, ધીરજવંત. Adj. Enduring, tolerant; contented, patient.

સસક, sasak. સંખ્યા. વિ. નેવું, ૯૦. Numer. adj. Ninety, 90.

અશગહનીનગી, ashgahaningî. ના. આળસાઈ. Subs. Laziness, sloth.

ખેશકારી, khêshkârî. ના. કારોબાર, કાર, કશખ, કામધંધો. Subs. Management, transaction, business, trade, occupation.

અદશ-ચ, adasha-cha. સર્વં કોઈ પણ, જેની કાંઈ, વળી કોઈની. Pron. Even some one, whosoever, any one even, anybody.

અદશ-ચ-અદશ, adasha-cha-adash. સર્વં કોઈની શખ્સ. Pron. Any person.

અડાશ અદશ-ચ, adasha-cha. See અડાશ adasha.

અડાશ અ-સાઝકાન, a-sâzâkân. નાં નહીં ગોઠવનારા
—બનાવનારા—તૈયાર કરનારા. Subs. Those that
do not arrange—perform—prepare.

અડાશ અ-સાઝ, a-sâzi. વિં રચના—ગોઠવણ વગરનું.
Adj. Having no order—arrangement.

અડાશ અ-સાઝશની, a-sâzashnî. નાં નહીં બનાવવું—
તૈયાર કરવું; બેસવું નહીં કરવું. Subs. Not making—
preparing; not adapting.

અડાશ અ-સાઝશને, a-sâzashnê. See અડાશ a-sâzi.

અડાશ અ-સાઝે, a-sâzê. નાં તૈયારી વગરનું; રાગ વગરનું.
Subs. Unpreparedness; want of harmony—
concord. Contrast Per. سا

અડાશ અ-સાઝગાન, a-sâzagân. નાં નાલાએક માણસો.
Subs. Unworthy persons.

અડાશ અ-સાઝગી, a-sâzagî. નાં મીલનસારી નહીં;
નરમાસ—નમન્તાઈ વિનાનું. Subs. Unsociableness;
want of meekness—mildness.

અડાશ અ-સાઝે, a-sâzê. See અડાશ a-sâzê.

અડાશ અ-ગશત, a-gasht. વિં ફરયા વગર; વિસામા—ગમત
વગર. Adj. Without walking; having no re-
creation—amusement. Contrast Per. گشت

અડાશ અ-યશત, a-yasht. બૂં ફૂં નહીં ઈજેલું—વખાણેલું.
Past partic. Uninvoked; not praised. Con-
trast Av. અડાશ

અડાશ અ-સખત, a-sakht. વિં સખત—ભારી—કઠણ નહીં;
નરમ, સેહેલું, દુરબલ, નબળું, અસ્થીર, ઢચુપચુ. Adj. Not

hard, soft, not heavy, easy, infirm, feeble, weak, unsteady, indeterminable, wavering.

Contrast Per. سخت

જેદાદ, édâd. વિં એકલો, વગર સાથીએ. Adj. Solitary, single, alone.

જેશ્ત, khêst. નાં ઈંટ, ઈંટરડી. Subs. A brick.

Comp. Peh. ૧૨૦૦

અ-યશ્તાર, a-yashtâr. નાં આરાધના—બંદગી નહીં કરનાર. Subs. One who does not invoke—pray.

અ-યશ્તારી, a-yashtârî. નાં નહીં પૂજવું, યજ્ઞ-શની નહીં કરવી. Subs. Not invoking, not offering prayers to.

અ-સક્તી, a-sakhtî. નાં મુશ્કેલીઅત—સખત-પણું નહીં તે ; નરમાસ, સેહેલાઈ, દુરબલતા, નબલાઈ, આનાકાંની. Subs. Want of hardness—difficulty ; softness, infirmity, weakness, indetermination.

Contrast Per. سختي

આબેશ્ત-ગાસ, âbêst-gâs. નાં હલાએદી—ગુદી —એકાંત જગ્યા ; Subs. A separate—detached place, a solitary spot.

અબશ્તન, abashtan. કિં ઢાંકેલું—છુપું રાખવું, સંતાડવું. V. To conceal, to keep secret, to hide. Per. ابستن

અ-યશ્તન, a-yashtan. કિં નહીં ઈંજવું—આરાધના કરવી. V. Not to invoke—offer prayers to. Contrast Sans. यज्ञ, Per. يشن

જાજીવન આબશતન, âbashtan. નાં ઉંચી—નામીચી જગ્યા.

Subs. An elevated place ; a first-rate spot.

જાજીવન અ-સાતુનીનેદ, a-sâtunîné. ક્રિં નહીં ચલાવે—
કેરવે. V. May not make to proceed or go ;
may not set in motion.

જાજીવન હેશતન, hêshstan. ક્રિં છોડવું, મુકી દેવું. V. To
leave off, to forsake. Per. هشتن

જાજીવન અ-સાતુનાન, a-sâtûnân. વિં નહીં ચાલવું—દોડ-
વું—વેહેવું, સ્થીર. Adj. Not walking, not running,
not flowing, steady.

જાજીવન અ-યશતની, a-yashtanî. વિં યજ્ઞરને—વખાણ
નહીં કરવા લાયકવું. Adj. Not fit for invocation—
praise.

જાજીવન અ-સાતુનતન, a-sâtûnatan. ક્રિં નહીં ચાલવું—
જવું, આગલ નહીં વધવું, પેટે નહીં ચાલવું, નહીં ખીણવું—વેહે-
વું ; સ્થીર—ઉભું રહેવું. V. Not to walk—proceed,
not to go—creep, not to move—flow ; to re-
main steady.

જાજીવન આયશતને, âyashtanê. વિં સુશામતવાણો ; મીઠી
જખાનનો, ફરેબ દેનારો. Adj. Flattering ; having a
sweet tongue, beguiling.

જાજીવન અ-યશતે-મનશની, a-yashtê-manashnî. વિં
યજ્ઞરને—આરાધના કરવાનો વિચાર નહીં રાખનાર. Adj.
Not thinking of offering divine honors.

જાજીવન એ-ગશતે, a-gashtê. વિં નહીં ફરેવું, નહીં બદલાએ-
વું—ફરવાએવું. Adj. Unturned, unchanged,
unaltered.

૧૧૧૪૫૫ અ-ચશત-કરદ, a-yashta-kard. નાં યજ્ઞશને નહીં કીધેલું, ખુબ નહીં કીધેલું. “ખુબ” એટલે પવિત્રાર્થના અમલમાં આવવું; “ખુબ” એ એક બંદગીનું નામ છે. ખુબની બંદગી બે જાતની થાય છે. એને અમલને નામે પણ ઓલખવામાં આવે છે. એક મ્હોટો અમલ અને એક નાહાનો અમલ. મ્હોટો ખુબનાં અમલને “મીનોનાવર” ને નામે ઓલખવામાં આવે છે. અને નાહાની ખુબના અમલને “પાંચતાએ” ની ખુબને નામે ઓલખવામાં આવે છે. “મીનોનાવર” ની ખુબ કોઈબી કરેશતાની કે અશો કરોહરોની નઈઅતે “યજ્ઞશને” ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવે છે. એ તે ખુબવાલા ધણી ઉપર દશતાનવાલી ઓરતની નજર નહીં પડી હોએ, તથા કોઈ શુદ્ધીન વાલાનો છેડો નહીં લાગીઓ હોએ, તથા આખું આંગ નહીં ધોવામાં આવ્યું હોએ અને જે કાંઈ ખાએ પીએ તે “પાંચતાએ” ની ખુબ કરીનેજ ખાએ પીએ તો, તે; “મીનોનાવર” ની ખુબનો અમલ આખા ત્રણ દિવસ સુધી રહે છે. અને “પાંચતાએ” ની ખુબ તે, કરેશતાઓની કે અશો કરોહરોની નઈઅતે “દરૂન” ની બંદગી કરવાની આગમજ કરવામાં આવે છે. એનો અમલ જ્યાંસુધી “દરૂન” ઈજવાની બંદગીઓ થાય છે ત્યાં સુધીનોજ રહે છે. એ “મીનોનાવર” ની ખુબ કીધેલી તઈઆર હોએ તો તેથીબી “દરૂન” ઈજઈ શકાએ છે. ત્યારે “પાંચતાએ” ની ખુબની કાંઈ જરૂર પડતી નથી.

Subs. *A-yashta-kard* literally means an *Izashné* that is not recited or made *khoob*. *Khoob* is the state of an officiating priest arriving at a higher degree of purification by the recital of the *Izashné* with due ceremonies. *Khoob* is also the name of a prayer, otherwise known by the name of *amal*, and is of two kinds. One is called the higher *amal* or the *mīno-*

nâvar khood, and the other the lower or the *pâñch-tâê* khood*. The *mîno-nâvar khood* can be performed in honor of any heavenly angel or *Asho Farohar* before undergoing the *Izashné* ceremony. The efficacy of this prayer lasts for three days, provided the officiating priest is not seen by a woman in her monthly course, or is not touched by the skirt of a garment worn by a man of foreign creed, or has not washed his whole body, or has not taken his meals without the aid of the *pâñch-tâê khood*. The *pâñch-tâê khood* is performed in honor of heavenly angels or *Asho Farohar* before the *darun* ceremony. Its efficacy lasts for a short time, viz., till the *darun* ceremonies are performed. *Darun* ceremonies can be performed with the *mîno-nâvar khood*, there is then no need of the *pâñch-tâê khood*.

ઇશ્વર સે-શવ, sê-shav. નાં ત્રણ રાત્ર, Subs. Three nights. Comp. Av. یشیو-شبه

પ્રભુ અઈશમ, aisham. નાં સુરવાલ, ઈશ્વર. વિં આગમચેતી કરતું. Subs. Breeches, trowsers. Adj. Predicting. Comp. Per. ایشیم

પ્રભુ અએ-ગામ, aê-gâm. નાં એક કદમ—પગલું. Subs. One pace—step.

* A *tâê* is a twig of the *Barsam* tree; now-a-days thin short metal wires are used in its place. The number of these *tâês* depends on the nature of the ceremony to be celebrated.

જુડામ અએ-અમ, aê-jâm. નાં એક પીયાણું, એક અમ.
Subs. One cup, one goblet.

જુડામ અએશમ, aêshma. નાં ગોસ્સો, રીસ, એસ્સો, અંજ,
રોષ, સંતાપ. Subs. Anger, rage, fury. Comp.
. Av. ^{અસ્થમા}, Per. ^{خشم}.

જુડામ અગદામ, અયામ, agdâm, âyâm. નાં વખત, રૂતુ; મો-
સમ. Subs. Time, season; a recurrent period.

જુડામ અસહમ, asham. નાં વાદલ, અંધારું, રાત, દાઘ, લોહી.
Subs. A cloud; darkness, night; a blot;
blood.

જુડામ અ-સેહમ, a-sêham. વિં ધાસ્તી—ભય વિનાનું. Adj.
Free from dread—terror—fear. Contrast Per.

જુડામ આઈયામ, âiyâm. નાં બામદાદ, પરોઢિયું; રોજ, વખત.
Subs. Dawn, daybreak; a day, time.

જુડામ આઈશમ, âishma. નાં ચંદ્ર—માહતાબની રોશની,
ચાંદરણું. Subs. The light of the moon.

જુડામ આસામ, âsâm. નાં આસાની, ખુશી. Subs. Easi-
ness, delight.

જુડામ એશમ, êsham. નાં કાઠી, લાકડાં. Subs. Fuel.

જુડામ સે-ગામ, sê-gâm નાં ત્રણ કદમ. Subs. Three
steps—paces. Comp. Av. ^{સે-ગામ}, ^{સે-ગામ}

જુડામ હસામ, hasâm. નાં પક્ષીનો માળો; પીંજરું. Subs.
A bird's nest; a cage.

જુડામ હેશમ, hêsham. નાં ગુસ્સો, ક્રોધ, ગુસ્સાનો દેવ, સરોશ
ચઝદની સાંભે થનાર દેવનું નામ. Subs. Anger,

wrath ; the demon of wrath ; the name of the evil spirit who opposes *Sarosh Izad*. Av.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓, Per. خشم

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 અ-સામાન, a-sāmān. વિ० બેહદ, સીમા વગરનું ; પૈસા વગરનું ; હુશીઆરી—અકલ—સમજ વગરનું ; વગર ધીરજનું ; વગર પાયાનું ; બેડોલ, પ્રમાણ વગરનું, યાતકી. Adj. Boundless, unlimited ; moneyless, penniless ; wanting sense—understanding ; destitute of patience ; baseless ; deformed, ugly ; disproportional. Comp. Per. 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 ; contrast 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 અ-સામાની, a-sāmānī. વિ० માપ—ધીરજ વગરનું ; બેહદ. Adj. Measureless ; wanting patience ; unlimited.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 અ-સામાન, a-sāmān. વિ० See 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 a-sāmān.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 આસામાન, āsāmān. ના० આસમાન. Subs. The sky.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 અઈશ્મગાન, aishmagān. ના० ગુસ્સે થએલા લોકો. ગોસ્સો રાખનારા. Subs. An indignant people.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 આસા-મીનશ્ને, āsā-minashnē. ના० સુતરો વિચાર. Subs. An easy idea ; corrupt form of 𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 āsān-minashnē.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 હેશમ-ગનશ્ને, hēsham-ganashnē. ના० હેશમ—ગુસ્સાના દેવને મારવાનું કામ. Subs. Striking the demon of anger—wrath.

𑀧𑀲𑀭𑀸𑀓 આસામીદન, āsāmīdan. ક્રિ० ફેરવવું ; હીલવવું ; મસલવું. V. To turn, to move round ; to shake.

૧૩૬૦ અઈશમે, aishmê. નાં ગોસ્સો, કરોધ, હેશમ દેવ.

Subs. Anger ; passion ; the demon of wrath.

૧૩૬૧ ખેશમે-તન, khêshmê-tan. નાં ક્રોધાયમાન પુરુષ.

Subs. A passionate man.

૧૩૬૨ અસામે, asâmê. નાં, “નાવર.” નહીં થયલો શખ્સ,

‘ઓસ્તો’. Subs. One who has not undergone the *Nâver* ceremony.

૧૩૬૩ સે-ગામે, sê-gâmê. See ૧૩૬૪ sê-gâm.

૧૩૬૪ એ-બાર, âê-bâr. કિં અં એક વખત—વાર. Adv.
Once, one time.

૧૩૬૫ અદબાર, adbâr. નાં યાર, જેમકે ૧૩૬૬ “મતુન-
અદબાર.” Subs. A friend:—as ૧૩૬૭ matûn-
adbâr.

૧૩૬૮ અસાર, asâr. વિં નાકરમાન. Adj. Disobedient.

૧૩૬૯ આસાર, âsâr. નાં રાહજન, વાટપાડો, પુટારો, આજબ,
હુઝ, હુઝ દેનાર, જુલમ યુઝરનાર. વિં બેશુમાર.
Subs. A highwayman ; a freebooter ; affliction ;
a tormenter ; a tyrant. Adj. Innumerable.

૧૩૭૦ આસાર, અસાર, âsâr, asâr. વિં પુષ્કળ, ઘણું ; બેશુ-
માર, બેહદ. Adj. Abundant, much ; innumera-
ble, unlimited.

૧૩૭૧ આસાર, âsâr. નાં નાકરમાની કરનાર, હુકમ બગલા-
વનાર નહીં તે, આગાહી ; વાકેફી ; નિશાનીઓ, ચિન્હો. Subs.
A disobedient—insubordinate person ; intel-
ligence ; information ; acquaintance with ; signs,
marks.

اسماء آسાલ, âsâl. નાં મૂલ, જડ, તોખમ, જુનિયાદ.

Subs. Root, source, origin, extraction, lineage.

اسماء અસારી, asârî. નાં કરમાનબરદારી; અશોઈ, પરહેજગારી; તેલી, તેલ કહાડનાર. Subs. Obedience; purity; righteousness; an oilman.

اسماء આસારેશ, âsârêsh. નાં અશોઈ, પવિત્રાઈ. Subs. Purity; freedom from ceremonial defilement.

اسماء અસાલીન, asâliun. નાં ખડક ઉપર ઉગતો રોષો. Subs. A plant of the genus *Petroselinum*; a plant growing among rocks.

اسماء અદશ-રવાન, adash-ravân. નાં કોઈ શખ્સનુ રવાન. Subs. The soul of a person.

اسماء અ-સારવાન, a-sârvân. વિં સરદાર વગરનું; મ્હોટાઈ નહીં ભોગવતું. Adj. Not headed by a chief; not enjoying superiority.

اسماء આસારે, આસારહ, âsârê, âsârah. નાં હીસાબ, સુમાર, ગણતરી. Subs. An account, reckoning, calculation.

اسماء દો-સાલે, dô-sâlê. વિં બે વરસનું. Adj. Of two years, two years old. Comp. دو ساله

اسماء અએ, aê. ઉભયાં અં અએ! અરે! ઓ! Oh!

Ah! Alas! Comp. Pehl. اس, اس, Av. اس

اسماء અદસ, adas. See اسماء અદશ, adash.

اسماء અબે, abê. શબ્દોં શિવાય, વગેરે, વતરોગે. Prep. Except, without, exclusive of. Comp. Per. ابی (from ا a privative particle meaning without.)

અ-યસ્ક, a-yask. વિ० વગર દુઃખ—આખર. Adj.
Free from pain—disease. Comp. Av. અવગણ;
Contrast Pehl. અવગણ.

અસં, asba. નાં એબ, ઈલત, જુરો ખવાસ; મેલ-
વણું, હાસિલ કરવું. Subs. Blemish, failing, bad
nature; acquiring, obtaining.

આદસ, âdas. See આદશ, adash.

આસ, âs. નાં ખભાં અને છાતી વચેનો ભાગ; માણસનું
હૃદય. Subs. The part between the shoulder and
the breast or chest; the heart of man. Comp.
Av. આસ Ar. اس

અસગ, khasag. નાં કાંટો, કચરો, ત્રણ ધાર—અણીવા-
લો કાંટો. Subs. A thorn, straws, rubbish; a
three-edged thorn. Comp. Per. خس

ખીગ, khig. See ખીગ.

ર-ર-ર-ર-દ, સસક, ra-ra-ra-ra-da, sasak.

સંખ્યાં વિ० નેવું. ૯૦). Numer. Adj. Ninety; 90.

હેસ, hês. નાં સીંગડું; ડાળ. Subs. A horn; a
branch or bough (of a tree).

અએદી, aêdî. ઉભયાં અં વળી; એટલું છતાં પણ.
Conj. Also; notwithstanding.

અએશ, aêsh. નાં લંબાઈનું એક માપ છે; ખીલસ, વેંત.
Subs. A measure of length; a span. Comp.
Pehl. અએશ, Av. અએશ (in અએશ-અએશ)

અગ્રેશ, agêsh. ક્રિં અં તેથી, તેને લીધે ; એવી રીતે, એ રવેશે. Adv. Consequently ; by that means ; in such a manner, thus.

અ-દકીઆ, a-dakiâ. વિં નાપાક, અપવિત્ર ; નહીં પી-સેલું—દળેલું ; સાફ નહીં પીધેલું. Adj. Impure, unholy ; not ground, not reduced to powder, uncleaned.

અબદી, abadî. નાં અવેદાની, હંમેશગી. Subs. Perpetuity, eternity. Comp. Ar. ابدی

અ-બેશ, a-bêsh. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે ; કોઈને ઈજા—તુકસાન—દુઃખ નહીં દેનાર. વિં ક્ષેપ—કીના વગરનું. Subs. One of the names of God ; one who does not molest, or give pain to, any one. Adj. Free from spite—malice. Comp. Av. અબેશ

અસ્ગા, asgâ. નાં ચાલચલણ. Subs. Behaviour, manners.

આદેશ, âdêsh. નાં આતસ, બળતું લાકડું ; આદર ; એક રોજનું નામ છે કે જે જશનનો દાહાડો કહેવાય છે, તે રોજે ફરજ છે કે આતશખાનાઓમાં જઈને બંદગી કરવી. Subs. Fire, a fire-brand ; *Âdar* ; the name of a day which is considered festive. It is enjoined to say prayers in fire-temples on such a day.

આસીઆ, âsiâ. નાં ચક્રી, ઘંટી ; શરાબ, દારૂ ; સીનો, છાતી ; સ્ત્રીઓ તથા જનવરોનાં યાન—ધાવણ ; શિક્ષા ; રાહ, રસ્તો ; કુતરા—સગને છાંયો આપવો. Subs. A hand-mill, a mill ; wine, liquor ; the chest ; the

breast, the nipple; punishment; a way, a path; giving shelter to a dog. Comp. Per. آسیا

𑂔𑂔𑂔 आस्या, âsyâ. See 𑂔𑂔𑂔 âsiâ.

ۛۛۛۛ ۛۛۛۛ, hadiê. ना० नजरालुं, ज़ज़ज़ओ. Subs. A
 'present especially offered to a superior; a gift.
 Comp. Per. ۛۛۛ

હસ્યા, hasyâ. નાં પાઠ—ધડો લખવાની પાટી; ગરમી; સરોજ; રાખનાર. ઉભયાં અં અગર એ, Subs. The writing board of school-boys; heat, warmth; a lord, master; a keeper. Conjunc. If.

અસઘહાનેશ; asghâhânêsh. નાં સુસ્તી—આલસાઈનો દૃઙ્; શેહેરેવર અમશાસ્પંદની સાંભે થનાર દેવનું નામ.
Subs. The *Drûj* of sloth—laziness; the name of the evil spirit who opposes Shaharêvar Amshâspand.

અસ્ગહાન, asghân. ના^૭ સુસ્તી, કાહેલી, આલસાઈ.
Subs. Laziness, idleness.

अ-भेशोमंद, a-bêshômand. वि० कीनाप्पोर नही.
Adj. Unrevengeful. Contrast Av. **अ-भेशोमंद**

اسباب, asbâb. ना० सामान, राखरचीज. Subs.
Goods and chattels; household furniture.
Comp. Per. اسباب

અ-દકીઆઈ, a-dakiâi. નાં નાપાકી, અપવિત્રાઈ,
 નજસાત. Subs. Impurity, defilement, pollution;
 filthiness.

અ-બેશી, a-bêshî. નાં કીના—કપટ વગરની હાલત.

Subs. State of being without malice—spite.

અસ્યાએરને, asbâêshnê. નાં મદદ—ચારી કરવી ; ભાગીઓ—શરીક થવું ; બાડી અંબે જેવું. Subs. Helping, assisting ; becoming a partner ; squinting.

અઈબાર, અદબાર, aîbâr, adbâr. નાં મદદ કરનાર, સહાય થનાર ; મદદ ; જેર ; ટેકો. Subs. A helper, an assistant ; assistance, help, strength, power ; prop, support.

અસ્યાએરને, asbâêshnê. See અસ્યાએરને asbâêshnê.

અસ્યાસરને, asbâsashnê. નાં સરસામાન, રાચ-રચીલું. Subs. Goods and chattels ; household furniture.

અસ્યાએરને, asbâêshnê. નાં આવવું, પોહોંચવું. Subs. Coming, reaching.

અસ્યાએરને, asbâêshnê. See અસ્યાએરને asbâêshnê.

અ-બેશીદારી, a-bêshîdârî. નાં કેપટ નહીં રાખવું ; દુઃખ નહીં દેવું. Subs. Not harbouring vindictive feelings ; not tormenting.

અસ્યાઈદન, asbâîdan. કિં મદદ—સહાયતા—ચારી કરવી. V. To assist, to help.

અહશન, ahashna. નાં રાહત, સુખ, મોજમજા, શાન્તી. Subs. Quiet, ease, happiness, pleasure.

આસીઆવ, âsîâv. નાં બાગ, વાડી ; દારૂ ; ઉંબર ; ઘંટી.

Subs. A garden, an orchard; spirituous or vinous liquor; the threshold; a mill. Comp. Per. آسیاب, آسیا

૧૩૦૦ આસીન, âsîn. નાં લોહું, Subs. Iron. Comp. Pehl. ૧૩૦૦

૧૩૦૦ આસાની, âsânî. નાં સહેલાઈ, સુત્રાઈ. Subs. Ease, facility. Per. آسانی

૧૩૦૦ આએશને, âêshnê. See ૧૩૦૦ asbâêshnê.

૧૩૦૦ આદહીઆન, âdahîân. નાં આદેશના લોકો, આ જાના દેશીઓ. Subs. The people of this region; the natives of this place. Comp. Av. - - - Pâz. ૨૭૦૦

૧૩૦૦ આદેશે, âdêshê. See ૨૭૦૦ âdêsh.

૧૩૦૦ આસશને, âsashnê. નાં આસાએશ, શાન્તી, આસુદગી. Subs. Rest, quiet, repose.

૧૩૦૦ આસીઆને, âsîânê. નાં પક્ષીનો માલો. Subs. A bird's nest. Comp. Per. آشیان, آشیان

૧૩૦૦ ખસશને, khasashnê. નાં જુદું થવું; બીજું કરવું; જીવવું; ખાવું; બીહીવું. Subs. Becoming old; moistening; baking; eating; fearing. Comp. Per. خسیدن

૭૦૦ આસીઆવ, âsîâv. See ૧૦૦, âsîâv.

૧૦૦ અબેદાદ, abêdâd. નાં જુલમ, જબરદસ્તી. Subs. Injustice, force, compulsion. Comp. Per.

بي داد

૧૦૦ અ-બેશ્ત, a-bêsh̄t. વિં દુઃખી નહીં થએલો; કીના

વગર. Adj. Not afflicted ; having no malice.

Av. 𐬨𐬀𐬬𐬀𐬭𐬀; Comp. Pehl. 𐬀𐬬𐬀

𐬀𐬬𐬀𐬭𐬀 અ-બેશ્તી, a-bêshî. નાં કીના વગરની હાલત, દુઃખી થયા વગરની હાલત. Subs. State of being not revengeful—afflicted.

𐬀𐬬𐬀𐬭𐬀 આહીખ્તી, âhîkhtî. તે ખેરયું—તલવાર ખેઆન-
માંથી બાહાર કાઢાડી. V. You pulled ; you un-
sheathed a sword (past tense 2nd per. sing.)
Comp. Per. 𐬀𐬬𐬀𐬭𐬀

𐬀𐬬𐬀 આયેઈશ્મ, âyêishma. નાં ચંદ્રપ્રકાશ, ચાંદરણી.
Subs. The light of the moon.

𐬀𐬬𐬀 આબસાલ, âbsâl. નાં બાગ, વાડી. Subs. A
garden ; an orchard. Comp. Per. 𐬀𐬬𐬀

𐬀𐬬 અગદી, agdî. નાં થોડીક વસ્તુ, વિં થોડું. Subs.
A few things. Adj. Little, few.

𐬀𐬬 અ-યસ્ક, a-yaska. વિં દુઃખ—દરદ વિનાનું. Adj.
Free from pain—disease. Av. 𐬀𐬬𐬀𐬭𐬀

𐬀𐬬 આસેબ, âsêb. નાં બલા, આફત, મુસીબત. Subs.
Misfortune, calamity, hardship. Comp. Per. 𐬀𐬬

𐬀𐬬 આબેહી, âbêhî નાં આમુ નામની નદી. Subs.
The river Amoo.

𐬀𐬬 અબેબાદગી, âbâdagî. નાં મદદ, ચારી.
Subs. Help, succour.

𐬀𐬬 સે-શોદે, sê-shôdê. વિં ત્રીજે હિસ્સો, એક તૃત્યાંશ, ૩.—
Adj. A third part, one-third ; $\frac{1}{3}$.

જિજ્ઞાસુ અએ-દસ્ત, અએ-જસ્ત, aê-dasta, aê-jasta. નાં એક હાથ ; આએ હાથ. Subs. One hand ; this hand.

જિજ્ઞાસુ ખસસ્ત, khasast. વિં બેઅકકલ. Adj. Senseless, imprudent.

જિજ્ઞાસુ સે-જસ્ત, sê-jasta. નાં ત્રણ હાથ. Subs. Three hands.

જિજ્ઞાસુ હેસીદન, hêsidan. કિં બીહીલું, ડરલું, ભય લાગવો. V. To fear, to dread ; to be afraid.

જિજ્ઞાસુ અસસ્તે, asastê. વિં બેઅકકલ, બેવકુફ, મૂર્ખ. Adj. Senseless, foolish, silly.

જિજ્ઞાસુ આબેસ્તે, âbêstê. નાં ગર્ભસ્થાન ; હમેલદાર સ્ત્રી ; ગર્ભ, હમેલ ; તરતનું જન્મેલું બચ્ચું ; વાવણી કરવાને તૈયાર કીધેલી જમીન. Subs. The womb ; a pregnant woman ; foetus, embryo ; a new-born child ; ground prepared for sowing. Per. آبستر

જિજ્ઞાસુ અ-બસીમ, a-basîm. વિં નાખુશ, આનંદી નહીં ; ના-સવાદ. Adj. Not cheerful—jovial ; tasteless. Contrast Per. بسیم

જિજ્ઞાસુ અ-બસીમી, a-basîmî. નાં Subs. ખુશી—આનંદ વગરની હાલત ; સવાદ વગરનું તે ; દલગીરી. Subs. State of being not cheerful—jovial ; tastelessness, sorrow.

જિજ્ઞાસુ અ-બસીમીતુમ, a-basîmîtum. વિં ઘણોજ ઉદાસ—દલગીરી બરેલો. Adj. Most melancholy—sorrowful. Corrupt form of જિજ્ઞાસુ

اسرار અસ્સર, assar. નાં ખેતી, ખુરજગરી. Subs. Agriculture.

અવેસુસ્રેમ અએવેસુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. નાં દાહાડાની ચોથી ગેહતું નામ છે. Subs. The fourth sub-division of the day.

આસીન, આઈયેન, âsîm. âiyên. } See આસીન, આઈઈન, asîm, âîin. }

સે-બીના, sê-bînâ. નાં ત્રણ માસ—મહીના Subs. Three months.

ખાએ-વાએ, khâê-vâê. નાં પરંદાનું બેડું. Subs. The egg of a bird.

અગ-દીનાર, ag-dînâr. નાં ખરાબ—ખોટો દીનાર—સીકો. Subs. A false *dînâr* (a coin). Comp. 3 = Av. 3; 4 = Av. 4, Sans. દીનાર.

અ-સંવાર, અસ્વાર, a-sanvâr, asvâr. નાં સવાર, ઘોડા ઉપર બેસીને હાંકનાર. Subs. A trooper, a rider.

આશને-ખેરદ, âsnê-khêrad. નાં See આશનિદ-ખેરદ, âsnîd-khêrad.

અસ્ખંદીઆર, Asbandiâr. નાં ઈરાનના ક્યાની વાદશાહ ગુસ્તાસપનાં છોકરાનું નામ, કે જેને “તેહમતન અસ્ખંદીઆર” બી કહે છે. Subs. The name of the son of Gushtâsp, the Kayânian king of Persia—otherwise known as *Têhêmtan Aspandiâr*. Comp. Pers. اسفندیار

૧૪૭૫ આસીન, આયન, âsîn, âyan નાં લોટું. Subs. Iron.

Comp. Pehl. ૧૪૭૬

૧૪૭૬ આસીનીન, âsînîn. વિં લોટાનું બનાવેલું, લોટાનું.

Adj. Made of iron, iron. Comp. Av. ૧૪૭૭, ૧૪૭૮,

૧૪૭૯, ૧૪૮૦

૧૪૭૭ અયસનીન, ayasnîn. See ૧૪૭૬ âsînîn.

૧૪૭૮ ખસીનેદ, khasînêd. કિં બીહુ, ધાસ્તી રાખે ; સુકું.

V. May fear—dread.

૧૪૭૯ હંએચીનેદ, haêchînêd. કિં સુકાવે ; સુકાએ. V.

May dry ; may be dried. Comp. Av. Rt. ૧૪૮૦

૧૪૮૦ હંએચીનેદ-હોમનાદ, haêchînêd-hômanâd.

કિં સુકાયું હોએ ; સુકવ્યું હોએ. V. Might have dried,

might have been dried. Comp. Av. ૧૪૮૧, ૧૪૮૨

૧૪૮૧ આસનીદ-ખેરદ, âsnîd-khêrad. નાં અતી અ-

કકલ. Subs. Natural intelligence.

૧૪૮૨ આસનીદે, âsnîdê. See ૧૪૮૧ âsnîd-khêrad.

૧૪૮૩ આસનીદે-મલ્કા, âsnîdê-malkâ. નાં અતી

અકકલ રાખનાર. Subs. Possessor of natural intelligence (lit.).

૧૪૮૪ આસનીદે, âsnîdê. વિં કમાલીઅત પામેલો, નામીયું.

Adj. Accomplished ; first-rate, excellent.

૧૪૮૫ આસીનગર, âsîngar. નાં લોહાર. Subs. A black-

smith. Per. آہنگر

૧૪૮૬ અગ-દીન, ag-dîn. નાં બદદીન, જુદી દીન. Subs. A

bad religion ; a different creed.

૧૧૩૫ આઈએન, આસીન, âîêna, âsîn. નાં આરસી, આઈનો.
Subs. A mirror, a looking-glass.

૧૧૩૫ આઈઈન, અયસન, આસીન, âîîn, ayasan, âsîn. See
૧૧૩૫ âsîn.

૧૧૩૫ અ-દીનાન, 'a-dînân. નાં દીન વગરનાં. Subs. Ir-
religious persons. Per. بی دینان

૧૧૩૫ અગદીની, agdîî. વિં ખરાબ—જુદ દીનને લગતું.
Adj. Relating to a bad—foreign religion.

૧૧૩૫ અસ્તોદાન, astôdân. નાં મુવેલાં માણસના હાડકાં
રાખવાની જગા. Subs. A repository for bones
of dead bodies.

૧૧૩૫ આઈએન-વર, âîêr-var નાં લોહાંની કગરસ. Subs.
Particles of iron.

૧૧૩૫ આયનગર, âyangar. See ૧૧૩૫ âysîngar.

૧૧૩૫ આસનતાર, âsnatâr. નાં મોબેદનો એક પંથ જેનું
કામ નાહાન નહવાડવાનું હોએ છે. Subs. An order of
Mobeds whose business is to administer ablu-
tion for purposes of sanctification. Comp.
Pehl. ૧૧૩૫

૧૧૩૫ આસુદન, âsudan. કિં આશાએશ લેવી, આરામ
લેવો. To take rest, to repose.

૧૧૩૫ આસીન-પેતાર, આઈએન-પેતાર, âsîn-pêtâr,
âîyênpêtâr. નાં લોહાર, લોહોડું ઓતનાર. Subs.
Blacksmith, iron-founder.

१८७७७७ આશીન-પતગર, âsîn-patgar. See १८७७७७ âsin-pêtâr.

૧૮૭૭૭ અસીનમ, asînam. ક્રિ० ધોઉં, કરું. V. I may wash—do.

૧૮૭૭૭ અ-દકીર, a-dakîur. વિ० અપવિત્ર, નાપાક, પરહુજ-ગાર નહીં. Adj. Impure, unholy, impious.

૧૮૭૭૭ અ-યસ્ક, a-yask વિ० નીરોગી, તનદરોસ્ત. Adj. Free from disease; healthy.

૧૮૭૭૭ દો-યસ્ક, do-yask. બે દરદ. Subs. Two diseases.
Comp. Av. ૧૮૭૭૭ ૧૮૭૭

૧૮૭૭૭ અ-સેઝ, અ-સીજ, a-sêz, a-sîj. વિ० નાશ નહીં પામે તેવું, હમેશનું, અમૃત. Adj. Imperishable, eternal; immortal. Comp. Av. ૧૮૭૭૭ ૧૮૭૭૭

૧૮૭૭૭ આસેફ, âséf. નાં સુલેમાનના વડા વજરનું નામ. Subs. Name of the grand vizir of Solomon. Comp. Av. آصف

૧૮૭૭૭ અ-સીઝ-ઓમ-દ, a-sîz-ômand. See ૧૮૭૭૭ a-sêz, a-sîj. Comp. Av. ૧૮૭૭૭ ૧૮૭૭૭

૧૮૭૭૭ અ-સીજશની, a-sîjashnî. નાં નહીં નાશ પામે તેવી હાલત, હમેશગી. Subs. Imperishableness, eternity.

૧૮૭૭૭ અ-સેઝ, a-sêzî. See ૧૮૭૭૭ a-sêz.

૧૮૭૭૭ અઈઈવીસ્રેમ, aîvîsrêm. See ૧૮૭૭૭ aêvas-rûsrêm.

૧૮૭૭૭ અ-સેઝીદન, a-sêzîdan. ક્રિ० આધુ ન રાખવું, નાલાયક થવું, હટીજવું. V. To discontinue, to recede—retreat, step back; to become unworthy.

અસેઝશની, a-sêzashnî. વિ० મોત વગરનું, હમેશાં જીવંતું. Adj. Deathless, ever-living.

અસેઝીદ, a-sêzîd. ક્રિ० નાલાયક થયું. V. Became unworthy.

અસેઝ-તન, asêz-tan. નાં વગર મોતનું તન. Subs. A body not subject to decay or liable to perish.

અસીઝગ, a-sîzag. વિ० દુઃખ—સખ્તી વગરનું. Adj. Free from pain—hardship.

અગ-દીદ, ag-dîd. નાં ખુરી નજર; ખરાબ નિષ્ઠા. Subs. An evil eye; a wicked purpose—design.

અબસ્ત, abast. નાં તોરંગ (ઈઆને લીંબુની જતના એક ફળ) નો ગર—માવો. Subs. The pulp of a citron. Comp. Per. ابست, ابستر, ابستا

અબસ્ત, abast. નાં સખ્ત ગોસ્ત કે જે હજમ થતાં ઘણો વખત લાગેછે અને તેથી માંદાને નુકસાન પોહીયે છે. Subs. Tough meat which is hard to digest and injurious to the stomach.

ખેઝીદ, khêjid. નાં ક્ષીકર, ચિન્તા, અંદેશો. Subs. Care, anxiety, solicitude.

ખેસ્ત, khêst. See કહેસ્ત khêst.

સગ-દીદ, sag-dîd. નાં કુતરાની નજર; કુતરાનું જોવું; સગદીદ. Subs. Sight of the dog; to be seen by the dog; Sagdîd. Comp. Per. دید + سگ

સે-સત, sê-sat. સંખ્યાં વિ० ત્રણસો, ૩૦૦. Numer. Adj. Three hundred, 300.

સુસ્ત્ર અએ-ગેતી, aê-gêti. નાં આ દુનિયાં—પૃથ્વી. Subs.
This world—earth.

સુસ્ત્ર અબસ્તા, abastâ. નાં કેતાબનું બયાન, અવસ્તા.
Subs. The description of a book, the *Avesta*.
•Comp. Per. استاوروستا, ابستا •

સુસ્ત્ર અ-એસ્તાદ, a-êstâd. કિં નહીં હતો ; નહીં ઉભો
રહ્યો. V. Was not ; did not stand.

સુસ્ત્ર અ-એસ્તાદન, a-êstâdan. કિં ઉભું—અરે—ઠ-
ટાર નહીં રહેવું ; પાછું હઠવું. V. Not to stand, not to
be upon the feet in an erect position ; to step
back. Contrast Per. ایستادن

સુસ્ત્ર અબસ્તે, abastê. નાં અસુસ, બોમીઓ ; છુપો કાસદ,
આપણી કરનાર. Subs. A spy, a guide ; a secret
emissary, a flatterer.

સુસ્ત્ર એસ્તે, khêstê. See સુસ્ત્ર khêstê.

સુસ્ત્ર એસ્તેદ, êstêd. કિં છે ; હોય ; ઉભો થાય. V.
Is ; may be ; may stand up.

સુસ્ત્ર અ-જસ્તે, a-jâstê. બૂં કું નહીં પોહોંચેલું—પુગેલું ;
મેલવ્યા વગરનું. Past partic. Not reached, not
acquired.

સુસ્ત્ર આસ્તુનીનેદ, âstunînéd. કિં એએ ; નજર કરે ;
ધ્યાન આપે. V. May see—look at ; may pay
attention to.

સુસ્ત્ર અ-દસ્તોબર, a-dastôbar. વિં રખ—હોકમ વગર ;
ધરમના કાએદાથી ઉલટું, રખ—હોકમ નહીં આપનાર, નાણુશ-

વાએદા પ્રમાણે નહીં. Adj. Without permission; mandate; contrary to the religious law—injunction, not giving permission—license—unpleasant; not according to one's promise.

Comp. Per. بي دستور

અ-દસ્તોબરી, a-dastôbarî. નાં રજા વગરની હાલત, ધરમના કરમાન વગરની હાલત, ગેરવાજબીપણું. Subs. State of being without permission; state of being contrary to the religious injunction; illegality.

અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarîhâ. કિં અં કા-યદાથી ઉલટી રીતે; ધરમના કરમાનથી ઉલટી રીતે. Adv. In violation of law; in opposition to religious injunction.

અ-બસ્તન, a-bastan. કિં નહીં બાંધવું; છુટું રાખવું; બંધ—દબાણમાં નહીં રાખવું. V. Not to bind, to let loose; not to put under restraint. Contrast Av. بستن, Sans. बन्ध, Per. بستن

ખસીદન, khasîdan. કિં આવવું; ખાવું; બીનું કરવું; ભુંજવું; બીહીવું; ખુદું—જીવું થવું. V. To masticate; to eat; to moisten; to bake; to be afraid; to be old. Per. خسیدن

અ-દસ્તુર, a-dastûr, વિં હોકમને નહીં માનનાર; ધર્મ-ગુરૂ—દસ્તુર વગરનું. Adj. Refusing to obey; without any religious preceptor—Dastur.

આસ્ત-વર, âsta-var. વિં સુલેહ—સંપન્ન બરેણું;

શાન્તીવાહું. Adj. Peaceful, calm, quiet, undisturbed.

સે-સેતોર, sê-sêtôr. નાં ત્રણ બારબરદારી જનવર, ત્રણ ચોમ્મગાં જનવર. Subs. Three beasts of burden; three quadrupeds. Comp. Av. سه ستور, Per. سه ستور.

અબસ્તે, abastê. See અબસ્તે.

ખેસ્તે, khêstê. વિં એક ઈંટ—ઈંટરડીના જેટલું—પરમાણનું. નાં એક ઈંટરડી. Adj. Of the size of a brick. Subs. One brick.

ખેસીદે, khêsidê. બૂં કૂં ભુલું થએલું; બીનું કીધેલું; ભુજેલું; ખાધેલું, બીધેલું. Past partic. Become old; moistened; baked; eaten; afraid. Comp. Per.

خسیده

અ-બસ્તગી, a-bastagî. નાં નહીં ખાધેલું તે, દીલા-પણું, ખોલણું થવું, છુટું થવું. Subs. State of being unbound; looseness, opening, unclosing.

અઈસમ, aîsam. વિં નરમ, નાજુક, પોચું, નબળું. Adj. Not hard, tender, soft, weak.

અએસમ, aêsam. નાં ખાલવાનાં લાકડાં; સુખડ. Subs. Fuel; sandalwood. Av. سه سام = Sans. سه سام = Sans. Rt. سه سام = Sans. Rt. سه سام = Sans. To burn.

અસીમ, asîm. વિં આશ્ચર્ય પામેલો; બહાવરો થઈ ગયેલો. Adj. Amazed; stupefied; confounded. Comp. Per. سه اسیم, سه اسیم, سه اسیم.

પ્રકરણ અસીમ, asîm. નાં પથ્થર. Subs. A stone. Comp. Av. ^{પ્રકરણ} Sans. અદ્વિત.

પ્રકરણ અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. નાં એક મોટા મરતબાનો ખેતાબ છે, કે જે અરદા વીરાફને આપવામાં આવ્યો હતો. Subs. A title of high honour given to Ardâ Vîrâf.

પ્રકરણ આઈએમ, âiêm. નાં દહાડા ; વખત ; હીંગામ. Subs. Days ; time, season.

પ્રકરણ આએસ્મ, âcsma. See પ્રકરણ âyêishma.

પ્રકરણ આસીમ, અસીમ. âsîm, asim. નાં આસ્માન, આકાશ ; રૂપું. વિં રૂપેરી. Subs. The sky, heavens ; silver. Adj. Silvery. Comp. Per. سیم

પ્રકરણ આસીમ, âsîm. વિં 'હું', વખાણવા બેગ, બુબેરગ, મરતબાવાળું. નાં ચઢતા દરજનો માણસ ; શિક્ષાગુરુ. Adj. Elevated ; praiseworthy ; of an exalted station. Subs. A man of an exalted position ; the principal or head of a school.

પ્રકરણ એસમ, êsam. ક્રિં હું ધોઈ, પાક કરું. V. I may wash—purify.

પ્રકરણ હેસમ, hêsam. See પ્રકરણ hêsham.

પ્રકરણ આસીમ-ગેરાન, âsîm-gêrân. નાં 'રૂપું' ગાલનારા —સાફ કરનારા ; સોનીઓ. Subs. Those that fuse—purify silver ; silversmiths.

પ્રકરણ આસ્માન, âsmân. નાં આસ્માન ; ૨૭) મા રોજનું નામ ; ખોદાતાલાની એક શક્તિનું નામ. Subs. The sky,

heavens; the 27th day of every month; one of the powers of God. Comp. Pehl. ૧૫૬૦૦, Av. ૧૫૬૦૦, Per. آسمان

૪૫૦૦ એસીમી, êsîmî. વિ. બાલવાનાં લાકડાં—કાઠીને લગતું; ઈંધણ—કાઠી—સુખડને લગતું. Adj. Pertaining to dry wood for burning; pertaining to sandal-wood.

૧૫૦૦ આસીમીન, âsîmîn. વિ. રૂપેરી; રૂપાના જેવું. Adj. Silvery; like silver. Comp. Per. سیمین

૧૫૦૦ અએસમ-ગુન, aêsmā-gûn. વિ. રૂપાના રંગનું. Adj. Having the appearance of silver.

૧૫૦૦ અએસીમીન, aêsmîn. વિ. રૂપેરી. Adj. Silvery, made of silver. Per. سیمین

૧૫૦૦ અસીમીન, asîmîn. વિ. પથ્થરનું બનાવેલું; પથ્થરના જેવું. Adj. Made of stone; like a stone.

૧૫૦૦ આસીમીન-પેસીદ, âsîmîn-pêsid. વિ. રૂપાંથી શીંગારેલું, રૂપાંથી ભરત ભરેલું. Adj. Decorated—embroidered with silver. Comp. Pehl. ૧૧૭૦૦ = Av. Rt. ૨૦૭ = Sans. विश = to decorate.

૧૫૦૦ અ-યદમન, a-yadman. વિ. હાત—ટેકા વગરનું. Adj. Having no hands (lit.); unsupported.

૧૫૦૦ અસદમન, as-daman. ના. વાઘ. Subs. A tiger.

૧૫૦૦ એસમ, êsam. See ૫૦૦ aêsam.

૧૫૦૦ અસીમે, asîmê. વિ. આશ્ચર્ય થએલો; બાહાવરો થઈ ગએલો. Adj. Astonished, stupefied, confounded.

۱۳۹۴۵۵ આસીમ-ગરાન, âsîm-garân. See ۱۳۹۴۵۵
âsîmgêrân.

۱۱۹۴۵۵ હેસ્મ-તન, hêsma-tan. નાં યુસ્સા—ક્રોધવાળું આ
દમી. Subs. A passionate man.

۱۳۹۴۵۵ અસીમ-પતગરાન, asîm-patgarân. નાં રૂપાને
ગાલનારા—સાફ કરનારા. Subs. Those that fuse—
purify silver. Av. ۱۳۹۴۵۵ Sans. અદ્ધમન.

۱-۵۵ અ-ગેર, a-gêr. વિં રંગ વગરનું; આકાર વગરનું;
Adj. Colorless; shapeless.

۱-۵۵ અ-દેર, a-dêr. વિં લાંબા વખતનું નહીં તે; થોડા વખતનું
બનેલું; હાલનાં. Adj. Not long past; of late
occurrence; recent. Contrast Per. دیر

۱-۵۵ અસ્દર, asdar. See ۱۳۹۴۵۵ asdaman.

۱-۵۵ અસીર, asîr. નાં કેદી, બંદીવાન; ગોલામ. Subs. A
prisoner, a captive; a slave. Per. اسیر

۱-۵۵ અ-સીર, a-sîr. વિં નહીં ધરાયલું—તૃપ્ત થયેલું; અસંતોષી.
Adj. Not satiated—satisfied; discontented.
Contrast Per. سیر

۱-۵۵ અસેર, asêr. વિં અગણીત, બેશુમાર; ઘણુંજ. Adj.
Countless, innumerable; excessive.

۱-۵۵ અસ્બરી, asbarî. વિં સેવટ આવેલું, સમાપ્ત થયેલું;
પૂરું. Adj. Concluded, terminated; complete.
Comp. Per. سپري, اسپري

۱۹۴۵۵ સે-સરેશુતે, sê-sarêshutê. વિં એક તૃત્યાંશ,
ત્રીજો હિસ્સો. Adj. One-third; a third part.

૪૫

૪૫ અએદુન, aêdûn. કિં અં એ રવેશે, એ તરેહ, એવી રીતે,
એ પ્રમાણે. Adv. In this manner—way, accord-
ingly. Per. ايدون

૪૫ અગેન, અદીન, agên, adîn, હબયાં અં પણ; કિં અં
એ; અગર; ત્યારે; જ્યાંસુધી, તે ઉપરથી, તે વખતે, એ રવેશે.
Conj. But. Adv. If; then; as far as, thereupon,
at that time, in this manner.

૪૫ અ-દુઈ, a-duî. નાં એકરેખ; ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું
એક નામ. Subs. One who is not deceived; one
of the names of the Almighty Creator. Comp.
Av. ۱۱۱۱۱۱

૪૫ અ-બીન, a-bîn. વિં નહીં એનાર; અહેર નહીં; છુપું,
ખાનગી. Adj. Not seeing; not apparent—clear;
secret, private. Comp. Per. ناييمان

૪૫ અબીન, ખબીન, abîn, khabîn. નાં મરદ—પુરૂષની
છુપી ઈંદ્રી—અવયવ. Subs. *Pudendum viri*.

૪૫ અસુ, આસુ, asu, âsû. વિં છુદું, એલાહેદું, એક બોરડું,
એક જગાએ. Adj. Separate, apart, aside; in
one place.

૪૫ આઈઈન, આઈયેન, આઈએન, âiin, âiên, âîyên. નાં
એક ગામનું નામ છે. Subs. Name of a village—
town. See ૪૫ âsâ.

૪૫ આદીન, આઈન, âdîn, âîn. નાં ઉપમા, દાખલો, દલીલ,
આરાએશ; રશમ, આદત, એક ગામનું નામ છે. Subs. A
simile; an example, an instance; argument;

ornament ; usage, habit ; name of a village—town.

અવ્યય આયન, âyan. નાં ધાતુ, ચાલ, રશમ, કાએદો, ટેવ.
Subs. Metal, custom, usage, a rule, a habit. Ay.
અવ્યય = Sans. અયન્ = Per. آين

અવ્યય અએ, khaê. નાં માછલીનાં ઈંડાં—ગરબ. Subs. The
spawns of fish.

અવ્યય અએના, aênâ. હભયાં અં અથવા, ચા. Conj.
Or, either.

અવ્યય અ-દીના, a-dînâ. નાં ગેરઈનસાફ ; બેદાદ, જુલમ.
Subs. Injustice, iniquity ; tyranny.

અવ્યય અસ્નીય, asniya. વિં દહાડાને લગતું, નાં હીંગામ.
Adj. Relating to a day (lit.). Subs. Season,
time. Av. અવ્યય

અવ્યય આસ્ના, âsnâ. વિં અહેર, ખોલતું ; પ્રસિદ્ધ, ચાલાક, હુ-
શિયાર. Adj. Apparent, open ; generally known ;
nimble, intelligent.

અવ્યય દો-શનેહ, dô-sanêh. નાં બે ફટકા—ઝટકા—ઝ-
પાટા ; બે હથિયાર. Subs. Two strokes—stripes ;
two weapons. Prohib. અ + અવ્યય, અવ્યય, અવ્યય, અવ્યય =
Av. અવ્યય Av. Rt. અવ્યય = Sans. अश्व,

અવ્યય અસ્નીય, asniya. વિં See અવ્યય asniya.

અવ્યય અ-સંગી, a-sangî. વિં ભાર વગરનું, હલકું. Adj.
Not heavy, light. Prohib. અ + અવ્યય, અવ્યય = Per.

આઈનહા, âinhâ. નાં હીંગામ, વખત ; મોસમ. Subs.
Season, time ; a recurrent period.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See દો-સનેહ.

હીવહા, hîvhâ. નાં ખરાબી, નુકશાન ; ગેરફાયદો ;
તોટો. Subs. Evil ; harm, injury ; disadvantage ;
loss.

અ-દીના-ઓમન્દી, a-dînâ-ômandî. વિં ગેરઈ-
નસાક્ષી બેરેહું ; જલમી, બેદીન. Adj. Unjust, unfair,
despotic ; irreligious.

અ-સોખરીગી, a-sôkhrîgî. નાં સોરખ નહીં,
રાતી છાંટ—રંગ વગરનું. Subs. Want of redness,
want of a red tincture.

દો-સનેહ, dô-sanêh. See દો-સનેહ.

અ-દીનાઈ, a-dînâi. નાં ગેરઈનસાક્ષી ; બેદીની.
Subs. Injustice ; irreligiousness ; ungodliness.

અ-સુદીએ, a-sûdiê. વિં બીનફાએદે, ફાએદાકારક
નહીં તે. Adj. Disadvantageous, unprofitable,
not lucrative. Comp. prohib. અ + એ = Av.
Av. Rt. = Per. سود

અ-દીનાઈહેદ, a-dînâihêd. કિં બેઈનસાક્ષી ખમે.
V. May suffer injustice.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. નાં દેવને નહીં આ-
નનારા ; હૃતપરસ્ત નહીં તે ; એકજ ખોદાને માનનારા. Subs.
Those that do not worship *Dêvs* (i. e. evil
spirits) ; non-idolators ; believers in one true
God. Av. અવસ્ત્રા

અ-દીનાન, a-dínân. નાં દયાનત—પ્રમાણીકપણાં વગરનાં—દીન વગરનાં માણસો. Subs. Faithless—dishonest—irreligious persons. Per. بی دینان

આઈનાન, âinân. નાં ઉપમાઓ, દાખલાઓ. Subs. Similes, examples, instances.

હીબવંદ, hîbvand. નાં પાહાડ—પર્વતનું પાણી. Subs. Mountain water.

અસ્નાન, યસ્નાન, asnân, yasnân. નાં આરાધના—બંદગી કરનાર; પુંજનારા. Subs. Those that invoke—put up prayers; worshippers.

અસુઆન, asûân. plural of અસુ—which see.

અદીન-ઓહ, adîn-khôh. નાં એવી આશીઅત. Subs. Such a nature—habit.

અ-દીન-ઓહ, a-dîn-khôh. વિં વગર દીનની આશીઅતનું. Adj. Not of a religious mood—nature.

હીબવા-ન્ત, hîbvânt. See હીબવંદ.

અ-દીનાક, a-dínâk. વિં બેદીન, કાફર, ઈનસાફ વગરનું. Adj. Irreligious, infidel; unjust. Comp. Per.

بی دین

અ-શુખ્તન, a-sûkhtan. કિં નહીં બલવું—પ્રકાશવું.

V. Not to burn, not to shine. Prohib. નહીં + અશુખ્તન

= Av. Rt. અશુખ્ત = Sans. Rt. શુચ્ચ = Per. سوختن

અએવાર, aêvâr. નાં સૂર્ય અસ્ત પામવાનો વખત; સમીસાંહાંજનો વખત. Subs. The time of sunset; the evening.

અસવાર, asvâr. નાં ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર; પેહલવાન, લડાયક. Subs. A rider; a hero, a warrior.
Comp. Per. اسوار

દો-દીનાર, dô-dinâr. નાં બે દીનાર. Subs. Two dinars. Comp. Av. دو دینار .

આસ્ના-ખેરદ, âsna-khêrad. નાં અતી—ખુદરતી અકકલ—બુદ્ધિ. Subs. Natural intelligence. Comp. Av. اسناد بهرام

આસ્ને-ખેરદ-ઓમનદી. âsnê-khêrad-ômandî. અતીઅકકલ બરેલું. Adj. Possessing natural intelligence.

અસવાર-તર, asvâr-tar. નાં વધારે સરસ રીતે સવારી કરનાર. Subs. A more skilful rider.

અયંગ, ayang. See અહાન, âhan.

અ-શુદ, આસોગ, a-sûd, âsôg. વિં ભુખું નહીં તે, ધરાએલું, તૃપ્ત થએલું. Adj. Not hungry, eaten to one's full, satisfied. Prohib. ન + અ = Av. નશ્વ = Sans.

શુધ, શુધા.

અએ-ગોશ, aê-gôsh. નાં એક કાન. Subs. One ear. Comp. અ = Av. અ + ગોશ = Av. અગોશ = Per. گوش

અગીન-શ, અદીન-શ, અદીની, aginash, adinash, adinî. ક્રિં અં જ્યારે તે; પણ—એ તે, ત્યારે તો તેનેબી, તેને લીધે. Gram. particle. But, if he (lit.); then he, when he; even to him; on that account.

અદીન-શ, અગેન-શ, adina-sh, agêna-sh. ક્રિં અં

÷ સર્વં ત્યારે—તે પ્રમાણે—તે ઉપરથી તેને, adv. + pron.
Then to him, thereupon to him, accordingly
to him. (Comp. adv. + અ pron. suf. of 3rd pers.
sing.)

અવગણ અ-દીની, a-dīnī. વિં ધેરવેલા, કાયદા—રીત પ્રમાણે નહીં,
દીન વગરનું, અધરમી, દુરાચારી. Adj. Not according
to established principles or customs; irreligious,
impious, following evil practices. (Comp.
અ + ન = Av. અવગણ + અ sign of adj.).

અવગણ અ-સનશ, a-sanash. વિં નુકશાન—તંગી—જીઆન
વગરનું. Adj. Free from harm—want—injury.

અવગણ આહની, âhanī. વિં લોહાનું; લોહોડાંની બનાવટનું. Adj.
Consisting of iron; made of iron.

અવગણ દો-સનેહ, dō-sanêh. See દો-સનેહ dō-sanêh.

અવગણ આઈનીહા, âinihâ. કિં અં એવી રીતથી; નાં આ-
એનાઓ. Adj. By such ways—means. Subs.
Mirrors.

અવગણ અએવગહન, âêvagahan. નાં કુસ્તી. *Kushti*.

અવગણ અગીન-શાન, agīn-shân. કિં અં + સર્વ, જ્યારે
તેઓ પણ—એ તેઓ; ત્યારે તેઓ. Adv. pron. But if
they; then they (lit.), when they, thereupon
they. Comp. અં adv. + અવગણ pron. suf. of 3rd pers.
plu. See અગીનશ અગીનશ.

અવગણ આઈનશને, âinashnê. નાં રોનક—શીંગાર કરવો.
Subs. Adorning, decorating.

અવગણ અ-સનશની, a-sanashnī. See અ-સનશ a-sanash.

અસાનઝને વાફર, a-sanazhnê-vafar. નાં બરફ-કરાંનું નહીં વરસવું—પડવું. Subs. No raining of snow or hail, no falling of snow. Prohib. * + વાફર = Av. *asânâz nê vâfar* Av. Rt. *asânâz* Sans. Rt. *asânâz* + *âz* = Av. *asânâzâz* Ay. Rt. *asânâz* Sans. Rt. *asânâz*.

અગેનીઆવ, agênîâv. નાં મગજનું લોહી. Subs. Blood of the brain.

અસોબાર, અસુબાર, asôbâr, asubâr. See *asuâr*.

અસુદારી, અસરદારી, a-sudârî, a-sardârî. વિં વગર ધણીઆવું, સરદારી વગરનું, અધિપતિપણાં—માલેકી—સત્તા વગરનું. Adj. Having no owner—leader, state of being without mastery—command—authority, state of being without an editor—owner. Prohib. * + અસુદારી = Av. *asudârî* = Per. *asudârî*.

અસુબારી, asubârî. સવારી કરવી; Subs. Riding upon.

અસુબારીદન, a-sûbârîdan. કિં નાઉમેદ થવું. નાઉમેદી થવી, આશા જાણ થવી. V. To be disappointed—despaired, to be hopeless.

અદીની, a-dînî. નાં બેદીની, જુદદીની. Subs. Irreligiousness; belief in a foreign creed. Comp. Per. *adînî*.

અસનીએ, asniê. નાં દાહાડો, દિવસ. Subs. A day.

અસુસ, asus. નાં ખતાં, યુનાહ, ભુલ. Subs. A crime, a fault, a sin; an error.

અ-સુદી, a-sudî. વિ० નુકશાનકારક, કાયદા - હાંસલ—
નકા વગરનું. Adj. Harmful, disadvantageous,
unprofitable. Contrast Per. سودمند

અ-સંગી, a-sangî. See અસંગ a-sangî.

સે-ગોબશની, sê-gôbashnî. નાં ત્રણે વચન, યાને
'મનશની,' 'ગવશની' અને 'કુનશની.' Subs. Three words
(i.e. *manashnî*, *gavashnî*, and *kunashnî*).

અ-દીનીગાન, a-dînîgân. નાં દીન—ધર્મ વગરના
લોકો; મહજબ નહીં પાલનારાઓ. Subs. Irreligious
persons; infidels.

અસુબશને, asubashnê. નાં મલીજતું, ભેલઈ જતું;
સામેલ થતું. Subs. Mixing up, becoming fami-
liar; associating with.

આસોગશને, âsôgashnê. નાં આધા વગર રહેતું.
Subs. Abstaining from food.

આસ્ની-એરદ, âsni-khêrad. નાં See આસ્નાકેરદ
âsnakêrad.

અ-દેવ-યસ્નાન, a-dêv-yasnân. નાં હુતપરસ્તો નહીં
તે, યજ્ઞદાં પ્રસ્તો. Subs. Worshippers of God; non-
believers in Dêvs (evil spirits); non-idolators.

અગનીન, agnin. કિં અં એક બારગી; એકદમ;
એટલું છતાં. Adj. From one point of view, in
one sense; at once; notwithstanding.

આઈનીન, âinin. નાં રેવાજ, રસમ, શીંગાર; આબર,
માન, મરતબો. Subs. Mode, usage, decoration;
honour, respect, dignity.

૧૪૩ આહનીન, âhanin. See ૪૫૪ âhanî. ૧૪૩ âsînîn.

૫૫૫ અ-દીનીનદ, a-dininad. કિં તેઓ નહીં આપે. V.

They may not give (something).

૧૫૫ આઈયનીન-ગુન, âiyanin-gun. વિં લોહોડાંના રંગનું ;
'લોહોડાં જેવું સખ્ત. Adj. Iron-colored ; hard as iron.

૧૫૫ આઈયનીનીન, âiyaninin. See ૪૫૪ âhanî.

૧૫૫ આઈયનીન, âiyanin. See ૪૫૪ âhanî.

૧૫૫ અ-સોઈન, a-sôin. વિં કાંજ—લાહી—સરસનું નહીં
બનાવેલું. Adj. Not made of starch—paste, not
made of glue.

૧૫૫ અ-દીની, a-dîni. વિં અધરમી. Adj. Irreligious.

૧૫૫ અસ્વેદ, khasvêd. કિં, ખીહુ, ડર કરે. V. May
dread—fear.

૧૫૫ આસનીદાર, âsnidâr. નાં મોબેદોના એક પંથનું નામ
જેનું કામ નાહાન નહવાડવાનું હોય છે. Subs. An order
of Mobêds whose business is to administer
ablution for purposes of sanctification. Comp.
Av. ૧૫૫, Pehl. ૧૫૫

૧૫૫ અ-દીનીદન, a-dînidan. કિં અં અધરમી થવું ;
પોતાની દીન તજ દેવી. V. To be irreligious ; to
apostatize.

૧૫૫ આસુગ-તુમ, âsug-tum. વિં ઘણુંજ ધરાએલું. Adj.
Most satisfied, extremely satiated.

૧૫૫ આસનીદે, âsnidê. વિં દાનાવ, શિખેલો, સમજી, શી-
આણો. Adj. Wise, learned, sensible

૧૫૫ અએદુન, aêdûn. See ૪૫૪ aêdûn.

૧૫૦ અદીન, adin. ક્રિં અં ત્યારે, તે ઉપરથી, એ, વળી, હીઆં, જ્યારે, એ રવેશે. Adv. Then, consequently ; if ; also ; here ; when ; in this manner.

૧૫૧ અ-દીન, a-din. વિંદીઆંનત વગરનું, અનીતિવાહું, બેદીન. Adj. Irreligious, immoral, dishonest. Per.

بی دین

૧૫૨ અબીન, abîn. વિં હબેલદાર. Adj. Pregnant.

૧૫૩ અ-બીન, a-bîn. See ૧૫૨ a-bîn.

૧૫૪ આઈન, âin. See ૧૫૫ âsâ.

૧૫૫ આઈઈન, âiin. ક્રિં અં એ રવેશે—રીતે. Adv. In this way—manner.

૧૫૬ આઈએન, આહન, âiën, âhan. See ૧૫૭ âhan.

૧૫૭ આચીન, âchin. નાં ચીન દેશના લોકો, ચીનાઓ. Subs. The Chinese.

૧૫૮ આદીનો, âdinô. નાં ખ્રીસ્તીઓનો ઓદા. Subs. The scripture name of the Supreme Being.

૧૫૯ આસીન, âsin. નાં વિનંતી, કાલાવાલા, ઉપકાર, હેસાંન. Subs. Entreaty, earnest beseeching ; an obligation, a favour.

૧૬૦ આસુન, âsun. ક્રિં અં તે વખતે, ત્યારે, જ્યારે, તે ઉપરથી, તે માફક, પણ ; એ ; હજુર, હમણા, એ રવેશે. Adv. At that time, then ; when consequently ; according to that ; but ; if ; still ; now ; in this manner.

૧૬૧ અ-જીનાક, a-jînâk. See ૧૬૨ a-jînâk.

૧૬૨ આ-ગુરાક, â-gurâk. નાં તે હાવનીમ. Subs. That. *Hâvanîm.*

અ-સુવાર, a-suvâr. See asudârî.

અસોવાર, asôvâr. See asvâr.

દો-દીનાર, dô-dinâr. See dô-dinâr.

આસ્ને-એરદી, âsnê-khêradî. વિં અતી—ખુદ-
રતી અક્કલને લગતું. Adj. Pertaining to, natural
intelligence.

અસ્નવદ, asnavad. નાં એક પાહાડનું નામ છે. Subs.
Name of a mountain. Comp. Av. અસ્નવદ

અદીને-શ, આસુન-શ, adinê-sh, âsuna-sh. See
adina-sh.

અદીન-શાન, adin-shân. See agên-shân.

આસુન-શુન, âsun-shun. સર્વં ત્યારે તેઓ. Pron.
Then they (lit.)

અએ-ગોબાક, âê-gôbâk. નાં એક સાક્ષી—સાહેદી.
Subs. One witness.

આસ્નેદ-એરદ, âsnêd-khêrad. See âsna-
khêrad.

અ-દીની, a-dînî. વિં અધરમી, દીન વગરનું, બેદીન,
દુરાચારી. Adj. Irreligious, ungodly, following
evil practices. Comp. Per. બી દીન

આહન્ની, âhannê. See âhanî.

આસ્નિદે, âsnîdê. See âsnîdê.

અ-દીની-તગે, a-dînî-tagê. વિં દીન—ધરમને લગતા
એસ—દીલસોજ વગરનું. Adj. Void of religious
zeal—ardour.

૧૧૧૪૭ આઇયેન-તન, âiyên-tan. વિં લોહના જેવા બદન—
શરીરનું. Adj. Of an iron constitution.

૧૧૧૪૭ અ-દીન-તન, a-din-tan. નાં અધરમી માણસનું શરીર,
અધરમી માણસ. Subs. The body of an irreligious
man, an irreligious man.

૧૧૧૪૭ આસુન-તન, âsun-tan. જ્યારે તન—શરીર. When
the body (lit.)

૧૧૧૪૭ અસન્દેહ, asandêh. See ૧૧૧૪૭ a-sandê.

૧૧૧૪૭ આસ્નિદિ, âsnidê. See ૧૧૧૪૭ âsnidê.

૧૧૧૪૭ આસ્નુદે, âsnudê. નાં તેજ, પ્રતાપ, દબદબો. Subs.
Lustre; grandeur, majesty, pomp.

૧૧૧૪૭ આસ્નિદિ-એરદ, âsnidê-khêrad. See ૧૧૧૪૭
âsnêd-khêrad.

૧૧૧૪૭ અ-ગુમાન, a-gûmân. વિં શક વગરનું, બેશક,
બેગુમાન. Adj. Undoubted; doubtless.

૧૧૧૪૭ અ-થનુર, a-thanur. વિં કામઠાં વગરનું. Adj. Hav-
ing no bow. Contrast. Av. 𐬀𐬎𐬌𐬎𐬌, Sans. धनुन्.

૧૧૧૪૭ દો-સનુર, dô-sanûr. નાં બે સ્નાયુ—રગ—નેસ. Subs.
Two muscles—tendons, two sinews. Av.
𐬀𐬎𐬌𐬎𐬌 Av. Rt. 𐬀𐬎𐬌 = to extend, to stretch.

૧૧૧૪૭ અદીવક, અએવક, adivak, aêvak. સંખ્યા. વિં એક.
Nuner. adj. One.

૧૧૧૪૭ અ-શુક, a-sûk. વિં બીનકાએદે, વગર હાંસેલનું. Adj.
Profitless, void of gain—advantage. Prohib.
+ ૧૧૪ Av. 𐬀𐬎𐬌 Av. Rt. 𐬀𐬎𐬌

૧૪૩ આઈને, âiné. નાં રોનક, રવેશ, રીત. Subs. 'Elegance, beauty; custom; manner.

૧૪૪ દો-શુએ, દો-અવે, dô-suê, dô-avê. નાં બંને બાજુ, બેઉ તરફ, બે ભાગ. Subs. Both sides, two sides, two parts. = Av. 𐬔𐬀 + 𐬀𐬭𐬀 = Per. 𐬀𐬭𐬀, 𐬀𐬭𐬀.

૧૪૫ અગેન-ચ, અદીન-ચ, agêna-cha, adina-cha. See ૪૫ agên, adin.

૧૪૬ અગેન-ચ-શ, agen-cha-sh. અગર—એ તેબી. If he also (lit.)

૧૪૭ અ-સુજંદાર, a-sujidâr. વિં રોશન નહીં કરનાર—આપનાર. Adj. Not making bright; not giving lustre.

૧૪૮ અગેન-અત્, agên-at. કિં અં ત્યારે જું. Adv. Then thou (lit.)

૧૪૯ અ-સુદ, a-sud. વિં ભગર કાયદાજું. Adj. Unprofitable. Contrast Per. 𐬀𐬭𐬀

૧૫૦ અસુદ, asud. વિં નેકીવાણું; પવિત્રાઈ—પરહેજગારી ભરેણું. Adj. Virtuous; pious, devout.

૧૫૧ આસુદ, âsud. વિં સુખી; નીરાંત; મેહેનતથી વેગણું. Adj. Happy; at rest; free from trouble—labour.

૧૫૨ અ-સુદાન, a-sudân. Plural of ૧૫૦ asud, which see.

૧૫૩ આસુદાન, âsudân. Plural of ૧૫૧ âsud, which see.

અસુહૃદ્ હસુદાન, hasudân. નાં અદેખાઓ, એકલપેટાઓ.

Subs. Envious persons; selfish men.

અસુદાક, a-sudâk. વિં ગેરફાયદો કરનાર, નુકસાનકારક. Adj. Disadvantageous; hurtful.

આસનતાર, âsnatâr. See આસનદાર, âsnîdâr.

અસુદારી, a-sudârî. વિં સરદારી—સાહેબી નહીં ભોગવતું; ખીન ફાયદાકારક. Adj. Not ruling, not exercising authority. Contrast Per. سرداري

અસુદી, a-sudî. See અસુદી. Pâz. افسوس

અસુદી, a-sûdî. See અસુદી. a-sudî.

અસુદીનાક, a-sudînâk. See અસુદાક asudâk.

અસુદીનીદન, a-sudînîdan. કિં ફાયદાકારક નહીં થવું, ગેરફાયદો કરવો. V. Not to be advantageous; to cause disadvantage.

અસન્દે, asandê. See અસન્દે. a-sandê.

અસુદે, a-sudê. See અસુદી. a-sudî.

અસુદગી, a-sudgî. નાં ગેરફાયદો; તોટો. Subs. Disadvantage; loss.

અસન્દગી, a-sandgî. વિં સુસ્ત નહીં; ઠોક—વગર અકકલનું નહીં તે. Adj. Not lazy—indolent; not dull—senseless.

આસુદગી, âsudagî. નાં નીરાંતપણું, શાંતી; સુખ. Subs. Rest, quiet; happiness. Per. آسودگی

અસનદગીહા, a-sandgîhâ. કિં અં વગર કાહેલીથી. Adv. Not lazily—indolently.

અસુદગીહા, âsûdgîhâ. કિં અં આસુદાપણાથી,
સુખથી. Adv. With ease, happily.

અડપ, adup. ઉભયાં અં યા, અથવા. Conjunction.
Or, either.

દો-સુપ, dō-sûpt. નાં બે—બંને ખભાં, બેઉ ખાંધ.

Subs. Two shoulders. Comp. ્ = Av. ્ + ્ = Av. ્ = Sans. શુષ્પિ = Per. سفت

અ-સુફતન, a-suftan. કિં નહીં વિંધવું, વેહે—આંધર
નહીં પાડવું. V. Not to bore—perforate. Contrast
Per. سفتن

આસુપતન, âsûptan. કિં વેહે—સુરાખ પાડવો,
ઉત્પલપાતલ કરવું. V. To bore, to perforate. Prefix
= Av. ્ + ્ = Av. Rt. ્ = Sans. Rt. શુષ્પ
= Per. سفتن

અગેન-અમ, અદીન-અમ, agên-am, adîn-am કિં
અં પણ મને, પણ મારે વિશે, તોપણ હું; ત્યારે હું—મેં, ત્યારે—
એ પ્રમાણે—તે ઉપરથી મને. Adv. But to me—about
me; however I; then I (lit.), then to me, there-
upon to me, accordingly to me. Comp. ્ adv.
+ 4 pron. Suf. of 1st pers. sing.

આસુમ, એસુમ, âsum, êsum. નાં કાઠી, સુખડ
Subs. Firewood; sandalwood. Comp. Pehl

ઓયુમ, ôyûm. સર્વં મને. Pron. To me; me.

અ-દયુમ, a-dayum. વિં દશમા વગર, દશમે દાહાડે
નહીં. Adj. Without performing the ceremony
on the tenth day after one's death; not on the
tenth day.

સુસ્ત્રોત્તમ સે-યુમ, sc̄-yum. નાં ત્રણ દાહાડા, ફક્ત ત્રણ દાહાડા.
Subs. Three days ; only three days.

સુસ્ત્રોત્તમ અદીમ, adīm. નાં દમ, સાસ. Subs. Breath.

સુસ્ત્રોત્તમ અ-દીઉર, a-dīūr. વિં દરૂન—ઓરાક વગર. નાં બા-
હેલા દરૂન. Adj. Without *Darun*-food. Subs.
Unhallowed *Darun*.

સુસ્ત્રોત્તમ અનદર, andar. શબ્દં અં અંદર, માં ; નીચે. Prep.
In, within, into ; below, under. Comp. Av.
අනුර, Pehl. اندر, Sans. अन्तर. Per. اندر

સુસ્ત્રોત્તમ અસુર, આસોર, asur, âsôr. નાં ગઈ પરમનો દિવસ—
દાહાડો. Subs. Day before yesterday.

સુસ્ત્રોત્તમ આસુર, âsura. નાં ખેતી. Subs. Agriculture.

સુસ્ત્રોત્તમ આસુર, âsur. નાં પોહોર ; વખત. Subs. An
eighth part of the day, equal to three hours ;
time.

સુસ્ત્રોત્તમ આસુરી, âsurî. નાં અથોરનાનતું કામ ; આસીરીઅન
લોકોની બાષા—બોલી. Subs. The business of an
Athornân ; the Assyrian language.

સુસ્ત્રોત્તમ અસુરી, અથુરી, asurî, athurî. વિં અથોરનાનને
લગતું. Adj. Relating to an *Athornân*.

સુસ્ત્રોત્તમ આસુરી, âsurî. વિં આસીરીઅન બાષાને લગતું.
Adj. Relating to the Assyrian language.

સુસ્ત્રોત્તમ અ-સુર-સ્તાન, a-sûra-stân. નાં જશન—ખુશી
વગરનું મથક. Subs. A place without feasting—
jollity. Priv. ۛ + ۛ = Per. سور ; سور = Per.
suffix. ستان

આસ્વરીક, âsvarîk. નાં પાંદડાં, પાતરાં ; કન્યારાશી.

Subs. Leaves ; Virgo (a constellation of the zodiac).

અદવર્જ, advarj. વિં ધણું સરસ. Adj. Most excellent.

ખદવર્જ, khadvarj. નાં એક મરતબે. Subs. One time.

અબદે

અબદે, abadê. વિં શરૂઆત વગરનું ; બોદાતાલાનું એક નામ છે. Adj. Having no beginning ; one of the names of the divine Creator. Comp. Ar.

આસે, âsê. નાં બેતી, બેતી કરવાને માટે તૈયાર કરેલી જગા. Subs. Agriculture ; ground prepared for cultivation.

એસ્ક, êska. નાં આજર, દુઃખ. Subs. Disease, illness, ailment. Av. અગમ્ય Comp. Pehl. અગમ્ય

સસક, ર-ર-ર-ર-દ, sasak, ra-ra-ra-ra-da. સંખ્યાં વિં હેશી ને દશ, નેતું, ૯૦. Numer. Adj. Eighty and ten, ninety, 90.

સસક, sasak. See અગમ્ય, sasak.

આસીઆએ, âsîâê. નાં થંડી, ચક્રી. Subs. A hand-mill.

અસગહન, asgahan. વિં આલસુ. Adj. Lazy, indolent.

યસ્નાન, yasnân. નાં આરાધના—બંદગી કરનાર ; પુજનાર. Subs. Adorers, those who put up prayers.

અસ્કહુનાન, askahunân. નાં આલસાઈનો દેવ.

Subs. The demon of sloth—indolence.

આસેહ, âsêh. નાં જેતી ; જેતી કરવા લાએકની જમીન. Subs. Agriculture ; land fit for tillage.

અસ્કારશની, khaskârashnî. નાં હહાપણ, સમજ. Subs. Wisdom, sense. Pâz. سازگاری

અસ્કારીદન, khaskârîdan. કિં સમજવું ; દુર અંદેશો કરવો ; આગમચથી જોવું. V. To understand, to know ; to forecast ; to foresee.

અસ્કન્દ, askand. નાં હમખીસ્તર નહીં થયલી—મરદની પાસે ન ગયલી ઓરત. Subs. A woman who has had no carnal knowledge of man. Comp. Av.

اسکند

અસ્કુન, askun. નાં એક દરિઆનું નામ છે. Subs. Name of a sea.

અસ્કોફ, askôf. નાં અગાસી ; છત્રું. Subs. An open gallery ; caves.

સસક-રઘ, sasak-ragh. સં ૦ વિ ૦ નેવું હજાર, ૯૦૦૦૦. Numer. Adj. Ninety thousand, 90,000.

અસ્ઘદે, asghadê. નાં અરધું બલેલું લાકડું. Subs. Half-burnt wood.

અઈએજ, aîêz. નાં આતશની ચીણગારી. Subs. sparks of fire. Per. آتش

અબેઝ, अबेज, abez, aêzh. નાં આતશની ચીણગારી Subs. Sparks of fire. Per. آبیز, آبیژ, آبیز.

અસપાશ, aspa. નાં ઘોડો. Subs. A horse. Av.

અસપાશ = Sans. अश्व = Per. اسب, اسب

અસેજ, a-sěj. વિં નાશ પામે નહીં એવું. Adj. Not liable to perish; not subject to decay. Comp.

Av. અસેજાસ

અસેપાહી, a-sêpâhî. વિં લશ્કર—સિપાહી વિનાનું.

Adj. Having no army—soldiers. Per. بی سپاہ

અસજેશને, a-sazêshnê. વિં નાલાયક, અઘટિત.

Adj. Unworthy, improper.

અસફહાન, êsfahân. નાં ઈસ્ફહાન, ઈરાનમાં આવેલું એક શહેર. Subs. Ispahân (one of the cities of Persia). Per. اصفهان

આસ્વીઆન, âsvîân. નાં આથવીઆન, જે પાદશાહ જમશેદનો ભાઈ, અને પાદશાહ ફરેદુનનો કાકો યાચે; એ શખ્સ પરહેજગાર હતો. Subs. *Âthvyân* (brother of king Jamsheed, and the paternal uncle of king Feridoon); he was a pious man. Comp.

Av. આસ્વાયેશ, આસ્વાયેશ

અસપાશ-અશતર, aspa-ashtar. નાં ઘોડાનો આણુક.

Subs. A horsewhip. Comp. Av. અસપાશ અશતર

અસજઈ, a-sazâî. નાં નાલાયકી. Subs. Impropropriety, unfitness.

અસેપાસ, a-sêpâs. વિં ઉપકાર નહીં જાનનાર, અધીરું.

Adj. Unthankful; impatient. Per. ناسپااش

અસજેશની, a-sazâêshnî. નાં નાશજવારી, નાલાયકી. Subs. Unworthiness; impropriety.

અસજ્જીવ, aêvân. નાં મેહેલ ; મ્હોટો ઓરડો ; દરબાર.

Subs. A palace ; a hall, court. Per. ایوان

અસજ્જીવ, a-sazâk. See અસજ્જીવ a-sazêshnê. વિં
કઝેડ, વિરૂદ્ધ, વિપરીત, એકેકથી હલતું. Adj. Incon-
gruous, incompatible, inconsistent.

અસજ્જીવ-શ, a-sazâka-sh. વિં તેનાલાએક.
Adj. He or that unworthy (lit.)

અસજ્જીવી, a-sazâgî. નાં નાલાએકી. Subs.
Unworthiness.

અસજ્જીવીહા, a-sazâkîhâ. કિં અં નાલાએકી
બરેલી રીતે, નાલાએકીથી, અઘટીત રીતે, ખરાબ—ખુરી રીતે.
Adv. In an unworthy manner, unbecomingly,
improperly, unsuitably, badly. Prohib. +
અસજ્જીવ = Per. سزا + અસજ્જીવ Adv. suf.

અસજ્જીવવાર, a-sazâkvâr, વિં નાલાએક, અણ-
ઘટતું. Adj. Unworthy, undeserving, improper.
Per. سزاوار

અસજ્જીવ, a-sazâd. કિં નાલાએક થાએ, ગુજરે, જાએ.
V. May become unworthy ; may pass away—
roll on.

અસજ્જીવ, aêvâr. નાં ઓજરન ઘેહેનો વખત, મૂર્ચ
અસ્ત પામવાનો વખત, સમીસાંહીજ. Subs. The time
of the *Ozîran Gêh* ; the latter part and close
of the day ; evening.

અસજ્જીવ, aspârêh. નાં ઓજરન ઘેહેનો વખત.
Subs. The time of the *Ozîran Gêh*.

૧૫૫૫ અસ્ફારે, asfârê. See ૧૫૫૫ aêvâr.

૧૫૫૫ અસ્પારમ, aspâram. નાં એકવીસ નુસ્ક મધેના એક નુસ્કનું નામ છે. Subs. Name of one of the twenty-one Nôskks.

૧૫૫૫ અએવઘહાન, aêvaghahân. નાં કુશ્તી, પેહેરનું. Subs. *Koshti*; a sacred girdle worn by a Zoroastrian round the waist; putting on (clothes).

૧૫૫૫ અ-સજ્જાન, a-sazashân. નાં નાલાએક—આબરૂ વગરના પુરૂષો. Subs. Unworthy—disreputable persons.

૧૫૫૫ અસ્ફેહાન, asfêhân. નાં “માહરોએ” નામનું આલાત, જે યજ્ઞેનેની ક્રિયા કરવામાં આવે છે તેમાં લીધામાં આવે છે. Subs. One of the ceremonial vessels or apparatus in the celebration of the Izashné, called from its crescent-shaped tops, *mâh-râ*.

૧૫૫૫ અએવગહાનેદ, aêvagahânêd. ક્રિં આસપાસ વીઠાણે. V. May wrap closely about; may gird.

૧૫૫૫ અએવીઆઘહન, aêvîâghahan. નાં એવ્યં-ઘહન, જે પાવ મેહેલની કીરીઆ મધે બરસમ બાંધવાને સારૂ ખજૂરીની પાતરીની બનાવવામાં આવે છે, કુશ્તી. Subs. The girdle or tie, prepared from a leaflet of the date-palm, with which the Barsom is to be tied together; *koshti*.

૧૫૫૫ અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. નાં અભ્યાસ કરવો; શિખવું; કુશ્તી બાંધનાર. Subs. Studying, learning; one who girds round the *koshti*.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અ-એવ્યાસ્તી, a-êviâstî. નાં અભ્યાસ નહીં કરવો. Subs. Not studying.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અએવ્યાસ્તશની, aêvyâstashnî. નાં પેહેરવું; અભ્યાસ કરવો, કુશ્તી. Subs. Putting on (clothes); studying; *Kpshtî*.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અએવ્યાસ્તે, aêvyâstê. ભૂં કું આસપાસ વીટાલેવું; અભ્યાસ કીધેવું; જ્ઞાન મેલવેવું, વાલીને. Past. Part. Girded round (lit.); studied; acquired knowledge; having twisted—bent.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અએવ્યાસ્તન, aêvyâstan. કિં પેહેરવું; કુશ્તી બાંધવી; અભ્યાસ કરવો, શિખવું. V. To put on (clothes); to gird up the *Koshtî* round the waist; to learn; to study.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અએવગહીનેદ, aêvagâhînéd. કિં પેહેરે, આસપાસ વીટાલે, અભ્યાસ કરે. V. May put on (clothes); may wrap closely about; may study.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અઈવગહીન, aîvagahîn. See અભ્યાસ, aêbagahân.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અસ્પશીદ, aspashîd. કિં દુરઅંદેશો કરે. V. May foresee.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અ-સેઝગાન, a-sêzghân. વિં અવિનાશી; અમર. Adj. plu. Imperishable; immortal.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અ-સજશની, a-sazashnî. નાં નાલાયકી, અધટિતપણું. Subs. Unworthiness; unfitness.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અ-સજશની, a-sazashnî. વિં નાલાયક, અણધટવું. Adj. • Unworthy, improper.

અભ્યાસ-અભ્યાસ અ-સજશનીગી, a-sazashnîgî. નાં નાલાયકી. Subs. Unworthiness.

૧૫૫૭૫૭૫૭ અએવીઆનઘહન, aêvíângahan. See
૧૫૫૭૫૭ aêvagahân.

જુલુઝા-જુલુઝા અએવ્યાકસ્ત, aêviakast. નાં બેઠક, વિં
ખબરદાર. Subs. A seat. Adj. Clever.

જુલુઝા અસ્વદાદ, asvadâd. વિં ખબરદાર, હુશિઆર. Adj.
Skillful, well-versed ; intelligent.

જુલુઝા અસ્પ-બારે, aspa-bârê. નાં સરસ ઘોડો ; બોજે—
બાર ઉઠાવનાર ઘોડો. Subs. An excellent horse ;
a draft-horse.

જુલુઝા અસ્પિગાન, aspigân. નાં ઘોડીઓ. Subs.
Mares.

જુલુઝા અસ્પીગાનાન, aspîgânân. See ૧૫૫૭૫૭ âsvîgân.

જુલુઝા અએવેસુસ્રેમ, aêvêsrûsrêm. નાં ચોથી ઘે-
હેતું નામ, તથા તેની ઉપરનો મવકેલ કરેસ્તો. Subs. Name
of the fourth *Gêh* or sub-division of the day ;
also the angel presiding over it.

જુલુઝા અએવસ્ત, aêvast. See ૧૫૫૭૫૭ aêvyâst.

જુલુઝા અસ્પસ્તાન, aspastân. નાં ઘોડાનો તેખીલો.
Subs. A horse-stable.

૧૧૫૭૫૭ અ-સજનીદન, a-sazînidan. કિં જતું ન રહેતું ;
પાયદાર—કાયમ રહેતું ; લાયક નહીં થવું. V. Not to
pass away ; to be everlasting ; not to be worthy.

૧૫૫૭ અ-સેઝન, a-sêzîn. See ૧૫૫૭ a-sêzî.

જુલુઝા અ-સજેદ, a-sazêd. કિં નહીં જતું રહે—લાયક થાય. V.
May not pass away ; may not become worthy.

જુલુઝા અ-સ્પીત, a-spît. વિં સજેદ—ઉજળું નહીં ; નાપાક

અપવિત્ર. Adj. Not white—fair ; not pure ; unholy.

અસજીદન, a-sazîdan. See અસાઝીદન a-sazîmîdan.

સજાવાર ન થાવું, ન શોભવું. Not to be deserving—fitting, not to look well or elegant. Prohib.

× અસજીદ = Av. અસજીદ Av. Rt. સજીદ = Per. سزید

અસ્યનાર, aspnâr. નાં જેવર. Subs. Ornaments, jewels.

અસ્યનારગાન, aspanârgân. નાં મશહૂર થએલાઓ. Subs. Those that are well-known.

અસ્યનારગાની, aspanârgânî. વિં આરાસ્તગી આપનારું. Adj. Embellishing, giving ornament to.

અસ્યનારગાન, aspanârgân. નાં આરાસ્તગી આપનારાઓ. Subs. Those that add ornament to ; those that decorate.

અસ્યનારગાનીતર, aspanârgânîtar. વિં વધારે આરાસ્તગી આપનારું. Adj. Giving more embellishment.

અસ્યનદીઆર, Aspandiâr. નાં અસ્યનદીઆર ; ગુરતાસ્ય પાદશાહના વડા છોકરાનું નામ, જેને “ઈર્ધન-તન” ઈર્ધાને પીત્તલના જેવી દેહનો કરીને કહેતા હતા. એ પેહેલવાન વિશે એવું કહેવું છે કે લડાઈમાં એના બદનની ઉપર, કોઈથી હથિયાર લાગતું નહીં હતું. એણે પોતાના બાપની તરફથી ઘણીએક લડાઈઓ જીતી, અને મુલકોને હાત કરી લીધા હતા. આખરે એ બહાદૂર નર નામાંકિત રસ્તમ પેહેલવાનને હાતે તેની બેહુ આંખમાં તીર માર્યાથી મરણ પામ્યો. Subs.

Aspandiar; the name of the eldest son of King Gushtâsp, called *Ruin-tan* or brass-framed. It is said of this hero that his body was invulnerable in battle. He had successfully fought several battles, and conquered many countries on behalf of his father. At last this brave warrior died of the arrows shot into his eyes by the famous *Rustom*. Per. اسفنديار

ભાગ્ય અસ્પંદાઝ, Asphandâz. નાં અસ્પંદારમદ મહિનો; અસ્પંદારમદરોજ. Subs. The last month of every year; the fifth day of every month.

ભાગ્ય અસ્પંદાદ, Aspandâd. See પાઠ્ય Aspandiâr.

ભાગ્ય અસ્પે. દીનોદે, aspê-dinôdê. નાં ઘોડી. Subs. A mare. Comp. Per. اسب-دینود

ભાગ્ય અસ્પુનતન, aspunatan. ક્રિં જોવું; દોડાવવું. V. To see; to make or have to run, to send forth-with.

ભાગ્ય અ-સપુકીહા, a-sapukîhâ. ક્રિં અં મુશ્કેલીથી; જોર જુલમથી. Adv. With difficulty; forcibly.

ભાગ્ય અસ્પંજ, aspanj. નાં મકાન, ઉતારો, ધર્મશાળા. Subs. A residence; a halting place; an inn. Comp. Per. اسپنج

ભાગ્ય અસ્પંજની, aspanjânî. See ભાગ્ય aspanj.

ભાગ્ય અસ્પંદમદ, Asphandmad. નાં ત્રીજા ગાથાનું નામ. Subs. Name of the third Gâthâ. Comp. Av. اسپندمد-اسفند, Pehl. اسپند

ભાગ્ય અ-સેપોર, a-sêpor. વિં મુરતું નહીં, અપૂર્ણ, અધુરું,

આભીવાણું, ઓછું. Adj. Insufficient, imperfect, incomplete, defective, less, deficient. Per.

સપ્તમી, સપ્તમી

અ-સ્પુરીગીએ, a-spurigîê. વિં પુરાતમ નહીં, અધુરું, અશુદ્ધ. Adj. Not ancient—antique; imperfect, inaccurate, incorrect.

અ-સેપોરીદન, a-sêpôridan. કિં છેડો ન આણવો, પુરું ન કરવું, અધુરું રાખવું. V. Not to finish—complete, not to give the last finish, not to bring to an end, to leave unfinished—incomplete. Prohib. + = Per. સપ્તમી

અ-સજગીહા, a-sazagîhâ. વિં પ્રમાણ પરમાણેનું નહીં. Adj. Disproportionate.

અ-સેપજગી, a-sêpazgi. વિં ચુગલી—નીંદા—આલ—તોહોમત—કલંક—અદગોઈ વગરનું. Adj. Free from slander—calumny—backbiting, free from any calumnious accusation or aspersion—unspotted, unstained. Prohib. + = Av. સપ્તમી + afst. suf. = Per. સપ્તમી

આગેવર, âgêvar. નાં જેહદાન, ગર્ભસ્થાન. Subs. The womb; the uterus of a female.

અસ્પરીસ, asparîs. See અસ્પરીસ asparâs.

અસ્પરાસ, અસ્પરીસ, asparâs, asparîs. નાં ઘોડાનો રસ્તો; ચોરસ; મેદાન; એક જતનું માપ; એક ઘોડો ચાલીશકે એટલો રસ્તો. Subs. A way for horses; a square; a plain, a meadow; a kind of measure; a road long enough for a horse to be exercised.

اسپر اس asprâs. See اسپر اس asparâs.

اسپر ان asparân. نأ घोडाનો तबेलो. Subs.
A horse-stable.

اسپري aspari. वि० पूरं, तमाम. Adj. Complete,
perfect. Comp. Per. سپري

اسپریش asparîsh. See اسپر اس asparâs.

اسپر اسپ asparasp. See اسپر اس asparâs.

اسپرک asparîk. See اسپر اس asparâs.

اسجراہ asjarah. ना० नेहेरनी भीषालनी એક ચીજ
કે જે દોષળીઓને ખાવા માટે આપેછે. Subs. A sub-
stance like 'poison given to those residing in hell.

એઝ ayèz. See આઈ aièz.

અબીઝ abîz. See अबیझ abêzh.

અ-સઝેદ a-sazêd. 'ક્રિ० નહીં ચાલે—અય; લાએક
નહીં થાએ. V. May not walk—go; may not
be worthy. Comp. Per. نسزد

અ-સઝદ-ગુન a-sazad-gûn. वि० દેહેશત—અય
વગરનું, કઠર નહીં, દયાળુ. Adj. Not dreadful—fright-
ful; not cruel, merciful. Per. سزگی

અ-સેઝ-દર a-sêz-dar. वि० કાંટાદાર નહીં, કાંટા
વગરનું. Adj. Not thorny—prickly. Prohib. +

اس = Av. اس

અ-સેઝ-દર a-sêz--dar. See અ-સેઝ-દર a-sez-dar.

૧૩૫૫

૧૩૫૫ અસ્ત, ast. કિં તે છે. V. Is (3rd sing. pres.).

Av. ૧૩૫૫, است, هست

૧૩૫૫ અસ્ત, ast. નાં કાસદ. Subs. A messenger:

Av. ૧૩૫૫ Av. Rt. ૧૩૫૫ = Sans. अश.

૧૩૫૫ અસ્ત, ast. નાં તન, બદન, શરીર, હાડ, હાડકું. Subs.

The body, the frame or material substance of an animal, make of a man, a bone. Av. ૧૩૫૫,

૧૩૫૫ = Sans. अश्थन्, अस्थि = Per. استخوان

૧૩૫૫ અસદ, asad. See ૧૩૫૫ âhan.

૧૩૫૫ આઈએત, âiêt. કિં લાવે, મંગાવે. V. May bring —send for.

૧૩૫૫ આસ્ત, âsta. વિં જતી, પુદરતી. Adj. Natural, innate as ૧૩૫૫ âstakherad.

૧૩૫૫ આસ્ત, âst. નાં સુલેહ, દોસ્તી, મિત્રાચારી. Subs.

Peace, amity, friendship. Comp. Pehl. ૧૩૫૫

૧૩૫૫ હસ્ત, hast. નાં હસ્તી; દુનિયાં. Subs. Existence; the world. Comp. Per. هستي

૧૩૫૫ અસ્તા, astâ. નાં અવસ્તા. Subs. The Avesta. Comp. Per. استا

૧૩૫૫ એસ્તા, êstâ. નાં વખાણ, તારીફ, બ્યાન. Subs. Praise, commendation; description.

૧૩૫૫ અસ્તાખ, astâkh. વિં મગર, ગર્વિષ્ટ; એઅદબ. Adj. Proud, boastful; uncivil. Per. گستاخ

૧૩૫૫ અસ્તાખાનાન, astakhânân. નાં હાડકાંઓ; દુનિયા, પૃથ્વી. Subs. Bones; the world, the earth.

જાણનાં આસ્તાઈનેદ, âstâinêd. ક્રિ० કાયદેમંદ—નફા બરેલું થાયછે. V. Becomes advantageous—profitable.

જાણનાં ઓસ્તખાન, ôstakhân. See જાણનાં asta.

જાણનાં અસ્ત-અએ, asta-aê. નાં એક હાડકું. Subs. One bone.

જાણનાં અ-સ્તાઈ, a-stâî. વિ० આએ દુનિયાનું નહીં, પેલી દુનિયાનું. Adj. Not relating to this world; pertaining to the next world.

જાણનાં અ-સેતાએશન, a-setâêshna. નાં તારીફ ન કરવી, બદગોઈ, નિંદા. Subs. Want of praise—eulogy, slander, backbiting. Prohib. * + જાણનાં erd. of જાણનાં = Av. જાણનાં Av. Rt. જાણનાં Sans. સ્તુતિ Sans.

Rt. સ્તુ. abst. suf. * = Per. ستایش

જાણનાં અ-સેતાએશની, a-sêtâêshnî. વિ० તારીફ—આરાધનાને નહીં લાયક. Adj. Not worthy of being praised—invoked.

જાણનાં અ-સેતાએશને, a-sêtâêshnê. નાં વખાણ—આરાધના નહીં કરવી. Subs. Not praising—invoking.

જાણનાં અ-સેતાએશની, a-sêtâêshnî. See જાણનાં અ-sêtâêshnî.

જાણનાં અ-સેતાએન્દ, a-sêtâênd. ક્રિ० સ્તુતિ—વખાણ નહીં કરે. V. May not praise—glorify (3rd per. plu.)

જાણનાં અ-સ્તાઈનેદ, a-stâinêd. ક્રિ० વખાણ નહીં કરાવે. Not have (him or it) praised. Comp. Per. نستایند

જાણનાં અ-સ્તાઈનેદ-રદ, a-stâinêd-rad. વિ० વાલી (અથવા માબાપ)ના બચાવમાં નહીં રહેલી. Adj. Not

under the protection of a guardian (or parents)

જી-સેતૈદન = Av. સેતૈદન-સેતૈદન (See

Vend. Farg. 15, paras. 9, 11, 13, 15, 18.)

જી-સેતૈદન, a-sêtâidan. કિં બદગોઈ—નિંદા

કરવી, ખરાબ બોલવું, તારીફ ન કરવી, આશીરવાદ ન દેવો,

ઉપકાર ન માનવો. V. To slander, to backbite, to

speak evil; not to praise—bless; not to thank.

જી-સેતૈદન, âstâinêd. See જી-સેતૈદન âstâinêd.

જી-સેતૈદન, âstâinêd. કિં બેસે, બેઠક—જગ્યા

લે; કાયદો મેલવે. V. May sit; may occupy a seat;

may profit.

જી-સેતૈદન, a-stâîdâr. નાં તારીફ—સ્તુતિ

નહીં કરનાર. Subs. One who does not praise—

commend.

જી-સેતૈદન, astahîdan. કિં મારામારી—કબજો

—કંકાસ—ફીતનો કરવો. V. To quarrel, to wrangle;

to revolt.

જી-સેતૈદન, âstân. નાં ગુનેહગાર, તકસીરવાર, પાપી.

Subs. A criminal, a transgressor, a sinner.

જી-સેતૈદન, âstânîhâ. નાં આફતો, મુસીબતો;

મુશ્કેલીઓ; ઉંબરો; પાદશાહી મેહલો. Subs. Calami-

ties, misfortunes; difficulties; thresholds, royal

palaces.

જી-સેતૈદન, asta-khavân. નાં હાડકાં; હાડખર.

Subs. Bones; a skeleton. Av. જી-સેતૈદન, જી-સેતૈદન = Per.

استخوان, استخوان

જી-સેતૈદન, âstârê. See જી-સેતૈદન âstân.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તાનીદન, astânîdan. ક્રિ० ઉભું રેહેવું; સ્થાપવું; કબૂલ કરવું; લેવું; જણવું; ઉત્પન્ન કરવું. V. To stand; to establish; to accept, to receive; to bring forth, to bear. Comp. Per. استاندن, استانیدن

૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તાન, astân. નાં કોઈ બાબદમાં બે મતનું અથવા વિચારનું થવું; વિશ્વાસુ—ઈમાનદાર માણસ. Subs. Being of two different views or opinions on a subject; a trustworthy—faithful man.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તાન, astân. નાં મથક, મકાન; સ્થાન. Subs. A residence, a place; a situation, site.

૧૧૧૧૧૧૧૧ આસ્તાન, âstân. નાં ઉંબર, ઘેરનું ભોંયતલિઉં; પાદશાહી મેહેલ; પાદશાહની દરબાર. Subs. A threshold; ground floor; a royal palace; a king's court. Per. آستان

૧૧૧૧૧૧૧૧ હસ્તાન, hastân. નાં હયાતી—જંદગીવાલાઓ; ઉભા રેહેનારા. Subs. Those that are living; those that are standing—remaining firm. Pâz. ૧૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તાને, astânê. See ૧૧૧૧૧૧૧ astân.

૧૧૧૧૧૧૧૧ આસ્તાને, âstânê. વિ० મુશ્કેલ, મજ્જત, અઘરું. Adj. Difficult, hard, arduous.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તાને, આસ્તાને, astânê, âstânê. See ૧૧૧૧૧૧૧ astânê, âstânê.

ઠેજીજીજીજી અસ્તોમંદ, astômand. વિ० હાડમંદ; તનોમંદ, શરીરવાળું, શરીરથી ભરપૂર, હુવાનથી ભરપૂર. Adj. Corporeal, material; having a body (lit.), full in body—beasts. Av. ૧૧૧૧૧૧૧૧

ઠેજીજીજીજી અસ્તોમંદ, astômand. વિ० સુખવાળું, નથી-તાર્થ

બેરેહું, નીરંત. Adj. Happy, free from anxiety or care, at ease.

અબે-દાદ, abê-dâd. નાં જુલમ, ગેરઈનસાક. Subs. Tyranny, injustice.

આસ્તાદ, âstâd. નાં એક ફરેસ્તાનું નામ છે; ૨૬) મા રોજનું નામ. Subs. 'Name' of an angel; the 26th day of every month. Comp. Av. 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀

એસ્તીદારી, êstîdârî. નાં ઉસ્તવાર—કાયમ રહેવું; અરી રહેવું. Subs. Remaining firm—permanent; continuing.

આસ્તાઈનેદ, âstâînêd. કિં ઉસ્તવારી—મજબૂત કરો. V. May strengthen, may render firm.

અસ્તામ, astâm. See 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 âstânê.

અસ્તામ, astâm. નાં 'વિશ્વાસ; ઈમાનદારી; ટેકો; આધાર. Subs. Confidence, faith, prop, support. Comp. Per. 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 ,

અ-સેતહમ્બે, a-sêtahambê. વિં જુલમ—અસ્તી—અલમી વગરનું; ઘાઈ નહીં તે, ગેરાવર—મજબૂત નહીં, વાજબી, પ્રમાણીક, નીતિવાન. Adj. Not tyrannical, not hard—thick, not powerful—robust, just, honest, moral. Prohib. 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 + 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 = Per. 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 × ૧, ૧ adj. suf. = Per. 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀

અ-સતહમ્બે, a-satahîmê. See 𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. નાં અસ્તામા; પાવ મેહલની ક્રિયામાં વપરાતી વાસણો. Subs. *Astâmê*; utensils used in the *pâv mêhêl* (higher ceremonies) of the Zoroastrian religion.

અસ્તામે, astâmê. નાં દાંતના પારા. Subs. Gums.

અસ્તામગી, a-stahangî. See અસ્તામ a-sêtahambê.

અસ્તામે, astâmê. See અસ્તાં âstânê.

અસ્તાર, astâr. નાં બદનને બચાવ આપનારી ચીજો, જેમકે ઢાલ, બખ્તર, છાતીબંદ; પુરખો; અસ્તર; અચ્ચર; દડે દ્રામનું વજન; આસરે સવા રૂપિયાની કીમતનો એક સિક્કો. Subs. Such things as afford protection to the body, as shields, armours, breastplates; a veil; the lining of a garment; a mule, a weight of 6½ drams; a coin worth about 2s. 6d. Per.

استار

આસ્તાર, âstâr. (ધાતું). પથરાવું; રીમન થવું. નાં પ્રસાર, ફેલાવો. (Rt.) To be spread over, to be defiled. Subs. Spréad, diffusion. Comp. Av. Rt. અસ્ + સ્, Pehl. Sans. આસ્તર.

આસ્તાર, âstâr. See અસ્તાં âstân.

ખાસ્તાર, khastâr. નાં જખમ કરનાર; દુઃખ દેનાર, અપમાન કરનાર. Subs. One who inflicts wounds, one who torments—insults.

આસ્તારોમન્દ, âstârômand. વિં ગુનાહ બરેલો, તકસીરવાર. Adj. Sinful, criminal.

ખાસ્તારોમન્દ, khastârômand. વિં જખમ કરવું; દુઃખ દેવું. Adj. Inflicting wounds, tormenting.

अस्तारेह, astâreh. ना० सेतारो ; जुइज, नक्षत्र.

Subs. A star ; a constellation, the house or station of the moon or any other planet, a sign of the zodiac.

आस्तारी, âstârî. वि० गुनेहगार, तक्षीरवार.

ना० गुनेहगारी. Adj. Criminal, guilty. Subs. Transgression ; a fine—penalty.

आस्तारीहा, âstârîhâ. कि० अ० गुनेहगारीथी, तक्षीर बरेली रीते ; गुनेहगार थवाथी. Adv. Criminally, culpably.

आस्तारीनह, âstârînad. कि० रीमन करेछे. V.

Defiles, pollutes (pres. 3rd sing. from ॥ अस्तारीनह ॥)

Comp. Av. ॥ अस्तारीनह ॥ (see Vend. Farg. 5, paras. 3, 6).

आस्तारीनीदर, âstârînidâr. ना० रीमन करनार. Subs. One who or that which defiles—pollutes.

आस्तारीनीदन, âstârînidan. कि० रीमन करवुं ;

गुनेहगार करवुं ; गुनाहनो देलावो करवो. V. To defile, to pollute ; to make (one) criminal—guilty (causal) ; to disseminate crime. Comp. Av.

॥ अस्तारीनीदन ॥

आस्तारीनीदर, âstârînidâr. See ॥ अस्तारीनीदन ॥
âstârînidâr.

आस्तारीदन, âstârîdan. कि० रीमन थवुं ; तक्षीरवार थवुं ; दुःख देवुं ; छज करवी. V. To be

॥ अस्तारीदन ॥

defiled—polluted ; to become criminal ; to 'dō harm (to some one).

આસ્તારે, âstârê. See આસ્તાર.

અસ્ત-એરદ, asta-khêrad. See આસ્ત-એરદ.

આસ્તારદ, 'âstârd. વિ. હરામજું. Adj. Unlawful, iniquitous, forbidden. Av. અસ્તારદ.

આસ્તારદ, âstârd. ભૂં કું વિ. પથરાએજું, રીમન થાએજું, પેસરાએજું, ફેલાએજું. Past. partic. Adj. Spread out, polluted, defiled. Av. અસ્તારદ.

Rt. આસ્તાર + ર = Sans. Rt. આસ્તાર.

આસ્તારીનેદ, âstârînéd. See આસ્તાર.

આસ્તારદે, âstârdê. ભૂં કું પથરાએજું ; રીમન થએજું ; ગુનેહગાર—તકસીરવાર થએજું. Part. Adj. Spread (lit.), defiled, polluted, criminated.

આસ્તાર-તુમ, âstâr-tûm. વિ. ઘણું જ રીમન થએજું, ઘણું જ ગુનેહગાર—પાપી. Adj. Most defiled—polluted, most criminal—sinful.

અસ્તે, astê. See આસ્તાર.

એસ્તદ, êstad. કિં છે ; હોએ ; જરી રેહે ; કાયમ રેહે ; રેહેછે. V. Is ; may be ; may continue to be ; may last for ever.

અસ્તી, હસ્તી, astî, hastî. નાં હસ્તી ; હયાતી, અંદગી, હમેશગી. Subs. Existence ; being, life ; eternity. Comp. Per. هستی

હસ્તી, hastî. નાં સચ્ચાઈ, રાસ્તી ; ખુદપસંદી ; હઠી-

લાઈ ; આપમતલબ. Subs. Truth ; rectitude ; self-complacency ; obstinacy ; self-interest.

૪૭૧૭ એસ્તશન, êstashna. નાં જરી રેહેવું ; બેશક થવું ; હમેશ સુધી રેહેવું ; ઉસ્તવાર રેહેવું, વાસો, સ્થિતિ, સચુરી ધીરજ. વિં કાએમ, અથુકવું, ટકાઉ, મજબુત, ઠેરવેલું. Subs. Continuing to be ; remaining for ever ; standing firm ; lodgings ; condition, patience ; calmness. Adj. Perpetual, everlasting ; lasting, durable ; firm ; fixed.

૪૭૧૮ હસ્તશન, hastashna. નાં હસ્તી, હયાતી, જન્દગી. Subs. Being, existence ; life.

૪૭૧૯ એસ્તશને, êstashnê. See ૪૭૧૭ êstashna.

૪૭૨૦ અસ્તશની, એસ્તશની, astashnî, êstashnî. See ૪૭૧૭ êstashna.

૪૭૨૧ અસ્તશની, astashnî. નાં આસાની, સુખ ; આસા-એશ. Subs. Ease, happiness ; rest.

૪૭૨૨ એસ્તશની, êstashnî. નાં કાએમીઅત, કાએમ, અથુક. Subs. Steadiness, uninterruptedness, continuance, fixedness, standing.

૪૭૨૩ એસ્તશને, અસતથો, êstashnê, astayô. See ૪૭૨૦ astashnî.

૪૭૨૪ હેસ્તશને, hêstashnê. See ૪૭૨૩ astî.

૪૭૨૫ અસ્તશની, astashnî. See ૪૭૧૭ êstashna.

૪૭૨૬ અસ્તીઓમન્દ, astîômand. વિં હસ્તી—આબા-દીવાલું. Adj. Having existence, prosperous.

૪૭૨૭ અસ્તી, astî. નાં બેહદ અજનો—દોલત. Subs. Immense wealth—treasure.

અસ્તિક, a-stik. વિ० અણી—ઠોંચ વગરનું. Adj.

Not pointed, not peaked. Prohib. * + અસ્ત =

Per. ستيخ, ستيخ = a spear or anything straight.

એસ્તેશની, êstêshnî. See એસ્તશના.

અસ્તે-વી-દાદ, astê-vî-dâd.

અસ્તગવાદ, astagavâd. નાં હાડકાં ભાંગનાર—કાપ-

નાર દેવનું નામ. Subs. The name of the demon who breaks or cuts up bones.

Comp. Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀-𐬀𐬀𐬀𐬀

એસ્તીનદ, êstinad. ક્રિ० કાયમ—અધુક રહે; પાયદાર રાખે; સ્થાયે. V. May remain firm—permanent; may keep fixed—firm; may establish.

અસ્તે-વી-દાદ, astê-vi-dâd. See અસ્તીનદ

astê-vi-dad, Av. 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 = Paz, 𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 =

Per, استواء استوياد

અ-સતીન્દે, a-satindê. વિ० સખત—મજબુત નહીં તે; નરમ, નબળું, નાજુક. Adj. Not hard—strong; soft, weak, slender.

આસ્તીનેદ, આઈતગુનેદ, âstinêd, âitgunêd. ક્રિ० લાવે; આવે. V. May bring; may come.

હસ્તીનેદ, hastînéd. ક્રિ० એક મત થાય; માફક આવે; ડીમત થાએ. V. May agree; may suit; may be worth. Comp. Per. هستیدن

આઈતગુનીદાન, âitgûnîdân. નાં લાવનારા. Subs. Those that bring (anything).

૧૧૯૫૧૯૩૩ એસ્તીનીદન, êstînídan. કિં કાયમ રેહેવું; પા-
 ઁદાર રાખવું; સ્થાપવું, ઉભું રાખવું, મજબુત—કાએમ—નકી
 કરવું, બંદોબસ્ત કરવો. V. To remain firm—per-
 manent; to keep fixed; to be established; to
 make stand, to establish, to confirm, to make
 steady, to fix, to settle, to regulate. Per.

استانیدن; استاندن

૧૧૯૫૧૯૩૩ આસ્તીન, âstîn. વિં મજબુત; કાયમ; હંમેશનું. Adj.
 Firm, fixed; everlasting, perpetual.

૧૧૯૫૧૯૩૩ આસ્તીન, âstîn. નાં બોંહે. Subs. A sleeve.
 Comp. Per. آستین

૧૧૯૫૧૯૩૩ એસ્તીનદ, એસ્તીનંદ, êstînad, êstînand. See ૧૧૯૫૧૯૩૩
 êstînad.

૧૧૯૫૧૯૩૩ આઈતગુનશને, âitgumashnê. નાં લાવવાનું
 કામ તે. Subs. Bringing.

૧૧૯૫૧૯૩૩ આસ્તીનંદ, âstînand. તેઓ જુવેછે—દેખેછે.
 V. They see—behold (pres. 3rd plu.)

૧૧૯૫૧૯૩૩ ઓસ્તીગાન, ôstîgân. નાં ઉસ્તવારી, મજબુતી;
 બરસો, ઈતબાર; કબુલાત; પ્રવિણતા, હુશિયારી; દીન ઉપર
 મજબુત—ચુસ્ત રેહેવું; કારીગરી. Subs. Firmness,
 fixedness; confidence; faith; an agreement;
 proficiency; intelligence; devotedness to reli-
 gion; skill, workmanship.

૧૧૯૫૧૯૩૩ એસ્તેદ, êstêd. See ૧૧૯૫૧૯૩૩ êstad.

૧૧૯૫૧૯૩૩ એસ્તીમ, êstîm. કિં હમો ઉભા રહીએ. V. We
 may stand. Comp. Per. ایستیم

૧૧૯૫૧૯૩૩ અસ્તેર, astêr. See ૧૧૯૫૧૯૩૩ astâr.

૧૧૯૫૧૯૩૩ અસ્તી, અસ્તે, astî, astê. See ૧૧૯૫૧૯૩૩ asta.

આસ્તીરેદ, āstīrēd. ક્રિ० ચુનેહગાર—અપરાધી—
પાપી થાય. V. May become guilty—criminal ;
may become sinful.

આસ્તુની, આસ્તુનીએ, āstumī, āstumīē. See
આસ્તશ્નિ, āstashnī.

આસ્તીની, આસ્તીનીએ, āstīnī, āstīnīē. ક્રિ० તું ઉભો
રહે—કાયમ રહે. V. You may stand—remain
firm (2nd sing.).

અસ્ત-વી-હાદ, અસ્તોહાદ, ast-vī-hād, astōhād.
See આસ્તે-વી-દાદ, āstē-vī-dād.

આસદવાસ્તર, āsadvāstar. નાં હજરત જર-
થોસ્તના વડા છોકરાનું નામ, કે જે અયોરનાન ટોલાનો સરદાર
હતો, અને તે પેગમબર સાહેબનો એલો હતો. Subs. *Ēsad-
vāstar* ; name of the eldest son of Zoroaster,
who was the chief of the sacerdotal caste, and
a disciple of the great prophet. Av. اسدواستر—اسد

આસ્તવાન, astavān. See આસ્તિગાન, āstīgān.

આસ્તવાનીદન, astavānīdan. ક્રિ० બેશક થવું ;
જાંતી નહીં લઈ જવી ; શકની નજરથી નહીં બેવું. V. To
be certain ; to make no doubt ; not to look
with an eye of suspicion.

આસ્તવાન, astavān. See આસ્તિગાન, āstīgān.

આસ્તવાનમ, āstavānam. ક્રિ० હું ઈમાનમાં ઉસ્ત-
વાર છઉં, મને ધરમ ઉપર પૂરતો એતેકાદ છે. V. I am
unshaken in religious belief ; I have perfect
faith in religion.

આસ્તો-દાદ, astō-dād. નાં તનની ખુશી ; ઈશ્વીઓનું

ખાસ્તાવાર, *khastavār*. વિ० મજબુત, હસ્તવાર,
પાયદાર; દાનાઈ—સમજ વગરનું. Adj. Strong, firm,
steady, senseless, imprudent; wanting under-
standing. Pâz. *ખાસ્તાવાર*

ઓસ્તવારગાનીહેદ, ōstavārgānīhēd. ક્રિ.
ઓસ્તવાર રેહેછે ; ધરમ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખે છે. V.
Remains firm ; keeps perfect faith in religion
(pres. 3rd sing.)

જાણ્ય અ-સેતોબ, a-sêôb. વિ. કંટાલેણું નહીં, થાકેણું નહીં.
Adj. Not disgusted with, not tired of.

અસ્તે-ઓશ, astê-ôsh. કિં તે છે ; તેને છે. V. He
or she is ; is to him (lit.)

आस्तुष्टि, âstuî. ना० वभाषा; तारीक्ष; स्तुती. Subs.
Praise ; eulogy ; encomium.

॥१७३७॥ आस्तुनी—हस्तन, āstumî—hastan. क्रि०
देखाव यवो, दिसवुं. V. To be in sight; to appear,
to seem.

જી-હા-જી-અ-સ્તુઈહેદ, a-stuihêd. ક્રિ० તારીફ—સ્તુતી—
વખાણ કરેછે. V. He or she praises—eulogizes
(pres. 3rd sing.).

જી-હા-જી-અસ્તોબાન, astôbân. વિ० મજબુત, સલામત, નિર્ભય,
હમેશનું, મુસતકીમ; નિમકહલાલ, એકીનવાણું, ધરમ ઉપર
ઉસ્તવાર. Adj. Firm; safe; fearless; eternal;
constant; faithful, grateful; firm in religious
belief.

જી-હા-જી-અસ્તોબાની, astôbânî. ના० ધરમ ઉપર પુરતો
એતેકાદ; દીન ઉપર ઉસ્તવારી, બરેશો રાખવો. Subs.
Perfect faith in religion; firmness in religious
belief, confiding in.

જી-હા-જી-અસ્તોબાની, astôbânî. વિ० ઉસ્તવાર, મજબુત.
Adj. Firm, strong.

જી-હા-જી-અ-સેતોબાનીનીદારતુમ, a-sêtôbanînidâr-
tum. વિ० જરાબી કંટાલો ઉત્પન્ન નહીં કરનારે. Adj.
Not causing disgust in the least.

જી-હા-જી-અ-સેતોબાનીદન, a-sêtôbânîdan. ક્રિ० કંટાલો
ઉત્પન્ન કરવો. V. To cause disgust—dislike.

જી-હા-જી-અસ્તોદાન, astôdân. ના० મુવેલાંનાં હાડકાં રાખવાની
જગા. Subs. A repository for the bones of the
dead. Comp. ستودان

જી-હા-જી-અસ્તોબાન, ઓસ્તોબાન, astôbân, ôstôbân. વિ०
બેશક; ધરમ ઉપર ઉસ્તવાર. Adj. Doubtless; firm
in religious belief. Comp. Av. અસ્તોબાન

જી-હા-જી-અસ્તોબાનમ, astôbânânam. See જી-હા-જી-âsta-
vânânam.

અસ્તો-દાદ, astô-dâd. See અસ્તો-દાદ, astô-dâd.

અસ્તોયાદ-વાએ વતર, astôyâd-vâêvatar. નાં મલેકુલમોત. Subs. The angel of death called in Arabic *Azraîl* (عزرايل)

અસ્તોબાર, astôbar. See અસ્તોબાન, astôbân.

દો-સેદોસ, dô-sêdôs. નાં બે શરોશની ઈન્શને. Subs. Two Izashnês (to be recited) in the name of Serosh.

અસ્તોબી, astôbî. See અસ્તોબાન, astôbân.

અ-સેતોબી, a-sêtôbî. નાં થાકી ગીઆ વગરની—કંટાલી ગીઆ વગરની હાલત. Subs. State of being not tired—disgusted.

અ-સ્તોબીએ, a-stôbîê. See અ-સેતોબી, a-sêtôbî.

અ-સેતોબ-દાસ્તન, a-sêtôb-dâstan. કિં આજેજ નહીં રાખવો; કમજોર નહીં કરવો. V. Not to keep (some one) powerless; not to deprive (some one) of strength.

અ-સેતોબીદન, a-sêtôbîdan. કિં આજેજ નહીં કરવું; નબળું નહીં કરી નાખવું; ધિક્કારવું નહીં. V. Not to overpower, not to weaken, shun. Comp. Per.

استو هیدن

અસ્તોબન, astôban. See અસ્તોબ, astôb.

એસ્તીનદ, êstînad. કિં ઉભું રહે; મજબુત રહે. V. May stand; may remain firm.

આસ્તુઈનીદે, âstuinîdê. બૂં કૂં વખાણ — સ્તુતી કીધેલું. Past partic. Praised, eulogized.

અસ્તોબીન, astobîn. See અસ્તોબ, astôb.

॥॥॥॥ અસ્તોબુન, astôbun. વિં દુઃખી, ઉદાસ, લાઈલાજ.
Adj. Afflicted; sad, helpless.

અપુણ્ય ॥॥॥॥ અ-દસ્તોબરીહા, a-dastôbarihâ. કિં અં ના-
કરમાંનીથી. Adv. Disobediently.

॥॥॥॥ અએદુન, aêdun. કિં અં એ રવેશે. Adv. In
this manner. Per. ايدون

॥॥॥॥ અ-દીદન, a-dîdan. કિં નહીં એવું; નેધાહ—નજર
નહીં કરવી. V. Not to see; not to cast eyes on;
Contrast Per. دیدن

॥॥॥॥ આસ્તુન, âstun. કિં આજ્ઞાં તું નેધાહ કર, ધ્યાન
આપ. V. imper. Turn thy eyes to; direct thy
attention to.

॥॥॥॥ ખસ્તન, khastan. કિં જખમ કરવો; ભોકવું; જખમ
થવો; બીમાર થવું; કઠકેકઠકા કરી નાખવા. V. To
wound; to pierce, to be wounded, to be sick,
to cut in pieces. Per. خستن

॥॥॥॥ હસ્તન, hastan. કિં હોવું, થવું, બનવું. V. To exist,
to be, to happen. Per. هستن

જુગ ॥॥॥॥ આસ્તુનાદ, âstunâd. કિં તે એએ. V. He or
she may see.

અપુણ્ય ॥॥॥॥ હસ્તુની, hastunî. નાં હસ્તી. Subs. Existence.

અપુણ્ય ॥॥॥॥ અસ્તવન્દાન, astavandân. See ॥॥॥॥ astôdân.

જુગ ॥॥॥॥ આસ્તુનીદન, âstunîdan. કિં એવું, નજર કરવી,
જણાવવું, માલમ પડવું, પામવું. V. To see, to cast eyes
on; to inform, to intimate; to come to one's
knowledge or ear; to obtain.

॥॥॥॥ અ-સેતુન, a-sêtûn. વિં ટેકા—યાંબલાં વગરનું. Adj.

Without any pillar—support, without any prop.
Prohib. ॥ + ॥ = Av. ॥ Av. Rt. ॥ = Sans.

स्थूण Sans. Rt. स्था = Per. استن , استون , ستون

॥ १११ ॥ आस्तुनत, âstunat. कि० ज्ञेयं, विचार प्रीयो. V.
Saw ; thought (past tense).

॥ १११ ॥ आस्तुन्ते, âstuntê. ॥ ०० ०० ज्ञेयं, नृनर प्रीयेयं.
Past partic. Seen, observed.

॥ १११ ॥ आस्तुनतन, आदीदनेतन, âstumatan, âdîdanêtan.
See ॥ १११ ॥ âstunîdan.

॥ १११ ॥ अ-जक्तनतन, a-jaktarûnaton. कि० भारी नहीं
नामं. V. Not to kill.

॥ १११ ॥ अ-सतोह, a-satôh. वि० दुःखी नहीं थयेयं ; लाघवात्
नहीं. Adj. Not afflicted ; not helpless.

॥ १११ ॥ अस्तोह, astôh. ना० ०० ; भीडि, डेयत, मान.
Subs. Fear ; dread ; awe ; veneration.

॥ १११ ॥ अ-स्तुके, a-stukê. वि० नयलाघ वगरं ; कौवतमंद,
जेरावर. Adj. Not feeble ; strong, powerful.

॥ १११ ॥ अस्तोहदान, astôhdân. See ॥ १११ ॥ astôdân.

॥ १११ ॥ अ-स्तुती, a-stuti. ना० वप्ता वगरं. Subs.
Want of praise. Contrast Sans. स्तुति.

॥ १११ ॥ अ-सतुदे, a-satudê. ॥ ०० ०० तारीक—वप्ता नहीं
प्रीयेय. Past partic. Not praised—eulogized.

॥ १११ ॥ आस्तुते, âstutê. See ॥ १११ ॥ âstunîdê.

॥ १११ ॥ आस्तुन्ते, âstuntê. See ॥ १११ ॥ âstuntê.

॥ १११ ॥ अ-सतुदन, a-satudan. कि० वप्ता—स्तुती नहीं
करवी. V. Not to praise—eulogize. Contrast
Per. ستودن

॥૧૧૧॥ આસ્તુનતન, âstûnatan. See ॥૧૧૦॥ âstûnîdan.

૧૧૧૧૧ અસ્તોફરીદ, astôfarîd. નાં કોઈની ધરમસંબંધી કરજ માથે લેવી. Subs. Taking on one's self some formal act of religion or other solemn duty for any one.

૧૧૧૧૧૧ અસ્તોફરીદન, astôfarîdan. કિં કબુલ કરવું; હા કહેવું. V. To agree, to accept; to assent.

૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તોમન્દાન, astômandân. વિં હાડમંદ, શરીર-રૂપી. Adj. plu. Corporal, bodily, physical.

૧૧૧૧૧૧ અ-સતવર, a-satvar. વિં મક્કમ—ઝેરાવર નહીં તે; અ-સ્થીર, નબળું, મ્હોટું—બુઝેરગ નહીં તે. Adj. Not strong—powerful, unsteady; weak, not great. Prohib. + ૧૧૧૧ = Av. असत्वर = Sans. स्थविर , स्थावर , =

Per. استبر , استبر

૧૧૧૧૧૧૧ અ-સતવરી, a-satvarî. નાં મોટાઈ—બુઝેરગી વગરની હાલત; કોઈને પાલક નહીં કરી લેવો. Subs. Not a state of greatness—dignity; not adopting any one as a son.

૧૧૧૧૧૧૧૧ અ-સ્તુ-રદાન-ચ, a-stu-radân-cha. નાં તારીફ વગરના ધરમગુરૂઓ—દસ્તુરોબી, નાલાએક ઉપાધ્યાઓબી. Subs. Even religious teachers who are not deserving of praise; even unworthy Dustoors—spiritual preceptors.

૧૧૧૧૧૧૧૧૧ અસ્તુ-રદાન-ચ, astu-radân-cha. નાં વખાણવા લાએક ધરમગુરૂઓબી, માન પામેલા દસ્તુરોબી. Subs. Even praiseworthy religious preceptors, even revered Dustoors.

૧૨૩૩ અસ્તોરદન, astórdan. ક્રિ० બોરવું; છોલી કાઢાડવું; સાક કરવું; કાપી નાખવું; છેકવું. V. To shave; to scrape; to clean; to cut off; to erase. Per.

૧૨૩૩ આસ્તોરેદ, âstôrêd. ક્રિ० શુનેહગાર—પાપી—તક-સીરવાર—અપરાધી થાયછે. V. Becomes guilty—sinful—criminal.

૧૨૩૩ અ-બીદે, a-bîdê. વિ० નાહક, વાજબી નહીં તે, અવધિત. Adj. Unjust, unlawful, unworthy.

૧૨૩૩ અસ્તે, astê. નાં હાડકું, અચુર—આણનો ઠલીઓ; થાલી, જમ; કાંસીઓ; કુંડી. Subs. A bone; the stone of a date or plum; a shallow flat round vessel, a porringer; a round metallic vessel of some depth in which all the utensils of the Izashnê ceremony are put.

૧૨૩૩ અસ્તે, aste. ક્રિ० છે. V. Is (pres. 3rd sing.)

૧૨૩૩ આસ્તે, âstê. નાં દશતાનથી પાક થાએલી બાયડી. Subs. A woman purified from menstruation.

૧૨૩૩ આસ્તક, âstak. નાં કુંડી. (અસ્તામાં થાને વાસણ બરવાની). Subs. A round deep vessel made of metal in which all the ceremonial utensils are placed.

૧૨૩૩ અસ્તે, khastê. વિ० બેઅકલ, નાદાન, બેવકુફ; જામી થએલો; નાતવાન. Adj. Senseless; thoughtless; foolish; wounded; infirm.

૧૨૩૩ અસ્તેઓમનદાંન, âstêômandân. વિ० હાડવાણું; હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, bodily, material.

- ૪૭૭ ૪૭૭ એસ્તગી, êstgî. નાં ઉસ્તવારી, મજબુતી, કાંએમં, સુશતકીમી. Subs. Firmness; stability, constancy, permanence.
- ૪૭૭ ૪૭૭ હસ્તગી hastagî. નાં હસ્તી. Subs. Existence; being.
- ૪૭૭ ૪૭૭ એસ્તેકબાલ-માહ, êstêkbâl-mâh. નાં ચંદ્ર-માહનું વધવું. Subs. The waxing of the moon.
- ૧૭૭ ૪૭૭ એસ્તગર, êstagar. વિં કાએમ રેહેનાર. Adj. Remaining firm—permanent.
- ૪૭૭ ૪૭૭ એસ્તગરી, êstagarî. નાં કાએમ રેહેવું. Subs. Constancy. a permanent state.
- ૪૭૭ ૪૭૭ આસ્ત-તુમ, âst-tum. વિં ઘણુંજ ખુશ—આનંદી. Adj. Most joyful—gay.
- ૪૭૭ ૪૭૭ અસ્તવા, astavâ. વિં અધુરા વિચારનું; બેશક—સુમાન. Adj. Having an imperfect idea; undoubted.
- ૪૭૭ ૪૭૭ અસ્તવાન, astavân. See ૧૭૭ ૪૭૭ ôstîgân.
- ૪૭૭ ૪૭૭ ઓસ્તવાની, ôstvânî. See ૧૭૭ ૪૭૭ ôstîgân.
- ૪૭૭ ૪૭૭ અસ્તવીઆદ, astavîâd. See ૪૭૭ ૪૭૭ âstê-vî-dâd.
- ૧૭૭ ૪૭૭ અસ્તફર, astafar. નાં કબુલ કરનાર. કિં તું કબુલ કર. Subs. One who agrees—assents. V. imper. "Agree—assent (thou).
- ૪૭૭ ૪૭૭ અસ્તફરીદ, astafarîd. See ૪૭૭ ૪૭૭ astôfarîd.
- ૧૭૭ ૪૭૭ ઓસ્તફરીદન, ôstafarîdan. See ૧૭૭ ૪૭૭ astôfarîdan.

સુસ્તર એસ્તમ, êstam. કિં હું ઉભો રેહું; હું ઉસ્તવાર છેલું.

V. I may stand; I am firm—stable. Comp.

Per. ایستم, ایستم

સુસ્તર અબીતર, abîtar. નાં માઆપ. Subs. Parents
(from س, Ar. أبو = a father),

સુસ્તર } અસ્તર, astar. નાં એક ગુનાહનું નામ છે; અચર;
સુસ્તર } બોરીઉં; અસ્તર; જમીન એડવાનું એક હથિયાર.

Subs. Name of a crime; a mule; a cloth button;
the lining of a garment; a harrow. Per. استر

સુસ્તર અસ્તર, astar. See સુસ્તર astâr.

સુસ્તર આ-સ્તર, â-star. નાં પંથરાવવું, ફેલાવો; રીમનીનું
ફેલાવવું. Subs. Spreading; diffusion; the spread
of pollution. Comp. A'v. Rt. -સ્તર

સુસ્તર અબીતરાન, abîtarân. નાં આપદાદા, વડીલો, મા-
આપ. Subs. Ancestors; forefathers; parents.

સુસ્તર અબીતરાંન, abîtarân. See સુસ્તર abîtarân.

સુસ્તર અબીતરી, abîtarî. નાં નસલ, ખાનદાન; સગાઈ.
Subs. Parentage; family connection—tie; re-
lationship.

સુસ્તર આસ્તરદાન, âstardân. નાં ગુનેહગાર—પાપી થવું.
Subs. Becoming criminal—sinful.

સુસ્તર આસ્તરદી, âstardî. નાં ગુનેહગારી. Subs.
Sinfulness; criminality.

સુસ્તર અસ્તરસ્પાન, astarâspân. નાં એક ખતના ગુ-
નાહનું નામ. Subs. Name of a crime.

અસ્ટારસ્ત, astarast. નાં યુનેહગાર, —તકસીરવાર શબ્દ. Subs. A guilty—criminal person.

અસ્ટારીએદ, âstarîéd. ક્રિં યુનેહગાર—તકસીરવાર થાયછે. V. Becomes criminal—guilty.

અસ્ટારીનેદ, âstarînéd. ક્રિં રીમન કરેછે, રીમનીનો—યુનાહનો ફેલાવો કરેછે; યુનાહ કરેછે, યુનેહગાર થાયછે. V. Pollutes; spreads or diffuses pollution—crimes. Comp. Av. *âstarînéd*.

અસ્ટારેદ, âstarêd. See *âstarîéd*.

અસ્ટારંગ, astarang. નાં એક જાતનો માણસરૂપી રોપો. Subs. Mandrake; the man-plant, on account of the strong resemblance of the root to the human figure. The Persians call mandrake also *âbrusm* (the face of an idol), and *âbrusm*; the Arabians call it *جراغ الظرب* (the devil's candle, on account of its shining appearance in the night). Comp. Per. *âstârîng*.

અસ્ટારુનતન, અસ્ટ્રુનતન, astaruntan, astrunatan. ક્રિં બાંધવું; કેદ કરવું. V. To tie, to bind; to confine.

અસ્ટારવર, astarvar. નાં એક પાહાડનું નામ. Subs. The name of a mountain.

અસ્ટારત, astart. See *âstâr*.

અસતરદી, a-satardî. નાં સુસ્તી વનાવું, ગભરાટ વગરનું. Subs. Freedom from laziness—confusion, perplexity.

અસતરદી, âstardî. See અસતરદી.

અસતરદે, a-satardê. ૬૦ વિં ગુચવાઈ ન ગએલું, પાથરેલું નહીં, નહીં વિખરાએલું, ગભરાઈ ન ગએલું, નિષ્કલ ન થાએલું, ન બીધેલું, સ્થીર, છોલેલું નહીં. Partic. Adj. Not spread out—strewn—scattered, not entangled—puzzled, not taken âback, not disappointed, not frightened; not erased—shaven, composed, steady, calm. Prohib. + જાણ = Av. અજાણ્ય Av. Rt. જાણ = Sans. Rt. स्तर = Per. سترده

અસતરદે, a-satardê. See અસતરદી.

અસ

અસ, asp. નાં ઘોડો. Subs. A horse. Av. અસ = Sans. अश्व = Per. اسب

અસ, aspa. નાં એક મુજનું નામ છે, કે જે ગરદનનું હાડકું ભાંગવાની થાય છે; કોશેશ; મેહેનત; ખીલો; નખરીયાં; ખરી. Subs. The name of a punishment which is inflicted by breaking the bone of the neck; an endeavour, effort; a nail; claw, hoof. Comp. Per. اسب

એસ્ફહાની, êsfahânî. વિં ઈસ્ફહાન શેહેરને લગતું. નાં ઈસ્ફહાન શેહેરનો રહેવાસી. Adj. Relating to Isphahân. Subs. A native of Isphahân. Comp. Per. اسفہانی

અસ-અશો, aspa-ashô. નાં સારો ઘોડો. Subs. A good horse, a noble horse.

જામણીય અસ્પ-દાન, aspa-dân. નાં ઘોડા રાખવાની જગ્યા ; તખીલો. Subs. A horse-stable. Comp. Pehl.

જામણીય

જામણીય અ-સેપાસ, a-sêpâs. વિં નાસેપાસ, નીમકહરામ. Adj. Not returning thanks; ungrateful. Per.

નાસિપાસ

જામણીય અ-સેપાસ-દાર, a-sêpâs-dâr. નાં આભાર— ઉપકાર નહીં માનનાર; નીમખહરામ માણસ. Subs. One who does not return thanks, an ungrateful man. Contrast Per. સિપાસદાર

જામણીય અ-સ્પાકી, a-spâkî. નાં નાજીકી, સેહેલાઈ વગરનું. Subs. Delicacy, tenderness, want of facility.

જામણીય અસ્પારીનદ, aspârînad. કિં સોપે; મુકે. V. May commit to—intrust; may put. Contrast Per. સિપારિન્દ

જામણીય અસ્પારે, aspârê. નાં ઓઝરન ઘેહેનો વખત, સમી- સાંજનો વખત, મૂર્ય અસ્તયામવાનો વખત. Subs. The time of the *Oziran Gêh*; evening; sunset.

જામણીય અસ્પ-એ, aspa-ê. નાં એક ઘોડો. Subs. One horse.

જામણીય અસ્ફીઆન, asfiân. નાં માહરોએ. Subs. *Mâh-rû*; a ceremonial vessel, so called from its crescent-shaped appearance; it literally means 'moon-faced.'

જામણીય અએવઘહાની, aêvaghahânî. વિં કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to the *kushtî*.

૧૪૦૭૯-૧૪૦૮૦ અએવ્યાઘહાન, aēvyâghahân. See ૧૪૦૮૦ aēvaghahân.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અયવ્યાઘહાન, ayavyâghahân. See ૧૪૦૮૦ aēvaghahân.

૧૪૦-૧૪૦૭૯ અએવ્યાઘહાન, aēvyâghahan. See ૧૪૦૮૦ aēvaghahân.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અયવ્યાઘશને, ayavyâghashnê. See ૧૪૦૮૦ aēvaghahân.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અયવ્યાઘશનીનદ, ayavyâghashnînad. ક્રિ. કુસ્તી બાંધે. V. May gird on the *kushtî*.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અએવ્યાઘશનીનદ, aēvyâghashnînad. ક્રિ. પેહેરે, કુસ્તી બાંધે. V. May put on (clothes); may gird on the *kushtî*.

૧૪૦૮૦ અસ્પ-દાન, aspa-dân. See ૧૪૦૮૦ aspa-dân.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અએવગહનીઆન, aēvagahnîân. ના. કુસ્તી રાખનારાઓ. Subs. Persons who gird on the *kushtî*.

૧૪૦૮૦-૧૪૦૮૧ અએવ્યાગશને, aēvyâgashnê. ના. પેહેરવું; કુસ્તી બાંધવી; કુસ્તી. Subs. Putting on (clothes); girding on the *kushtî*; *kushtî*.

૧૪૦૮૦ આસ્વીગાન, âsvîgân. ના. આયવ્યાન, કરેડુનના બાપનું નામ. Subs. *Athvyân* (name of the father of *Faridoon*). Comp. Av. ૧૪૦૮૦, Sans. आत्स्य, Per. آتسین

૧૪૦૮૦ અસ્પ-સાહુન, aspa-sakhun. ના. ઘોડાનો આવાજ —અનખાર. Subs. The neighing of a horse.

૧૩૧૩ અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînôdê. નાં ધોડી. Subs.
A mare.

૧૩૧૩ અસ્પ-દીનોદે, aspa-dînôdê. See ૧૩૧૩ aspa-
dînôdê. Av. ૧૩૧૩-૨૨

૧૩૧૩ અસ્પસ્તાની, aspastânî. વિં ધોડાના થાને
લગતો—બાડે રાખનાર, તખીલો બાડે રાખનાર. Adj. Be-
longing to the horse-stable (lit.), one who has
hired a horse-stable. Comp. Av. ૧૩૧૩-૨૨

૧૩૧૩ અસ્પ-સ્તાન, aspa-stân. See ૧૩૧૩ aspa-dân.
નાં ધોડાનો તખેલો. Subs. A horse-stable. Av.
૧૩૧૩ Sans. અશ્વસ્થાન = Per. اسبستان

૧૩૧૩ અએવસુસ્રેમ, aêvasrûsrêm. See ૧૩૧૩
aêvasarusrêm.

૧૩૧૩ અ-સઝનીદન, a-sazînidan. See ૧૩૧૩ a-sazîdan.

૧૩૧૩ અ-સપીત, a-sapît. નાં સફેદ—પવિત્ર નહીં. Subs.
Not white, not pure. Prohib. ૧૩૧૩ = Av.
૧૩૧૩ Av. Rt. ૧૩૧૩ = Sans. Rt. श्वित् = Per. سفید

૧૩૧૩ અસફીરાન, ashafîrân. નાં બલાં માણસો નહીં.
Subs. plu. Not good persons. Comp. Pehl.
૧૩૧૩

૧૩૧૩ અ-સપીરાને-ચ, a-sapîrânê-cha. નાં બલાં મા-
ણસો નહીં. Subs. Not even good persons.

૧૩૧૩ અઈવસુસ્રેમ, aîvasrûsrem. નાં. એવેશર-
યરેમ ઘેહ. Subs. Name of the fourth sub-division
of the day, the *Avîscruthrem Gêh*.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspê-astar. See અસ્પૃશ્ય aspa-
ashtar.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspanârgân. નાં જવેર.
Subs. A jewel, a gem. See અસ્પૃશ્ય aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અ-સપોષ્ટારી, a-sêpôkhtârî. વિં નહીં ભો-
કનારૂં, અંદર પેવશ ન થનારૂં. Adj. Not transfixing—
piercing.

અસ્પૃશ્ય અ-સપોષ્ટન, a-sapôkhtan. કિં નહીં ભોકવું
—અણી ભોકવી—આરપાર વિંધવું; દાખલ ન કરવું, નહીં
ચાંપવું. V. Not to pierce,—to prick,—to transfix,
not to admit; not to thrust into. Contrast
Per. سپاختن سپوختن سپوزیدن .

અસ્પૃશ્ય અ-સપોષ્ટે, a-spôkhtê. ભૂં કું નહીં ભોકેલું—
આરપાર વિંધેલું. Past partic. Not pierced—
transfixed.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspanâr. વિં સહચી સરસ. Adj.
Most excellent.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspanârgân. See અસ્પૃશ્ય
aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, અસ્પૃશ્ય, aspanârgân, aspô-
hargân. See અસ્પૃશ્ય aspanârgân.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspanârgânîhâ. કિં અં
શંગાર ભરેલી રીતે. Adv. Ornamentally.

અસ્પૃશ્ય અસ્પૃશ્ય, aspanârgân. See અસ્પૃશ્ય aspa-
nârgân.

whom he was descended in the 10th generation.

Comp. Av. *અસ્પરશ*, *અસ્પરશ*.

અસ્પરશ અસ્પે-રાસ, *aspê-râs*. See *અસ્પરશ* *aspa-râs*.

અસ્પેરદીદન અ-સેપોરદીદન, *a-sêpôrdîdan*. ક્રિ० નહીં સોંપવું, સ્વાધીન નહીં કરવું, લાગુ નહીં પાડવું, યોગ્ય—લાએક નહીં કરવું. V. Not to commit to the charge—care of, not to deliver over to, not to delegate—apply, not to make suitable—worthy. Contrast Per. *સેપર* = Paz. *اسپرس*

અસ્પરશ અસ્પરાસ, *asparâs*. વિ० દેખાઈવું, ખુલ્લું, અહર. ના० ઘોડાની સરતનો રસ્તો ; ઘોડાને દોડવાની જગા ; એક અતની લંબાઈનું માપ. Adj. Evident; clear. Subs. A race-course ; a running place for horses ; a measure of length. Comp. Per. *اسپرش*, *اسپرش*

અસ્પરશ-દરાના, *aspa-râs-darânâ*. વિ० ઘોડો દોડી શકે તેટલી લંબાઈનું. Adj. Of the length of the distance which a horse can run.

અસ્પરમ, *અસ્પરહમ*, *asparam*, *asparaham*. ના० સખજે, ખુશખોદાર પાંદડાં. Subs. A green herb ; *ocymum pilosum* vet *basilicum* ; odoriferous leaves.

અસ્પરસ, *aspa-ras*. See *અસ્પરશ* *aspa-râs*.

અસ્પરીસ, *aspa-rîs*. See *અસ્પરશ* *asparâs*.

અસ્પરીન, *aspa-rîn*. , ના० નગદ, રોકડ, દોરો ; એક માપ અથવા જોખનું નામ ; એક સીકકાનું નામ. વિ० ઘોડાની—

કીમત જેટલું. Subs. Ready money, cash; thread; name of a measure—weight; name of a coin.
Adj. Of the value of a horse.

પ્રથમ અસ્પરીક, asparík. See અસ્પરીક asparís.

પ્રથમ અસ્પરુન, asparun. See અસ્પરુન asparín.

પ્રથમ અસ્પરુન, asparún. See અસ્પરુન asparín.

પ્રથમ અસ્પરુન-મસા, asparún-masá. વિ. “અસ્પરુન”
ના જેટલું મોટું—કીમતનું, દોરાનાં જેટલા અંદાજનું. Adj.
Of the size of *asparún* (a kind of measure); of
the value of *asparun*. Comp. Av. અસ્પરુન-મસા

પ્રથમ અસ્પરુન-મઝા, અસ્પરુન-મસા, asparun-mazá,
asparun-masá. See અસ્પરુન-મસા asparún-masá.

પ્રથમ અસ્પરુન-મસા, asparún-masá. See અસ્પરુન-મસા
asparún-masá.

પ્રથમ અસ્પરક, asparak. ના. એક જાતનું પીલા રંગનું લાકડું,
કે જે રંગને માટે કામ આવેછે; એક જાતની વનસ્પતી; શમ-
શાદનું ઝાડ. Subs. A kind of wood of a yellow
colour, used in dyeing stuffs; a kind of herb;
the box tree. Per. اسپرک

પ્રથમ અસ્પરુન-ચ, asparun-cha. ના. નગદ—રોકડખી.
Subs. Even ready money—cash.

પ્રથમ અસ્પ-રંજ, aspa-ranj. ના. ભારી ધોળે ખેંચનાર
ધોડો. Subs. A draft-horse.

પ્રથમ અસ્પ-રંજ, aspa-raz. See અસ્પરીક asparís.

• ۱۰۰۰ અસ્પરઝ, aspa-raz. નાં સો ઘોડા. Subs.
One hundred horses.

• ۱۰۰ અસ્પરમ, asparam. See ۱۰۰۰ asparam.

اسم

• ۱۰۰ અ-બીમ, a-bîm. વિં વગર ધાસ્તી—બિહીકતું ; હિમ્મત-
વાન. . Adj. Fearless, dauntless; bold. Contrast
Per. بیم

• ۱۰۰ અસીમ, asîm. નાં રૂપું, ચાંદી. Subs. Silver ; pure
silver ; silver bullion.

• ۱۰۰ અસીમ, આસીમ, asîm, âsîm. See ۱۰۰۰ asîm, âsîm.

• ۱۰۰ અસ્મ, asma. નાં આસ્માન, આકાશ. Subs. The
sky, the firmament. Comp. Pehl. ۱۰۰۰

• ۱۰۰ આઈમ, âîm. કિં હુમો આવીએ. V. We may
come; we come.

• ۱۰۰ આયમ, âyam. સર્વં મને. Pron. To me.

• ۱۰۰ એસમ, êsam. નાં કાઠી, લાકડું. Subs. Firewood;
wood. Comp. Pehl. ۱۰۰

• ۱۰۰ ખીજમ, khîjam. કિં હું ઉઠું, હું ઉઠુંચ. V. I may
get up ; I get up.

• ۱۰۰ આસ્માન, âsmân. See ۱۰۰۰ asma.

• ۱۰۰ આસ્માન, âsmân. નાં આસ્માન. Subs. The sky.

• ۱۰۰ આસ્માની, âsmânî. વિં આસ્માન—આકાશને લગતું ;
આસ્માની રંગતું. Adj. Pertaining to the sky;
sky-coloured. Per. آسمانی

आस्माने-अन्वद, āsmānê-khanvad. ना० अ-
लक्षतो—प्रकाशित आस्मान. Subs. The shining sky.
Comp. Av. **𐬀𐬕𐬁𐬭𐬀𐬎𐬌𐬨𐬆𐬚𐬵**

આસ્માન, āsmān. નાં એક ફરેસ્તાનું નામ છે કે જે આસ્માન ઉપર, મવક્કલ છે; સતાવીસમાં રોજનું નામ; આસ્માન, Subs. Name of an angel presiding over the sky; the 27th day of every month; the sky. Av. *asman*, Per. *آسمان*

𑀘𑀓𑀭𑀯𑀭𑀮 } 𑀘𑀓𑀭𑀯𑀭𑀮, khasmân. ना० क्षीनो, वेर, कपट, अडे-
 𑀘𑀓𑀭𑀯𑀭𑀮 } 𑀘𑀓𑀭𑀯𑀭𑀮, Sub. Revenge, malice, ran-
 cour; jealousy, enmity.

अस्म-खुन्दे, asma-khundê. ना० इरतो आस्मान.
Subs. The revolving sky.

آسمان آسمانه, āsmānê. ना० आस्मान; छत्रं; छापरं;
 घेरनो भाष. Subs. The sky; eaves; a roof; a
 story. Comp. Per. آسمان

ॐ आस्मान-ज्वा, asmân-zîvâ. ना० शोभन्तुं
 —सप्तगारेषु आसमान. Subs. The elegant—
 adorned firmament. Comp. Per آسمان زیبا;
 (see Patet Irânî.)

ખાશ્મ ખશ્મામ, khashmâm. નાં ખશમ, માડી. Subs. A
husband.

અએમારં, aêmâr. નાં શુમાર, ગણત્રી, અડસટો.
Subs. Rough estimate; counting; computation.

જાલ એસ્મી, ēsmī. વિ० બાલવાનાં લાકડાંને લગતું. Adj.
Relating to fuel or firewood.

પ્રાકૃત અદીમશને, adīmashnê. નાં આહાતું, ઈચ્છતું, આહિ-
શ કરવી. Subs. Loving, wishing ; desiring.

પ્રાકૃત અસ્મીન, asmīn. વિં રૂપેરી, ચાંદીની બનાવટનું.
Adj. Silvery ; made of pure silver.

પ્રાકૃત અસ્મીતુનતન, asmītūnatān. કિં બખીઓ

પ્રાકૃત મારવો—ભરવો. V. To stitch closely.

પ્રાકૃત અ-ગદમન, a-gadman. વિં ખોરેહ—ઝલકાટ—દબ-
દબા વગરનું ; અપકીર્તિવાળું ; આબરૂ—માન વગરનું. Adj.
Void of lustre—brightness—pomp ; inglorious ;
having no respect—honour.

પ્રાકૃત અ-દમુન, a-damūn. વિં કચરા—છાણ વગર. Adj.
Free from rubbish—dirt—refuse, free from
dung of a bull, cow or buffalo. Contrast Per.

ડમ

પ્રાકૃત અ-ચદમન, અ-જસ્ત, a-yadman, a-jast. વિં હાથ
લાંબો કીધા વગર ; માંગ્યા—હાથ ઓરીઆ—વિનંતી કીધા
વગરનું ; શક્તિ—ઝેર વગરનું ; મદદ વગરનું ; હાથ વગરનું,
તુંડું. Adj. Without stretching out the hand ;
without asking—begging—requesting ; having
no power—vigour ; destitute of assistance,
having no hands, having short arms. Contrast
Ar. ۱۰ (= the hand ; power).

પ્રાકૃત અ-જસ્તે-ગરીએ, અ-જસ્તે-ગીરીએ, a-jastê-
grôbbê, a-jastê-gîrîê. વિં હાથ પકડ્યા વગર, દસ્ત-
ગીરી—મદદ વગર. Adj. Without holding the
hand (lit.), without any help—assistance.

ا-جاست-گروبه, a-jast-grôbê. See ا-جاست-گروبه
a-jaste-grôbe.

اسماند, āsmand. वि० झुठुं, झोटुं, सच्चाई विनाशुं.
Adj. False; untrue.

अदमुदीन, admudīn. वि० तमाम, पूरं. Adj.
Whole, entire; perfect.

आस्मुन, asmun. See अस्मा asma.

अ-गदमन-कारी, a-gadman-kârī. ना० वगर
कीर्तिनी ह्रासत, नूर—दुखदया वगरनी ह्रासत. Subs.
State of being without dignity—majesty, in-
gloriousness, dishonourableness.

आस्मोध, āsmôgh. See अश्मोध āshmôgh.

अ-दीमे, a-dîmê. वि० रोशनी—दुखस वगरनुं; अंधाई.
Ad. Destitute of light—glare; dark.

अ-बीमगीन-तर, a-bîmgîn-tar. वि० वधारे धा-
स्ती दुपअवनाई नही; वधारे अथ वगरनुं. Adj. Not
exciting more fear, more fearless.

आस्मज, āsmaz. See आस्मान् āsmand.

अबेमर, abêmar. वि० अगणित; अंशद. Adj. In-
numerable; infinite. Comp. Per. بی‌مر; Av.
Rt. امار = to count.

اسماء

अ-दगर, a-dagar. वि० भारी नही, हलकुं. Adj. Not
heavy, light.

જાન્યારી અદેર, adêr. શબ્દ ૦ અ ૦ નીચે, હેઠે. Prep. Below ; beneath.

જાન્યારી અદેર, adêr. See જાન્યારી adêr.

જાન્યારી અ-દેર, a-dêr. વિ ૦ મોડું નહીં ; ધીમું નહીં. Adj. Not late ; not tardy. Contrast Per. ધીર

જાન્યારી અ-દેલ, a-dêl. વિ ૦ બેદીલ ; નીરાશ થએલો ; હિમ્મત વગરનું. Subs. Disaffected ; dissatisfied ; disappointed ; spiritless. Per. બીડલ

જાન્યારી અબીર, abîr. ના ૦ પેદેરણ, અમીસ. Subs. A sort of shirt or frock.

જાન્યારી અસર, asar. ના ૦ નિશાન, નેમ, શરૂઆત. વિ ૦ કદીમ, અસલી, જુનું. Subs. Any object set or taken up as a mark ; aim ; beginning. Adj. Old, antique.

જાન્યારી (અસર, asar. વિ ૦ બેશુમાર, હદ વગરનું ; હંમેશનું, અધુ-

જાન્યારી (કનું, કુદરતી, પોતાની મેલે નીકલેલું. Adj. Endless, unlimited ; eternal, perpetual, natural, self-born.

જાન્યારી અ-સર, a-sar. વિ ૦ માથાં—મથાલાં વગરનું ; સરદાર વગરનું, સરદાર વગર ; સેવઠ—છેડા—અંત વગરનું. Adj. Having no head—top (lit.) ; destitute of a chief—leader ; endless, unlimited ; Av. અસર

જાન્યારી આજલ, âjîl. ના ૦ એક નદીનું નામ છે. Subs. Name of a river.

જાન્યારી આસર, âsar. વિ ૦ જહેર, આશકારા. ના ૦ માથું, સરદાર. Adj. Public, manifest, known far and wide. Subs. The head ; a chief.

૧૭૦ એહર, êhar. નાં હર નસો, નજ સાત, ખાહેણું, થુકું. Subs.
Dry impurities (as hair, nails); filthiness.
Corrupt form of ૧૭૦

૧૭૧ હસલ, hasal. નાં વગર બરશનુમનો મોબેદ. Subs. A
Mobed having no *Barshnûm*.

૧૭૨ અ-સ્રાએશન-ઓમન્દ, a-srâêshna-ômand.
વિં નહીં સંભલાવતો—ગાતો—બણતો. Adj. Not recit-
ing—singing—praying.

૧૭૩ અ-સરાએશને, a-sarâêshnê. નાં નહીં પાલવું—
પરવશી કરવી; નહીં ગાવું—બણવું. Subs. Not feeding—
nourishing; not singing—reciting.

૧૭૪ અ-સ્રાએશની, a-srâêshnî. See the preced-
ing word.

૧૭૫ અસરાસારાન, asarâsârân. નાં એક કોમ—
ટોલાનું નામ છે. Subs. Name of a tribe—nation.

૧૭૬ અ-સ્રાઈદાર, a-srâîdâr. નાં નહીં પઢનાર—ગા-
નાર. Subs. One who does not recite—sing.
Comp. Av. ૧૭૭

૧૭૮ આસ્રાન, âsrân. નાં અથોરનાન. Subs. *Athornân*
(the sacerdotal caste).

૧૭૯ અસરાદન, asrâdan. કિં ખુશી મેલવવી—ભોગવવી.
• V. To enjoy; to experience pleasure.

૧૮૦ અસરોમેન્દ, asarômênd. વિં નજ સાઈ—હર નસા
બરેણું. Adj. Full of filthiness—dry impurities.

૧૮૧ અ-સરે, a-sarê. See ૧૮૨ a-sar. ૧૮૩ a-sarê.

જુલુમ અએરશ, aêrash. નાં ગર, Subs. Kernel, pith.

જુલુમ એએરી, êêrî. નાં આદમી, મરદ; મરદાનગી; કરમા-
બરદારી, તાબેદારી. Subs. An individual, a man;
manliness; obedience, subjection.

જુલુમ અ-દીરી, a-dîrî. વિં ઘણું મોટું અથવા ધીમું નહીં.
Adj. Not very late or slow. Contrast Per. دیر

જુલુમ અબીરબા, abîrbâ. See ۱۰ abîr.

જુલુમ અસરી, asarî. નાં અતીશયપણું, પુષ્કલતા; બેહદપણું.
Subs. Excess; abundance; infinity.

જુલુમ અસરી, હેરી, asarî, hêrî. વિં ગલીચી—નજીશાતને
લગતું; હેર નસાવાણું. Adj. Relating to filthiness
—uncleanliness; full of dry impurities (as hair,
nails, &c.).

જુલુમ અસરીઆ, asariâ. સંખ્યાં વિં દશ, ૧૦. Num.
Adj. Ten, 10. Ar. عشر, عشرة

જુલુમ અ-સલીઆ, a-saliâ. વિં ખુરું—ખરાબ નહીં તે.
Adj. Not bad—evil.

જુલુમ આસરી, âsarî. નાં સરદારી, સરદારપણું. Subs.
Leadership; command.

જુલુમ અ-સલીઆઈ, a-saliâî. નાં બદી—ખુરાઈ વગર-
ની હાલત, વગર ખરાબીનું, ખીગાડ—બદબખતી—કંગાલી-
અત વગરનું, વગર ગરીબાઈનું. Subs. Freedom from
evil—corruption, exemption from depravity—
badness, freedom from misfortune, wretched-
ness—penury.

જુલુમ અ-સરેશ્ત, a-sarêshî. વિં ખમીર વગરનું, નહીં

ગુડેલું—મેલવેલું, અરાખ વજુદ—અશલતનું. Adj. 'Un-leavened, not kneaded, not mixed up, of a bad nature—constitution. Contrast Per. سرشت

અસરેશ્તન, a-sarêsh̄tan. ક્રિ० ખમીર નહીં કરવું; સાથે મેલવી નહીં નાખવું; આકાર નહીં આપવો. V. Not to leaven; not to mix together; not to form into shape. Contrast Per. سرشتن

અસરેશ્ત, a-sarêsh̄t. See અસરેશ્તા.

આસ્રેસ, âsrêś. ના० કોઈબી અતની કસરતને માટેની જગા. Subs. A course or place for any kind of exercise. Comp. Per. اسریش

અગેરેસ્તે, a-gêrêstê. ના० અપવિત્ર મકાન નહીં તે, સોજું—સાફ—પવિત્ર મકાન; સાંકડી જગા નહીં. ભૂં કૂં રહેલું; વિલાપ કીધેલો. Subs. Not an impure place; a clean—holy place; not a narrow spot. Past partic. Wept; bewailed.

અગેરીજી, a-gêrîjî. વિ० સુરાખ નહીં પાડેલાં; નાકાં નહીં પાડેલાં. Adj. Not bored—perforated.

આસ્રીનશની, âsrînashnî. ના० બાંધવું, ગુંથવું, ગાંઠ મારવો. Subs. Binding, knitting, braiding, knotting.

આસ્રીનશને, âsrînashnê. See આસ્રીનશની.

અસરીન, asarîn. ના० નલો. Subs. The bone of the leg.

અસરીને, a-sarîné. See અસરે.

ગ્રંથો.દો-સ્રીને, do-srîñê. નાં ગાંડના બેઉ થાપા. Subs.

Two hips—thighs—buttocks. = Av. $\text{doh} + \text{srîñ}$,

$\text{srîñ} = \text{Av.} \text{ srîñ} = \text{Sans.} \text{ શ્રોણ} = \text{Per.} \text{ سرین}$

હર-ગંદાર, hêr-gandâr. નાં ગંધ—વાસ મારતો નસો. Subs. Stinking dead matter.

અબીરેદ, abîrêd. નાં મોબેદના એક પંથનું નામ છે, જેની જગા “હાવનાન” ની સામે તથા એતીની ડાબી બાજુએ હોએ છે. Subs. The name of one of the orders of Mobeds called *Abêrêt* (in Zend), whose assigned place is opposite to the *Hâvanân*, and on the left side of the *Zôti*. Comp. Pehl. abârêd

અ-સરીત, a-sarît. See a-saliâ .

અ-સરીદે, a-srîdê. વિં નહીં ઢાંકેલું—છુપું; અહેર, સ્પષ્ટ. Adj. Not hidden—concealed; open, clear.

આબરેદ, âbarêd. કિં લઈ અથ. V. May carry.

અ-સરીતરી, a-sarîtarî. નાં અપજ્ઞા—બદનામી વગરનું, નામવરી, ઈજ્જત. Subs. Freedom from dishonour—infamy—blame; honourableness, conformity to the principles of honour.

અ-સરીતર-ચ, a-saritar-cha. વિં વધારે અરાબી કર્યા વગર. Adj. Without doing more harm—
injury.

અસ્રુનાન, આસ્રવાન, asrunân, âsравân. See âsrân .

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ० નામશહુર, પ્રખ્યાત—અહરમાં નહીં આવેલું. Adj. Not renowned—famous; not well known. Contrast Av. *સરોબ* Per.

અ-સરોબ, a-sarôb. વિ० નામ વગરનું. Adj. Having no nails. Contrast Av. *સરોબ*, *સરોબ* Per.

આસુએ, âsruê. નામ એક ટોલાનું નામ છે, કે જેનું કામ ખોદાતાલાની બેદગી કરવાનું તથા લોકોને ખોદાઈ મારગ બતાવવાનું છે; પરહેજગાર, અથોરનાન. Subs. The name of a sect whose object is to praise God and point out to men the divine path; a pious man; an *Athornân*. Comp. Av. *પેહલ* Pehl. *પેહલ*

ખસુબ, khasrub. વિ० નેકનામ, કીરતીવાન. Adj. Virtuous, good; possessing renown; glorious.

અ-સરોશ, a-sarôsh. વિ० નાકરમાન, કાકર, ખોદાને ખોદા કરી નહીં જાણનાર; ઉપરીના હોકમને તાબે નહીં રહેનાર; બેઅકલી. Adj. Disobedient; unbelieving; knowing not God, as God; insubordinate; senseless. Av. *સરોશ*

આસુઈ, âsruî. વિ० અથોરનાની. Adj. *Athornânî* (relating to the sacerdotal tribe).

અ-સરોશાવરઝ, a-sarôshâvarz. નામ તાબેદાર નહીં, શાંબલતું નહીં; એખતીઆર કરનાર, આધીન નહીં રહેનાર, તુચ્છકાર—ઈનકાર કરનાર. Subs. One who does not bear obedience to, one who does not hear

(religious precepts), one who is not obedient—submissive, one who treats with contempt

સરોશ, સરોશ = Av. *સરોશ*, *સરોશ* = Per. *સરોશ*

Av. Rt. *સરોશ* = Sans. *સર* + *શ* = Av. *સરોશ* = Per.

સરોશ અ-સરોશવરઝ, a-sarôshvarz. See *સરોશ*
a-sarôshâvarz.

સરોશ અ-સરોયાદ, a-sarôiyâd. કિં તે નહીં ગાએ ! નાં
નાકરમાની; સુસ્તી. V. May he not sing ! Subs.
Disobedience, insubordination ; indolence.

સરોશ અસરોશત, a-sarôshat. વિં નાકરમાન ; ધરમ ઉપર
કીદા નહીં. Adj. Disobedient, not devoted to
religion.

સરોશ અસરુશતાને, asrushtânê. નાં પવિત્ર આતશ
રાખવાની જગા, દરેમેહેર ; આતશમેહેરામ. Subs. A
place where sacred fire is preserved and kept
burning, a *Dare-mêhêr* ; an *Atash Beherâm*.

સરોશ અ-સરોશતી, a-sarôshatî. નાં નાકરમાની,
હોકમને તાએ નહીં થવું. Subs. Disobedience, insub-
ordination.

સરોશ અ-સરુદાર, a-srudâr. See *સરોશ* a-srâidâr.

સરોશ આસરુગી, âsrugî. નાં અથોરનાનનો ધંધો—પેશો.
Subs. The vocation of a priest.

સરોશ દો-સરોબીન, dô-sarôbîn. વિં બે શીંગડાંવાળું.
Adj. Having two horns.

પ્રભુ અ-સ્રોબે, a-srôbê. નાં અણઘટતો શયુન—ફરમાન.
 Subs. Without a word, an ill-spoken word,
 an unreasonable order. Contrast. Av. પ્રભુ,
 પ્રભુ, પ્રભુ = Sans. अवश. Av. Rt. પ્ર

પ્રભુ અહલુબ, ahlub. See પ્રભુ ahlub.

પ્રભુ ગેરોબ, gêrôb. નાં પકડનાર; દસ્તગીર:—જેમકે
 પ્રભુ “દસ્ત-ગેરોબ.” Subs. One that grasps—
 lays hold of; a helper:—as પ્રભુ dast-gêrôb.

પ્રભુ દો-સ્રોબ, dô-srôb. નાં બે શયુન, બે નખ. Subs.
 Two words, two nails. પ્રભુ = Av. પ્રભુ, પ્રભુ

પ્રભુ અસરે, asarê. વિં હદ—સીમા વગરનું. Adj. Un-
 limited, having no bounds.

પ્રભુ આસ્રુન, âsrun. See પ્રભુ âsrân.

પ્રભુ આસ્રુન, âsrun. નાં પવિત્ર આતશની જાલવણી કરનાર;
 અશોઈ ઉપર કેદા થએલો શખ્સ; અયોરનાન; મોબેદ; દસ્તુર;
 એરવદ; ખોદાની બંદગી કરનાર; પરહેઝગાર માણસ. Subs.
 A guardian of the sacred fire; one devoted to
 holiness; an *Athornân*; a *Mobed*—Dustoor; a
 Herbed; one who prays to God; a pious man.
 Comp. Pehl. પ્રભુ

પ્રભુ આસ્રુન, âsrun. See પ્રભુ âsrûn.

પ્રભુ આસ્રુન, âsrûn. કિં તું બાંધ; તું કેદ કર. V. Tie—
 fasten (thou); confine—imprison (thou) (imper.
 2nd sing.)

આસુન-ઓમન્દ, âsrun-ômand. વિ० અથોરનાનને લગતું. Adj. Relating to the *Athornan* (sacerdotal tribe).

આસુનશ, âsrunash. ના० અથોરનાન તેને. Subs. *Athornân* to him (lit.)

આસુની, âsrunî. ના० મોબેદનો ધંધો. Subs. The vocation of a Mobed—priest.

આસુનીહા, âsrunîhâ. ક્રિ० અ० અથોરનાન (મોબેદ—દસ્તુર) ને છાજે તેવી રીત. Adv. In a manner befitting an *Athornân* (Mobed—Dustoor).

આસુનશ્તે, âsrunashtë. બૂં કું બાંધેલું. Past partic. Bound; tied.

અદેરવંદી, adêrvandî. ના० ઉતરણ; ઢલાવ. Subs. Declivity, descent.

હેરવંદી, hêrvandî. ના० સુકકા નશા ભરેલી હાલત. Subs. State of being full of dry impurities.

અ-દદ્રુનન્દ, a-dadrunand. ક્રિ० તેઓ નહીં લઈઅય. V. They may not carry.

આ-દદ્રુનન્દ, â-dadrunand. ક્રિ० તેઓ લઈઅય. V. They may carry.

આસુનીએદ, âsrunîéd. ક્રિ० બાંધે, કેદ કરે, બેડી પોએ. V. May fasten—confine—imprison; may put in irons.

॥અસ્રુનું આસ્રુનસ્તન, âsrunastan. ક્રિ० બાંધવું, બેંધી પોવી, કેદ કરવું, અટકાવવું, બંદીવાન કરવું. V. To fasten, to put in irons, to confine, to imprison ; to restrain.

આસ્રુનાન, âsrunân. See આસ્રાન.

આસ્રુનન્દ, âsrunand. See આસ્રુનિંદ.

આસ્રુન, âsrûn. See આસ્રાન.

અસ્રુન-ચેહરે, âsrun-chêhrê. વિ० અથોરના-
નના ચેહરા જેવું, અથોરનાન જેવું. Adj. Like the face
of an *Athornân*, like an *Athornân*.

આસ્રુનત, âsrûnat. ક્રિ० ધોએ. V. May wash.

આસ્રુનતે, âsrûnatê. ના० જે બાંધેલું તે; ગાંઠ;
બાંધણી, લખત. Subs. That which is tied—bound ;
a knot ; construction ; a bond, a document.

અજદરૂનતન, ajdarunatan. ક્રિ० દુર કરવું, કાપવું.
V. To remove ; to cut, to clip.

અદદરૂનતન, a-dadrunatan. ક્રિ० નહીં લઈ જવું;
પકડી નહીં રાખવું, છોડી દેવું, તજી દેવું. V. Not to carry;
not to catch hold of, to leave off, to forsake.

આસ્રુનતન, âsrunatan. See આસ્રુનસ્તન.

આસ્રુક, âsruk. See આસ્રુકે. } આસ્રુન.

આસ્રુગાન, âsrugân. ના० ધર્મગુરૂઓ, મોબેદો, દસ્તુરો.
Subs. *Athornâns* ; spiritual guides ; Mobeds ;
Dustoor. Comp. Av. આસ્રુગી.

આસ્રુગી, âsrugî. See આસ્રુનિંદ.

અ-સર્દ, a-sard. વિં થંડો થયા વગર, બિહીયા વગર; હિમ્મતભરેલું. Adj. Without becoming cold (lit.); not fearing. Comp. Av. *asard*.

આબરત, âbarat. See અ-બિરેદ, a-bîrêd (a corrupt form of અ-બિરેદ)

આબ-ગર્મ, âb-garm નાં હુંતું પાણી, આંસું. Subs. Warm water ; tears.

અસર-રોશન-ખોદાત, asar-rôshan-khôdât. નાં કુદરતી બેનેહાએત રોશની. Subs. Endless light of nature.

અસર-રોશની, asar-rôshnî. નાં બેહદ રોશની; યોતાની મેલે નીકલેલી રોશની; બેહરતના એક તબક્કાનું નામ છે, કે જે ગરોથમાનનીબી ઉપર છે. Subs. Endless light ; self-created light ; the name of one of the stages of heaven which is higher than even *Garothmân*.

અસર-રોશનીએ-ખુદાદ, asar-rôshnîê-khudâd. See અસર-રોશન-ખોદાત.

૪૪

અ-ઈન, a-în. સર્વં આએ—એ નહીં. Pron. Not this.

અએન, aên. નાં આંખ, પાણીનો ચશમો. કોઈબી ચીજનું મૂલ. Subs. The eye ; a fountain, source ; the best part of anything. Comp. Pehl: *âw*, Ar.

عين

અએવ, અયુ, એઉ, aêv, ayu, eû. સંખ્યાં વિં એક ;

એકજુ; એક તરફ. Numer. Adj. One; alone, single; one side. Comp. Av. ek = Sans. एक = Pâz. ek = Per. یک

૪૪ અખ, akh. નાં દુવા, આશીરવાદ; બાઈ. Subs. A blessing, a benediction; a brother. Per. اخ

૪૪ અ-ગવ, a-gava. વિં દલેર—હિમ્મતવાન નહીં તે; હીચકારૂં, બિહીકણ. Adj. Not brave—courageous, cowardly, timid.

૪૪ અ-ગો, a-gô. કિં ના કહે—બોલ. વિં ગીરેબાન વગરનું. V. Don't say, don't speak. Adj. Having no collar or breast of a garment.

૪૪ અદુ, adu. નાં દુશ્મન, વેરી, શત્રુ. Subs. An enemy, a foe, an antagonist. Ar. عدو

૪૪ અ-દુ, a-du. વિં અરાબ—બુરૂં નહીં, નેક, બહુ, સારૂં. Adj. Not bad—wicked; good, virtuous, honest. (Comp. Prohib. $\text{a} + \text{r}$ = ar evil: as in ar ar ar)

૪૪ અયુ, યાવ, અદુવ, ayû, yâv, aduv. ઉભયાં અં યા, અથવા, કિંવા. Conj. Or, either. Per. یا

૪૪ અયો, ayô, નિશેં ઉપં વગર, ઉલટું, વિરુદ્ધ. Negat. pref. Without, except, contrary to, opposite, against (as in ayômok).

૪૪ આઈન, âîp. નાં તરેહ, રીતભાત, તરીકો, રવેશ. Subs. Manner, way, custom, law, usage. Per. آئین

૪૪ આયન, âyan. નાં લોહું, લોખંડ. Subs. Iron. Comp. Pehl. âhan , âsîn .

- ૪૪ ખએર, khaêr. નાં નેકી, ખુબી ; નેક. Subs. Goodness, virtue, merit ; good. Comp. Per. خير
- ૪૪ ખીન, khîn. નાં કીનો, વેર, કપટ, દ્વેષભાવ. Subs. Revenge, enmity, spite.
- ૪૪ ખીવ, khîv. નાં મોહોડાતું પાણી, ધુક. Subs. Water ejected from the mouth, spittle. Comp. Per. خيو
- ૪૪ ખેર, khêr. નાં ખસેશ, નવાજેશ, ભેટ. Subs. Gift, present, favour.
- ૪૪ દાન, dân. કિં આજ્ઞાં તું જણ—સમજ. નાં એક જાતનો પ્રત્યય છે કે જેનો અર્થ રાખનાર થાયછે:—જેમકે જ્ઞ આવદાન. V. Know thou, understand—feel thou ; a sort of suffix meaning holder, keeper : as in જ્ઞ i.e. a water-keeper (lit.), a reservoir.
- ૪૪ દીન, દયન, dîn, dayan. નાં દીન, ધર્મ. Subs. Religion, faith, any system of faith—worship. Comp. Pehl. 𐬔𐬀
- ૪૪ દો-દો, dô-dô. સંખ્યાં વિં બે, બે અને બે, ચાર. Numer. Adj. Two by two, two and two, four, 4.
- ૪૪ યસ્ન, yasna. નાં આરાધના, ઈજ્જશને. Subs. Adoration, worship, invocation, yaçna. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀, Pehl. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀
- ૪૪ યાન, yân. નાં ખુશી, ખુરરમી ; નેકી. Subs. Pleasure, gladness, pleasantness ; virtue, goodness. Comp. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬀
- ૪૪ હીન, hîn. વિં શેતાબ, જલદી. કિં અં એ પ્રમાણે. સર્વં આએ. કેવલં અં અબરદાર રેહ ! Adj. Hasty, quick.

Adv. Thus, in this manner. Pron. This. Inter. Have a care! Per. هين

૪૪ હીવ, hîv. વિં અરાબ. Adj. Bad, evil.

૪૪ હીર, hîr. નાં આતશ; બંદગી, એબાદત. Subs. Fire; prayer, worship, adoration.

૪૪ અએના, aênâ. નાં નાંચુશ કરાવવું. વિં વગર ઠેરાવવું; થાકવી નાખવું. Subs. Causing to be displeased—uneasy. Adj. Undetermined; fatiguing. Comp. Ar. اينا

૪૪ અ-ગના, a-ganâ. વિં નહીં તુટનાર—ભાગનાર—દેકે થનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces, not being removed—driven away.

૪૪ અ-ગુવા, a-guvâ. વિં સાક્ષી—સાહેદી વગરવું; નીસબત વગરવું. Adj. Having no witness, unconnected. Comp. Per. بيگوا

૪૪ અદના, adnâ. વિં નાધવું, હલકું, ઊતરવું. Adj. Small, insignificant, inferior. Ar. ادنا

૪૪ અદુખ, adukh. વિં સેહેવું—સાદું નહીં, બેલાયવું, બાહારી. Adj. Not simple, not easy, not unmixed, heavy.

૪૪ આઈને, âînê. નાં આઈનો, આરશી, તખતો. Subs. A mirror, a looking-glass, a pane of glass.

૪૪ હીવહા, hîvhâ. નાં અરાબી. Subs. Evil, harm.

૪૪ અ-ગોહર, a-gôhar. વિં કમજત. Adj. Of low birth.

૪૪ અએવ-અહલાશ, aêva-ahlâsh. નાં એક અશેમ. Subs. One *ashêm*.

અગોહરીહા, a-gôharîhâ. ક્રિં અં બેધુનીઆ-
દીથી. Adv. Ignobly, basely.

અએ-નાએ, aê-nâe. નાં એક વામ. Subs. One
fathom.

અદવાએ, advâê. નાં અરવાની જગા. Subs. Pas-
torage, grazing ground.

અદવાજ, advâj. નાં આવાજ, શબ્દ, સાદ, હાંક મા-
રવો. Subs. Voice, sound, calling to, noise,
(other forms are અજ, અજ) Per. آواز

અદોશારમીહા, a-dôshârmîhâ. ક્રિં અં
વગર પીઆરથી. Adv. Not affectionately. Contrast
Pâz. અપાઝ

અયોખશસ્ત, ayôkhshast. નાં ધાતુ. Subs. A
metal, a mineral. Av. અયોખશસ્ત

અગવાએશ, a-gavâêsh. વિં ગવાહી—સાબેતી—
દલીલ વગરનું. Adj. Having no witness—proof—
demonstration.

અગવાહી, a-gavâhî. વિં ખોટી સાખશી—દલીલવાળું.
Adj. Having a false witness—proof.

આઈન-આઈને, âîn—âînê. વિં પોતપોતાની મેલે ફરતું,
આઈનાની મીશાલ. Adj. Turning—revolving by
itself, like a looking-glass.

અ-દુઈસ્રા, અ-દોઈથ્રા, a-duîsra, a-dôîthra. વિં
રતાંજણું, જેને નહીં દેખાય તે. Adj. Afflicted with
night-blindness, purblind, not seeing. Contrast
Av. પેહલ, Pehl. જાણ

૪૪૪ અએવાન, aêvân. નાં મેહેલ, હવેલી, મોટી ઈમારત.
Subs. A hall, a palace; a mansion, a large building. Per. ایوان

૪૪૪૪ અએવાનાન, aêvânân. નાં અએવાનો, મેહેલો, મોટી ઈમારતો. Subs. Halls, palaces, large buildings.

૪૪૪૪ અગ-વાનાન, ag-vânân. નાં બદી—જુરાઈ તોડનારા—નાશ કરનારા. Subs. Those who destroy—sweep away vice. Comp. Av. ૨૨ + Av. Rt. ૩૪

૪૪૪૪ અદનાવાન, adnâvân. વિં અદનાની મીશાલ, ઉતરતાંની માફક. Adj. Like low—worthless persons, like inferiors.

૪૪૪૪ આઈનેવાન, âinêvân. વિં આઈનાની મીશાલ—તરે-હું, ખોલું, અહેર. Adj. 'Like a looking-glass, manifest, clear.

૪૪૪૪ આઈનાન, âinân. નાં રસ્તાઓ, રીતિઓ. Subs. Ways, manners.

૪૪૪૪ અ-ગુસ-વરદ, a-gûs-varđ. વિં અએતરમાં—કાદવ કચરામાં નહીં ચાલનાર. Adj. Not moving about in filthiness—dirt.

૪૪૪૪ અએનાએ, aênâê. નાં નાખુશ—દલગીર કરવું. Subs. Displeasing, making sorry.

૪૪૪૪ અ-ગનાક, a-ganâk. વિં નહીં ઘુંટનાર—ભાંગનાર. Adj. Not breaking up, not falling to pieces.

૪૪૪૪ અદવાક, અદવાએ, advâk, advâê. See ૪૪૪ advâj.

૪૪૪૪૪૪ અએનાએ-ગેહાંન, aênâê-gêhân. નાં દુનિયાના

લોકોને નાજુશ કરનાર. Subs. One who displeases the people of the world.

૧૫૭૭૧૫૪ અ-ગના-કેશાન, a-ganâ-kêshân. નાં તુંટનારા તરીકાને લગતું નહીં તે, ગનામીનોના તરીકાને લગતું નહીં તે. Subs. Not relating to the law of one that falls off or decreases, not pertaining to the way—custom of *Angra-minô*.

૧૫૭૭૧૫૪ અદવાએ-ગેહાન, advâê-gêhân. નાં જેહાનનો આવાજ, દુનિયાનો પોકાર. Subs. The voice of the world, the opinion of all men. Per. آواز جهان

૭૫૪ અએવાજ, aêvâz. કિં અં એ રવેશે, એ પ્રમાણે, મુકરર. Adv. In this manner—way, settled, certain, certainly, positively. (Comp. ઇ + જા = Per. وجہ)

૭૫૪ અએ-વાજ, aê-vâz. વિં બાજમાં નહીં ખોલતું, બ્યાન વગર, વાચા વગર. Adj. Not speaking with closed lips; without description—narration, without speech. (Comp. ઇ + જા = Av. 𐬨𐬀𐬯𐬭𐬀 = Sans. वाचा.)

૭૫૪ અદવાજ, advâz. વિં અહેર, ખોલતું, દેખઈતું, પ્રસિધ્ધ, એખતું, એકજ. કિં અં અશુસન, મુકરર, એખતું, એકજ. નાં આવાજ, પોકાર, ખાંગ, કલામ, વખાણ, મશહુર થતું. Adj. Manifest, open, evident, published, alone, only one. Adv. Particularly, especially. Subs. Sound, voice, bawling, & word, a speech, praise; becoming renowned. (See ૭૫૪ advâê.)

અવજ્ઞા, avâz. શબ્દો અં પાછું, પછી. Prep. Back, again, afterwards.

આવજ્ઞા, âvâz. નાં સાદ, બોલાવું. Subs. Voice, calling some one.

અએવ-આજ્ઞા, aêva-âzî. નાં એક લોભી માણસ. Subs. An avaricious—covetous man.

અદવાએહ, advâêh. કિં અં અશુશન. Adv. Particularly, especially.

અદવાજ્ઞાએ, advâzâê. નાં અહેરી, મશહુરી, આવજ્ઞા. Subs. Fame, renown; noise, report. (See અવજ્ઞા advâz.)

અદવાજ્ઞાએ, advâzâê. See અવજ્ઞા advâzâê.

અદવાજ્ઞા, advâzî. નાં અહેરાત; પોકાર—આવજ્ઞા—હાંક મારવો. Subs. Publicity; vociferating, calling (some one), bawling, shouting.

દો-વાજ્ઞાએ, dô-vâzâ-ê. નાં બે જન એક વલગી બાજ લઈને. Subs. Two persons coming into close contact with a *Bâj*.

અદવાજ્ઞા, advâzî. નાં આવજ્ઞા, પોકાર, આવજ્ઞા મારવો. Subs. Sound, a loud cry, noise, bawling. Comp. Pehl. અવ, અવ

અએન-આજ્ઞા, aên-âzî. નાં લોભી આંખ. Subs. A greedy—covetous eye.

અદવાજ્ઞા, આવજ્ઞા, અએવાજ્ઞા, advâzî, âvâzî, aêvâzî. નાં આરાસ્તગી, શીંગાર, ફરીઆદ, પોકાર:

Subs. Preparations, decorations, a complaint, a loud cry. Per. *ایواز*

જાજા અદુ-આજ, *adû-âzî*. નાં લોભી દુશ્મન. Subs. An avaricious enemy, a covetous foe.

જાજા આવાજ, *âvâzî*. વિં આવાજથી બરેહું; મશહુર, વખ-ણાએહું, શીખામણની રીતે. Adj. Full of noise—clamour (lit.); renowned, famous; by way of advice.

જાજાજા અએવાજગાન, *aêvâzîgân*. વિં વધારે બોલાએલા; વખણાએલા. Adj. Plu. Much talked of; famous.

જાજાજા અદવાજગાન, આવાજગાન, *advâzîgân, âvâzîgân*. Plu. of *જાજા*, which see.

જાજા આવાજે, આવાજે, *âvâzê, âvâchê*. નાં આવાજ, શરોદ. વિં ફેલાવો પામેહું, મશહુર થયહું. Subs. Sound, a song, a tune. Adj. Spread, diffused, widely known. Per. *آواز* = Av. *avâz* + *â*

જાજા અદવાજ, *advâzî*. નાં કલામ, આવાજ; નીશાન પીછાન; વખણ. કિં અં બોલ્લી રીતે. Subs. A word, sound, voice, acquaintance with, knowledge, fame, renown. Adv. Openly, plainly.

જાજા અદવાજે, *advâzê*. નાં મ્હોટે બોલનાર, ખુમ પાડનાર, શોર કરનાર. Subs. One who speaks loudly, one who bawls out—raises up the voice. (See *જાજા* *âvâz*.)

જાજા અએ-વાવર, *aê-vâvar*. વિં બાવર—બરસેદાર—કબુલ નહીં, કબુલાત વગરનું. Adj. Not credible—

faithful, not acceptable—believable. (Comp. $\text{વ} + \text{જા} = \text{Per.}$ باور)

જાવજા અદવાજ, advâz-ra. નાં મારો આવાજ, માંહે બ્યાન.
Subs. My voice—sound, my description.

જાવજા આખ-અવર, âkh-ayar. નાં અરતર—ઉંચી દોવા.
Subs. A sublime benediction, a blessing exalted in nature.

સાવજા અએવાજ, aêvâz. વિં શીંગારેણું, આરાસ્તે કીધેણું.
Adj. Adorned, decorated.

જાવજા અ-દોખત, a-dôkht. વિં સંબંધ વગરનું, સંબંધ નહીં
ધરાવનારું. Adj. Unconnected, irrelative.

જાવજા અ-બોખત, a-bôkht. વિં નાખાલેશ, ગડણું. Adj. Not
pure—unmixed; turbid. .

ઝંજીરજાવજા અયોખતોમંદ, ayôkhtômand. વિં કોશેશવાણું,
મેહેનતુ, તેજવાણું. Adj. Endeavouring, exerting,
labouring, brisk, sharp. (Comp. જાવજા + ઝંજીર =
Av. Rt. ધ્રુવ = Sans. युज् = to endeavour. જાવજા =
Sans. युक्ति.)

જાવજા અયુખતાર, ayukhtâr. નાં દોડનાર, કુદનાર, ઝડ-
પવાણું, તેજ આલનાર, દોડાવનાર, સવાર, લડનાર, લડાઈ કર-
નાર, હોમલો કરનાર, મોરાદ રાખનાર, કોશેશ કરનાર. Subs.
One who runs—jumps, quick, one who goes
fast, one who makes run; a rider, a fighter, a
warrior, an attacker, one who entertains hopes,
one who endeavours—exerts. (See ઝંજીરજાવજા)

ઝંજીરજાવજા અયોખતારી, ayôkhtârî. નાં કોશેશ, યુક્તિ, ઉદ્યોગ, .

ઉજમ. Subs. Effort, endeavour, exertion, activity. (See ૩૬૧૮૫૪)

૪૦૦૧૮૫૪ અયુક્તારીહા, ayukhtârihâ. ક્રિં અં ઉદ્યોગ-
ની રીતે, અનુભવ પ્રમાણે. Adv. Industriouslly, ex-
perimentally, in a familiar manner.

૪૦૦૧૮૫૪ અ-દોખ્તી, â-dôkhti. નાં એકાયા વગરની હાલત,
સંબંધ વગરની હાલત. Subs. The state of being not
joined—associated.

૪૦૦૧૮૫૪ અ-બોખ્તશની, a-bôkhtashni. વિં છુટકારો
આપનારે નહીં. નાં છુટકારા વગરની હાલત. Adj. Not
giving release. Subs. State of being not re-
leased.

૪૦૦૧૮૫૪ અ-બોખ્તશને, a-bôkhtashnê. નાં નહીં છુટકો
કરવું. Subs. Not releasing.

૪૦૦૧૮૫૪ અયુક્તીદન, ayukhtîdan. ક્રિં સેતાબ ચાલવું,
દોડવું. V. To walk or run fast. (See ૩૬૧૮૫૪
ayôkhtomand.)

૪૦૦૧૮૫૪ અ-દોખ્તન, a-dôkhtan. ક્રિં નહીં સીવવું—સાંધવું—
એડવું, સંબંધ ન કરવો, દુધ ન દોહોવું. V. Not to sew,
not to stitch, not to join—associate—attach,
not to milk. Contrast Per. دوشیدن - دوختن

૪૦૦૧૮૫૪ અ-બોખ્તન, a-bôkhtan. ક્રિં છુટકારો ન કરવો,
છોડવવું નહીં. V. Not to release—liberate.

૪૦૦૧૮૫૪ અયુક્તન, ayukhtan. ક્રિં કોશેશ કરવી, ઉદ્યોગ
કરવો, ઉજમ કરવો. V. To endeavour, to strive,
to be active, to work, to long for work.

૪૦૦૧૮૫૪ અયુજીદન, yujîdan, yudîtan. ક્રિં લડાઈ

ફરદી, લડવું, તંટો—જઘડો કરવો. V. To fight, to wage war, to war against, to quarrel, to fall out, to brawl, to break with. Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬭 = Sans. युध् = to fight.

111111 યુજદન, yujidan. ક્રિં બાંધવું, બેસવું, મજબુત કરવું.

V. To tie, to bind, to connect, to strengthen.

Av. 𐬨𐬀𐬎𐬭𐬭 = Sans. युज् = Per. یوجیدن

111111 અ-દોખ્તે, a-dôkhtê. ભૂં કું નહીં સીવેલું; નહીં તમામ થાયલું; નહીં સાંધેલું—દોહવેલું; અદા નહીં કરેલું. Past. part. Not sewn, unstitched; not milked; not fulfilled.

111111 અયુખ્તગી, ayukhtagî. નાં કોશેશ. Subs. Effort, attempt, endeavour.

111111 અએવ-હમ, aêva-ham. કિં અં એક સાથે, એક પુરે. Adv. All in one.

111111 અબુ-અમ, abû-am. નાં માબાપ. Subs. Parents.

111111 ખીન-હમ, khin-ham. નાં પુરે કીનો. Subs. Full revenge.

111111 અએવાર, aêvâr. નાં ઓઝરન ગેહેનો વખત, સાંહાંજ, નમતો પોહોર. Subs. The time of *Ozîran*; evening time; this word may also be pronounced “ûzêiar,” “ûzaîarê,” “azuarê.” Per. ایوار

111111 અ-ગોહર, a-gôhar. વિં બદ અસલ, બદખત; વગર ફરનંદનું, બેઅકલ, બેએલમ; વગર ગુણનું, ખરાબ ખવાસનું. Adj. Bad by nature, of a base or mean origin, having no issue; senseless, unwise, unlearned; having no merit—excellence. Per. بی‌گور

અસુવાર, asvâr. નાં લશકરી સવાર. Subst. A cavalier.

દો-ગોહર, do-gôhar. વિં એ જાત—તોખમનું. Adj. Of two breeds—families.

યાવાર, યાવર, yâvâr, yâvar. નાં મદદગાર. Subs. A helper, a protector. Comp. Per. یاور

અ-ગોહરી, a-gôharî. બાવં નાં બદજતી, બદગોહરી, અસીલપણાં વગરનું, કંજતી. Subs. abst. Evil—depraved nature, ignoble—mean birth, low—vulgar descent.

અ-ગવારશનીહા, a-gavârashnîhâ. કિં અં નહીં ખાવાથી, ભુખું રહેવાથી; હજમ નહીં થવાથી. Adv. Without being eaten, being in a state of hunger; without being digested.

અ-ગોહરયાન, a-gôharyân. નાં ખવાશ નહીં રાખનારાં, બુનીઆદી નહીં રાખનારાં. Subs. Those who are of a low or mean origin, those that are ignoble or base-born.

અ-ગવારીદન, અ-ગવારસ્તન, a-gavârîdan, a-gavârastan. કિં હજમ નહીં કરવું; નહીં ખાવું. V. Not to digest, not to eat. Contrast Per.

અ-ગવારીદન, â-gavârîdan. See અ-ગવારસ્તન. ગોવરિદન

અ-ગોહરીદન, a-gôharîdan. કિં એક ચીજને બીજી ચીજમાં બદલ નહીં કરવી. V. Not to exchange one thing with another. Contrast Per. گواریدن

ડેઞાડેઞ અ-ગવારુનોમંદ, a-gavârunômand. વિં ધાત-
કીપણાં વગર ; અચંકર નહીં તે ; ધાયલ—જખમી નહીં. Adj.
Not wicked; not horrible—terrible; not wound-
ed—hurt.

ડેઞ અએવારે, aêvârê. , See ડેઞ âevâr.

અઞાઞ અએવારગી, aêvârâgî. નાં સાથે ,મલીજતું.
Subs. Mixing together.

અઞાઞ અએવારેહ, aêvârêh. વિં સાંજને લગતું. Adj.
Relating to evening.

ડેઞ અ-ગોહરે, a-gôharê. વિં બદજાત, ખરાબ જુનીઆદતું.
Adj. Low-born, of ignoble birth. Per. بي گور

અઞાઞ અ-ગોહર-જાએ, a-gôhar-zâê. વિં અસીલ નહીં
પેદા થયલું, બદઅસીલ. Adj. Born of a base or
low origin.

ઞ અએવક, aêvak. વિં એક. કિં અં એક મરતબે.
Adj. One. Adv. Oncê, one time.

ઞ અ-ગંગ, a-gang. વિં મુગું નહીં, બોલતું. Adj. Not
dumb, speaking. Prohib. + ڄ = Per. گنگ

ઞ અ-ગંદ, a-gand. વિં ગંદગી વગરતું, ગંદ વગરતું. Adj.
Having no stench—offensive odour, not filthy.
Prohib. + ڄ = Av. ڄڄ = Per. گند

ઞ અ-જુદ, a-jud. વિં જુદું—હલાએદું નહીં. Adj.
Not different—separate—distinct.

ઞ અ-દુઈ, a-duî. વિં એકરેખ ; ફરેખ નહીં દેનારે, ઠાગો નહીં
કરનારે ; ધાસ્તી વગરતું, ખોદાતાલાના શુષો મધેનો એક મુણ.
Adj. Void of deceit—fraud ; undeceiving ;

fearless, without dread—apprehension; one of the attributes of God. (Comp. Prohib. * + ડ = Av. 𐬨𐬀𐬢𐬀 ; Av. Rt. 𐬨𐬀 = Sans. दम् = to deceive.)

અ-દુદ, a-dûd. વિં ગમ—શોક વગરનું; દમ—નકસ—ધુમાડા વગરનું. Adj. Having no grief—sorrow; having no breath—smoke. Per. 𐬨𐬀𐬢𐬀

અ-યનગ, a-yanag. વિં વગર શીકલ—રવેસનું; બદ-શીકલ. Adj. Shapeless, grotesque, not customary, ugly.

અયને, આહન, a-yanê, âhan. નાં લોદું. Subs. Iron.

અવે, અએવે, avê, aêvê. શબ્દં અં વગર. Prep. Without, except.

અએ-વદા, અએ-વેહ, aê-vadâ, aê-vêh. વિં બહું—સારું નહીં. Adj. Not good, not respectable—honorable, not excellent. * + ડ = Av. 𐬨𐬀𐬢𐬀 = Per. 𐬨𐬀

અગેનશ, agênash. હબયાં અં એ તે, એ તે શખસ. Conj. If he, if that person.

અ-ગુયા, a-gûyâ. વિં નહીં બોલનારું, વગર જાણનું, મુગું. Adj. Not speaking, dumb, tongueless, destitute of the power of speech. Contrast Per. 𐬨𐬀𐬢𐬀

અ-ગોશ, a-gôsh. વિં કાન વગરનું, અરાખ કાનનું, વગર ખુણાનું. Adj. Without an ear, having no ears, without a corner. Prohib. * + ડ = Av. 𐬨𐬀𐬢𐬀 = Per. 𐬨𐬀𐬢𐬀

૪૪૪ અ-જુશ, a-jûsh. વિ० ચાહ—મરજી—ધ્યાર—મોહોબત વગરનું. Adj. Unwished, having no desire, devoid of love—affection, without friendship.

Prohib. ૪ + ૪૨ = Av. Rt. ૪૪ = Sans. **वृष**.

૪૪૪ અ-જેશ, a-jôsh. વિ० જેશ—બલ—જેસા વગરનું. Adj. Without agitation, excitement, powerless, without strength. Prohib. ૪ + ૪૨ = Per. **جوش**

૪૪૪ અદ-ચા, અએ-ચ, adnyâ, aênnya. વિ० બીજું; શબ્દ ૦ અં શેવાએ. Adj. Another, further. Prep. Except. Av. ૪૪૪ = Sans. **अन्य**.

૪૪૪ અદ-ચા, adanyâ. ક્રિ० અં બીજું; ફરીને. નાં કોઈને સાદ મારવો, પોકાર, ફરશંગના છ હીસાનો એક હીસો. Adv. Further, again. Subs. Calling out some one ; bawling ; one sixth of a *farsang*.

૪૪૪ અ-દુશ, અ-દુજ, a-dûsh, a-dûzh. વિ० ખરાબ નહીં તે, સારું. Adj. Not bad, good. Prohib. ૪ + ૪૨ = Av. ૪૪, ૪૪ = Sans. **दुष, दुस्, दुः**.

૪૪૪ અ-દોબા, a-dôbâ. વિ० બેવડું નહીં, વગર પરનું. Adj. Not two-fold, not double, without a fold—layer.

૪૪૪ અયોશ, અએવશ, ayôsh, aêvash. સર્વં તે, તેજ, યા તે ; કોઈ, બીજે ; લોક, શખસ. વિ० અકલમંદ. નાં આવાજ આપવો ; હાંક મારવો. ક્રિ० અં ફરી, વલી. Pron. He, the same, or he ; some one, other, people, person. Adj. Sagacious, intelligent. Subs. Calling out ; raising the voice. Adv. Again, another time, once more, also.

અ-યોશ, a-yôsh. વિં એસ્તેએ—તજવીજ નહીં હીધેલું.

Adj. Not searched after diligently, not inquired into. Prohib. ૫ + ૫૨ = Per. یوش

અ-યોશ, અ-યોજ, a-yôsh, a-yôzh. વિં પાક—પવિત્ર

નહીં, નાપાક, અરાખ. Adj. Not pure, not free from defilement, unholy, unclean, bad. Prohib. ૫ +

૫૨ = Av. યૌશ્વ, યૌશ્વ = Sans. योस्.

અયોશ, ayôsh. કિં અં નહીંતો. If not, otherwise, or else.

દાની, dâni. કિં તું જણ, તું સમજ. V. Know thou, understand thou (imper.)

યાવશ, yâvash. હલયાં અં યા તે. Conj. Or he.

હેરી, hêrî. વિં સુકકા નશાને લગતું. Adj. Relating to dry impurities.

અએવ-ગાહ, aêva-gâh. નાં એક વખત, એક જગા, એક ગેહ. Subs. One time, one place, one Gêh.

૫ = Av. ૫૫૫ + ૫૫ = Av. ૫૫૫, Sans. गातु, Per. ૫૫

અ-ગંદહા, a-gandhâ. નાં અરાખ ગંધો—વાસો, વિં

ગંધ વગરનું. Subs. Offensive odours, stinks, effluvia. Adj. Free from stinks, having no

offensive smell. Prohib. ૫ + ૫૨ = Av. ૫૫૫ =

Per. ૫૫ = ૫ plural suf.

અ-દોશી, a-dôshî. વિં પુરાઈ વગરનું, નેક, ભણું.

Adj. Free from evil—badness; virtuous, good, gentle.

મુખ્ય આઈને-જહ, âînê-jâh. કિં અં બુઝેરગીની રીતે, બુઝેરગી મુજબ. Adv. By way of greatness—exalted dignity, according to high position.

Per. آئين + جو = Per. جاء

મુખ્ય આઈનેહા, âînêhâ. નાં આઈનાઓ ; રીતિઓ. Subs. Mirrors, looking-glasses ; manners, customs, usages.

મુખ્ય ખીનીહા, khînîhâ. કિં અં કીના—કપટથી. Adv. Revengefully, spitefully, vindictively.

મુખ્ય દાનીહા, dâîhâ. કિં અં જણવાથી, બુજવાથી, જણીને, બુજને. Adv. Knowingly, with knowledge, designedly, intentionally.

મુખ્ય હીનીહા, hînîhâ. કિં અં હીણાપણથી. Adv. Basely, vilely, meanly.

જમુખ્ય અ-દોશ-યાવર, a-dôsh-yâvar. નાં બુરી મદદ નહીં કરનાર ; બુરૂં નહીં પામનાર. Subs. One that does not offer evil assistance, one who does not obtain ill amends.

મુખ્ય અયોશાન, ayôshân. નાં વીવંઘહાનના બાપનું નામ. Subs. Name of the father of *Vivangahân*.

જમુખ્ય અ-દોઝખાર, a-dôzhkhâr. See જમુખ્ય a-dôzhkhâr.

જમુખ્ય અ-દોઝખાર-તર, a-dôzh-khâr-tar. વિં વધારે ખરાબ નહીં આહનારૂં, વધારે દલગીર નહીં, વધારે આશાનીવાળું. Adj. Not wishing more ill, not more sorrowful—afflicted, having more convenience.

અચો-શા-મરૂત, અએવ-ગાહ-મરૂત, ayô-shâ-mrût, aêva-gâhî-mrût. એક વખત બોલાવું—પઢાવું. Spoken or recited only once. $\text{ay} = \text{Av.}$ $\text{â} + \text{vâ} = \text{Av.}$ $\text{mrût} = \text{Sans.}$ ગાત્ર = Per. $\text{gâ} + \text{hî} = \text{Av.}$ $\text{hî} = \text{Sans.}$ વ્રૂત.

અ-દોઝખાર, a-dôzhkhâr. વિં મુશકેલ—કઠણ નહીં તે; નાચુશ. Adj. Not difficult—hard ; displeased.

અ-દોશારમ, a-dôshâram. વિં પીયાર નહીં મેલવવો, પીયાર—મોહોબત વગર, પીયાર નહીં બતલાવનાર, ખુશ નહીં, ખુશી વગર. Adj. Not winning affection, not securing love, not setting one's affections on, displeased, without inclination—will. Contrast Pâz. dôshâram

અ-દોશારમીહા, a-dôshâramîhâ. કિં અં . મોહોબત ભરેલી રીતે નહીં, નાચુશ રીતે, વિચારની રીતે નહીં. Adv. Not in a loving manner, in a displeasing way, not affectionately.

અએ-વદાઈ, અએ-વેહી, aê-vadâî, aê-vêhî. વિં બલાર્થ—નેકી વગરનું. Adj. Devoid of goodness, not having virtue—probity.

અ-ગોશી, a-gôshî. વિં ખુણાદાર નહીં, ખુણાવાળું નહીં. Adj. Not cornered, not angular.

અ-ઝુશી, a-zushî. વિં ખાહેશ વાળું—મરજી પ્રમાણેનું નહીં, નારાજ, નાચુશ. Adj. Not desirous, not according to one's wish, displeased, indisposed. Prohib. $\text{a} + \text{zû} = \text{Av.}$ zû

અ-જોશી, a-jôshî. વિં એશવાહું નહીં. Adj. Not excited, not passionate, not heated, not effervescing—boiling.

અ-દોશી, adanyâî. વિં બીજ દરજ્જાનું. Adj. Of the second order, secondary.

અ-દોશી, a-dôshî. નાં દોષ વગરની હાલત, નામરજી, નાચુશી, નિર્દોષપણું, પવિત્રાઈ; કિં તું ના ચાહ—મરજી ના કર. Subs. Freedom from fault—sin—offence; disinclination, dislike, displeasure; innocence, harmlessness, purity, sinlessness. V. Do not love—like, don't be inclined. Prohib. + અ = Av. અ = Sans. दुश्.

યાવશશ, yâvashash. નાં તે પામવું. Subs. Obtaining it.

અ-યોજી-દક્ષશક, a-yôzh-dakhshak. નાં નાપાક ખસલત, ખદખાશીઆત, ખરાબ નિશાન. Subs. Impure nature, evil disposition; a bad symptom.

અ-યોશદાસ્ર, a-yôshdâsra. વિં અપવિત્ર. Adj. Impure, defiled, unclean. Comp. Av. અપવિત્ર

અ-યોશદાસ્રી, a-yôshdâsrî. નાં અપવિત્રાઈ, નાપાકી, નજસાઈ. Subs. Impurity, defilement, filthiness, uncleanliness. Av. અપવિત્ર

અ-યોજીદાસ્ર-ગાહ, ayôzhdâsr-gâh. નાં અપવિત્ર—ગલીચી ભરેલી જમી. Subs. An impure—filthy place.

અ-યોજીદાસ્રીનીંદારી, ayôzhdâsrî-nî-dârî. વિં અપવિત્રાઈ કરનારું. Adj. Causing impurity.

॥ ५०५-५०५ ॥ ५०-५० ॥ ५०-५० ॥ અ-યોશદાસ્રીનેદ-શસ્તન, a-yôshdâsrî-nêd-shastan. ક્રિ० પાક—સાફ—તંદરોસ્ત નહીં થઈ શકે.

V. Cannot be pure—purified, cannot be free from defilement, cannot be cured, cannot be restored to health.

૫૦-૫૦ ॥ અએવગહશને, aêvagahâshnê. નાં કુસ્તી આંધવી, એવંધન વણવી. Subs. Girding the *kushtî* round the waist, weaving the *kushtî*.

૫૦-૫૦ ॥ અ-ગોશશને, a-gôshashnê. નાં કાન નહીં રાખવા, નહીં સાંભળવું, અખાડા કરવા. Subs. Not giving or lending an ear, not hearing, turning a deaf ear to. Prohib. ૫ + ૫૨ = Av. ૫૨ = Per. گوش

૫૦-૫૦ ॥ અ-જોશશને, a-jôshashnê. નાં જોશ નહીં આપવો. Subs. Not boiling.

૫૦-૫૦ ॥ અ-દોશશને, a-dôshashnê. નાં કાહેલી, સુસ્તી, નહીં ગમવું, ખાહેશ—આહ—ખ્યાર વગર. Subs. Indolence, languor, sloth, laziness, dislike, disinclination, want of affection—attachment.

૫૦-૫૦ ॥ આઈન-દેહેશને, âin-dêhêshnê. ક્રિ० વિ० બખ્શેશ પ્રમાણે, બખ્શેશની રીતે, આપવા તરીકે, પેદાયશ પ્રમાણે, બેલ-કતની રીતે. Adv. By way of donation—grant, by way of charity; according to the creation. Comp. ૫ + ૫૦૫ = Av. ૫૦૫ = Per. دهن

૫૦-૫૦ ॥ અયોશસ્ત, ayôshast. નાં ધાતુ. Subs. Metal.

૫૦-૫૦ ॥ અ-દોશ-ગદમન, a-dôsh-gadman. વિ० ખરાબ ખોરેહુનું નહીં, આખર—કીરતિવાળું. Adj. Not relating to evil lustre—splendour, not of bad character—reputation.

જાનકી અ-દોશ-જદમન, a-dôsh-jadman. વિ० અરાખ
ભાયગનું નહીં, બદબખ્ત—હીન કપાલનું નહીં, કમ નમીબ નહીં.
Adj. Not unfortunate, not unlucky, not ill-
starred.

જાનકી અ-દોશ-યદમન, a-dôsh-yadman. વિ० અરાખ બેર
—કૌવતનું નહીં. Adj. 'Not of an evil strength, not
relating to bad power—vigour.

જાનકી અ-દોશીનીદન, a-dôshinidan. કિ० નહીં આહવું,
ધ્યાર ન રાખવો. V. Not to love, not to have a
liking for.

જાનકી આયને-હીને, âyanê-hîne. ના० પોલાદ. Subs.
Steel.

જાનકી અ-દોશ-બોરદાર, a-dôsh-bôrdâr. ના० અરાખ
રીત નહીં વાપરનાર, નઠારી રીત નહીં ચલાવનાર. Subs.
One who does not use a bad practice, one that
does not put in practice an evil custom. Prohib.
+ અ = Av. જા + જા = Av. જા

જાનકી અ-જોશીદાર, a-jôshîdâr. ના० જોશ—ઉલટ નહીં
આપનાર. Subs. That which does not excite—
stimulate, one who does not give encourage-
ment—inducement.

જાનકી અ-દોશીદાર, a-dôshîdâr. ના० સાઈ નહીં આહના-
ર, ધિક્કારનાર; નહીં દોહનાર. Subs. An ill-wisher, a
hater, a 'despiser, one who does not milk'.

જાનકી અ-જુશીદન, a-zûshîdun. કિ० નહીં આહવું, મરજી
નહીં કરવી, ધિક્કારવું. V. Not to love, to hate, not

to be inclined—pleased. Contrast *Av. Rt.*

𐬨𐬀𐬭𐬀 = Sans. बुध.

૧૧૭-૧૧૮ અ-એશીદન, a-jôshidan. ક્રિ० નહીં ઉકલવું, એશ નહીં કરવો, એશ નહીં આપવો. V. Not to boil, not to cause effervescence, not to ferment, not to agitate. Per. جوشیدن

૧૧૭-૧૧૮ અ-દોશીદન, a-dôshîdan. ક્રિ० નહીં દોહોવું. V. Not to milk. Contrast Per. دوشیدن

૧૧૭-૧૧૮ અયોઝ-દરમાન, ayôzh-darmân. વિ० નાપાક—ગલીચ દવા. Subs. An impure medicine.

૧૧૮ દો-ઘનશન, dô-ghanashna. વિ० બે ઘણું, બે વખત. નાં બે ઘણું મારવું. Adj. Two times, twice as much. Subs. Striking twice.

૧૧૮-૧૧૮ અ-દોશનામી, a-dôshnâmî. વિ० બદનામી વગર—નું, દામીન નહીં. Adj. Free from ignominy—infamy, not damaged. Contrast Per. دشنام

૧૧૮-૧૧૮ અ-દોશવાર, a-dôshvâr. વિ० મુશ્કેલ—કંટાળા ભરેલું નહીં, સહેલું. Adj. Not difficult—tedious; easy.

૧૧૮-૧૧૮ અ-દોઝખારી, a-dôzkhâri. નાં બદ નહીં યાદનારું, નેક યાદનારું, નેક આશાની. Subs. Not wishing ill, wishing happiness to, good convenience.

૧૧૮-૧૧૮ અ-દોશવારી, a-dôshvârî. નાં મુશ્કેલી વગરની હાલત, પીડા—હઠાથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from difficulty, state of being without trouble. Prohib. 𐬨𐬀 + 𐬨𐬀𐬭𐬀 = Per. دشواری

અગોબાનદ, a-gôbânad. કિં નહીં બોલાવે—કેહેવડાવે—પઢાવે. V. May not cause to speak—utter—recite.

અગવશની, a-gavashnî. વિં વાચાવાણું નહીં, બોલકણું નહીં, મુગું. Adj. Speechless, not speaking—talkative, dumb.

અજેદાની, અજે-રશની, a-jôdânî, aê-rashnî. વિં જવાની વગરનું. Adj. Without the vigour of youth. Contrast Av. *ajôdân*; *ajôdân* (plur. gen.)

અયુજની, ayûjânî. નાં કોશેશ, ધંધો. કિં તું કોશેશ કર. Subs. Exertion, endeavour, trade, business, occupation. V. Exert thou (imper.)

અયોશોસ્ત, ayôshôst. See *ayôkhshôst*.

ખીન-શોસ્ત, khîm-shôst. કિં કીનો ધોઈ નાખીઓ, કીનો કાઢી નાખીઓ. V. Wiped off rancour, washed off vindictive feelings (past tense).

અયોશોસ્તીન, ayôshôstin. વિં ધાતુનું. Adj. Made of metal; consisting of metal.

અગોશો-સ્રુતે, a-goshô-srûtê. વિં કાને નહીં સાંભળેણું, નહીં શીખેણું. Adj. Unheard by the ear, not learned. Prohib. *અ* + *ગોશ* = Av. *goshô* = Per.

گوش + سرت = Av. *goshô*

અજનશને, a-janashnê. નાં નહીં મારવું. Subs. Not beating—striking.

અજેદાન, a-jôdân. વિં જવાન નહીં તે. Adj. Not young.

અ-દોષ વરસતે-વરજી, a-dôzhvarâshtë-varzî. નાં સુદે કામ નહીં એખતીઆર કરનાર, નેક કામ કરનાર. Subs. One who does not choose evil actions; one who practises virtuous deeds.

Comp. Av. ૫ + ૫૫૫૫૫૫૫ + ૫૫૫૫૫૫૫

અ-ગોબાક, a-gôbâk. વિં સાક્ષી વગર. Adj. Without any witness.

અ-દોશક, a-dôshk. વિં અરાબ—જનાકાર નહીં. Adj. Not bad, not adulterous.

અ-દોશે, a-dôshê. વિં આહેશ—મતલબ વગર; અરાબ મતલબ, ઈચ્છા. Having no desire—inclination, without any purpose—intent; evil design—inclination—desire.

અબુશે, abûshê. વિં પાક, અશો. Adj. Holy, pure.

અયોદાક, ayôdak. Sec ૧૦૦૦ aêvadâdê.

દો-ગોશે, dô-gôshê. વિં બે ખુણાનું. Adj. Having two corners, biangular. Per. دو گوش

અ-ગોબાગી, a-gôbâgî. વિં ગવાહી—કેહેવત વગરનું; સચુની—બાહોશીયું નહીં તે. Adj. Without testimony—popular saying—adage; not obstinate—stubborn.

અ-દોશગી, a-dôshgî. નાં અરાબી—બદીની હાલ-તથી વેગલાઈ. Subs. Freedom from evil—vice.

અ-દોશેઈ, a-dôshêi. વિં વગર આહેશનું, અણગમતું. Adj. Without inclination—desire, not pleasing.

૧૬૭૫ અ-દોશ્ક-મરઝ, a-dôshk-marz. વિ० જેહેમરઝ નહીં કરનાર. Adj. Not committing the crime of adultery—fornication.

૧૧૭૭-૭૭-૭૭ અ-ગોશ-કશીદન, a-gôsh-kashîdan. કિં કાન ન ખેંચવા, સંજુન નહીં શાંભલવો, અણી જેઈ અખાડા કરવા. V. Not to prick up one's ears; not to hear; to turn a deaf ear to.

૧૭૭-૭૭ અ-દોશ-ચેહેર, a-dôsh-chêhêr. વિ० અરાબ ચેહેરાનું નહીં તે, કદરૂપું નહીં તે, સારા રૂપનું. Adj. Not having ugly features, not deformed or ill-shaped; beautiful, well-proportioned.

૧૭૭૭ અ-દવ્યાદ, a-davyâd. નાં દેહે નહીં થનાર. Subs. That which cannot be removed.

૧૭૭૭ અએવદાદે, aêvadâdê. નાં એક પેદા કીધેલું, એક આપેલું, એક ગાવનું નામ કે જેને પરવરદેગારે દુનિયાની શુરૂઆતમાં પેદા કીધી હતી, જેને “ગાવ્યોદાદ” કરી કેહે છે. એ ગાવથી ૨૮૨) જાતનાં ચરંદાં પરંદાં પેદા થયાં હતાં. Subs. The only-begotten or the only-created (lit.); name of a bull created by Ormazd at the beginning of the world, called Gâvyôdâd, from which 282 kinds of beasts and birds were created. Comp. Av. (- - in Mâh Nyâêsh).

૧૭૭-૭૭ અ-દોશ-પર્ગ, a-dôsh-parg. વિ० ખુરા હીસ્સા—બદલાવાળું નહીં. Adj. Not of a bad share—portion, not of an evil return—meed.

અ-દોશફરેશ, a-dôshpharêsh. વિ० તંગી વગરનું.

Adj. Without scarcity (of anything); free from difficulties—straits.

અ-દોશમીન, a-dôshmîn. વિ० બદ મનનું નહીં. Adj.

Not of an evil mind.

અ-દુશમની, a-dûshmarî. નાં દુશમની વગરની હાલત; અરાબ મનવાણું નહીં તે. Subs. Freedom from enmity, state of being free from ill-mindedness. Comp. Per. بي دشمني

અ-દુશમજે, a-dûshmazê. વિ० અરાબ સવાદનું નહીં. Adj. Not of a bad taste, not insipid.

Contrast Per. بي مزه

અએવ-બાર, aêva-bâr. કિં અં એક મરતબે, એક વખત. Adv. One time, once. Per. یک بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. નાં એક ફલ. Subs. A fruit. = Av. + = Per. بر, بار

અએવ-બાર, aêva-bâr. નાં એક ભીંત—કિલ્લો. Subs. One wall, one fortress, one castle, one fortified place. + = Av. Rt. , Per. بار, باره

અયુબાર, અયુબર, ayûbâr, ayûbur. વિ० રીમન. Adj. Defiled, polluted.

અયુબાર, ayûbâr. નાં ચારી; દોસ્તી. Subs. Help, • friendship.

એવ-બાર, êva-bâr. નાં એક બોજે; એક જતનું કષ્ટ. Subs. One load, a burden; a sort of bodily exertion—labor. + = Per. بار

॥ ॐ ॥ દો-દો-બાર, dō-dō-bâr. કિં અં આર મરતબે, આર વાર. Adv. Four times.

॥ ॐ ॥ અસોબારાન, asôbârân. નાં સવારો. Subs. Horsemen, cavaliers.

॥ ॐ ॥ અ-દોબારાનીદન, a-dôbârânîdan. કિં નહીં દોડાવવું, ધસારો નહીં કરાવવો, દેકે નહીં કરાવવું. V. Not to make run, not to make rush upon, not to cause to remove.

॥ ॐ ॥ અ-દોબારદ, a-dôbârad. કિં દેકે—દુર નહીં કરે, હાંકી નહીં કાઢે. V. May not drive away, may not remove.

• ॥ ॐ ॥ અ-દોબારેસ્તન, a-dôbârêstan. કિં નહીં દોડવું, એસસાથી નહીં દોડવું, નહીં હોમલો કરવો. V. Not to run, not to make a sudden attack, not to rush upon, not to repulse, not to drive away. Av. Rt. ॥ ॐ ॥

॥ ॐ ॥ અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. કિં નહીં દોડવું, નાબુદ નહીં થવું, દેકે નહીં કરવું, દોડી ન જવું. V. Not to run away, not annihilated (applied to *devs* and *darvands*).

॥ ॐ ॥ અ-દોબારીનીનીદન, a-dôbârînîdan. See ॥ ॐ ॥ a-dôbârânîdan.

॥ ॐ ॥ અ-દોબારીદન, a-dôbârîdan. કિં નહીં દોડવું, દેકે નહીં કરવું, દોડી ન જવું, નહીં નાહાસવું. V. Not to run, not to annihilate, hot to run away, not to fly. Av. ॥ ॐ ॥

અયુબારીદન, ayûbârîdan. ક્રિ० એક મરત્યે થવું
—કરવું, રીમન થવું. V. To happen—become only
once, to do once; to be polluted—defiled.

અઈની, ainî. ના० પેશાની; જ્ઞાન. Subs. The
forehead, the tongue. Av. અઈન = Sans. અનિક.

અઈનીગ, અએનંગ, aînîg, aênang. ના० ક્રીનો, વેર,
દ્વેશભાવ. Subs. Revenge, spite, rancour. Comp.
Av. અનગ = Sans. એનસ.

અઈયજ, aiyaz. ના० આતશનાં છટકલાં, ઓમાદરાન
નામની દવા. Subs. Sparks of fire; name of a
medicine.

અગની, agnî. ક્રિ० અં એક બારગી, એકદમ, એક વખત.
Adv. At once, all at once.

અ-ગંદે, a-gandê. વિ० ગંધાતું નહીં તે, વાસ નહીં મારતું.
બીગડેલું નહીં તે. Adj. Not stinking—stenching,
not corrupted.

અ-દુઈ, a-duî. વિ० ધાસ્તી—દેહેસત વગરનું, બેફરેબ,
બોદાની એક સેક્ત. Adj. Fearless, guileless; one of
the attributes of God. Comp. Av. અદુઈ

અદુપ, adûp. જોબયાં અં અથવા, યા. (જો નો બગ-
ડેલો આકાર.) Conj. Or, either. Corrupt form of
અથ

અદુસ, અદુથ, adûs, adûth. વિ० રતાંજં. Adj.
Afflicted with night-blindness.

અબુન્દે, a-bûndê. વિ० નહીં પુરું, અપૂર્ણ, અધુરું. Adj.
Incomplete, unfinished.

અયઝ, a-yôzhad. વિં નાપાક, ખદ, ખરાખ. Adj.
Impure, unholy, evil, bad. Comp. Av.

અયઝદા

અયઝદ, ayô-dak. ઊભયાં અં યા, અથવા. સર્વં તે-જે.
Conj. Or, either, from that. Pron. Which.

આબુસ, âbûs. વિં પીલું. Adj. Yellow.

અખીની, khîmî. વિં કીનાવાલું, કીનો રાખનાર. Adj.
Revengeful, spiteful, harbouring ill-feelings.

અદીની, dîmî. વિં દીનદાર, દીનને લગતું. Adj. Religi-
ous, belonging to religion.

અયાની, yâni. નાં નેકી. Subs. Virtue, chastity.

અયઝદ, yôzhad. વિં પાક, પવિત્ર, નેક, સાક, સ્વચ્છ.
Adj. Pure, holy, good, clean, unspotted.

અગનેશ, aganêsh. નાં ઈમારતની દીવાલ ઉપર
લાવવી. Subs. Raising up the wall of a building.

અગોબ્યા, a-gôbyâ. વિં જાન—ભાષા વગરનું;
ખરાખ ભાષા. Adj. Tongueless, speechless; bad
speech—language.

અદવીશ, a-davîsh. નાં નહીં ઠગનાર—ઠગાનાર.
Subs. One who does not deceive, one who is not
deceived. Comp. Av. અદવેશ, અદવેશ (in Hor. yt.)

અદંદી, a-dandî. નાં મીસ્કીની—ગરીબાઈ વગરની
હાલત, વગર દરવેશીની હાલત. Subs. Freedom from
destitution—poverty, freedom from mendic-
ancy.

અબુદી, a-bûdî. નાં નાશુદી. Subs. Non-exist-
ence, annihilation.

અ-બુદેહ, a-bûdêh. નાં ન થાએલું. Subs. Annihilation, extinction.

અ-બંદી, a-bandî. વિં બંદી વગરનું. Adj. Having no restriction. Contrast Per. بندي

સે-વેશ, sê-vêsh, કિં અં ત્રણઘણું વધારે. Adv. Three times as much more.

અ-ગોબશા, a-gôbshâ. નાં ખરાબ મધ. Subs. Bad honey.

અ-દુર્ઘાન, a-dûîgân. વિં નહીં ઠગનારા. Adj. plu. Not deceiving.

ખીનીગાન, khînígân. વિં કીનાખોરો. Adj. plu. Vindictive, revengeful.

અયુદશને, ayudashnê. નાં લડાઈ, જંગ. Subs. A battle, war, fight. (Comp. Av. Rt. યુધ્ = Sans. युष् = a battle.)

અએવસાની, aêvasâni. વિં એક નિશાનવાળું, એક ખત—તરેહનું. Adj. 'Of one badge—mark; of one kind—sort.

અ-ગોબશની, a-gôbashnî. વિં વાચા—સચ્ચનવાળું નહીં, વગર સચ્ચનનું, મુગું. Adj. Speechless, not speaking, mute, dumb.

અયુજશની, ayûjashnî. નાં કોશેશ—હરીકાઈ કરનારું. Subs. One who endeavours—competes —strives.

આગન્દશની, âgandashnî. નાં ભરવું, પૂર કરવું. Subs. Act of filling up, replenishment.

એ-ગોબશની, ê-gôbashnî. વિં એક વચની, એક

સમ્યક્નું. Adj. Having only one sense, unequivocal, not admitting different interpretations.

અગોબશનીચ, a-gôbashnî-cha. વિં નહીં બોલતું —પઢતું. Adj. Not speaking, not reciting.

અયોએશોશ્ત, ayôêshôst. See અયોક્ષશોશ્ત, ayôkshôst.

અએવક-શોસ્તન, aêvak-shôstan. ક્રિં એક મરતમે પાવ કરવું. V. To purify once.

અગોબશને, a-gôbashnê. વિં એક શબ્દ વગર, બોલવા વગર, વગર વારતાનું, પ્રકરણ વગરનું, વચન—કોલ વગર. Adj. Without a word, without speaking, without a story, without a chapter—section, without any promise—pledge.

અજુંબશને, a-jûmbashnê. વિં વગર જુમએશે—હાલવે. Adj. Without agitation—motion. Contrast Per. جنبش

આદોબશને, âdôbashnê. નાં દોડવું. Subs. Running.

અગોબશનીએ, a-gôbashnîê. વિં એક શબ્દ નહીં, એક સમુન વગર, એક સમુન બોલવા વગર. Adj. Without a word; without speaking a word.

અખેશકારી, a-khêshkârî. નાં પંધા વગરની હાલત, ખેરોજગારી. Subs. Want of employment, state of being out of service. (See અખેશકારી, a-khêshkârî.)

અએવ-યશ્ત, aêva-yasht. નાં એક યજ્ઞશને, એક,

આરાધના, એક યશ્ત. Subs. One *yaçna*, divine honors, adorations, one *yasht*. (Comp. *ય* = Av. *યજમાન* + *યજ* Av. *યજમાન*)

૧૪૫૫ અએવ-દશ્તે, *aêva-dashtë*. નાં એકું નંગલ, Subs. One desert, one plain without water. Per.

یک دشت

૧૪૫૬ અએવ-યશ્તે, *aêva-yashtë*. See ૧૪૫૫ *aêva-yasht*.

૧૪૫૭ અએવે-દાદે, *aêvê-dâdê*. વિં બેદાદ, દરકાર વગરનું, બેપરવા. Adj. Unjust, unconcerned, indifferent.

૧૪૫૮ અએવ-સખ્ત, *aêva-sakht*. વિં સખત—કઠણ નહીં, નરમ. Adj. Not hard—difficult; soft.

૧૪૫૯ હાવેશ્ત, *hâvêsh*. See ૧૪૫૭ *hâvêsh*.

૧૪૬૦ અ-બુનેશ્તે, *a-bûnêsh*. વિં પાયા—થડ—મૂલ વગરનું. Adj. Having no foundation—trunk,—root.

૧૪૬૧ અઈન-દકીઆ, *ain-dakîâ*. નાં પવિત્ર આંખ. Subs. A pure eye.

૧૪૬૨ અઈન્યા, *ainyâ*. નાં વિલાપ, રડવું. Subs. Lamentation, wailing.

૧૪૬૩ અખ્દેશ, *akhdêsh*. નાં નાપાકી, ગલીચી, અપવિત્રાઈ, રીમની. Subs. Impurity, uncleanness, filthiness, defilement.

૧૪૬૪ અ-ગંદગી, *a-gandagî*. નાં વાસ વગરની હાલત, ગંધગી વગરની હાલત. Subs. Freedom from stink—stench. (Comp. Prohib. *અ* + *ગંધ* = *અગંધ* Sans. *ગંધ* = Per. *گندگی*.)

અન-દક્ષીઆ, an-dakîâ. વિ० નાપાક. Adj. Impure, unholy.

अयुज्झी, a-yuzdī. ना० अपवित्रार्थ, नापाकी, न-
श्ली, रीमेन जगा ; भीमारी, आजार ; ईद्वलत, अराभी,
अआन ; जरूरीआत ; शुद्धम. Subs. Impurity, de-
filment, uncleanness ; impure--defiled place ;
sickness, illness ; a bad habit, vice, injury,
damage ; exigency, necessity ; tyranny, oppres-
sion. Comp. Av. **अयुज्झी**

ଅୟୁଦାକା, ayûdakah. ନାଂ ଶ୍ରୀନୌ, Subs. Revenge, spite.

ଅୟୁଦାଗି, ayudagī. ନାଂ ଏହା ଆହର—ଝିମାରି,
 ଶିକ୍ଷା; ଏହା. Subs. A bad disease—illness,
 a bad habit, vice, misfortune, calamity.

આગંદગી, āgandagī. નાં ખરાબ વાસ, ગંધ, ખદબો.
Subs. Bad smell, stink, stench.

પ્રગટ આગંદીએ, āgandîē. વિં० પૂરે ધીધેણું, ભરેણું. Adj.
Filled up to the brim, filled up.

अ-गंद-सक्त-तर, a-gand-sakht-tar. वि०
वधारे सक्त वास भारतुं नहीं. Adj. Not stinking
more powerfully.

જાજાજાજા અ-એસ્ગુનતન, a-jōsgunatan. કિં છીનવી નહીં
 લેવું, નહીં લેવું, નહીં ખેંચવું—લઈજવું—રાખવું. V. Not
 to snatch; not to take, not to pull—carry
 away, not to keep.

आ-दुईस, a-duīśra. वि० आप वगरनुं, आपना
डोला वगरनुं. Adj. Having no eyeballs—eyes.

અગંદીનદ, a-gandīnad. કિં વાસ નહીં મારે. V.

May not stink, may not emit a strong offensive smell. Av. ૧૭ = Per. گندیدن = to stink.

અએવ-દીન, aêva-dīn. નાં એક રાહ, એક રવેશ, એક મજહબ. Subs. One way, one course—path, one mode, one faith. .

અદુંદીન, adudīn. નાં રીત, રવેશ. Subs. Custom, mode, usage.

અએવે-ગુમાની, aêvê-gumânî. કિં અં બેશક-પણાથી. Adv. Undoubtedly, unquestionably.

અ-દોસ્ત, અ-ઝોસ્ત, a-dôst, a-zôst. નાં દોસ્ત—મિત્ર નહીં, નહીં આહુનાર, દુશ્મન, શત્રુ. વિં દોસ્ત વગરનું. Subs. Not a friend; one who does not regard with affection; an enemy, a foe. Adj. Friendless. (Prohib. ૨ + ૧૦૪ = Av. ૨૦૫ = Sans. दुष्ट

= Per. دوست, Av. Rt. دوست = Sans. Rt. दुष्ट.)

અઈકખતારી, aiukhtârî. વિં નહીં કુદનારું, કોશેશ નહીં કરનારું. Adj. Not leaping—endeavouring.

અએ-વસ્તારી, aê-vastârî. વિં નહીં બીછાવનારું. Adj. Not spreading or/laying (a carpet, &c.)

અ-દોસ્તી, a-dôstî. નાં મોહોખત—દોસ્તી વગરની હાલત; દુશ્મની. Subs. Absence of friendship—
• love, absence of regard—good graces; enmity.

અ-દોસ્ત a-dôst. નાં નહીં દોસ્ત, દુશ્મન. Subs. Not a friend; an enemy. Comp. Per. دوست

અગંગીદન, a-gangīdan. કિં (દેવનું) નહીં ખાવું.

૧૪. Not to eat (applied to *deus*.) Av. ૭૧૭ = Sans. **घस्**.

૧૧૭૫૫ અ-યુગીદન, a-yûgîdan. ક્રિં નહીં બાંધવું—જોડવું; છુટું રેહેવા દેવું; મજબુત નહીં કરવું. V. Not to tie—join—fasten; to let loose; not to strengthen.

૧૧૭૫૫ અ-ગંદીદન, a-gandîdan. ક્રિં ગંધ—વાસ નહીં મારવું; નહીં ગંધાવું. V. Not to stink—stench, not to emit a strong offensive smell. Prohib. ૨ + ૧૧૭૫૫ = Av. ૧૨૭ = Per. گندیدن

૧૧૭૫૫ અ-જોસ્તન, a-jôstan. ક્રિં નહીં ધુંડવું—શોધવું. V. Not to seek—to inquire, not to search. Contrast Per. جستن

૧૧૭૫૫ અ-જોસતરશ્ને, a-jostrashné. વિં મેલવવા વગર, નહીં મેલવવું. Adj. Without obtaining.

૧૧૭૫૫ અ-દુસ્રોબી, a-dusrôbî. નાં બદનામી વગરની હાલત, હીનપસ્તી વગરની હાલત. Subs. Freedom from disgrace—ignominy.

૧૧૭૫૫ (અઈવિસુસ્રેમ, aivîsrusrêm. નાં દહાડાની

૧૧૭૫૫ (ચોથી ઘેહેનું નામ, એક કરેસ્તાનું નામ. Subs. *Aiviçruthrem Gêh*, name of the 4th Gêh; name of one of the angels. Av. ૨૬૬૭૧

૧૫૫ અગનીન, agnî. વિં બરાબર, એકસરખું; જુમલે, એકંદર, એકતું. Adj. Similar, alike; in the aggregate; upon the whole.

૧૫૫ અ-ગોબ, a-gôb. નાં નહીં બોલનારું, ખરાબ વાચા. Subs. One that does not speak, bad speech. •

૧૪૪ અએદુન, aêdûn. ક્રિં અં એ રવેશે. Adv. In this manner, thus.

૧૪૪ અ-જેજન, a-jôjan. વિં દેરમ—પૈસા વગર, મુક્લેસ. Adj. Destitute of *derem*—money, 'poor.

૧૪૪ આઈનીન, âinîn. નાં જેબ, રોનક, શીંગાર; તરેહ, રવેશ, કાયદો. Subs. Grace, ornament, elegance, mode, custom, manner. (Comp. Av. *âinîn* = Sans. अयन = Per. آئين)

૧૪૪ આહીન, âhîn. નાં લોહું. Subs. Iron. Comp. Pehl. *âhîn*

૧૪૪ દો-જેજન, dô-jôjan. નાં બે દેરમ. Subs. Two *derems*.

૧૪૪ યસ્ની, yasnî. નાં પુંજનાર, માનનાર. Subs. A worshipper, an adorer, a believer.

૧૪૪ સેનીન, sênîn. વિં તેવડું; ત્રમણું. Adj. Triple; threefold.

૧૪૪ સે-વીન, sê-vîn. નાં ત્રણ માણસ. Subs. Three persons.

૧૪૪ આઈનીની, âinînî. નાં આલચલણ, રીતભાત, સજુક. Subs. Manners, behaviour, custom, conduct.

૧૪૪ આઈનીનીહા, âininihâ. ક્રિં અં કાયદાસર, હોકમ મુજબ. નાં આઈનાઓ, આરશીઓ; કાયદાઓ. Adv. According to a rule or precept. Subs. Mirrors; usages, customs.

૧૪૪ આઈનીની, âinînî. નાં તરીકો, રસતો, કાયદો. Subs. Usages, manners, roads, paths, rules.

૧૧૧૧ આઈનીની-આશકારે, âinîni-âshkârê. નાં
અહરરસ્તો, અરી રીત. Subs. A public road—path;
a true custom—way.

૧૧૧૨ આગોયોઈત, âgôyôit. વિં એતરને લગતું. Adj.
Relating to a field. (Comp. Av. ૧૧૧૨૨૨૨૨, Sans. गव्यूति.)

૧૧૧૩ અઈનીન, ainin. નાં કીનો, કપટ, અદાવતં. Subs.
Malice, spite, rancour, grudge. (Comp. Av. ૧૧૧૩૩૩ = Sans. एनस्.)

૧૧૧૪ અએવ-ગુન, aêva-gun. નાં એક ગુણ—અત—તરેહ.
Subs. One kind—sort, one method—manner.

૧૧૧૫ અગ્નીન, agnîn. કિં અં તે વખતમાં, ત્યારે. Adv.
Then, at that time. (This word may be read
also “agnyûn.”) Comp. Per. اکتون, کنون

૧૧૧૬ અબવીન, abvîn. નાં હમેલ, બચું. Subs. Preg-
nancy; a child.

૧૧૧૭ આઈનીન, âinîn. નાં દગલબાજ, ખીઆંનત, નારાસ્તી.
વિં લોહાનું, પંચકુટ ધાતુનું બનાવેલું. Subs. Knavery,
roguery; untruth; dishonesty. Adj. Made of
iron, made of different metals.

૧૧૧૮ આઈનીન, âinîn. નાં એક ગામનું નામ. Subs. Name
of a town—village. See ૧૧૧ âinin.

૧૧૧૯ આઈનીને, âinîné. નાં દગલબાજ, નારાસ્તી. Subs.
Treachery; untruth.

૧૧૨૦ ખીનીન, khînîn. નાં કીનો. Subs. Revenge; spite.

૧૧૨૧ સે-વીન, sê-vîn. નાં ત્રીજો મરદ; ત્રીજું. Subs. The
third man; the third.

۱۹۳۳ આઈનીને, âinîné. ક્રિં અં એ પ્રમાણે. Adv. In this manner.

۳۱۹۳۳ આઈનીને-દો-એ, âinîné-dô-ê. ક્રિં અં એક બે રીતે. Adv. In one or two ways.

۱۳۱۳۳۳ આઈનીને-ચખારી, âinîné-chakhârî. નાં ચીનનો આઈનો. Subs. The mirror of China.

۱۳۱۳۳۳ આઈનીને-ચેહેરી, âinîné-chêhêrî. નાં ચેહેરાનો આઈનો, ચેહેરાની નેબાએશ. Subs. The mirror of the face (lit.); gracefulness of features.

۱۳۱۳۳۳ અદુદને-પરસ્તી, adûdanê-parastî. નાં પૂજનો તરીકો, તનને નમાવવા સાથે બંદગી કરવી. Subs. The mode of worship; praying with a sacred inclination of the head.

۱۳۱۳۳۳ અબુ-ગોરગ, abû-gôrg. નાં વરનો બાપ, લોંકરી. Subs. The father of the wolf (lit.); a fox. Comp. Per. ابرو + گرگ

۱۳۱۳۳۳ આઈનીન-પરસ્તી, âinîn-parastî. નાં રેવાન પ્રમાણે ચાલવું, ખીદમત—ચાકરી કરવી. Subs. Closely following the usage, adherence to custom; service, attendance.

۹۳۳ અઈની, aînî. નાં જબાન, જીભ. Subs. The tongue.

۹۳۳ અઈનીક, ainîk. નાં કપાલ; ફોજ, લશ્કર. Subs. The forehead; an army, a force. Av. ۳۹۳ Sans. अनिक.

۹۳۳ અ-જુદે, a-jûdê. વિં નહીં ખાધેલું. Adj. Not eaten.

۹۳۳ અ-બુન્દે, a-bûndê. See ۳۳ a-bûndê.

અવિઝા-અ, a-êvîzha-ch. વિં નેક પણ—બી નહીં.
Adj. Not even virtuous—good.

હુફ-અ, hûf-cha. વિં શાફે, નેક. Adj. Good,
virtuous, fine. Corrupt form of અવિઝા

આવિઝા-અ, âvîzha-ch. વિં નેક—પવિત્ર—પાકબી.
Adj. Even virtuous—pious—good. Comp.
Per. ويژه , ويژه

યોગદ, yôgad. નાં હોરનો ચુરો; ઝુંસરી. Subs.
A ploughshare, the part of a plough which
cuts the ground at the bottom of the furrow;
a yoke.

અવિઝાશ, aêvîzush. નાં એક જતના કુતરાનું
નામ છે, કે જેના કાન ઘણા મોટા હોય છે. Subs. A kind
of long-eared dog. Comp. Av. 𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀

અ-જાવિદ, a-javîd. વિં જુદું—છુટું નહીં, અંતર વગર-
નું; સાથે. Adj. Not different—separate; in
union, in company with, disunited. Contrast
Av. 𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀, Per. جدا

અદુવ, adûv. Dînk. હલં અં યા, અથવા. Conjun.
Or, either. Corrupt form of અદુવ

અયુજદ, ayujad. નાં કાશેશ, તજવીજ. કિં ચાલેછે.
Subs. Endeavour, effort, exertion. V. Goes,
walks.

અ-જાવિદાકી, a-javîdâkî. વિં ફરક—તફાવત
નહીં કરેનારું. Adj. Not making any difference—
distinction.

જાવિદાક-કરદન, a-javîdâk-kardan. ક્રિ०
 છું ન કરવું, ચુંડી ન કાઢવું. V. Not to separate—
 cull—select.

જાવિદાર, aê-nîdâr. નાં નહીં ખેંચનાર—તાણ-
 નાર. Subs. One who does not pull—draw.

જાવિદાર, a-javîdâr. નાં જુદાઈ નહીં રાખનાર,
 સંબંધ રાખનાર. Subs. One who keeps no distinc-
 tion—difference, one who keeps connection.

જુદ-તાર, a-jud-târ. નાં એકજ તાર, જુદો તાર
 —દોરો નહીં. Subs. The same thread, not a
 different one.

જાવિદાર, â-davidâr. નાં નહીં દોડનાર. Subs.
 One who does not run.

જાવિદારી, a-javîdârî. નાં જુદાઈ વગરની
 હાલત, એકમત્તાયજી. Subs. State of being not
 different, similarity.

અયુખતારી, ayûkhtârî. નાં લડાઈ. Subs.
 A fight, battle.

જાવિદારીહા, a-javîdârîhâ. ક્રિ० અં જુદાઈ
 રાખ્યા વગર, એકસંપીથી. Adv. Without keep-
 ing any distinction—difference, harmoniously,
 peaceably.

ખિનીદારીહા, khînidârîhâ. ક્રિ० અં ક્રીનાની
 રીતે. Adv. Revengefully.

જાવિદી, a-javidî. વિ० ફરક—તફાવત વગર.
 Adj. Having no difference—distinction. Con-
 trast Per. جدائی

દો-દવીત-બાઝા, દો-જવીદ-બાઝા, dō-davit-bâzâ, dō-javid-bâzâ. નાં એ હાથ લામબા કરીએ તેટલું માપ, એક વામ. Subs. The space between the extremities of both arms extended; a fathom. Comp.

د = Av. د + د = Av. د + د = Av. د = Sans. बाहु = Per. بازو .

અ-જવીદ-જવીદ, a-javîd-javîd. વિં છું છું—છું છું નહીં; સાથે મલેલું. Adj. Not separate, not disconnected—detached; combined, united.

અઈનીદે, ainîdê. ભૂં ફૂં કીનો કીધેલું—રખેલું. Past Partic. Harboured revenge, entertained malice—spite.

અ-ગંદ-તન, a-gand-tan. નાં ગંદ વગરનું તન, બો નહીં મારતું તન. Subs. An unstinking—unstenching body.

અ-દોદ-તન, a-dôd-tan. વિં બીજું તન વગર, બીજાની સામેલગીરી વગર. Adj. Without any other body, without being associated with any one.

અ-જવીદ-વન, a-javid-van. વિં જુદી શિકલનું નહીં તે, એકજ શિકલનું. Adj. Not of a different shape—form; having the same features.

અ-જુદ-તન, a-jud-tan. નાં જુદું તન નહીં, એકદીલી. Subs. State of being not of a different body (lit.); oneness of heart or mind.

અ-જોઈદન, a-jôîdan. કિં નહીં હુંડવું—શોધવું, જોસ્તે-એ નહીં કરવી. V. Not to seek, not to inquire for—ask for.

॥ १११ ॥ અ-દવીદન, a-davīdan. ક્રિ० નહીં દોડવું, કુદી નહીં
નીકલવું, શેતાખી નહીં કરવી. V. Not to run—spring
up—hasten. Contrast Per. ۛۛۛۛۛ

॥ ૧૧૨ ॥ અ-યનગ-તન, a-yang-tan. ના० બદશેકલ તન, ખરાબ
દેખાવનું તન. Subs. An ugly—deformed body.

૧૧૩ ॥ અ-જવીદ-વજર, a-javīd-vazīr. ના० જુદો હોકમ
નહીં, અકસાન—સરખો હોકમ. Subs. Not a separate
order, similar order. Comp. Av. ۛ + ۛۛ + ۛۛ

૧૧૪ ॥ અ-જવીદગાન, a-javīdgān. ના० જુદા નહીં તે.
Subs. Those that are not separate.

૧૧૫ ॥ અ-જવીદ-કર્દ, a-javīd-kard. ભૂં કું જુદું નહીં
કીધેણું, તુંટેણું—કાટેણું નહીં; જોડેણું, વલગેણું. Past
Partic. Not made different, not burst—torn,
not broken, joined, united, clung to. ۛ + ۛ =
Av. ۛ + ૧૧ = Av. ۛ = Per. ۛ

૧૧૬ ॥ દો-જવીદ-ગુન, dō-javīd-gūn. ના० બે જુદા રંગ—
ગુણ, બે જુદી ખાસી અત. Subs. Two different colors
—attributes.

૧૧૭ ॥ અ-જુદ-તર, a-jud-tar. વિ० વધારે જુદું નહીં, થોડું
મલતું, પડત—રદ નહીં. Adj. Not more different—
dissimilar, somewhat alike; not fallow—deso-
late; not cast off—rejected.

૧૧૮ ॥ અ-જુદ-તરી, a-jud-tarī. વિ० વધારે જુદાઈવાળું
નહીં, થોડા સંબંધનું. Adj. Of not more difference,
being somewhat connected.

૧૧૯ ॥ અ-જુદ-તર-મદમસનતન, a-jūd-tar-madama-

mînatan. ક્રિ० પડત—પડતું નહીં મેલવું; આહવું. V.
Not to leave uncultivated, not to neglect—let
alone; to regard with affection.

આવૈમંદ અએવીમંદ, aêvîmand. વિ० તરફવાળું. Adj. Of
or belonging to one side (lit.); inclined to
favour one party.

અદુદને, adûdanê. See અદુદનê.

અએવ-બર, aêva-bar. ના० એક ફલ. Subs. One
fruit.

અયુબર, ayûbar. વિ० રીમન; પાંગળું; એલાહેદું, અભ-
ડાએલું, એખલું. ના० સુવેલું બચું જણનાર ઓરત, ફરજંદ
જણતાં ઓરત યુજરી હોએ તેને કેહેછે. Adj. Defiled,
polluted; lame, crippled; separate. Subs.
Lonely, *menstruapatiens* (*mulier*); a woman
that dies in giving birth to a child.

આયન-ગર, âyan-gar. ના० લોદું ઘડનાર, લોહાર.
Subs. A blacksmith. Per. آہنگر

અન-ગેરાંની, an-gêrânî. ના० ભારી નહીં તે,
મોઘું નહીં તે. Subs. State of being not heavy—
dear.

અનીરાની, anîrânî. ના० જુદદીની. Subs. State
of being in a different religion.

અયુબર-ઓમંદ, aûbar-ômand. વિ० વાંઝિયું, અફ-
લવાન. Adj. Barren, fruitless.

અયુબરી, ayûbarî. ના० સુવેલું બચું જણનાર ઓરત—

ની હાલત. Subs. The state of a woman delivered of a dead child.

૧૨૭)૫૪ અએવેરશ્ત, aëvêrasht. નાં એક યુનાહનું નામ, કે જેનો તોલ ૩૩ દેરમનો થાયછે. Subs. Name of a sin called *Arêvêrasht*, being ૩૩ *dêrem*s in weight (traditional). *Comp. Paz. ૫૯૫૬)૫૫૫૫૫૫ .

૫૫૫૬)૫૫૫ અયુકરદગીહા, ayûkradgîhâ. (કિં અં સાથે મલીને, એકઠા. Adv. Conjointly, in union, combined.

૫૫ અ-યુન, અ-યુન, a-gun, a-yun. વિં વગર ગુણનું, બેલિહજત, ખરાબ જાત, બેડોલ, ખરાબ રંગનું, કદરૂપું. Adj. Devoid of any good quality, insipid, tasteless, low-born, ill-shaped, ugly, of a bad colour. (Prohib. * + ૫ = Av. ૫૬૫૭ = Per. گون)

૫૫ અદવર, advar. વિં બેશક, શક વગરનું. Adj. Undoubted, doubtless.

૫૫ અદુન, adûn. નાં જેબ, આરાએશ, સણગાર. Subs. Grace, ornament.

૫૫ અબુન, abûn. વિં દેવાનું, હડધું; થડ વગરનું, શરૂઆત વગરનું. Adj. Mad, rabid; having no stem—beginning.

૫૫ અયૂ, ayû. વિં એક, સર્વં તે. Adj. One, Pron. That, which. Av. ૫૫૫૫, Sans. एक, Per. یک
Comp. Pehl. ૫૫

૫૫ અયુન, ayûn. નાં યુનાની પાદશાહ; યુનાની. Subs. A Grecian king; a Grecian.

૫૫ આઈન, âin. નાં રોનક, આરાએશ, રવેશ, રીત; તરેહ

દીન, ઈનસાફ, પરકાર. Subs. Elegance, grace, ornament, custom, manner, sort, religion, justice, kind, way.

૧૪ આબુન, ābūn. નાં કુવાનું તલીફ. Subs. The bottom of a well.

૧૪ આયન, āyan. See ૪ āyan.

૧૪ ખીન, khīn. વિં કીનાખોર, કપટી, દ્વેશભાવી. Adj. Harboursing revenge—ill feelings, spiteful.

૧૪ યસ્ને, yasnê. નાં યસનેમ શુઈરીમ, નામની ખંદગીના હા. Subs. Chapters of the prayer called *yācnem çuirīm*.

૧૪ યો-ગુન, yô-gūn. વિં એક રંગનું, એક તરાહનું. Adj. Of one colour—sort—kind.

૧૪ હયુન, hayūn. નાં લશકર, આડે મારગે લઈ જનાર. Subs. An army ; one who carries in a wrong way.

૧૪ હીન, hīn. નાં પોલાદ. Subs. Steel.

૧૪ હીન, hīn. નાં કીનો, દુશમની. વિં હીણું ; કીનાખોર. Subs. Revenge, enmity. Adj. Base, mean ; vindictive.

૧૪ હી-વ, hīva. નાં દાડમડી. Subs. A pomegranate tree.

૧૪ અ-ગુના, a-gunā. વિં વગર ગુણનું, કદરૂપું, ખરાબ રંગનું, વગર તારીફનું ; બેકાયદે. Adj. Devoid of any good quality, ill-shaped, ugly ; of a bad colour, unworthy of praise—good opinion, improper, irregular.

ગામ્ય અ-ગન્દહા, a-gandhâ. વિ० ગંદ વગરનું. 'Adj.
Not stinking.

ગામ્ય અ-ગુન્દી, a-gûndî. વિ० લશકર વગરનું. Adj.
Having no army.

ગામ્ય અ-દન્દી, a-dandî. વિ० બબડતું નહીં. Adj. Not
grumbling.

ગામ્ય અબુ-વ-ખાહ, abû-va-khâh. ના० બાપ ને બાઈ.
Subs. Father and brother. Comp. Ar. ابو و اخ

ગામ્ય અ-ગુનાહી, a-gûnâhî ના० ગુનાહ—પાપ વગરની
હાલત; નીરપરાધીપણું. Subs. Freedom from guilt
—sin; innocence.

ગામ્ય અયુનાક, અઈવાક, ayunâk, aivâk. વિ० એકલું,
એકજ, જેનો જેડીઓ નહીં તે. Adj. Alone, single,
solitary, unique, having no equal.

ગામ્ય હીનવાક, હદનવાક, hînvâk, hadanvâk. ના० દાડ-
મડી; એવીઅંધન; કુસ્તી: Subs. A pomegranate
tree; *Aîvianghan*; *koshtî*.

ગામ્ય આઈનાદ, âinâd. ક્રિ० રીત—કાયદા મુજબ હોએ. ના०
રીતો, તરેહો. V. May it be according to usage
—custom! Subs. Manners; kinds.

ગામ્ય આઈન-ખેરદ, âîn-khêrad. ક્રિ० અં અકકલની રીતે.
Adv. Reasonably, in consistency with good
sense.

ગામ્ય અ-ગુને, a-gunê. See ગામ્ય a-gunâ.

ગામ્ય અ-ગંદ, a-gand. વિ० ગંદ—વાસ વગરનું. Adj. Hav-
ing no stink—stench. Contrast Per. گند

ગામ્ય હીન, hînê. See ગામ્ય hîn.

અગુની, a-gunî. નાં યુથ વગરની હાલત, કદરૂપાપણું.
Subs. Absence of any good quality ; ugliness, shapelessness.

અદુવ-શ, adûva-sh. સર્વં યા તે, Pron. Or that.

આસુનશ, âsûnash. કિં અં ત્યારે, Adv. Then.

આઈને-યહાન, âinê-yâhân. નાં યજ્ઞદી તરીકે—
મારગ. Subs. The divine path—way.

ઓશાન, ôshân. સર્વં તેઓ, Pron. They.

આ-ગોશસ્પતી, â-gôshashpatî. વિં કુદનારૂં,
છલાંગ મારનારૂં. Adj. Leaping, jumping.

ખીને-આહન, khînê-âhan. નાં તીખું—ખરૂં લોટું,
કોલાદનું લોટું. Subs. Steel ; hard and refined iron.

અ-બુનશુની, a-bûnshûnî. કિં આ ચાહતો તું.
V. Don't love—regard with affection.

અબ્નુસ, abnûs. નાં, અબ્નુસનું લાકડું. Subs.
Ebony. Comp. Per. ابنوس

અ-દવંદેહ, a-davandêh. નાં નહીં દોડનારૂં—ઉતાવળ
કરનારૂં. Subs. One that does not run—hasten.

અ-બુનેશ્તે, abûnêshîtê. See અ-બુનેશ્તે, a-bûnêshîtê.

અ-બુદીએ, a-bûdîê. નાં નાબુદી. Subs. An-
nihilation, extinction.

અ-બુન્દગી, a-bûndagî. કિં અં વગર તાબેદારી
તરીકે, આપંએખતીઆરી તરીકે. Adv. Not obsequi-
ously, independently.

અ-બુન્દેઈ, a-bûndêî. નાં અધુરાપણું. Subs.
Imperfection.

જુઝાજુ અ-દુનેસ્ત, adûnêst. વિ० નાદરોસ્ત, પુરું—આખું નહીં, સહીસલામત—ખરું નહીં. Adj. Improper ; not perfect—whole ; not safe—right.

અજુઝાજુ અ-દુનેસ્તી, a-dunêstî. ના० દરોસ્તી વગરનું, નાદરોસ્તી, સુધારા વગરની હાલત. Subs. State of being not perfect—sound, absence of reform—improvement. Contrast Per. دروستی

જુઝાજુઝાજુ અ-દુનેસ્ત-પદ, a-dunêst-pad. ના० નહીં દરસ્ત કરનાર પતી, ખરાબ હાડવર્થદ, ખરાબ—ખેસમજ દાકતર. Subs. One who does not set things right (lit.) ; an unskilful bone-setter, an inexperienced doctor.

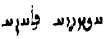
જુગાજુ અગુનસ્ત, અએવિનસ્ત, agunast, aêvinast. વિ० ખાલેસ, પાક, ગડબું નહીં. Adj. Pure, unsullied, undefiled, not turbid.

જુગાજુ અ-દુનસ્ત, a-dunast. વિ० દરોસ્ત—ખરાખર નહીં, નાદરોસ્ત, સાચું નહીં, સુખી નહીં. Adj. Not entire—perfect, not right—proper, not good—happy. Per. نادرست

અજુઝાજુ અ-દુનસ્તી, a-dûnastî. વિ० વગર સલામતીનું. Adj. Unsafe, insecure.

ખાખા અએન-વીન, aên-vîn. ના० આંખે જોનાર ; આંખ, નજર, નેઘા કરવી. Subs. One who sees with his eyes ; the eye, sight, paying attention to.

ખાખા અગનીન, agnîn. ના० જુમલો, સરવાલો. વિ० એક જગોએ એકઠું થવું. Subs. Amount, sum total. Adj. Gathering in one place.

- ૧૧૪ અ-ગુન્દે, a-gundê. નાં ખરાબ ઘઉં—આટો. વિં મેંદા
વગર. Subs. Bad wheat, bad flour. Adj. Having
no fine wheaten flour. Contrast Av.
- ૧૧૫ ખુનીદે, khunidê. કું વિં કુટેણું. Partic. Adj.
Pounded, thrashed.
- ૧૧૬ આહનગર, âhangar. See âingar.
- ૧૧૭ હીવ-નેરંગ, hiv-nêrang. નાં યુખની કીરીઆ.
Subs. The ceremony of *khûb*.
- ૧૧૮ અ-બુન, a-bûn. નાં બેખ, જડ. Subs. A root,
source, origin.
- ૧૧૯ આઈનીન, âîmîn. કિં અં રીત પ્રમાણે, માફક. Adv.
According to the usage—custom.
- ૧૨૦ હયુન, hayûn. નાં લશકર. Subs. An army.
- ૧૨૧ આસુન-વદ, âsûn-vad. કિં અં જ્યાં તલક—સુધી,
ત્યાં તલક—સુધી. Adv. Till, until, as long as.
- ૧૨૨ ખીનવંદ, khînvand. વિં કીનાવાણું. Adj. Vin-
dictive, revengeful.
- ૧૨૩ દાનંદ, dânanand. કિં તેઓ જાણે—પીછાને. V. They
may know—recognise.
- ૧૨૪ હીન-નંગ, hîn-nang. નાં હલકી આબર. Subs.
Low honour.
- ૧૨૫ અએવ-વુન, aêva-vûn. નાં એક ઝાડ. Subs. One
tree. 'Comp. Av.
- ૧૨૬ આઈન-વુન, âîn-vûn. કિં અં કલાણી રીતે. Adv.
In such and such a manner.

૧૧૧૪ ખીનિ-વન, khîné-van. નાં કીનાનો નાશ કરનાર, કીનાને મૂલમાંથી ઉખેડી કાઢનાર. Subs. One who destroys revenge; one who uproots spite—rancour.

૧૧૧૫ હેન-વન, hên-van. નાં લશકરને વિખેરી નાખનાર. Subs. One who disperses an army. Comp. Av. hên-van + Av. Rt. hên

૧૧૧૬ હયુનચ, hayûnacha. See ૧૧૪ hayûn.

૧૧૧૭ અ-ગુને, a-gunê. વિં શિકલ વગરનું, રંગ વગરનું, રીતભાત વગરનું, બેરોનક. Adj. Shapeless, colorless; having no manners and customs, having no elegance—grace. (Prohib. a + ૧૧૪ = Av. a-gunê = Per. a-gunê)

૧૧૧૮ યો-ગુન-કરદે, yô-gûn-kardê. કૃં વિં એક રંગનું કીધેલું. Partic. Adj. Made of one colour.

૧૧૧૯ આસુન-ચ, âsûna-cha. ઉભયાં અં તોપણ, જેવારે પણ. Conjunc. However, whenever.

૧૧૨૦ હીન-ચ, hîna-ch. વિં હિલું પણ. Adj. Even base—low (lit.)

૧૧૨૧ અ-ગુનજર, a-gûnjâr. વિં વિગત વગરનું. Adj. Without particulars—detail.

૧૧૨૨ અદુવ-ચે-શ, adûv-chê-sh. સર્વં ચા જે કંઈ. Pron. Or whatever—anything.

૧૧૨૩ અયુતુમ, ayûtum. વિં એકલું, એકજ. Adj. One, only one.

૧૧૨૪ ખીન-તુમ, khîn-tum. વિં ઘણોજ કીનાખોર. Adj. Most vindictive.

હાયુન-તુમ, hayûn-tum. નાં ઘણું લશકર. Subs.
Numerous army.

હીન-તુમ, hîn-tum. વિં ઘણું જ હીણું. Adj.
Basest, meanest.

હીનવાએ, હદનેપાક, hînvâe, hadanêpâk. નાં
ફાલમી. Subs. A pomegranate tree.

આઈનમ, âinam. સર્વં મારી માફક. Pron. Like me.

યાવુમ, yâvûm. સર્વં યા હું, અથવા હું. Pron. Either I,
or I.

અદવર, advar. વિં બેશક, શકવગરનું. Adj. Un-
doubted, doubtless.

ખીનવર, khînvar. વિં કીનાખોર. Adj. Vindictive,
revengeful.

અએવક, aêvak. સંખ્યાં વિં એક, એક, કોઈ, બીજું ;
માત્ર એમણું, અદુણું, એમણું, એક, મુખ્ય, પેહેણું ; અરેખર.
Numer. Adj. One, some one, any one, another ;
only, lonely, single, only one ; chief ; first ; real.
(See *ae* aêva). Av. *ae* = Sans. एक = Pâz.

Per. یک

આઈને, âinë. નાં આઈનો, તખ્તો. Subs. A looking-
glass, a mirror, a pane of glass.

ખીને, khîné. નાં કીનો, વેર ; ઘર, મકાન. Subs.
Revenge, spite, ill feeling ; house, abode, man-
sion. Per. کینه

યોઘ, yôgh. નાં ઝુંસરી. Subs. A yoke. Per. یوغ

અએવકા-અએવક, aêvakâ-aêvak. કિં અં, એકા-

એક, અચબુચ, એકેક, ગાફેલીથી. Adv. Suddenly, unexpectedly, all at once; one by one; unwarily, *off one's guard*. Per. یکایک

અગોકાએશ, a-gôkâêsh. નાં ગવાહી વગરની હાલત. Subs. Want of evidence—testimony.

અગોકાસી, a-gôkâsî. નાં ગવાહી—દલીલ વગરની હાલત. Subs. Want of proof—argument, want of evidence—testimony.

અએવક-આઈનીને, aêvak-âînînê. કિં અં એકજ રીતે. Adv. In a uniform manner; with even tenor.

અએવક-અએવક, aêvak-aêvak. કિં અં એકેક, વિસ્તારીને. વિં છુદું છુદું. Adv. One by one, in an expatiating manner. Adj. separate, distinct.

અએવક-એનમન, aêvak-ênman. નાં એક આંખ; જે આદમી કે આંખનું તેજ કમ રાખે તે. Subs. One eye; one individual with less brightness of the eyes.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. વિં સુવાકેક; બોલવા ઘટતુંજ; એકને લગતું; એક, એખણું; બખલાવણું; એક દેલ. Adj. Conformable, consonant, congruous, worthy to be spoken, belonging to one; one; lonely; fulfilling, in concord—union.

અએવગાની, યોગાની, aêvagânî, yôgânî. નાં એકદીલી, સાફદીલી; એખલપેટાપણું; બચપણ, એગાનગી. Subs. Concord, unanimity, purity of heart; selfishness; childhood; unity, union.

અ-દોગાની, a-dôgânî. વિ. વિગત—ખોલાસા—
દલીલ વગરનું. Adj. Without particulars—details
—arguments.

અ-યોગાનીદન, a-yôgânîdan. ક્રિ. ચુસ્ત ન રહેવું.
V. Not to be devoted—strongly attached.

અ-દોગાનીદન, a-dôgânîdan. ક્રિ. બીજી મરતબે ન
કરવું. V. Not to do a second time.

અએવગાન, અયુગાન, aêvagân, ayugân. See
aêvagân, ayugân.

અએવગાને, યોગાને, aêvagânê, yogânê. વિ. એક-
દીલ, એકમત, એકસંપ, એકજ; જેના જેવું બીજું નહીં.
નાં ખોદા. ક્રિ. અં એક મરતબે. Adj. Unanimous,
of one accord—mind, only one, unmatched;
unsurpassed. Subs. God. Adv. Once, one
time. Per. يگانہ

અ-દોગાને, a-dôgânê. ક્રિ. અં બે જુદી રીતે નહીં,
એકસરખી રીતે. Adv. Not in two different ways;
uniformly.

અએવગાનગી, યોગાનગી, aêvagânagî, yôgâ-
nagî. નાં એકદીલી, દીલનો ખ્યાર, એકમત, એકડી, મેલાપ,
સલાહસંપ, સંયોગ. Subs. Concord, harmony,
heart's affection, union, contact, unanimity;
an odd number; meeting together, peace.

અયોગાનગી, ayôgângî. નાં નમનતાઈ. Subs.
Submissiveness, humility.

અગોકારીદે, agôkârîdê. બૂ. કૂ. ખાધેલું.
Past. partic. Eaten.

અએવક-અર્મી, aêvak-armî. નાં અસીલ ધોડો ; કેલવાયલો ધોડો. Subs. A noble horse, a broken or well-trained horse.

અએવકી, aêvakî. સં० વિ० એકજ, માત્ર એક, એકબી, એકજણ, એકકી. Numer. Adj. Only one, single, alone ; even one, one soul ; an odd number.

અદુઈ, અદવી, aduî, adavî. વિ० એકરેખ, ફરેખ નહીં દેનાર. Adj. Guileless, not intriguing—deceiving. Av. 𐬀𐬚𐬭𐬀; Rt. 𐬔𐬀 = Sans. Rt. 𐬔𐬀 = to deceive.

સુકે, sūkê. નાં તરફ, દિશા, બાજુ. Subs. Side, direction.

અએવકી, aêvakî. નાં એકપણું ; એકકી, એકજ, એક ચીજ. Subs. Oneness, unity ; an odd number ; only one, one thing.

અએવકી-અએવક, aêvakî-aêvak. વિ० એકનુંએક, એક પુરં. Adj. Only one.

અએવકી-અએવક-અએવકી, aêvakî-aêvak-aêvakî. વિ० એકનું એકજ, એક પુરં, એકજ. Adj. Only one ; one and no more.

અયોકશોસ્ત, ayôkshôst. નાં ધાતુ. Subs. Metal. Av. 𐬀𐬚𐬭𐬀𐬔𐬀𐬭𐬀

અયોકશોસ્તાન, ayôkshôstân. નાં સઘલી ધાતુઓ. Subs. All metals.

૧૫૯૩૫૭૧૫ અયોકશોસ્તીન, ayôkshôstîn. વિ० ધાતુનું.

Adj. Metallic, made of metal.

૧૫૭૧૫૯૩૫૭૧૫ અયોકશોસ્તીન-જામે, ayôkshôstîn-jâmê.

ના० ધાતુનું વાસણ. Subs. A metallic vessel.

૧૫૭૧૫ અએવક-દાને, aêvak-dânê. ના० મોતીનો હાર, બેમી-

સાલ ગોહર, અમૂલ્ય જવાહર; ગલેબંદ. Subs. A necklace, a string of pearls, an incomparable jewel, a priceless gem; neck-cloth, a neck-tie.

Per. یکدانه

૧૫૭૧૫ અએવક-દાદ, aêvak-dâd. ના० જે ગાય દુનિયાની

સર્જનાતમાં પેદા થઈ હતી તેનું નામ, કે જેમાંથી પેહેલો આદમ "ગયોમરદ" પેદા થયો હતો; માત્ર એક જ ઈનસાફ; એક મજબૂત; માત્ર એક જ આપેલું. Subs. The name of the cow which was created at the beginning of the world, from which the first man (Gayomard) was born (traditional); the only justice; one faith; the only given (lit.). Av.

— ૧૫૭૧૫

૧૫૭૧૫ અએવક-બર, aêvak-bar. ના० એક તરફ, હલાએદી

બેઠેલી ઓરત; મુવેલું બરચું જણનારી ઓરત, બરસનુમમાં બેઠેલો શખ્સ; અપવિત્ર થએલો શખ્સ. Subs. One direction—side; a woman sitting apart on account of menses or child-birth; the woman giving birth to a still-born child; the person undergoing the *Barshnûm* ceremony; a defiled person.

૧૫૭૧૫ અએવક-બાર, aêvak-bâr. ક્રિ० અ० એક વખત—

મરતબે ; સાથે. Adv. One time, once ; along with, together. Per. یکبار

અવેવક-બાર-મીઆ, aêvak-bâr-mîâ. નાં એક વખતનું વરસાદનું પાણી ; એક ઓમાસું. Subs. One fall of rain ; one rainy season.

અવેવકી, aêvakî. વિં એકું, સુનન્દું. નાં એખલાપણું, એકપણું. Adj. Singular, the best, most excellent. Subs. Loneliness, oneness.

અવેવક-દશ, aêvak-dash. નાં એક ચીજમાં બીજી ચીજ મેલવવી ; એક જાતનો ઘોડો, જેની મા અને બાપ જુદી જુદી જાતનાં હોય. Subs. Mixing one thing with another ; a horse of mixed parentage or breed.

અવેવક-સંગ, aêvak-sang. નાં એક પથ્થર. Subs. One stone.

અવેવક-દયન, aêvak-dayan. સંં વિં એકમાં. Numer. Adj. In one.

અવેવક-સુસીઆ, aêvak-sûsîâ. નાં એક ઘોડો રાખનાર, એખલો સવાર. Subs. He who possesses one horse, one rider, only the rider.

અવેવક-યદમન, અવેવક-જસ્ત, aêvak-yadman, aêvak-jast. નાં એક હાથ ; એક રાહ, એક તરેહ ; એક મીસાલ ; એક શુરા પેહલવાનનું નામ છે, કે જેને 'યક દસ્ત' કરી કહે છે. Subs. One hand ; one way—mode, an example, a simile ; name of a gallant hero called *Yakdast*.

અવેવક-સર, aêvak-sar. કિં અં સરાસર, એખણું, એક બારણી, એક મરતબે. Adv. On an average,

lonely ; from one point of view, in one sense ; one time.

૧૭૧૧૧૧ અએવક-સરખત, aêvak-sarakht. નાં એક ઘણા કામનો કરનાર, એક ઘણો મેહેનતુ માણસ. Subs. One who does much work, a hard-working man.

૧૭૧૧૧૧૧ અએવક-સરેશુતે, aêvak-sarêshûtê. વિં એક તૃત્યાંશ, એક ચીજનો ત્રીજો ભાગ. Subs. One-third ; the third part of anything. Comp. Av.

સર્વજ્ઞ સર્વજ્ઞ

૧૭૧૧૧૧૧ અએવક-સરે, aêvak-sarê. વિં એકશાન, ખરાબર, સરખું. કિં અં હમેશ. Adj. Similar, uniform, equal. Adv. Always.

૧૭૧૧૧૧૧ અએવ-કીનશની, aêva-kînashnî. નાં એક કરવું, મેલવવું, આમેજ કરવું. Subs. Mixing up, mingling, uniting or blending in a mass.

૧૭૧૧૧૧૧ અએવક-ગવશની, aêvak-gavashnî. નાં એક સખુન—શબ્દ. Subs. One word—sound—speech.

૧૭૧૧૧૧૧ આહીનશને, âhînashnê. વિં નજીશ, મેલું, નાપાક, ખરાબ થાએલું. Adj. Dirty, filthy, impure, defiled, spoiled.

૧૭૧૧૧૧૧ અયોકીનીદે, ayôkînidê. કું વિં એક કીધેલું, મેલવેલું. Partic. Adj. Made into one, mixed up.

૧૭૧૧૧૧૧ અએવક-યોમ, aêvak-yôm. નાં એક દિવસ, પેહેલો દાહાડો, પડવો. Subs. One day, the first day, the first day of either half of a lunar month.

૧૭૧૧૧૧૧ અએવક-ગોમન-આગ, aêvak-goman-âg. કિં અં

એક એકે. Adv. The first or the one is this that (lit.)

૧૦૧૪ અએવકીક, અદુકદક, aêvakîk, ađukdak. નાં
સુમરાયણું પાણી—દુધ. Subs. Lukewarm water—
milk.

૧૦૧૫ અએવકદદીધર, aêvak-đadîgar. અ-ચં સર્વં
એક બીજાનું. Indef. Pron. Of one another.
Comp. Per. یک دیگر

૧૦૧૬ અએવકબર, aêvak-bar. See ૧૦૧૪ aêvak-bar.

૧૦૧૭ અયુકબર, ayukbar. નાં હલાએદું થએણું માણસ;
અપવિત્ર શરીર; સુવાવડી ઓરત—સ્ત્રી; જેને બરસનુમ
લીધેણું તે. Subs. One who is isolated (lit.); an
impure—defiled body; a female in confinement;
one who undergoes the *Barshnum* ceremony.

૧૦૧૮ અએવકદેરા, aêvak-dêrâ. નાં એક ગજ. Subs.
One *gaz* (a measure of about 2 feet).

૧૦૧૯ અએવકબરી, aêvakbarî. નાં એક તરફ; એક
હિસ્સો—ભાગ. Subs. One side, one portion—
share.

૧૦૨૦ અયુબરી, ayubarî. ભાવં નાં હલાએદાપણું;
સુવાવડીની હાલત; રીમની. Abstr. Subs. Isolation
(lit.); state of confinement (of a woman);
defilement; pollution.

૧૦૨૧ અએવકદેરમ, aêvak-dêram. નાં એક દેરમ. Subs.
One *derem* (a coin). Per. یک درم

૧૦૨૨ અએવકે, aêvakê. સં વિં એક, દરેક. Numer.
Adj. One, every one.

૧૧૫ ગન્દે, gandê. નાં નરક, ગંધ—વાસ મારતી ચીજ.
Subs. Human or animal excrement ; a stinking
substance. Comp. Av. ગન્દૌ

૭૧૫૧૫ અયોગાનગી, ayôgânagî. નાં એકદીલી. Subs.
Concord, union. Comp. Per. یگانگی

૧૧૫ અએવકોબ, aêva-kôb. નાં એક ઘા—જામ.
Subs. One wound. Comp. Per. کوب (beat-
ing, striking).

૧૧૫ અએવકે, aêvakê. See ૧૫ aêvakê.

૭૧૫ અએવકી, aêvakî. નાં એકપણું, એકત્વ. Subs.
Oneness, unity, individuality. Per. یکتائی

૭૧૫ અએવકન્યા, aêva-kanyâ. નાં એક વાંસ—વામ.
Subs. One bamboo ; one fathom.

૭૧૫ અએવકોદેહ, aêvakô-dêh. સંં વિં એકને દશ,
અગિઆર. Numer. Adj. One and ten ; eleven.
Av. ૧૭૧૧૧૧૧૧ = Sans. एकादश = Per. یازده

૧૧૫ અએવકવીન, aêvak-vîn. નાં એક મરદ. કિં અં
પેહેલી વાર, પેહેણું. Subs. One man. Adv. For
the first time ; firstly.

૧૧૫ અએવકવીમન્દ, aêvak-vîmand. વિં એક તરફ
વાળું. Adj. One-sided, prejudiced, biassed.
Comp. Av. ૧૧૧૧ + ૧૧૧૧

૬૧૫ અએવકેચ, aêvakêcha. સંં વિં એકબી, અને
એક. Numer. Adj. Even one, and one.

૬૧૫ અગ્નીચ, agnîcha. કિં અં હમણાં. નાં સુસ્તી.

આલસાઈ. Adv. Now, at present. Subs. Sloth, indolence, laziness.

૧૬૧૫ અએવક-વજન, aêvak-vazan. નાં એક માપ—વજન; 'શેકલ' નામનો એક સિક્કો; એક રીત; એક જાતનું ઝાડ જેની કમાન બનાવે છે. Subs. One measure—weight; one "shekel" (a coin); one mode; a tree of which bows are made. Comp. Per. یک + وزن

૧૧૧૫ અયુકદ, ayukard. વિં રીમન. Adj. Polluted, defiled.

ઠાણાં ૧૧૫ અએવકે-દોદ, aêvakê-dôd. સર્વં એક બીજ સાથે. Pron. With one another.

૧૧૧૫ અએવકે-તન, aêvakê-tan. નાં એક જણ—શખ્સ. Subs. One person—individual. Av. ૧૧૫ ૧૧૫

૧૧૧૫૧૧૫ અએવક-પવન-દલીન, aêvak-pavan-dalîn. સર્વં એક બીજ વિષે—માટે. Pron. For or regarding one another.

૧૧૫૧૧૫ અએવક-માશને, aêvak-mâshnê. નાં એક તરીકો, એક રીત. Subs. One mode—way.

૧૧૫ અએવકુમ, aêvakum. સંં વિં પેહેલું. Ord. Numer. Adj. First. Comp. Per. یکم

૧૧૫૧૧૫ અએવક-વર-અએવક, aêvak-var-aêvak. સર્વં એકેકમાં, એક બીજમાં. Pron. One within one; one within another.

ઠાણાં ૧૧૫ અએવક-વર-વરમન-દોદ, aêvak-var-varman-dôd. કિં અં એક બીજમાં, એકેકમાં, એક બીજ સાથે,

ઠાણાં અએવક-વર-દોદ, aēvak-var-dôd. ક્રિ० અ० એક
બીજામાં, માહોમાંહેમાં, એક બીજાને. Adv. Among one
another, mutually, internally.

अवैक-कार, aêvak-kâr. ना० एक काम; एकसरथुं
 काम. Subs. One business; an uniform—similar
 business. Comp. अवैक-कार, Per. एक کار

॥१०१॥ अओवक-कतइनतन, aēvak-katrunatan. ६०
 ओकलुं रहवुं, V. To remain alone—solitary.

૧૧૪ અએવક-ચ, aēvaka-cha. વિ० એકજ, એકદીલ, એક-સરખું, એકમેજ. Adj. Only one, unanimous, with one accord, uniform, alike; to one only.

૧૧૪ અડુક-ચ, aduka-cha. સંખ્યાં વિં એક, એકબી, કાંઈ-બી. Numer. Adj. One, even one ; even some—a little.

ਅਏਵਕ-ਚ-ਅਏਵਕ, aêvaka-cha-aêvak. ੜਿੰ
ਅੰ ਏਕ ਪਈ ਏਕ; દર વખત; એકલા એકનેજ. Adv.
One after another, every time; to one (person)
only.

૧૬૫૪ અએવકચે, aēvakachê. સર્વં એક ને, એક જ. Pron.
One who—that ; only one.

८१५७ अजेवक-चम, aēvak-cham. ना० એક સમય—
 કારણ; એક અર્થ. Subs. One cause—reason; one
 signification. Comp. Per. یک چم

૧૫૧૫ અએવક-તાક, aêvak-tâk. વિ. એકબું, એકવડું;

સાદું, સારું ; અસતર વગરનો જબો ; ખોદા. Adj. Single, simple, sincere ; a garment without lining ; God. Per. ۛۛۛ

૧૫૧૫૫ અયુકતાર, ayûktâr. નાં આવજવ કરનાર, આમદરકત કરનાર. Subs. One who frequents, one who visits often.

૫૫૧૫૫ અયુકતારીહા, ayuktârîhâ. કિં અં આમદરકત કરવાની રીતે. Adv. In a familiar manner, familiarly, by way of ingress and egress.

૩૧૧૫૫ અએવક-દોદ, aêvak-dôd. સર્વં એક બીજું. Pron. One another.

૧૧૧૫૫ અએવક-તનુ, aêvak-tanû. નાં એક તન, એક શબ્દ, કોઈ એક જણ ; એકતીલી. વિં એકલો. Subs. One body, one person, an individual ; concord, union. Adj. Alone. (Comp. ૧૫ = Av. ૫૫૫ + ૧૧ = Av. ૫૫૫ = Per. ۛۛۛ)

૧૧૧૫૫ અએવક-તને, aêvak-tanê. નાં એક જગો. Subs. One place—spot.

૬૧૧૫૫ અએવક-તુમ, aêvak-tum. વિં ઘણુંએક ; એકજું. Adj. Much, considerable, in a great degree ; lonely, solitary.

ફિલોસોફી અએવક-પોમમન, aêvak-pômaman. નાં એક મોહ, જે મોહાંતું નહીં, જેમાંથી જે બોલી—અર્થ નહીં નીકલે તેવું ; અહેર, રોશન, ખોલું. Subs. One mouth (lit.) ; unequivocal, not ambiguous ; clear, evident. (Comp. ૧૫ + ફિલો = Ar. ۛۛ = mouth.)

અજાજી અએવક-મોદ, aêvak-môd. વિં એક રંગનું. Adj.
Of one colour.

અજાજી અએવક-મન, aêvak-man. નાં એક મન—વિચાર,
Subs. Oneness of mind (lit.); unanimity.

અજાજી અએવક-મદમ-અએવક, aêvak-madam-aêvak.
કિં અં એક ઉપર એક. નાં ચઢાચઢી. Adv. One
over the other, Subs. Emulous contest or
strife ; outvieing.

અજાજી અએવક-મોગ, aêvak-môg. નાં એક જોડો—મોજું.
Subs. One shoe ; one stocking or sock.

અજાજી અએવક-મોગ-દોબારશની, aêvak-môg-dô-
bârashmî. નાં એક જોડે દોડવું—ચાલવું ; એક ચુનાહનું
નામ છે, જે એક પગે ઉઘાડું ચાલવાથી થાયછે ; એવીજ રીતે
ઓથી વખત ચાલવાથી તે શખસને “તનવલગાંન” ચુનાહ
લાગુ થાયછે. Subs. Running—walking with one
shoe ; the name of a transgression or guilt,—
viz., that caused by walking with one foot
bare. He who thus walks four times becomes
liable to the guilt of *Tanvalgân*. Comp. Pâz.
અજાજી (in Patet Ader).

અજાજી અએવક-મેન-દોદ, aêvak-mên-dôd. કિં અં
બીજા મધેથી એક ; એક બીજાથી. Adv. One from the
other ; from one another.

અજાજી અએવક-મદન, aêvak-madan. કિં સાથે આવવું ;
એક થવું, એકઠું મલવું, મલીનવું. V. To come to-
gether, to be mingled up, to be united in one,

to be associated, to meet together. Comp.
Per. یک + آمدن

ડાહ્યા અવેવક-મદમ-દોદ, aêvak-madam-dôd. ક્રિં અં
એક બીજને, અરસપરસ. Adv. To one another,
mutually.

ડાહ્યા અવેવક-રાહ, aêvak-râh. નાં એક રસ્તો—રીત;
એક રીતે ચાલનાર. ક્રિં અં એકવાર. Subs. One
way, one mode—usage—fashion, one that fol-
lows one rule—principle. Adv. Once, one
time. Per. یکراه

ડાહ્યા અવેવક-રાસ્તી, aêvak-râstî. નાં એક સચ્ચાઈ.
Subs. One truth, one fact. Pâz. =
Per. یکراستی

ડાહ્યા અવેવક-રીશ, aêvak-rîsh. નાં જેણે એક જખમ
આધો હોય તે; સામે નરીમાનની લકબ. Subs. One who
has received one wound; surname of *Sâm*
Narîmân. (જખ + રીશ = Av. Rt. રીશ = Sans. Rt.
રિષ = Per. ریشیدن)

ડાહ્યા અવેવક-રબમેમને, aêvak-rabmêmanê. વિં
એકદીલી, બંધ બેસવું, માફક, મુનામેબ, નજદીક, દુર કરવા
વગરનું. Adj. Being one of mind, appropriate,
consistent, agreeable, allied; near, without be-
ing removed, attached, not alien.

ડાહ્યા અવેવક-રોબાગી, aêvak-rôbâgî. નાં એક
ચલણ, એક રેવાજ. વિં એક ચલણી, એક રેવાજ. Subs.

૧૯૧૫ અયુકરદે, ayûkradê. નાં ટુકડો, કટકો ; અરાબરી ; નાપાકી. Subs. A piece, a part, a portion ; equality ; impurity.

૧૯૧૫ યોકરદે, yôkradê. ક્રિં અં એકદમ, એકમલતું, એક લગતું, એક રીતતું, એક પેવંદતું, અરાબર, એક રાહતું ; હમેશાં, તમામ, સામેલ, સાથે લાગેલું. નાં સંગ્રહ, જથ્થો ; નાપાકી, રીમની. Adv. At once, alike, in an uniform manner, of one link—chain, similar, of one tenor—course ; always, entirely, associated with. Subs. A collection, a mass, impurity, defilement (Comp. ૧૪ + ૧૯ = Per. یک + سو ,)

૧૯૧૫ યોકરદગી, yôkradgî. નાં એક લગતાપણું, પેવંદ, સંબંધ, અરાબરી, મલતાપણું, એકઠા મલતું, એકમત થતું, લપેટવું. Subs. Affinity, union, connection, resemblance, similarity, assembling, meeting together ; agreeing, concurring, concord ; rolling up, wrapping around.

૧૯૧૫ યોકરદગીહા, yôkradgîhâ. ક્રિં અં એક બારગી, એકદમ, એક રીતે, તમામ, સઘળું. Adv. In one sense, from one point of view, according to same rule, wholly, entirely.

૬૫

૬૫ અએવ-ચ, aêva-cha. વિં એકબી, એખણબી. Adj. Even one, even single—lonely.

૬૫ અ-ગંજ, a-ganj. વિં અજના—દોલત વગર. Adj. Without treasure—wealth. Per. بی گنج

૬૫૪ અયુજ, ayuj. નાં જુલંદ—ઉંચે જવું; જુલંદી. ક્રિં
આજ્ઞાં જુલંદીથી ચાલ. Subs. Going up, going on
high; elevation. V. Imper. Walk with a lofty
gait and erect head.

૬૫૪ અયુજ, ayuj. નાં જલડાઈ; કોશેશ; પોહોંચવું. Subs.
Battle, war; endeavour; reaching.

૬૫૪ અયો-ચ, ayô-cha. વિં ઉલટું—વિરૂધ્ધી. Adj. Even
opposite, even against.

૬૫૪ આગ-જ, âganj. નાં જુનેજું ગોશત—માંસ. વિં સખત,
મુશ્કેલ. Subs. Roasted meat. Adj. Hard, dif-
ficult.

૬૫૪ આયન-ચ, âyan-cha. નાં જોહુંબી. Subs. Even
iron. Comp. Pehl. ۱۲۳۳

૬૫૪ એવજ, êvaj. વિં આરાસ્તે, શીંગારેજું. નાં કાંઈબી
ચીજ લટકેલી તે; આંકડી; કાંનારી. Adj. Adorned,
decorated. Subs. Anything suspended; a
hook; a border, margin. Comp. Per. آویز

૬૫૪ યાવ-ચ, yâva-cha. ઉભ્યાં અં અથવા, યાતો, કે.
Conj. Or, either, that, as.

૬૫૪ યુજ, yûj. નાં એડવું, બાંધવું, અડકવું, સંબંધમાં આવવું.
Subs. Joining together, binding; touching,
coming in contact. Comp. Av. Rt. ۶۳۰

૬૫૪ યુજ, yûj. નાં કોશેશ, મેહેનત; રેવાજ; જરી, ચાલુ.
Subs. Endeavour, exertion; usage; continu-
ing; keeping on. Av. Rt. ۶۳۰ = Sans. युज,

દ્યુઃ યુદ, yûd. નાં લડાઈ કરવી, જઈ પોહોંચવું, મલવું, આલુદે થવું. Subs. Fighting, waging war, arriving, meeting, to be polluted—calumniated. Av. Rt. દ્યુઃ = Sans. Rt. યુધ = To fight.

અયુજનદ, અયુજંદ, ayûjânad, ayûjand. કિં પેહરે, અડકે, મલી જએ. V. May put on—wear, may touch, may be mixed up.

અયુજંદ, ayujand. કિં તેઓ જોડે—બાંધે—સાથે અડકે, તેઓ ટેકો આપે. V. They may join—bind —be mixed up together—touch; they may support.

આગંજ-આનીદન, âganj-ânîdan. કિં લુજેહું ગોશ્ત મંગાવવું. V. To send for roasted meat, to order to be brought roasted meat.

અયુજનીદન, ayujânîdan. કિં કોશેશ—મેહેનત કરાવવી. V. To cause to exert—endeavour.

અયુજંદ, ayûjâd. કિં આશીં લુલંદ થાજે. V. May it be exalted—elevated (bened. 3 sing.).

અયુચે, ayûchê. સંખ્યાં વિં એક. Numer. Adj. One.

અયુજ, ayûjî. નાં કોશેશ, મેલવણી; મીલનસારી; શીંગાર, શોભા. Subs. Endeavour, exertion; mixture, sociality; affability; ornament, grace.

યાવ-ચા-શ, yâv-cha-sh. ઉત્થાં અં અથવા તે પણ, યા તેથી. Conj. Or even that.

૪૬૫ યોજ, yôjî. નાં શીંગાર, આરાએશ, શોભા. Subs.
Ornament, embellishment, elegance, beauty.

૪૬૬ અએવએશ, aêva-chêsh. નાં એક ચીજ—વસ્તુ.
Subs. One thing.

૪૬૭ અયુજશને, ayûjashnê. નાં મેલવતું, આમેજ કરતું.
Subs. Mixing up, intermingling, blending.

૪૬૮ અ-બુજશની, a-bûjashnî. નાં છુટકારા વગરની
હાલત. Subs. State of being not emancipated
—released. Contrast Paz. ૧૨૮૩

૪૬૯ અયુજશની, ayûjashnî. વિં લડાઈને લગતું, લડા-
ઈનું. Adj. Pertaining to war—fight; martial.

૪૭૦ યુડશની, yûdashnî. નાં લડાઈ, જંગ, યુદ્ધ, અથ-
ડાઅથડી. Subs. Fight, war, battle, struggle;
combat, coming into collision.

૪૭૧ અ-બુજશનીગી, a-bûjashnîgî. વિં છુટકારા
વગરનું. Adj. Not released—set at liberty.

૪૭૨ અ-બોજશને, a-bôjashnê. વિં નહીં જાણનાર;
નાવાકેઝ, બેખબરો. Adj. Not knowing; unac-
quainted, inexperienced, ignorant.

૪૭૩ અયુજશને, ayûjashnê. નાં કોશેશ, મેહેનત. વિં
જલદી દોડનાર, તેજ ચાલતું; અથુક; અંતી રહીને. Subs.
Endeavour, exertion. Adj. Fast running, swift
going; continual; persevering.

૪૭૪ યુજશને, yûjashnê. નાં રથ, ગાડી. Subs. A
car, a chariot.

११૭૬ યુદશને, yûdashnê. નાં એડવું, બાંધવું, મજબુત કરવું.

Subs. Joining, binding, fastening.

૧૧૭૭ યોજશને, yôjashnê. નાં અનાજ, 'Subs. Corn.

૧૧૭૮ યોદશને, yôdashnê. નાં લડાઈ, જઘડો, વઢવાડ.

Subs. Battle, 'fight, quarrel.

૧૧૭૯ યુજનદ, yûjînad. કિં ટેવ પાડે; એડાવે. V. May accustom (one's self); may cause to join—bind.

૧૧૮૦ અયુજનશને, અયુદીનશને, ayûjînashnê, ayûdî-nashnê. નાં ગાલેખ આવવું, ગલબો; મ્હોટાઈ, ઉંચે ચઢવું. Subs. Overcoming, overpowering; superiority, climbing up, ascending.

૧૧૮૧ અયુજનીદન, ayûjînîdan. કિં કોશેશ—મેહેનત કરવી, ધંધો કરવો, એડવું, સાથે મેલવવું. V. To exert, to endeavour, to carry on a business—trade; to join; to unite; to bring into close connection. (Av. Rt. ૬૫૦ = Sans. Rt. युज् = to join.)

૧૧૮૨ યુદીનીદન, yûdînîdan. કિં લડાઈ કરવી; ફરી-વલવું; જઈ પોહોંચવું, મલવું; આણુદે થવું; કોશેશ કરવી; એડવું. V. To fight, to wage war, to take up arms; to go all through, to go round, to arrive; to be mixed up, to be polluted—contaminated; to exert, to endeavour; to join, to unite. (Av. Rt. ૬૫૦, Sans. Rt. युच्). . .

૧૧૮૩ અ-દોઝન, અ-દોઝદી, a-dôzîn, a-dôzdî. વિં ચોરીનું નહીં, પ્રમાણીક. Adj. Not stolen; honest.

॥૧૭૬॥ અ-દોઝદન, a-dôzîdan. કિં ચોરી નહીં કરવી, નહીં ચોરવું. V. Not to steal—rob. Contrast Per. دزدیدن

॥૧૭૬॥ અયુઝદન, ayûjîdan. કિં ઉઠવું; ઉપર ચઢવું; મલવું; કોશિશ કરવી; ખરાબ કરવું; છોડવું, અલાહેદું રેહેવું; અડકવું, સામેલ થવું; છુટકારો કરવો. V. To rise, to get up; to ascend, to be, to meet; to exert, to endeavour; to make bad, to defile; to release, to quit; to touch, to be associated with.

॥૧૭૬॥ યુઝદન, yûjîdan. કિં સાથે એકઠા થવું. V. To assemble, to muster, to throng.

॥૧૭૬॥ યોદીદન, yôdîdan. કિં લડાઈ કરવી; ફરીવલવું, નઈ યોદ્ધોંચવું, મલવું, આણુદે થવું. V. To fight, to wage war; to go all through, to go round; to be mixed up; to be polluted.

૧૭૬ અયુજ, ayûj. નાં શોધનાર. Subs. One who seeks. Av. Rt. ayûj = Sans. Rt. याच् = Per. جستن = to beg.

૧૭૬ અએવ-ચંદ, aêva-chand. વિં કેટલુંએક, કેટલાક, કેટલાક પ્રકાર, કેટલીએક તરેહ. Adj. Somewhat, some, some people; several ways—modes; several sorts—species. Pâz. چند

૧૭૬ આઈન-ચંદ, âin-chand. કિં અં કેટલીએક રીતે—પ્રકારે; કેટલીક વાર. Adv. In several ways—modes, several times.

અડખી અ-દોજની, a-dôjanî. વિ० નહીં ચોરી કરનારું. Adj.
Not stealing.

અડખી અ-બુજે, a-bûjê. વિ० છુટકારો નહીં કરનારું. Adj.
Not releasing—setting at liberty.

સુત્ર

અડખી અ-દુઝાનીદન, a-dûzânîdan. ક્રિ० નહીં સીવરા-
વણું—સંધાવણું. V. Not to get sewn or stitched,
not to cause to be united—joined, not to cause
to be allied—closely related.

અડખી હુ-જવારી, hû-zavârî. વિ० સારાં કૌવત—જેરને
લગણું. Adj. Pertaining to a good power—
strength.

અડખી અ-દોઝદ, a-dôzad. વિ० દાઝીઆ—અલીઆ વગરણું.
Adj. Without being scalded or burnt. Contrast
Av. Rt. ૭૭૭; Comp. Pehl. ૭૭૭

અડખી અ-જુઝદન, a-jûzîdan. ક્રિ० ગોસ્સો નહીં આવો,
ક્રોધાયમાન નહીં થવું, રીશે નહીં બરાણું. V. Not to be
angry—exasperated, not to be enraged.

અડખી અયુઝદન, ayûzîdan. See ૭૭૭ or ૭૭૭
ayûjîdan, ayûjîîdan.

અડખી અએવ-જવારી, aêva-zavârî. ના० એક કૌવત;
જેર એકડું કરણું; એક મતિ; સંપ, મસલહત. વિ० એક જેર—
કૌવત—અલવાણું. Subs. 'One power, collecting
all strength, unanimity, concord, confederacy.
advice, counsel. Adj. Of, one power, of

united strength. Comp. $\text{૪} + \text{آءء$ = Av. $\text{آءءء$ =
Pâz. $\text{آءء$ = Per. زور

૧૫૫

૧૫૫ અઈનત, ainat. કેવલં અં શાખાસ ! આકરીન ! મુબારક !
Interj. Well done ! bravo !

૧૫૫ અ-દુદ, a-dûd. વિં ધુંવા વગરનું. Adj. Smokeless.
Prohib. $\text{ء} + \text{آء} = \text{Per. } \text{ءءء}$

$\text{آءءءءء$ અયુતામરૂતી, ayûtâmarûtî. નાં એકવાર
પઢવું. Subs. Reciting once.

$\text{آءءء$ અયુતા, ayûtâ. કિં અં એક મરતબે—વાર—વખત.
Adv. Once, one time.

$\text{آءءء$ અએવતાક, aêvatâk. વિં એકલું, એકજ, એકસરખું.
Adj. Lonely, only one ; uniform, alike.

$\text{آءءء$ અ-જુદાઈ, a-jûdâi. નાં જુદાઈ વગરની હાલત, મીલ-
નસારપણું. Subs. State of being not different ;
affability ; sociality. Contrast Per. $\text{جدا ئى$

$\text{آءءء$ અએવતાક, aêvatâk. વિં એકલો, એકદમ, સાદું, માત્ર ;
આલુદે થાયલું ; એકજ, કેવલ ; એકાંત. કિં અં તદન, ફક્ત.
Adj. Single, alone, simple, only, at once ; con-
taminated, polluted ; only one, retired. Adv.
Wholly, altogether, merely, simply. Per. يكتا

$\text{آءءء$ અયુતાક, ayûtâk. નાં કોશેશ, મેહેનત. Subs.
Endeavour, exertion.

$\text{آءءءء$ અયુતાકાન, ayûtâkân. નાં જુદાઈ—તનાહી રાખ-
નારા, એકલપેઠાઓ, અદેખાઓ, ફેશબાવીઓ. Subs.

Those that remain separate—alone ; selfish—jealous—vindictive persons.

અવગમ્ય અએવતાકી, aêvtâkî. નાં ભાવં એકાંતપણું, એકપણું, એકલપેટાપણું. Subs. Abst. Loneliness, selfishness, unity. Per. يكتائي

અયુતાકી, ayutâkî. વિં કોશેશ—મેહેનત કરનારે, ઉદ્યમવાળું. Adj. Endeavouring, exerting ; industrious.

અયુદાકીહા, ayûdâkîhâ. કિં અં એકલપેટાપણાંથી. Adv. In a selfish manner.

અયુતાર, ayûtâr. નાં દોડનાર, દેવાનું માણસ ; ચોર. Subs. A runner, a mad person, a robber, a thief.

અયુતારીહા, ayutârîhâ. કિં અં મેહેનતથી, કોશેશથી, ઉદ્યોગીપણાંથી. Adv. With labour, exertion ; industriously.

અએન-તગ, aên-tag. નાં ઉંડી આંખ. Subs. A deep eye, penetrating sight.

અખ-તગ, akh-tag. નાં મજબુત—કૌવતમંદ આશીરવાદ—દુવા. Subs. Efficacious blessings, vigorous prayers.

અયોતગ, ayôtag. નાં આડું—ઉલટું દોડનાર, વિરધ જનાર. Subs. One who runs astray, one who swerves, one who runs away from any prescribed course.

અયો-દોદ, ayô-dôd. વિં એક બે. Adj. One or two.

અયુદગી, અખ્તેશ, ayûdagî, akhtêsh. નાં આ

કત, દુઃકાલ, દુઃખ, દરદ; ખરાબી, નાપાકી. Subs. Calamity, affliction, dearth, famine, pain, disease; evil, impurity.

૧૧૫ અયુદન, ayûdan. ક્રિં આણુ—શરૂ થવું. V. To be in process, to continue on, to begin.

૧૧૫ આવતન, âvatan. ક્રિં સરદ થવું. V. To be cold.

૧૧૫ અએવ-તુક, aêva-tûk. વિં એક તરફથી કાઢેલું. નાં એક ટુકડો. Adj. Torn—split from one side. Subs. A small piece.

૧૧૫ અએન-તુમ, aên-tûm. નાં આંખનું અંધારું—કાલાશ. Subs. Dimness or gloominess of the eye. Comp. Per. تم + عین

૧૧૫ અએવતુમ, aêvatûm. વિં એકલું. ક્રિં અં એકતર, એક તરફ, એક બાજુએ. Adj. Lonely, alone. Adv. Aside, sideways, on one side, towards one direction.

૧૧૫ અયો-તુમ, ayô-tûm. વિં ઘણુંજ ઉલટું—વિરુદ્ધ. Adj. Quite opposite, greatly reverse, most antagonistic, *tout au contraire* (Fr.).

૧૧૫ અ-દુદે, a-dudê. વિં ખરાબ આનદાનને લગતું, હલકી નસલનું. Adj. Of a base-born family, pertaining to low parentage, of mean pedigree—descent.

૧૧૫ આઈન્તે, âîntê. નાં કમાન. Subs. A bow.

૧૧૫ આગંદેહ, âgandêh. વિં પૂરું કીધેલું, ભરેલું, ભરપૂર. Adj. Full, filled, replete, fraught, well-stocked. Per. آگنده

૧૯૪૪ આયન્દેહ, âyandêh. નાં આવનાર. Subs. One who comes, a comer. Per. آندے

૫૧૯૪ અ-ગંદગી, a-gandagî. નાં ગંદગી વગરની હાલત, બદબો વગરની હાલત. Subs. Unstinkingness, unrottenness, freedom from strong offensive smell.

૫૧૯૪ અ-દુદગી, a-dûdgî. નાં અરામ ખાનદાન, બદ જુનીઆદ, અરામ નસલ. Subs. A base-born family, a low parentage, a mean pedigree—descent.

૫૧૯૪ અયુદગી, ayudagî. નાં યુદરતી હાલત; અખંતર, નાપાકી, અરકીન, અપવિત્રાર્થ; ઝરપણું; કાદવ કચરો. Subs. Natural call; uncleanness, foulness, impurity, defilement; oozing out; rubbish, dirt.

૧૯૪૪ અ-ગંદેહ, a-gandêh. વિં બદબોઈ વગરનું, તાજું. Adj. Unstinking, not emitting a strong offensive smell, fresh. Comp. Prohib. + ૧૯૪ = Sans. गन्ध = Per. گند

૧૯૪૪ અદુદને, adûdanê. નાં રીત, માર્ગ, પ્રકાર, નિયમ, પદ્ધિ, દરજ્જા, જાત, રીતભાત, આકાર, ઘાટ, નમુનો. Subs. A mode, a way, a rule; dignity, rank, kind; usage; shape, form; a sample.

૧૯૪૪ અ-દુદેઈ, a-dûdêî. વિં વગર ખાનદાની. Adj. Not of noble parentage, lineage.

૧૯૪૪ આગંદેહ, âgandêh. See ૧૯૪ âgandêh.

૫૧૯૪ અએવ-તગે-રોબાન, aêva-tagê-rôbân. નાં એક કૌવતવાણું રવાન, રવાનનું એક કૌવત. Subs. A powerful soul; a strength of soul.

અવ્યય

અવ્યય અદવજ, advaz. નાં આવાજ, સાદ, પોકાર. Subs.

Sound, noise, uproar. Comp. Pehl. અજ, અજ

અવ્યય અદુપ, યદુવ, અયોપ, adûp, yaduv, ayôp. ઉભયાં

અં યા, અથવા, પણ, કદી, તદન, કેવું, અગર, વતી, કેવલં

અં ઓ ! અરે ! Conj. Or, either, but, even ; ever ;

altogether ; how, if, also. Interj. Oh ! Ah !

Av. અદુપ, Pâz. અદુપ = Per. یا

અવ્યય હુફ, hûf. વિં નેક, સારં, બહુ. Adj. Virtuous, good,

excellent, worthy, gentle. Comp. Av. અહુપ =

Per. خوب ; Comp. Pehl. અ

અવ્યય અદુપા, હદનપા, adûpâ, hadanpâ. નાં લોખાન ;

ખુશબો. Subs. Benzoin ; fragrance, perfume.

અવ્યય) હીનવા, હદનપાએ, Hînvâ, hadanapâcê. નાં

અવ્યય) દાડમડી, દાડમડીનાં ઝાડની ઓરવરામ. Subs.

A pomegranate tree, a twig of a pomegranate

tree. Comp. Av. અદમડી = Sans. सदानम.

અવ્યય દો-ગોપાન, dô-gôpân. નાં બે વાવટા. Subs. Two

flags. Comp. Per. کیا

અવ્યય દો-દોફન, dô-dôfan. નાં બે સ્ત્રીકાં, કકીરની બે ઝોલી.

Subs. Two slings ; two baskets suspended by

means of a rope ; two wallets (of beggars).

અવ્યય અદુપાક, adupâk. See અવ્યય adûpâ.

અવ્યય) અયોવ-શ, ayôva-sh. ઉભયાં અં અથવા તે, અથવા

અવ્યય) તેને. Conjunc. Or he ; or to him.

જીવન હીનવા, hīnvā. See જીવન hīnvā.

જીવન-જીવન અદુવ-શ-હાન, adûva-sh-hân. કિં અં બલકે
એટલુંજ નહીં પણ કંઈ બીજું વધારે. Adv. Not only
this but something more besides.

જીવન-જીવન જીવવસખ, khîvvasakh. નાં થુક, લખ, હોજ.
જીવન-જીવન Sub. Spittle; saliva.

જીવન અદુપ, adûp. કિં અં તેથી તે. Adv. Consequent-
ly he, she, or it (lit.)

જીવન-જીવન અદુપ-વ-ચસુન, adûp-va-chasun. કિં અં અને
વલી તેમજ. Adv. And also in the same manner.

જીવન-જીવન અયોવ-ચસુન, ayôv-chasun. કિં અં કેવી કીસ-
મનું, કેવી રીતે—તરેહ. Adv. Of what sort; how.

જીવન અઈનકત, આએમ, aīnaft, âēpta. નાં હાજેત આહવી,
હાંસેલ, મતલબને વાસ્તે કરવું—પદવું—દરઆસ્ત કરવી. Subs.
Wishing for, praying for some wish—desire,
profit, produce, doing something for one's own
object; reciting or reading (prayers) for one's
own object, proposing (something) for one's
own end in view. (Allied to જીવન or જીવન); Av.
જીવન-જીવન, Per. یافت

જીવન અએવ-પત, aēva-pat. નાં એક પતિ—ધણી. Subs.
One master, one owner. (જીવન + જીવન = Av. જીવન =
Sans. पति.)

જીવન અ-ગોફત, a-gôft. કિં નહીં બોલ્યું—કર્યું. V. Did
not utter—say. Contrast Per. گفت

જીવન અયુવ, ayûvata. હબયાં અહ આ વું, અથવા વુને.

Conj. Or thou, or to thee. (જીવ + જ = Av. જીજ =

Sans. त्वम् = Per. त)

જીજ અયોક્ત, ayôft. નાં હાંસેલ, આવક, હાંસેલ કરવું.

Subs. Gain, income, gaining, acquiring. Comp.

Peh. જીજ

જીજ અ-ગોક્તે, a-gôftê. કિં નથી કહેવું, નહીં બોલેવું.

V. Not said ; not spoken—uttered.

જીજ અ-ગોક્તાર, a-gôftâr. વિં નહીં બોલનાર, મુંગું ;
દેવાનું. Adj. Not speaking, dumb ; mad, insane.

જીજ અયોક્તાર, a-yôftâr. વિં દેવાનું, ઘેલું. Adj.
Mad, insane.

જીજ અગોપતશાહ, agôpatshâh. નાં ગોપતશાહ નામ-
નો એક દસગુર. Subs. *Gôpatshâh* (name of a
Dustoor) ; a surname of *Agraçratha* (West).

જીજ અ-ગોક્તન, a-gôftan. કિં નહીં બોલવું—કહેવું—પઢવું.

V. Not to speak—utter ; not to recite—read.

Contrast Peh. જીજ, Per. گفتن

જીજ અદુવમ, adûvam. See જીજ adûvam.

જીજ અદુવ-મદમ, adûv-madam. ઉભયાં અં અથવા
ઉપર ; અથવા સાથે. Conjun. Or above ; or to-
gether with.

જીજ અગોક્તરાક, agôfrak. વિં બેહોશ. Adj. Insen-
sible ; bereft of consciousness.

જીવ

જીવ અયુમં, ayûm. નાં આડો દહાડો. વિં કદહાડે, કવ-
અતે. Subs. An inauspicious day. Adj. Ill-
timed ; untimely.

જીઝ અજીમ, ajûm. નાં સજ, શિક્ષા. Subs. Punishment.

જીઝ આઈનમ, âinam. નાં મારી મીસાલ—તરેહ—પમે.

Subs. Like myself, like me.

જીઝ ખીનમ, khînam. કિં હું ડીનો—વેર રાખું. V. I may harbour revenge—ill-feeling.

જીઝ દાનમ, dânam. કિં હું અણુંછું; હું અણું. V, I know, I may know. Per. دانم

જીઝ દો-યોમ, dô-yôm. નાં બીએ દહાડો, બે દહાડા. Subs. Another day; two days.

જીઝ યાનમ, yânam. કિં હું ખુશી થાઉં. V. I may be pleased—glad. Comp. ય = Av. 𐬨𐬀𐬢𐬀 + 𐬨

જીઝ યાવમ, yâvam. કિં હું આહું, હું પામુંછું. V. I may desire; I get—acquire.

જીઝ સેઝીમ, sêûm. ક્રમ સંખ્યાં વિં ત્રીજું. Ord. Numer. Adj. Third; 3rd.

જીઝ અ-ગોમાએ, a-gômâê. વિં નહીં મલેણું; મેલવવા વગરનું; દુઃખી નહીં થએણું. Adj. Unmixed, not mingled; not afflicted.

જીઝ અ-ગોમાએ, a-gômâê. કિં આજ્ઞાં તું મલ—મેલા. V. imper. Be (thou) mixed, mingle thou.

જીઝ અ-ગોમાન, a-gômân. વિં બેશક, બેગુમાન; મગરૂરી વગરનું; વિશ્વાસુ; પ્રમાણીક; વેહમ વગરનું, અચીત. Adj. Undoubted, not proud, confident, faithful, honest; not suspicious; certain, sure. (Prohib.

અ + 𐬨𐬀 = Av. 𐬀𐬢𐬀 = Sans. विमनस् = Per. گمان)

જીઝ અ-ગોમેઝ, a-gômêz. વિં મેલાપ થયા વગર. Adj. Without being mingled—associated.

અયોમાએ, ayômaê. વિં પુંજ વગરનું, ગરીબ, લાચાર. Adj. Moneyless, poor, helpless.

અયોમાગ, ayômag. વિં પરમાણ વગર. Adj. Disproportionate.

અ-યોમાએ, a-yômaê. વિં વેગલું નથી. Adj. Not distant—remote.

અ-ગુમાન, a-gûmân. See અ-ગોમાએ.

અ-ગુમાન-અયાવશને, a-gûmân-ayâvashnê. નાં ગુમાન—શક વગર પામવું—મેલવવું; અચીત મેલવવું. Subs. Obtaining without doubt, gaining or acquiring assuredly.

અ-ગુમાનોમંદ, a-gûmânômând, વિં શક ભરેલું નહીં. Adj. Not doubtful, not dubious.

અ-ગુમાની, a-gûmânî. નાં બેશકપણું, ખાતરી. Subs. Undoubtedness, conviction, assurance. Per. بی گمانی

અ-ગુમાની, a-gûmânî. નાં બેગુમાની. Subs. Doubtlessness.

અ-ગુમાનીગી, a-gûmânîgî. નાં અચીતાઈ, બેશકપણું, બેગુમાની, પ્રમાણીકપણું. Subs. Undoubtedness, unquestionableness, honesty.

અ-ગુમાનીદન, a-gûmânîdan. કિં શકમંદ નહીં થવું—કરવું; બેશક થવું, કોઈની ઉપર સુગાવું નહીં. V. Not to be doubtful, not to render doubtful, to be certain—sure; not to be prejudiced against some one.

અબુ-માન, abû-mân. નાં આપનું ઘર. Subs.

Paternal house. Comp. Ar. أبو + Av. માન

અ-ગુમાનગી, a-gûmânagî. See' અ-ગુમાન a-gûmânî, અ-ગુમાનગી a-gûmânigî.

અ-ગુમાન-ચાર, a-gûmân-châr. નાં શક વિનાનો ઈલાજ, ચોકસ ઊપાય. Subs. A doubtless remedy ; an unfailing or certain remedy.

અ-ગોમારદન, a-gômârdan. કિં નહીં છોડવું, છુટું નહીં મુકવું, જવા નહીં દેવું, મુકરર નહીં કરવું. V. Not to dismiss, not to set at liberty, not to leave alone ; not to determine—make certain.

અયોમાએ, ayômâê. નાં છુટકારો, નિવારણ. Subs. Release ; warding off, cure.

અ-જુમ્બાનીદન, a-jûmbânîdan, કિં હીંચ નહીં આવી, નહીં હીલવવું, પારણામાં હીંચ નહીં ગાલવું, મથન નહીં કરવું. V. Not to swing, not to shake—move ; not to rock in a cradle, not to churn milk. Contrast Per. جنبانیدن

અ-જુમ્બાક, a-jûmbâk. વિં હિલચાલ નહીં કરનારું, ગતી વગરનું, સ્થીર. Adj. Not moving, motionless ; still. Contrast Per. جنبان

અ-જુમ્બાકીહા, a-jûmbâkîhâ. કિં અં વગર હીલચાલે. Adv. Without any motion.

અ-ગોમેખતન, a-gômêkhtan. કિં રીમન નહીં કરવું, નહીં લાગવું—મલવું. V. Not to defile—pollute, not to come in contact with, not to meet.

અગ્રિય અગ્રિય અગ્રિય, a-gômékhtagî. નાં મેલવણી વગરની હાલત. Subs. State of being not mixed up—mingled.

અગ્રિય અગ્રિય, અગ્રિય, a-gômî, a-gômêz. વિં નહીં મેલેલું, સાફ, છુટું, વેગલું, ખાતેલ. Adj. Unmixed; pure, free, far from, excluded (Comp. અગ્રિય = Av. અગ્રિય + અગ્રિય = Sans. વિ + મિહ; contrast Per. آمیختن)

અગ્રિય અગ્રિય, a-gômêz. વિં આમેજ નહીં થાયલું, મેલેલું નહીં, એલાહેલું, છુટું. Adj. Not mixed, unmingled, separate, distinct.

અગ્રિય અગ્રિય, a-yûmi. વિં રોજને લગલું નહીં, દહાડાલું નહીં. Adj. Not relating to a day, not belonging to every day. Contrast Ar. يومی, يومی

અગ્રિય આગ્રિય, âgômêz. વિં આમેજ, મેલેલું, નાં નીરંગ. Adj. Mixed, mingled. Subs. Bull's urine.

અગ્રિય અગ્રિય, a-jûmbîhêd. કિં હીલચાલ નહીં થાય—કરે. V. May not move, may not shake.

અગ્રિય અગ્રિય, a-jûmbashnê. નાં નહીં હીલચું—ધુન્ધું, હીલચાલ વગરની હાલત. Subs. Not shaking—shivering; state of being motionless.

અગ્રિય અગ્રિય, a-gômîgî. નાં મીશ્રીત નહીં તે, મેલવણી વગરની હાલત, સ્પષ્ટ, અસ્પષ્ટ. Subs. Freedom from mixture, clearness, separation.

અગ્રિય અગ્રિય-શ, a-gômêza-sh. વિં તેની સાથે મલી જ્યા વગર, તેના મેલાપ વગર. Adj. Without being mixed with it, without meeting him.

७૫૬ do-yôm-dakîâ. વિં બે દહાડે પાક. Adj. Pure after two days. (lit.)

૭૫૭ a-jûmbînâk. વિં હીલચાલ નહીં કરાવનારું. Adj. Not causing to move.

૭૫૮ a-jûmbînâkîhâ. કિં અં ગતીમાં આંબ્યા વગર, હીલચાલ વગર. Adv. Without being moved; motionlessly.

૭૫૯ a-jûmbînîdan. કિં આચકો નહીં મારવો, નહીં હીલવવું, હીલચાલ નહીં કરાવવી, સ્થીર રાખવું. V. Not to shake, not to cause to move, to keep motionless, not to give a jerk—push.

૭૬૦ a-jûmbîdan. કિં નહીં હીલવવું—ધુન્નવવું. V. Not to shake, not to cause trembling in, not to agitate. Contrast Per. جنید.

૭૬૧ a-gômêz-tûm. વિં ઘણું નહીં મલેલું, ઘણું આમીજ નહીં થાયલું. Adj. Most unmixed; not mixed—mingled at all.

૭૬૨ ayûmî-tûm. વિં ઘણા વધારે દહાડાં નહીં. Adj. Not of many days.

૭૬૩ a-gômêz. See ૭૬૪ a-gômêz.

૭૬૪ âgômêz. See ૭૬૩ âgômêz.

૭૬૫ a-gômêzashnî. વિં આમીજ નહીં થનારું, મીલનસાર નહીં તે. Adj. Not associating—mixing, unsocial.

૭૬૬ a-gômêzidan. કિં નહીં મલવું; પીશાબ નહીં કરવી. V. Not to be mixed up—

mingled ; not to discharge urine, not to make water.

• ૧૭૬૪ } અ-ગોમેઝે, a-gômêzê. વિં સરખું નહીં, સંબંધ
૧૭૬૪ } વગરનું, નહીં મલી ગએલું. નાં કએડું. Adj. Un-
like ; having no connection ; not mixed up.
Subs. An unequal match.

૧૭૬૪ દો-ગોમેઝે, dô-gômêzê. નાં બે બેડાં. Subs.
Two pairs.

• ૨૭૭૬૪ અ-ગોમેઝગી, a-gômêzagî. નાં આમેજ થવા
વગરની હાલત, અસલ હાલત. Subs. State of being
unmixed ; unmixedness ; original—primitive
state.

૧૭૭ અઈન્મન, aînman. નાં આંખ, અશમ, આંખનો ડોલો,
આંખની કીકી. Subs. The eye, eye-ball, pupil
of the eye.

૧૭૭ અ-ગોમન, a-gôman. સર્વં આએ—એ નહીં. Pron.
Not this.

૧૭૭ અ-બેન્મન, a-bênman. વિં છોકરાં વગર, છોકરું નહીં
જણનારી ; હમેલદાર, બચ્ચાં સાથે. Adj. Childless ;
not bearing any child ; pregnant, being with
young. Contrast Ar. أبى, بى

૧૭૭ એન્મન, ênman. નાં તલબ. Subs. Desire after,
want of.

૨૭૭૭૭ અઈન્મન-આવદાન, aînman-âvdân. નાં યાણી-
વાલી આંખ. Subs. Watery eye.

૧૭૭૭ અએન્મને, aênmanê. નાં એક આંખ. Subs.
One eye.

૧૬૪ અએવ-મોગ, aêva-môg. નાં એક જોડો—મોજીં.

Subs. A single shoe of a pair, a boot.

૧૬૫ અએવ-મોગ-દોબારશને, aêva-môg-dôbârash-nê. નાં એક પગે ઉધાડું ચાલવાનો ગુનાહ, એક જોડો પેહરી ચાલવાનો ગુનાહ. Subs. The crime of walking with one bare foot—with one shoe.

૧૬૬ અ-ગોમન-ચ, a-gôman-cha. કિં અં એમબી—આએબી નહીં, અગત કરીને આએ નહીં, ઘણુંકરીને એમ નહીં. Adv. Not even this, not even in this manner, especially not this, for the most part not in this way.

૧૬૭ અએવ-મોક, aêva-môk. See ૧૬૪ aêva-môk.

૧૬૮ દો-યોમે, dô-yômê. નાં બે દહાડા. Subs. Two days.

૧૬૯

૧૭૦ અઈવર, aîvar. કિં અં એટલા સુધી, ત્યાંસુધીની હદ. Adv. So far, up to that limit.

૧૭૧ અએ-નર, aê-nar. વિં મરદ નહીંતે, હીચકાઈં. Adj. Unmanly, not brave, cowardly. (૭ + ળ = Av. ળ = Sans. નર = Per. نر)

૧૭૨ અએ-વર, aê-var. વિં નામુરાદ, દીલતંગ, આહેશ-ઈચ્છા વગર. Adj. Disappointed, disconsolate, having no desire. Contrast Av. والموت

૧૭૩ અએ-વર, aê-var. વિં બેશક. Adj. Undoubted, doubtless.

૧૭૪ અએ-વર, aê-var. વિં ગોક્ષા વગરનું. Adj. Without a cave—den. ૭ + ળ = Av. والموت

- જીવ અએ-વર, aê-var. વિં સ્ત્રીના—છાતી વગરનું, હીચકારું.
Adj. Having no bosom—breast (lit.) ; having
no courage—fortitude ; cowardly, timid. ડ +
જી = Per. بر =
- જીવ અ-ગુલ, a-gûl. વિં મક્કર—ફરેબ વગરનું, ફલ વગર.
નાં ખરાબ ફલ. Adj. Free from deceit—fraud ;
fruitless. Subs. A bad fruit.
- જીવ અ-જવર, a-javar. વિં જીવન—સેતન વગરનું. Adj.
Free from tyranny, not despotic. જી = Per. جور
- જીવ અ-જવર, a-javar. વિં જીવું—જીવેદ નહીં તે. Adj.
Not lofty—high ; not elevated—exalted.
- જીવ અદવર, advar. નાં શીખેલું પાછું વાંચી જવું ; અનખર
કરવું ; નેધાહ રાખવી, વગર હદનો વખત. શબ્દં અં ઉપર.
Subs. Revising what has been learnt ; learning
by heart ; keeping an eye upon ; duration, or
time without end. Prep. Upon, on.
- જીવ અદુર, adur. વિં આધું, મહાલ, મુશ્કેલ, ખદ, એખલો,
જીવું, હદ સુધી ; દૂર નહીં. શબ્દં અં વગર ; નજદીક ;
ઉપર ; ઉભયાં અં યા, અથવા. Adj. Remote,
impossible, difficult, bad ; lonely, old ; up to a
certain limit ; not distant. Prep. Without ;
except ; near ; above, upon. Conjun. Or,
either. (Comp. જી = Av. اَدُور = Sans. દૂર = Per.
دور)
- જીવ અ-બોર, a-bôr. વિં પાવી-કશ વગરનું ; સુકું નહીં તે.
Adj. Having no furrows—narrow channels ;
not dry.

અએવરી; aêvarî. નાં એશકી. Subs. Doubtlessness, unquestionableness.

અદુરી, adûrî. નાં લંબાઈ, દુરી. Subs. Distance, separation, length.

ખીનવરી, khinvarî. નાં દ્વેષભાવપણું. Subs. Vindictiveness.

યાવરી, yâvarî. નાં મેલવવું; યામવું, આશરો આપવો, મદદગાર થવું. Subs. Gaining, obtaining, giving support; becoming a helper.

અદુરીહા, adûrîhâ. કિં અં દુરથી નહીં, નજદીકીથી. Adv. Not remotely, not at a distance, at hand, within reach.

યાવરીહા, yâvarîhâ. નાં મદદો. કિં અં મદદગારની રીતે—માફક. Subs. Succours. Adv. Like one who offers assistance—help.

અએવરશનાએદી, aêvarashna-khêdî. નાં પોતાની એકતાઈ, પોતે એખલો—એકજ, ખોદા. Subs. Unity, the only One; God.

અખ-રશનું, akh-rashnû. નાં ખરી દુવા—આશીરવાદ. Subs. Sincere blessing—benediction.

અ-ગવ-રશનું, a-gav-rashnû. વિં ખરો બહાદુર નહીં, ખરો શૂરવીર—પહેલવાન—લડવૈયો નહીં. Adj. Not really brave, not truly valiant—warlike.

(r = Per. گ + અ = Av. 𐬨𐬀)

અ-ગોરગાન, a-gôrgân. વિં વરૂઓ વગરનું. Adj. Having no wolves.

અ-ગો-રશનું, a-gô-rashnû. કિં આજ્ઞાં સાચું

ના બોલ, અરે ના કેહે. V. (imper.) Don't speak the truth.

૧૪૦૧ અ-ગોરશ્ને, a-gôrashnê. વિં ભુખું નહીં. Adj. Not hungry.

૧૪૦૨ અદુ-રશ્નું, adû-rashnû. નાં અરો—સાચો દુશ્મન, શત્રુ. Subs. A true—real enemy, an honest enemy.

૧૪૦૩ આઈન-રશ્નું, âin-rashnû. નાં સાચી મીસાલ, અરી તરેહ. Subs. A true simile, proper custom, right usage.

૧૪૦૪ આવરશ્ને, âvarashnê. નાં લાવવું. Subs. Bringing.

૧૪૦૫ આયન-રશ્નું, âyan-rashnû. નાં અરે લોહું, પોલાદ. Subs. Pure iron, steel.

૧૪૦૬ યાન-રશ્નું, yân-rashnû. નાં અરી ખુશી—નેકી. Subs. Real pleasure, true—pure virtue.

૧૪૦૭ અએવ-રથ, aêva-rath. નાં એક ધાતુ, એક ગાડી. Subs. One metal; one car, one chariot.

૧૪૦૮ અએ-વરસ, aê-varas. નાં એક બાલ—વરસ. Subs. One hair. ૧૪ = Av. અર્ધ

૧૪૦૯ અએવરી, aêvarî. See ૧૪૦૮ aêvarî.

૧૪૧૦ અ-ગોરસ, a-gôras. વિં ભુખ વગરનું. Adj. Not hungry, feeling no appetite.

૧૪૧૧ અદવરી, advarî. નાં લડાઈ, યુધ્ધ. Subs. Battle, war, fight.

૧૪૧૨ અદુરી, adûrî. See ૧૪૦૮ adûrî.

જાવરી, yâvarî. નાં મદદ, કૃતૃહ; સંગત, સોહોબત.

Subs. Assistance, victory, society, company.

Per. یاورى

અએવરી, aêvarî. નાં બેશકી, અચીતપણું. Subs.

Undoubtedness; certainty; full assurance.

અયોરેશ્તે, ayôrêshî. See અએવરી-
rashî.

અદવરીગીહા, advarîgîhâ. કિં અં લડાઈની
રીતે, મેહેનત લઈને. Adv. By way of battle—
fight; laboriously.

યાવરીગીહા, yâvarîgîhâ. નાં મદદ આપનારાઓ.
કિં અં મદદની રીતે. Subs. Helpers. Adv. By
way of assistance.

અએ-વરી-ગોઈ, aê-varî-goî. નાં કાંઈબી શક
વગર બોલવું. Subs. Speaking without any doubt.

અએવ-રસ્ત, aêva-rast. કિં એક જણ છુટો થયો.
V. One (person) was liberated—set free.
Comp. Per. يکى رست

અદુર-દીદ, adûr-dîd. કિં દુર બેસું, દુરથી નજર
કીધી. V. Saw at a distance; observed from afar.

અ-દુરસ્ત, a-dûrast. વિં ખરાખર—વાજબી—ખરું
નહીં તે, અધુરું, માફક નહીં તે. Adj. Not proper—
right—true; imperfect, incongruous. Per.

نادرست

અદુરસ્ત, adûrast. કિં દુર—આધું છે. V. Is
at a distance—far.

અ-દુરી-તર, a-dûrî-tar. વિં વધારે દુર નહીં તે.
Adj. Not more distant.

અએનરીન, aênarîn. વિં ખુબ, સારું; નર નહીં, મરદી
વગરનું, નપુંસક. Adj. Good, excellent; not male,
not manly, neuter.

અ-દુર-ગવશની, a-dûr-ğ'avashnî. વિં દુરથી
બોલનારું નહીં, નજીક બોલનારું. Adj. Not speaking
from a distance, speaking at hand.

અ-દુરીનશની, a-dûrînashnî. વિં દુરી નહીં રા-
ખનારું—કરનારું. Adj. Not keeping distance, not
remaining at a distance.

અએવ-રંજે, aêva-ranjê. વિં દુઃખ વગરનું. નાં
એક દુઃખ—જેહેમત. Adj. Free from pain. Subs.
One affliction—trouble.

અએવ-રોજે, aêva-rojê. કિં અં એક દહાડ—
રોજે. Adv. One day. Comp. Per. یک روز

અએવ-રનજે, aêva-ranjê. વિં વગર રંજ—મેહે-
નતનું. Adj. Free from trouble—pain.

અ-દોરે, a-dôrê. વિં ઉપલપાયલ વગર, ચક્કર વગર.
Adj. Without any revolution or great change,
without a circle. Contrast Per. دور

અયુરે, ayûrê. વિં સીંગારેલું. Adj. Adorned,
decorated.

અ-દવરે, a-davrê. વિં ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરતું.
Adj. Not revolving, not turning round.

અ-દોરે, a-dôrê. વિં એમંદાને, હદ વિનાનું. Adj.
Disproportionate; unlimited.

૯૪ અએ-વરજ, aê-varz. વિં નહીં હાંમેલ કરનાર—મેલ-વનાર—શીખનાર. Adj. Not gaining—acquiring—learning.

૯૪ અદવરજ, advarz. નાં સવાર, સરદાર, આવાજ. વિં સંગારણું, યુએરગ, યનન્દ; મોટા દરજઅનું; લાયક. Subs. A rider, an equestrian, a chief, a leader; sound. Adj. Adorned, exalted, venerable; the best, most excellent; of high dignity, worthy.

૯૪ અદવરજ, advarz. વિં બેશક, ગુમાન. Adj. Undoubted, doubtless.

અબોર્ઝેશની, a-bôrzêshnî. વિં નાલાયક. Adj. Unworthy.

અબોર્ઝશનીગી, abôrzashnîgî. નાં હલકાર્થ, નીચાર્થ, નાલાયકી, નકામાપણું. Subs. Meanness, baseness; impropriety; inutility.

અએ-વર્ઝી, aê-varzî. વિં એખ્તીઆરી—મુખ્તીઆરી વગરનું, એખ્તીઆરવાણું નહીં તે. Adj. Free from control—restraint, devoid of independence.

અદવર્ઝી, advarzî. નાં બેશકી—ગુમાની; ઉદીઓગ, ધંધો, વેપાર. Subs. Doubtlessness, unquestionableness; industry, business, trade.

અએવર્ઝીઆન, aêvarzîân. નાં યુનન્દાઓ, મહેનત—કોશિશ કરનારા. Subs. The most excellent; those that work—exert.

અદવરજગાન, advarzîgan. નાં લડાએકો. Subs. Warriors.

અદવરઝીનદ, advarzīnad. કિં કોશેશ કરે. V.
May endeavour—try.

અદુરઝીનદ, adûrzīnad. કિં કીધેલું નથી ; તૈયાર
નથી. V. Is not done—performed ; is not
ready.

આવરઝીનદ, âvarzīnad. કિં એખ્તીઆર કરે ; કબજા-
માં લે ; કામ કરતો નથી ; તૈયાર નથી. V. May choose,
may hold in possession ; does not work ; is not
ready.

અ-બોરઝીન, a-bôrzhīn. વિં ધ્યાઈ નહીં તે, અકાઈ.
Adj. Not beloved—dear ; disagreeable.

અએવરઝીદન, aêvarzīdan. કિં એખ્તીઆર કરવું,
મુખ્તીઆર થવું ; કોશેશ કરવી ; બેશક થવું. V. To choose,
to take one's choice, to be absolute—without
control ; to try, to endeavour ; to be doubtless.

અએ-વરઝીદન, aê-varzīdan. કિં એખ્તીઆર નહીં
કરવું. V. Not to take one's choice. Contrast
Av. , Per. .

અદવરઝીદન, advarzīdan. કીં સવાર થવું ; શીંગારવું,
ચઢતે દરબજેનું થવું, લાયક—સજાવાર થવું, ચુનંદું થવું. V.
To ride, to mount (on horseback), to adorn,
to be worthy—deserving, to be exalted—most
'excellent.

અદવરઝે, advarzê. નાંંબુબેરગ સવાર. 'Subs. A
great—skilful cavalier.

અ-બોર્દ, a-bôrd. કિં નહીં લઈગયું, નહીં કીધું. કિં

અં ના, નહીં. V. Did not carry ; did not perform. Adv. No, not. Contrast Per. برد

અ-ગોર્દી, a-gôrdî. નાં અરાખ ઉનનું કપડું, ઉનનું કપડું નહીં તે. Subs. A bad woollen cloth ; no woollen cloth.

અ-જોર્દી, a-jôrdî. નાં જુદાઈ નહીં, તફાવત વગરનું. Subs. State of being not different, want of distinction.

અ-બોરદે, a-bôrdê. ભૂં કું નહીં લઈ ગએલું. Past Partic. Not carried. Comp. Av. + برد

અ-બોર્દાન, a-bôrdan. કિં નહીં લઈજવું, કબુલ નહીં કરવું. V. Not to carry ; not to accept. Per. نابردن

અ-બોર્દ-ફરમાન, a-bôrd-farmân. કિં ફરમાન કબુલ નહીં કીધું. વિં નાફરમાન. V. Did not obey commands. Adj. Disobedient. Comp. Per. فرمان نبرد

અએવર-પેદાકીહા, aêvar-pêdâkîhâ. નાં બેદ ભરેલી વાતોને જણનાર. Subs. One who knows secret mysteries or mysterious things.

અ-દુર-મીનીદાર, a-dûr-mînîdâr. નાં દુર અંદેશો નહીં કરનાર, ખુબ વિચાર નહીં કરનાર. Subs. One who does not foresee ; one who does not contemplate seriously.

અદુર-મેમન, adûr-mêman. કિં અં એટલું દુર કે? એટલી દૂર સુધી કે? Adv. So much distant? to such a limit?

૭૫

૭૫ } અઈક, ર-ર-ર-દ, aik, ra-ra-ra-da. સં૦ વિ૦ સીતેર,
 ૭૬ }
 ૭૭ } ૭૦. Numer. Adj. Seventy, 70.

૭૮ અઈક, aik. ના૦ સંતાડવું, છુપું કરવું. Subs. Hiding, concealing.

૭૯ અદેહ, adêh. ના૦ દુનિયાં તલક—લગણ. Subs. Up to the world.

૮૦ આ-દક, â-dak. કિ૦ અ૦ જ્યાંસુધી. Adv. Till, as long as.

૮૧ આબક, âbak. ના૦ ધીમીઆગર. Subs. An alchemist.

૮૨ આબકાહ, âbkâh. ના૦ તલાવ; પાંસલી. Subs. A tank, a pond; a rib.

૮૩ સે-ગાને, sê-gânê. કિ૦ અ૦ ત્રણ રીતે—તરેહ—મરતબે. Adv. In three ways, by three modes, three times. Comp. Per. سرگونه

૮૪ અબકાર, abkâr. ના૦ ખેતી. Subs. Agriculture.

૮૫ આબકાર, âbkâr. ના૦ દારૂ વેચનાર, દારૂવાલો; પાણી સીપનાર, પાણી લઈજનાર, દારૂ પીનાર. Subs. A liquor-seller; one who sprinkles water; a water-carrier; a drinker of wine. Comp. Per. آبکار

૮૬ અએ-કારીનીદન, aê-kârînidan. કિ૦ આએ—તે કામમાં લેવું. V. To use this or that in business.

૮૭ અ-દકીઆ, a-dakîâ. વિ૦ સાફ—પાક નહીં તે, નાપાક; સુકવ્યા વગરનું, સુકું નહીં તે, ભીનું. Adj. Not pure—holy; not dried; not dry, wet.

૧૧૫ આબ-ગુન, âb-gûn. નાં એક મોટી નદીનું નામ છે. કે
જેનું પાણી “આરજમ” થી આવેછે અને “દરીઆએ કીલાન”
માં પાછું જાયછે. વિં પાણીના રંગનું; આસમાની રંગનું.
Subs. Name of a large river which flows from
Khârasm and falls in the sea of *Kilân*. Adj.
Water-coloured; azure. Per. آب گون

૧૧૬ આબે-કબુદ, âbê-kabûd. નાં ઈરાની દરિઓ. Subs.
The Persian Sea. Comp. Per. آب کبود

૧૧૭ અએ-કોતે, aê-kôtê. વિં થોડુંએક. Adj. Some-
what, a little, in a small quantity.

૧૧૮ યો-કરદે, yô-kardê. કિં વિં અં એકઠું, એક કીધેણું;
એકસરખી રીતે. Adv. Together, united in one,
mixed up together; equally.

૧૧૯ આકર, âkar. નાં વાંજણી, સ્ત્રી—ઓરત. Subs. A
barren woman, a barren wife.

૧૨૦ હીકલ, hîkal. નાં પુતણું, શીકલ; દેહેરું; દેવલ; તલેસ-
માત; મેહેલ; રાખસ. Subs. An image, a figure, a
form; a temple of idolators; Christian church;
talisman; a place; a giant. Comp. Per. هیکل

૧૨૧ આઘ-અએઘ, âgh-aêgh. કિં અં ઈત્યાદિ, જ્યાં, ક્યાં,
એટલે કે, યાને, કરતાં, જ્યાંબી, કયું, મુતલક, એ; કહી જગો;
કોણ! શું! કે તે, આએ. Adv. Et cetera; where;
that is; than; wherever; which; altogether;
if; which place; who? which? that he, this.

૧૨૨ આઘ-અએઘ-અમત, âgh-aêgh-amat. કિં અં એ-
ટલે કે જ્યારે. Adv. That is when.

૧૨૩ આઘ-અએઘ-શ, âgh-aêgha-sh. નાં તે લોકો, યાને
તે, કે તે. Subs. Those people; that is he.

ગુણ અએધ-વદ, aêgh-vad. કિં અં કે જ્યારે. Adv.
That when.

મુઠ્ઠાગુણ અએધ-વદ-મદમ, aêgh-vad-madam. કિં અં કે
જેથી કરીને, જેને લીધે, જે ઉપરથી. Adv. Consequently,
on account of which, whereupon.

ઠીણ આધ-ઉમ, âgh-ûm. ઉત્થાં અને સર્વં યાને હું.
Conj. and Pron. That is I.

ઠીણ આધુમ, âghûm. વિં તરી—બીનાશવાળું. Adj.
Wet, moist.

જોણ અએધ-વરમન, aêgh-varman. સર્વં કે તે. Pron.
That he.

ઝઝાણ આધ-અએધ-ઝક-એ, âgh-aêgh-zak-ê. સર્વં પેલું
જે કે. Pron. That, which.

જણ અએધ-ત, aêgh-ta. સર્વં યાને તું. Pron. That is
thou.

ઠીણ અએધ-અમ, aêgh-am. સર્વં યાને હું, કે હું. Pron.
That is I.

મુઠ્ઠાણ અએધ-માન, aêgh-mân. સર્વં યાને હમો. Pron.
That is we.

મુઠ્ઠાણ અએધ-મદમ, aêgh-madam. ઉભયાં અં કરતાં.
Conjunc. Than.

મુઠ્ઠાણમુઠ્ઠાણ અએધ-મદમ-સરીતરાંન, aêgh-madam-sarî-
tarân. વિં બહુ વં બુરાઓ કરતાં. Adj. plu. Than
evil persons (lit.)

ઝાણ અઘર, aghar. નાં સર્વથી ઉંચી ઠોંચ—મથાળું. Subs.
The highest top—summit.

سے آઘ-લા, âgh-lâ. કિં અં સુતલક કેયેબી ; બીલકુલ નહીં.

Adv. Altogether somewhere ; not altogether.

سے આઘરી, âgharî. નાં કિમત, ભાવ, અવેજ. Subs.
Price, rate, exchange.

سے અઘરે, agharê. , નાં ટોચ, મંડાણ, શરૂઆત. Subs.

Top, beginning, commencement. Comp. Av.

سے, Sans. અગ્ર.

سے અઘરી, agharî. નાં મોટાઈ, શ્રેષ્ઠપણું. Subs.
Superiority, pre-eminence.

સે અઘરીક, agharîk. વિં અતિ શ્રેષ્ઠ, સર્વથી ચઢતું
Adj. Most excellent, highest in rank.

સે અઘર-રીકતુમ, aêgh-rîktûm. વિં યાને ઘણું
દુર, ઘણું દુર કયું ? Adj. That is most distant ;
which is at the greatest distance ?

સે અઈવ, aîva. વિં સાફ, સ્વચ્છ, સોચ. Adj. Pure,
clear, unsullied.

સે અએચ, aêcha. See સે aêch.

સે અએ-ચ, aê-ch. સર્વં કોઈ, લોક ; આએબી. Pron.
Any one ; people ; even this.

સે અએ-ચ, aê-cha. See સે aê-ch.

સે અએજ, aêz. વિં કાંઈ, કોઈ, નેસ્ત કીધેલું, કના કીધેલું,
કમ. Adj. A little, some ; some one ; annihi-
lated, destroyed ; less.

سے અંચ, abch. નાં આંચર, ધાવણ ; ઓરત—સ્ત્રીની
શરમગાહ, ખોશીઓ. Subs. The breast of a woman ;
a pap ; *pudendum viri et mulieris*.

૬૫ આજ, āz. નાં લોભ, લાલચ ; એક દેવનું નામ છે કે જે માણસોને દુન્યાઈ લોભમાં ફસાવવાને ઉસકેરેછે. Subs. Avarice, covetousness ; name of a demon who excites mankind in this world to temptation. Av. 𐬀𐬵𐬭, Per. آ

૭૫ દેઝ, dêzh. નાં કોટ, કાલ્લો. Subs. A fort, a fortress, a fortified place. Per. ڌڙ, ڌڙ

૮૫ હીચ, hich. સર્વં હરેક, લોકો, કાંઈ નહીં, કદી નહીં, ખીજું કોઈ, કાંઈ, કદી, થોડું, કમ ; નકામું, હલકું ; નેસ્ત—કના કીધેણું જે કાંઈ. Pron. Every one ; people ; nothing ; never ; another, some one, something ; a tittle ; less ; useless, low ; annihilated, whatever. Per. ھيچ

૯૫ હીવ, hîv. નાં નેકી કરનાર. Subs. One who practises virtue.

૧૦૫ હેચ, hêch, નાં સુકાશ, સુકાઈ જવું, સુકું થઈ જવું. Subs. Dryness ; becoming dry. Av. Rt. 𐬥𐬀𐬱𐬀 = Sans. सिंच = to sprinkle.

૧૧૫ અએવાન, aévân. નાં તાક, મેહેરાખ બુલંદ ઘર—જગ્યા, બુલંદી, ગોખલો, બેઠક. Subs. A cupola, an arch ; a vault ; a high building place ; altitude ; a niche ; a seat. Per. ايوان

૧૨૫ અ-ગઝાકી, a-gazâkî. વિં નહીં કડનારું—દંખ મારનારું. Adj. Not biting—stinging. Contrast Per. گراں

૧૩૫ અ-યઝાકી, a-yazâkî. વિં નહીં ઈજનારું—પુખ

કરનાઈ. Adj. Not offering divine honors ; not adoring.

અવગામી, avâgî. નાં મદદ, સહાય, આશ્રો. Subs.

Help, assistance, support. Comp. Av. અવગામી

એઝઝાંદ, êzâzand. નાં બગદાદ શહેર, એક નદીનું નામ છે. Subs. Bagdad ; name of a river.

અએવાજ, aêvâz. વિં આલેસ, નિર્મલ, આરાસતે. Adj. Pure, clear ; void of impurity—dirt ; adorned.

અએચે, ચસે, aêchê, yaschê. સર્વં તે, પેણું. Pron. That.

અએવે, aêvê. શબ્દં અં ઉપર. Prep. On, above.

Comp. Av. અએવે = Sans. અમિ.

હીચશ, hîchash. સર્વં કાંઈની ચીજ તેને. Pron. Anything to him—it. Comp. Per. હીચશ .

હીચી, hîchî. નાં કાંઈ, કાંઈ વસ્તુ. Subs. Something, anything.

અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. નાં કુસ્તી. Subs. *kushti* (a sacred girdle tied round the waist by the Zoroastrians).

એવ્યાંઘહન, êvyanghahan. See અએવ્યાઘહન.

અએવ્યાસ્ત, aêvyâst. કું વિં ઉપર મુકેણું, બાંધેણું ; નાં પેહરણ, વસ્ત્ર, કપડું. Part. Adj. Placed upon, tied above (lit.). Subs. Clothes, dress ; cloth. Comp. Av. અએવ્યાસ્ત

૧૭૭-૪૭૭ અએઝશ-અએત, aêzash-aêt. ક્રિ० યજ્ઞશને છે.

V. The yaçna is (lit.)

૧૪૭૭૭ અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. સર્વં તેઓથીભી, તે-
ઓભી, તેઓથી. Pron. Even by them; even they;
by them.

૧૪૭૭૭૭ અએ-ચ-શાન, aê-cha-shân. See ૧૪૭૭૭ aê-
cha-shan.

૪૭-૪૭૭ અએવ્યાઘહન, aêvyâghahan. See ૧૪૭૭૭૭ aêviyâ-
gahan.

૧૪૭-૪૭૭ એવ્યંઘન, evyanghan. See ૧૪૭૭૭૭ aêviyâ-
gahan.

૧૪૭૭-૪૭૭ અએવ્યાગશને, aêvyâgashnê. નાં કુસ્તી બાંધવી.
Subs. Girding up the *kushti* round the waist.

૧૪૭૭-૪૭૭ અએવ્યગીહન, aêvyâgîhan. નાં યજ્ઞશનેની
ક્રિયા કરતાં ખજુરીની પાત્રીના શાકાની વણેલી એક ચીજનું
નામ; કુસ્તી, કેજે થેટાંના સફેદ ઉનની બનાવ્યામાં આવેછે તે.
Subs. The name of an article woven of the
fibres of the leaf of a date tree used in the
Izashnê ceremony, *kushti* made of the white
wool of sheep.

૪૭૭ આએપશન, âêpashna. નાં પામવું. Subs. Ob-
taining.

૪૭૭૭૭ અ-ઈજશની, a-izashnî. વિ० ઈજશનેની ક્રિયા કર્યા
વગરનું. નાં કરજીઆતની ગફલત—ભુલ; ધર્મની ક્રિયાઓનો
ત્યાગ કરવો તે. Adj. Without offering the *yaçna*
ceremony. Subs. Neglect of religious duty—

worship; casting aside the ceremonies of the religion. Comp. Av. *yaçna*

યજ્ઞશની, *yêzashnî*. નાં યજ્ઞશને, આરાધના, પુજા. Subs. *Yaçna*; divine adoration—worship.

અબજશની, અ-બજશની, *abchashnî, a-bajashnî*. વિં છુટકારો નહીં કરનારું. Adj. Not releasing—liberating.

યાવશનીગી, *yâvashnîgî*. નાં પામવું. Subs. Obtaining, acquiring.

એવગહનીન, *êvaganîn*. વિં એવ્યધન—કુસ્તીને લગતું. Adj. Relating to *Aivyânghan*—*kushti*.

અ-યજ્ઞશને, *a-yazashnê*. See *a-izashnî*.

આએપશન, આએપશને, *âêpashna, âêpashnê*. See *âêpashna*.

આઝ-દાન, *âz-dân*. નાં લોભ રાખનાર, લોભીઓ. Subs. A covetous—avaricious person.

આઝીઆન, *âzîân*. નાં લોભી લોકો. Subs. Covetous persons.

યજ્ઞશને, *yazashnê*. નાં જોતેર હાતું એક ધર્મપુસ્તકનું નામ, આરાધના. Subs. A religious book consisting of 72 *hâs* or sections; divine offerings. Comp. Pehl. *yaçna*

યાવશને, *yâvashnê*. નાં પામવું, મેળવવું, હાંમેલ કરવું, નફો. Subs. Obtaining, acquiring; profit.

યાવશને-ચ, *yâvashnê-cha*. નાં પામવાનુંબી. Subs. Even acquiring (lit.).

૧૪૭૨૧૫-૫૭૫ અએવ્યાગસ્તશ્ને, aēvyâgastashnê. નાં
બાંધવું, કુસ્તી બાંધવી. Subs. Binding, girding the
kushti round the waist.

૫૭૫ એજેશ, khêzêsh. નાં ઉલટ, ઉત્તેજન. Subs.
Eagerness, enthusiasm, inducement, incentive.

૫૭૫ હૈવેશ, haivêsh. કિં અં હૈઅર. Adv. Face to
face.

૧૫૭ હીચગેલ, hîch-gêl. નાં ઓદાતાલાનાં નામો મધેનું
એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

૫૧૫ હીચસલીઆ, hîch-saliâ. નાં કાંઈબી જુરાઈ—
" બદી નહીં. Subs. No evil—vice at all.

૫૭૫ એજેદ, êzend. કિં તેઓ ઈજે. V. They may
offer divine honors.

૧૪૭ અગચીન, a-gachîn. વિં છોયનું બનાવેલું નહીં તે,
છોયનું નહીં તે. Adj. Not made of mortar, not
of mortar. Contrast Pehl. ૭ gach = Av. ૫૫૫૫, Per.
هك

૧૪૭ આચીન, âchîn. વિં ચીનાઈ, ચીનને લગતું, ચીનાઈ
બનાવટનું. Adj. Pertaining to China; Chinese;
of China make.

૧૪૭ આબચીન, âbchîn. નાં તુવાલ; એક કપડું છે કે
જે ગુજરેલાંને નહવાડ્યા પછી તેને સાફ કરેછે. Subs. A
towel; a cloth with which they wipe the bodies
of the dead. Per. آبکین

૧૪૭ અયજેદ, a-yazêd. કિં નહીં ઈજે—આરાધે. V.
May not offer divine honors; may not worship
with profound reverence (sing.)

૧૭૫ અએવે, aêvê. See ૭૫ aêva.

૧૭૬ એઝન, êzan. નાં તેડું, નોતરું, આમંત્રણ, ઈજન. Subs.
An invitation ; a summons ; calling. Comp.
Per. ૭૭

૧૭૭ હીચે, hîchê. વિં પસ્ત, હલકું, નીચ. જેમ કે ૭૭૭૭
નીચ મરતબા વાલું. 'સર્વં કોઈબી, જેનુંબી. Adj. Low,
base, mean ; as ૭૭૭૭ = of low dignity. Pron.
Any one, whosoever. See ૭૭ ૭૭, hîch.

૧૭૮ ઈંદર, Indra. નાં એક દેવનું નામ છે. Subs.
Name of a *Dev* (devil).

૧૭૯ હીચ-નાદાન, hîch-nâdân. વિં કાંઈ નહીં જાણનાર,
મુતલક નહીં સમજનાર, નાદાન. Adj. Not knowing
anything ; not understanding a word ; foolish.
Comp. Per. ૭૮૦ + ૭૮૦

૧૮૦ } અએચંદ, aêchand. સર્વં કેટલાએક, થોડું, એવું
૧૮૧ } તે ; ઘણાંએક. Pron. Many a one, some,
૧૮૨ } somewhat. Comp. ૭૮૦ = Av. ૭૮૦ + ૭૮૦
૧૮૩ } = Av. ૭૮૦ = Per. ૭૮૦

૧૮૪ અ-ગજંદ, a-gazand. વિં નુકશાન નહીં પામેલું, અરાખ
નહીં થયલું, અઆન વગરનું. Adj. Uninjured, unhurt,
undamaged. Contrast Per. ૭૮૦, ૭૮૦.

૧૮૫ અ-યજંદ, a-yazand. કિં તેઓ નહીં ઈજે—આરાધે.
V. They may not pay divine honors or worship
with profound reverence. Comp. Per. ૭૮૦

૧૮૬ હીવ-નેરંગ, hîv-nêrang. નાં દરેક નેક ઈલાજ
કરનાર, મોખેદનાં હોનરોમધેનાં એક હોનરનું નામ છે. Subs.

One who adopts every just—proper remedy ;
one of the excellences required in a Mobed.

૧૧૭મ અઈવોકાએ, aivôkaê. વિં એક પુરૂં, એકજ. Adj.

Only one.

૧૧૮મ હીચે-પતી, hîchê-patî. વિં નીચ—હલકા દરજ્જા
વાળું. Adj. Of low—mean "dignity.

૧૧૯મ અઈઝે, aîfê. નાં સંપૂર્ણ—સમાપ્ત કરવું. Subs. Com-
pleting, finishing.

૧૨૦મ અ-ગઝે, a-gazhê. વિં નહીં દંખ મારેલું—કરડેલું. Adj.
Not stung—bitten.

૧૨૧મ અ-દઝે, a-dazhê. વિં નહીં દાઝેલું—બલેલું. Adj.
Not scalded—burnt.

૧૨૨મ હીચે, hîchê. સર્વં કોઈબી, કેઈબી. Pron. Any
one, something.

૧૨૩મ અબચગાન, abchagân. નાં ઔસડ, દવા. Subs.
Medicine, physic.

૧૨૪મ હીચ-ચાર, hîch-châr. કિં અં કોઈબી રીતે. Adv.
Anyhow.

૧૨૫મ આએફત, âéft. નાં મોરાદ, આહુશ, હાજત, ઓદાથી
મોરાદ ચાહવી. Subs. Desire, wish, want ; wishing
God for the gratification of a desire.

૧૨૬મ એઝદ, êzad. નાં ઓદા. વિં આરાધનાને લાએક.
Subs. God. Adj. Worthy profound reverence
—divine honors. Comp. Pehl. ૩૬૬, Av. ૨૨૫૫૦,
Per. ૩૬૬

૧૨૭મ હીઝમ, hîzam. નાં ઈધણ, બાલવાનું લાકડું. Subs.
Firewood, fuel. Comp. Pehl. ૬૫૫, Av. ૨૬૫૫૦
Per. ૬૫૫

સુલક અબેઝમેઝા, abêzmêzîâ. નાં સ્ત્રી—ઓ-
રતની શરમગાહ. Subs. *Pudendum mulieris*.

૧૭૦ અઈવર, 'એવર, aîvar, êvar. વિં બેશક, શંકા—વગર.
Adj. Undoubted, doubtless. (This word can
be read 'aivar' as well as 'aîvar'; 'aivar' cor-
responds to the Persian آوار; 'adavar' to the
Sanskrit अदभ 'not insignificant'.) Av. Rt.
અવર = S. Rt. दम् to deceive.

૧૭૧ આબચરા, âbcharâ. નાં આદમીનો ખોરાક, થોડો
ખોરાક. Subs. The food of man; little food. •

સુલ, સુલ

૧૭૨ દો-રઝ, dô-raz. સંખ્યાં વિં બસો, ૨૦૦. Numer.
Adj. Two hundred, 200.

૧૭૩ અબઝાન, abzân. વિં સખવાર, વાજબી, હકદાર.
Adj. Worthy, proper, rightful, legitimate.

૧૭૪ એઝઝાન્દ, êzâzand. નાં એક નદીનું નામ છે;
બગદાદ શહેર. Subs. Name of a river; Bagdad.

૧૭૫ એઝદ, êzad. See ૧૭૦

૧૭૬ અએ-ઝક-અન્દ, aê-zak-and. કિં અં યાને તે
એટલું. Adv. i. e. that (is) so much.

૧૭૭ એઝદાન, êzdân. નાં ખોદાનું નામ છે. Subs.
One of the names of God. Comp. Av. ૧૭૮
= Per. یرداد; Av. Rt. ۱۷۸ = Sans. Rt. यद् = to
worship.

સુડકા એઝદાન-મનીદાર, êzdân-manîdâr. નાં ખો-
દાને દીલમાં યાદ રાખનાર; મોખેદીના હોનરો મધેનો એક
હોનર (ગુણ) નું નામ છે. Subs. Inward remem-
brancer of God; one of the attributes of the
priestly caste. Comp. સુડકા = Av. 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀 + 𐬀𐬎𐬭𐬀
Av. Rt. 𐬀𐬎𐬭𐬀 = S. Rt. મન્ = Per. 𐬀𐬎𐬭𐬀 to think.

સુડકા અએ-ઝીન, aê-zîn. નાં આ હુથિઆર—અસ્ત્ર. Subs.
This weapon—tool.

સુડકા } એઝેન, êzên. કિં અં મુકાબેલ, સાંમણે, રૂબરૂ, બરા-
સુડકા } બર, ફરીને. Adv. In comparison, opposite,
in front of; face to face; along with or together;
again.

સુડકા આબઝરગાસ, âbzîrgâs. નાં જે શખસ બાહરથી
સારો દેખાવ દેખાડે અને અંદર ખાનેથી ફીતને અંગીજી કરે તે.
Subs. He who displays a pleasant exterior and
incites rebellion within.

સુડકા આબઝન, âbzan. નાં એક ઓકસ જતનું નાહાવાનું
વાસણ જેમાં દવા સાથનું ગરમ પાણી ભરીને આજરી માણસને
બેસાડે છે તે; કપડાં ધોવાનું વાસણ. Subs. A particular
kind of bathing vessel filled with water, medi-
cinally prepared, in which the patient sits or lies
down; a vessel in which clothes are washed.
Comp. Per. آبزَن

સુડકા એઝન, êzan. See 𐬀𐬎𐬭𐬀 êzan.

સુડકા હેઝવાન, hêzvân. નાં જવાન, જીભ. Subs. The
tongue. Comp. Pehl. 𐬀𐬎𐬭𐬀 , Av. 𐬀𐬎𐬭𐬀 , Sans.
जिह्वा.

૧૧૭૯ મડકી હીઝવારદન, hîzvârdan. ક્રિં ઠોકવું, કુટવું. V.

To knock, to beat, to pound, to thrash.

૧૧૮૦ મડકી આ-ઝનશને, â-zanashnê. નાં મારવું. Subs.

Striking. Comp. Av. Rt. ૧૧૮૦ + ૨

૧૧૮૧ મડકી એઝેન, êzên. ક્રિં ખરાબ, માલું, નકારું. Adj. Bad, evil, naughty.

૧૧૮૨ મડકી આઝમાએશની, âzmâêshnî. નાં અજમાવવું; દવા આપવી. Subs. Making an experiment; administering medicine. Comp. Per. ૧૧૮૨ + ૨

૧૧૮૩ મડકી સે-ઝરમી, sê-zarmî. વિં ત્રણ વસંતને લગતું.

Adj. Pertaining to three springs. Av. ૧૧૮૩ + ૨

૧૧૮૪ મડકી સે-ઝરમી-રતુ, sê-zarmî-ratû. નાં ત્રણ વસંતનો વખત—રતુ. Subs. Three springs or three spring-time. Av. ૧૧૮૪ + ૨

૧૧૮૫

૧૧૮૫ મડકી અએત, હેદ, aêt, hêd. ક્રિં છે. નાં જાય; હસ્તી, મોજુદ. V. Is. Subs. Astronomical tables; existence, existing.

૧૧૮૬ મડકી અએત, હએત, aêt, haêt. ક્રિં છે. સર્વં તે, તેઓ; જેમકે ૧૧૮૬ મડકી અએત—બરેદ, aêt—barêd, તેઓ લઈ જાય છે. V. Is. Pron. He, she or it, they:—as ૧૧૮૬ મડકી = they carry.

૧૧૮૭ મડકી અબદ, abad. નાં એક દેવનું નામ છે, કે જેને સામ નરીમાને માર્યો હતો. Subs. Name of a demon killed by Sâm Narimân.

જામ અસ્ત, ast. નાં હાડકું. Subs. A bone.

જામ આએદ, aêd. કિં આવે. V. May come.

જામ આદ, અએદ, âd. aêd. કિં અં એ રૂવેશે—મુજબ,
એ પ્રમાણે. Adv. In this manner, thus.

જામ આદ, âd. See જામ âd.

જામ આસ્ત, âsta. કિં બેસે, રહે. V. May sit, remain.

Av. Rt. જામ = Sans. आस् to sit.

જામ ખેદ, khêd. નાં પોકાર, શોર ; કિં બીહીવડાવે, પછવાડે
દોડે. Subs. Noise, uproar ; commotion, agita-
tion. V. May terrify ; may follow after. Comp.
Per. خید

જામ ગઝદ, gazîd. કિં કચડયું. V. Bit.

જામ હીદખ, hîdakh. નાં તુંદ—તીખો ધોડો. Subs. A
fiery horse.

જામ અએ-તાએ, aê-tâê. નાં એક તાએ—દુકડો ; “તાએ”
તે “ઓરવીસ ગાહ”ની કિયામાં આલાત તરીકે આવેછે કે ને
રૂપાનો અથવા પીતલનો, પાતલા સલીઆ જેવો આવેછે. વિં
એખજું. Subs. One *tâc* or the *Barsam* twig
used in the *Orvis Gâh*. The number of these
twigs varies according to different ceremonies.
Now-a-days slender rods of silver or brass are
used instead of the Barsam twigs. Adj. Single,
solitary.

જામ સે-તાએ, sê-tâê. નાં ત્રણ તાએ—દુકડા. Subs.

Three *tâcs* (or Barsam twigs), three pieces.

જામ અઈતાને, âitânê. વિં નહીં જણાયલાં. Adj.
Unknown (plu.)

૧૫૯૫ અએતાન, હેતાન, aêtân, hêtân. નાં હસ્તી વાલાઓ, જીવતાઓ, આદમીઓ, બીજાઓ, લોકો, તેઓ. Subs. Those that exist—live ; men ; others ; people ; they. Comp. Pâz. ૧૬૯૫૫૫

૩૧૧૧૧૫૫૫૫ અ-જતીબુનસ્ત-હોમનદ, a-jatîbûnast-hôm-nad. કિં એસાડબો—તજ્જતનશીન'કીધો નથી. V. Did not seat or cause to sit ; did not enthrone.

૧૧૧૧૫૫૫ અ-જતીબુનતન, a-jatîbunatan. કિં નહીં એસવું. નહીં મજબુત રહેવું. V. Not to sit ; not to remain stable.

૩૧૧૧૧૫૫ હેતોમંદ, hêtomand. નાં શેહેરનું નામ, એક નદીનું નામ. વિં હાડમંદ. Subs. Name of a city (Hilmend) ; name of a river. Adj. Corporeal. Av. ૬૫૫૫૫૫૫૫૫

૧૫૫૫૫૫૫ અએત—અસ્તોમંદાન, *aêt—astômandan. વિં હાડમંદ. Adj. plu. Corporeal, material. Comp. Av. ૬૫૫૫૫૫૫૫૫૫

૧૫૫૫ સે-તાક, sê-tâk. નાં ત્રણ તાએ. Subs. Three tâes (or Barsam twigs).

૧૫૫૫ એસ્તાદ, êstâd. કિં રાખ્યું. V. Kept.

૧૫૫૫૫૫ એસ્તાદેદ, êstâdêd. કિં ઉભો રહે. V. May stand.

૧૧૫૫૫૫ એસ્તાદન, êstâdan. કિં See ૧૧૫૫૫૫ êstâdan.

૧૫૫૫૫૫ આસ્તારીહેદ, âstârîhêd. કિં ગુનેહગાર છે—યાયછે. V. Is a criminal, becomes a sinner—offender.

૧૫૫ અએતે, હેત, aêtê, hêt. નાં હસ્તી, માણસ, હાડકું ; ખોદા, જંદગી. વિં હસ્તીવાયું ; જીવતું, મોજુદ ; ખાલેસ. Subs.

Existence; **man**; a bone; life; God. Adj. Existing, living; pure; unmixed.

અએતશ, aêtash. કિં તેણી છે. V. He or she is also.

અએતી, âetî. નાં હસ્તી, હયાતી, કાએમીઅત, હંમેશગી; આત્મા, સ્થીતિ; હથિઆર; વાસ્તવિકપણું; પેદાયશ. વિં આપમતલખી, બોહોમીણું, સુદ પસંદ. Subs. Existence, life, stability; eternity; soul; state; a weapon, an instrument; honesty; creation. Adj. Selfish; obstinate; self-complacent.

. Pâz. **استی** = Per. **استی**; Av. Rt. **asti** to be.

અએદી, એદી, aêdî, êdî. હભયાં અંભી, વળી, અને, વળી તે, હમણા, આએ જગોએ. Conjun. Even, also, and; even he—she—it; now, in this place.

અએત-દેહેશની, aêt-dêhêshnî. નાં હસ્તી આપવી, હસ્તીમાં લાવવું, પેદા કરવું. Subs. Giving life, bringing into existence; creating.

આઈતીહીનદ, âitîhinad. કિં કાયમ—પાયદાર રહે છે. V. Remains stable—permanent.

આઈતશને, હેતશને, âitashnê, hêtashnê. નાં હોવું, થવું, કાયમી, સલામતી. Subs. Being, becoming; permanence; safety.

અએતી, aêtî. વિં હસ્તીવારું, હસ્તી ભોગવનારું. Adj. Existent; enjoying existence.

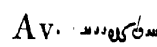
આઈતીગાન, âitîgân: Plural of **આઈતી** which see.

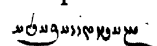
અએતીગી, aêtîgî. See **આઈતી**.

અએત-સવાક, aêt-savâk. નાં એક ગુનાહ—પાપ

—વાંક ; એક જગા. Subs. One crime—sin—offence ; one place.

૧૧૧૧૧૧૧ અઈતેયુનતન, aītēgūnatan. કિં ઓકસ વખતે કરવું, અજયબ ચીજ કરવી. V. To do (a thing) at a certain time ; to perform a wonderful thing.

૧૧૧ આબ્તીન, ābtīn. નાં પાદશાહ ફરેદુનનાં બાપનું નામ જેને જોહાકે માર્યો હતો. Subs. Name of the father of Feridoon, whom Zohâk killed. Av. = Sans. आब्त्य, Per. آبتين

૧૧૧૧૧૧૧ ખેતીઓદદ, khêtîôdad. નાં જોડું, સગાઈ. Subs. A wedded pair ; relationship. Comp. Av.

૧૧૧૧૧૧૧ અએતીનંદ, aêtīnand. કિં તેઓ છે. V. They are.

૧૧૧૧૧૧૧ અએતીવંદ, aêtivand. વિં હસ્તીવાણું. Adj. Having an existence.

૧૧૧૧૧૧૧ એસ્તીનંદ, êstīnand. કિં ઉભો રહેછે, કાયમ રહેછે. V. They stand—remain permanent.

૧૧૧૧૧૧૧ અઈત્યુનતન, aītēgūnatan. કિં અબરદાર—અણીતું—વાંકે—આધાહ કરવું ; લાવવું ; ઉત્પન્ન કરવું ; પરવરેશ કરવું ; મંગાવવું ; લઈજવું ; પેદા કરવું ; ઉભું કરવું ; આવવું. V. To make vigilant—intelligent—acquainted with ; to bring, to produce ; to nourish ; to send for ; to carry ; to create, to raise, to make erect ; to come.

૧૧૧૧૧૧૧ અએતીવંદ, aêtivand. See ૧૧૧૧૧૧૧ aêtivand.

૧૧૧૫૧૭ આઈત્યુનતન, આઈદ્યુનતન, âitgunatan, âidgunatan. See ૧૧૧૫૧૭ âitgunatan.

૬૧૧૭ આઈત્યુનમ, âitgunam. કિં હું લાવું. V. I may bring.

૬૧૧૭ એસ્તીનમ, êstīnam. કિં કાયમ—હો ૨હું. V. I may be firm—constant; I may stand.

૭૧૧૭ અએતદક, aêtadak. નાં બદલો, ઈનામ. Subs. Requit, reward.

૧૧૧૭ અએત-દોદ, aêt-dôd. કિં અં બીજું એકે. Adv. Furthermore.

૧૧૧૭ અએતેદ, એસ્તેદ, aêtêd, êstêd. કિં રહે; થાએ. V. May remain—be. Comp. Pâz. ૭૧૧૬

૧૧૧૭ અએતે, aêtê. See ૧૧૧૭ aêtê.

૧૧૧૭ એઝદ, êzad. નાં યજદ, ફરેશ્તો, ખોદા. Subs. *Yazata; an angel; God. Comp. Pehl. ૩૬૬, Av. ૧૧૧૭૧૭, Sans. यज्ञत.

૧૧૧૭ હીતુ, hîtu. નાં પુલ. Subs. A bridge. Av. ૧૧૧૭૧૭ = Sans. सेतु.

૧૧૧૭૧૭ અસ્તોહાદ, astôhâd. નાં એક દેવનું નામ છે જેનું કામ આ દુન્યામાં સઘલી વસ્તુઓનું મરણ લાવવાનું છે. Subs. The name of a demon whose work is to bring destruction of everything in this world. *Comp. Av. ૧૧૧૭૧૭-૧૧૧૭૧૭

૧૧૧૭૧૭ અએતે-હીચે, aêtê-hîchê. કિં છે નહીં; બરૂશો—વિશ્વાસ નથી. V. Is not; there is no confidence.

૧૧૧૭ અએત્વાન, aêtvân. See ૧૧૧૭ aêtân.

હેતુ-ઓમન્દ, hêtû-ômand. See હેતુમન્દ, hêto-mand.

અએતે; aêtê. See અએતે aêtê.

હસ્તન્દ, hastand. કિં તેઓ છે. V. They are.

Comp. Per. هاستند

અએતી, aêtî. See અએતી aêtî.

અએતે-શ, aêtê-sh. કિં તેનું છે. V. (It) is his (lit.)

આસ્તુનીહદ, âstûnîhêd. કિં દેખાય છે. V. Appears.

અએતની-કેશ, aêtanî-kêsh. નાં તેની દીન—રેવાજ છે. Subs. It is his religion—usage.

અએતની, aêtanî. વિં હસ્તીને લગતું Adj. Pertaining to existence.

અએદુન, અએતવન, aêdûn, aêtvan. કિં અં એજ રવેશે, એ રીતે, એમ, એટલું, ધણી રવેશે, એવોજ, ગુરત, હમણા, એક તરેહ—રીતે, જેમ, એટલા વાસ્તે, હયાં, આએ વખતે, એથી કરીને, કેમ, શામાટે. Adv. In this manner, thus ; so, so much ; in many ways ; of this very sort ; soon, now ; in one way ; as, for this reason ; here ; at this time, so that, how ; why.

Comp. Pehl. 𐭠𐭣𐭥𐭥, Av. 𐬀𐬵𐬭𐬀

ગઝદન, gazîdan. કિં કરડવું, દંખ મારવું. V. To bite, to sting. Comp. Per. گزیدن

સે-તન, sê-tan. નાં ત્રણ બદન. Subs. Three bodies. Comp. Per. سه تن

હીતન, hîtan. કિં ચાવવું, ખેંચવું, નાખવું. V. To

grind with the teeth, to masticate ; to pull, to throw.

અએદુન-શ, aêdûn-sha. સર્વં એ રવેશે તેને. Pron.

In this manner to him.

આઈતુનેદ, âitûnêd. કિં મંગાવે. V. May send for.

આસ્તુનીદે, âstûnîdê. બૂં કું જોયજું. Past. part. Seen, perceived.

અએદીન, aêdîn. કિં અં એ જગે, એ રવેશે, આએ —એ વખત—ધડી. Adv. At this place, in this manner, at this time.

અએદુન, aêdûn. See જાણનાં aêdûn.

અએદુન-ચ, aêdûna-cha. કિં અં વલી તેજ પ્રમાણે, ખરેખર એજ મુજબ. Adv. Even in this manner ; certainly in this way.

અએદુન-મેન-અમચ, aêdûn-mên-amach. કિં અં એમ બનવાનું કારણ એકે. Adv. The reasoning of so happening is.

આઈતુનતન, âitûnatan. કિં લાવવું, મંગાવવું. V. To bring ; to send for.

એતુનતન, êtûnatan. કિં છુંદે થવું, છુટકારો થવો. V. To be free from, to be released.

અએતુન-પાદ, aêtûn-pâd. નાં આદરબાદ નામનાં એક પરહેજગાર દસ્તુરનું નામ છે, કે જે પાદશાહ હોરમજદનાં વખતમાં પેદા થયો હતો, જેણે તાવેલી કલ્લાઈ પોતાની છાતી ઉપર ઓતીને મોજાજેઢેખડાવ્યો હતો તે. એ બોલ જાણનાં નો બગડેલો આકાર છે. Subs. A devout and godly Dustoor, named *Aderbâd*, who flourished in

the reign of king Hormazd. He showed miracles by pouring melted tin on his bare breast.

A corrupt form of લગાલ; Av. 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 - 𐬔𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

૧૧૬૫ અયોક, ayók. વિં સંખ્યાં એક, ૧. Numer. Adj.

One ; 1. Comp. Pehl. ૧૪

૧૧૬૬ એતુક, êtûk. 'નાં બંશારત, ખુશ, ખબરી ; ખુશહાલી.

Subs. Joyful tidings, happy news ; rejoicing.

૧૧૬૭ અએતગી, aêtagî. નાં હસતી, મુદત ; જેમકે

૪૩૬૭ ૪૩૬૮ કેટલીએક મુદત સુધી. Subs. Existence ;

period ; as ૪૩૬૭ ૪૩૬૮ = for some period.

૧૧૬૮ આબ્ત-તુમે, âbantûmê. નાં મેવાનો રસ ; 'તુમ તુમે' નામની વનસ્પતીનો રસ. Subs. The juice of fruits ; the juice of the herb *sumac* or *summach*.

Comp. Per. آب تمتم

૧૧૬૯ અએતુમ, aêtûm. કિં હું છું. કિં અં એ રવેશે, એવું, એમ. V. I am. Adv. In this manner, thus, such.

૧૧૭૦ અગ-તુમ, ag-tûm. વિં સર્વથી ખરાબ—ખુરં. Adj.

Worst, most evil. Comp. Av. ૧૧૭૦

૧૧૭૧ આ-તુમ, આએ-તુમ, â-tûm, âê-tûm. નાં આએ—તે

અંધારું. Subs. This—that darkness. ૬૯ = Av.

૭૩૬૯ Sans. तमस.

૧૧૭૨ આબ્તુમ, âbtûm. નાં ખોદાના નામોમાંનું એક નામ.

Subs. One of the names of God.

૧૧૭૩ હાતુમ, hâtûm. નાં એક નુસ્કનું નામ છે. Subs.

Name of a *Nosh*.

હૈતુમંદ, હૈતમંદ, hêtûmand, hêtmand. See હૈતમંદ
 હૈતમંદ } hêtômand.

હૈતોમંદ, hêtômand. See હૈતમંદ hêtômand.

ઝસ્તે, astê. નાં હાડકું, મેવાનો દાણો—ઠળીઓ. વિં
 મોજુદ, તૈયાર. Subs. A bone; a seed or stone of
 a fruit. Adj. Existing, ready. Per. استر

ઝઝેતગી, aêtagî. See ઝઝાતઝ aêtagî.

ઝઝેતકીન-ગીન, aêtakîn-gîin. નાં ઘરધણી, મકાનનો
 માલિક. Subs. A landlord, the owner of a house.

ગઝીદે, gazîdê. Dîn. કું વિં કરડેલું, દંખ મારેલું;
 જેમકે જુદ જ ૧૧૯-ગઝીદે-મીન-માર = અઝડાથી દંખ મારેલું.
 Part. Adj. Bitten, stung; as જુદ જ ૧૧૯ = (gazîdê-
 min-mâr) bitten by a snake.

હૈત-ચ, હૈત-ચ, aêta-cha, haêta-cha. કિં વહી
 તે છે, અને તે છે, વહી એમણી છે. V. Even it is,
 and it is, even it is so.

હૈતુમ, aêtûm. See હૈતુમ aêtûm.

હૈદર, aêdar. નાં મજલી ચીજ; આ દુન્યા, આએ
 જગા. કિં અં હયા, હમણા, જે. Subs. A trifle; this
 world; this place. Adv. Here, now if. Comp.
 Av. હૈદ, હૈદ, Sans. અત્ર = Per. ايد

હૈદ

હૈદવારે, aêvârê. નાં હૈદરનો વખત, સમીસાં-
 હૈદનો વખત. Subs. The time of Uziran;
 the evening time.

૧૭૩૭૩૭૩૭ } અએવ્યાસ્ત, aēvyâst. ક્રિ० આસપાસ વીટાધું,
૧૭૩૭૩૭૩૭ } પેહરયું. V. Girded round, put on
(clothes).

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવગહાની, aēvagahânî. વિ० કુસ્તીને લગતું.
Adj. Pertaining to *kushti*.

૧૭૩૭૩૭૩૭ } અએવ્યાંઘાન, aēvyângghân. ના० કુસ્તી, કમ-
૧૭૩૭૩૭૩૭ } રબંધ. Subs. *Kushti*; waistband.

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવ્યાસ્તરને, aēvyâstashnê. ના० આસપાસ
વીટાળવું, બાંધવું. Subs. Girding round; binding.

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવગહીનાન, aēvagahînân. ના० કુસ્તીઓ,
એવ્યંઘનો. Subs. *Kushtis* (sacred girdles worn
by the Parsis round the waist); *aivyângghans*;
(the aivyângghan is the girdle or tie with which
the Barsam is to be tied together).

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવગહીનેદ, aēvagahînéd. ક્રિ० તે આસપાસ
બાંધેછે. V. He girds up round.

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવ્યાગાનીદન, aēvyâgânîdan. ક્રિ० બાં-
ધવું, કુસ્તી બાંધવી. V. To bind, to gird up the
kushti round the waist. Comp. Av. ૭૩૭૩૭૩૭; ૭૩૭૩૭૩૭
= Sans. અમિ + Av. Rt. ૭૩૭ = Sans. આસ to put
on, to sit.

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવ્યાકસ્ત, aēvyâkast. ક્રિ० બાંધી, કુસ્તી
બાંધી. V. Bound, tied; girded up the *kushti*
round the waist.

૧૭૩૭૩૭૩૭ અએવ્યાગસ્તરને, aēvyâgastashnê. ના०
બાંધવું. Subs. Binding.

૧૧૭૩૧-૫૭૩૨ અએવ્યાગસ્તન, aēvyāgastan. See ૧૧૭૩૧-૫૭૩૨ aēvyāgānīdan.

૫૭૩૨ અદપીગાન, adpīgān. See ૫૭૩૨ ābtīn.

૬૭૩૩ અએવસ્રુસ્રેમ, aēvasrūsrm. નાં દહાડાની ચો-
થી ગેહેનું નામ, એક ક્ષેત્રતાનું નામ. Subs. *Aivicruthrem*
Geh (the fourth subdivision of the day) ; name
of an angel. Av. ૬૭૩૩

૭૭૩૪ આબફર્સદ, ābfasard. નાં બીલોર, સીસો. Subs.
Crystal-glass ; a large glass bottle.

૧૭૩૫ અએપોક્ટે, aēpōkhtē. ભૂં કું પકાવેલું, તૈયાર થ-
યલું. Past partic. Cooked, prepared.

૧૭૩૬ } અએફત, aēft. નાં હાજત, મોરાદ, આએપત, પામતું,
૧૭૩૭ } આહેશ. Subs. Want, desire, income, ac-
quiring.

૧૭૩૮ અઝવર, azvar. વિં બુલંદ, ચઢતું ; શિખેલો ; કહ્યા
પ્રમાણે ચાલનાર. Adj. Exalted, high ; learned ;
tractable. Comp. Per. ૧૭૩૮

૧૭૩૯ અસ્પરાસ, asparās. See ૧૭૩૯ asparās.

૧૭૪૦ એફ્રે, ēfrē. નાં અંદાજ પ્રમાણે બોલનાર. Subs.
One who speaks moderately.

૫૪

૫૪ અઈમ, aīm. વિં બરાબર, સરખું. Adj. Proper,
equal, alike.

૫૪ આએમ, āēm. નાં દહાડો ; આક્રતાબ, જમાનો, પંધો ; કુર-
સદ. ફિં હું આવું, હું લાવું—મંગાઉં. Subs. A day,

the sun ; time, profession, leisure. V. I may come—bring—send for.

આદમ, âdam. નાં પેહલું ઈનશાન, આદમ. Subs. The first created human being ; Adam. Per. آدم

આમ, âm. વિં સર્વ, સઘળું, તમામ, અધું. Adj. All, whole, entire.

એમ, êm. સર્વં જે, તે. Pron. Who, which, he.

ખીમ, હીમ, khîm, hîm. નાં ચાલચલણ, અવાશ, આસી અત, અસલત, સ્વભાવ, ઢેવ. Subs. Conduct, nature, disposition, temper ; quality, habit. Av. 𐬕𐬀𐬨𐬀𐬭𐬀 Per. خیم

દામ, dâm. નાં પેદાયશ, સૃષ્ટી, પૃથ્વી. Subs. The creation, the universal system ; the world. Comp. Pehl. 𐬔𐬀, Av. 𐬢𐬀𐬨𐬀, Per. دام

હજમ, hajma. નાં રોશની, ઉજશ. Subs. Light, radiancy.

હીમ, hîm. નાં દીકરી ; જમીન. Subs. A daughter ; land or ground.

હેમ, hêm. કિં હું હોઉં—રેહું. V. I may be—remain.

હેમ, hêm. વિં લાયક, ઘટતું. Adj. Fit, proper, deserving.

અદમીદીગાન, admîdîgân. નાં ઉમેદવારો, આશાવંતો. Subs. Candidate ; hopeful.

અગ્માન, agmân. નાં ખોદાતાલાનાં નામોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of God.

અગમન, a-gamân. વિ. એગમન, શક વગરનું. ના. ઉસ્તવારી. Adj. Doubtless, undoubted. Subs. Firmness.

અજમન, a-jamân. વિ. અજમાવ્યા વગરનું, કસ્યા વગરનું. Adj. Not experienced, not tried—tested.

અદમાન, admân. ના. ઉમેદ, આશા; ઈલાજ, ઉપાય.
Subs. Hope, expectation, remedy, means.

અદમાન, a-damân. ના. કવખત—મોસમનું. Adj. Untimely, unseasonable. Comp. Per. بي زمان

આદમાનીગાન, âdmânîgân. ના. એકીનદારો,
દીનદારો, દયાનતદારો, વિશ્વાશુઓ. Subs.
The faithful; religious men; trustworthy—confidential persons.

અદમાન, a-damân.. See અદમાન a-damân.

અદમાન, admân. ના. ઉપર લાવવું. Subs. Bringing up.

હીમાન, himân. ના. ખસલતો, ખવાસ, ટેવો. Subs. (plural) Habits, practices, qualities.

અદમાર, એમાર, admâr, êmâr. ના. સુમાર, ગણતરી, અટકલો, હીસાબ, એશારો; શોધ. Subs. Computation, reckoning; guess; account, hint; inquiry.

અદમાર-વજારદાર, admâr-vajârdâr. ના. સુમાર કરનાર. Subs. One who reckons—computes.

અર્થમે, aîmê. ક્રિં અં હુમણા, એક ખારગી. Adv.

Now ; in one sense ; from one point of view.

એમદ, êmad. નાં જમીનને એડવાનું હુથીઆર. Subs.

An instrument for tillage.

અ-દમીઆ, a-damîâ. વિં, લોહી વગરનું. Adj.

Bloodless. Contrast Ar. مدم , دمد

એમી, êmî. નાં એક દુરેશ્તાઈ અસલતના આદમીનું નામ છે. Subs. Name of an angelic man.

હીમી, hîmî. નાં ખાશીઅતો, ખવાસો. Subs. Qualities, habits.

હીમીહા, himîhâ. ક્રિં અં ખવાસ—ખાશીઅતથી.

Adv. By habit, nature.

અદમીદ, admîd. નાં ઉમેદ, આશા. Subs. Hope, expectation. Comp. Pehl. اميد

અ-જમીકીન, a-jamîkîm. નાં મટોડીનું ખનાવેલું નહી તે. Subs. Not made of earth. Contrast Av. زمین , زمین

હીમ-સરીતર, hîm-sarîtar. નાં વધારે ખુરી આદત. Subs. A worse habit.

અદમીનીદન, admîmîdan. ક્રિં ઈમાન—એકીન લાવવું. V. To put faith in.

અએ-મીનશની, aê-mînashnî. વિં મનશની વિચારને લગવું નહીં તે. Adj. Not relating to the thought.

અદમીનશની, admîmîshnî. વિં ઈમાનને લગવું. નાં ખાહેશ કરવી, ઈમાન લાવવું, ખાહેશ, ઉમેદ. Adj.

Pertaining to faith. Subs. Desiring, putting faith (in something); wish, hope.

અમિદ અદમીદ, admîd. નાં ઉમેદ. Subs. Hope. Comp. Pehl. અમિદ

અમિદાને, admîdânê. નાં ઉમેદો, આહેશો, ઉમેદવારો; એક દસ્તુરનું નામ છે. Subs. Hopes, desires; hopeful men; name of a Dustoor.

અમિદાન, admîdân. See અમિદાને admîdânê.

અમિદાર, admîdâr. વિં આશાવંત, ઉમેદવાર. Adj. Hopeful, expectant. Comp. Per. امیدوار

અમિદી, admîdî. નાં ઉમેદપણું, ઉમેદ, આશા, આગુરતાર્થ. Subs. Abst. Hopefulness; expectation.

અમિદી, admîdî. વિં આગુરતાર્થવાળું. Adj. Eager, earnest.

અમિદે, admîdê. See અમિદાર admîdâr.

અમિદવાર, admîdvâr. વિં ઉમેદવાર, એકીનદાર. Adj. Hopeful, faithful, conscientious. Per.

અમિદવારી, admîdvârî. નાં ભાવવાં ઉમેદવારી, એકીનદારી. Subs. Abst. Hopefulness, conscientiousness, trustworthiness.

અમિદવારતર, admîdvârtar. વિં વધારે એકીનદાર—ઉમેદવાર. Adj. More trustworthy, faithful; more hopeful. Per. امیدوارتر

અમિદીનાક, admîdînâk. વિં ઉમેદવાર કરવું. Adj. Making hopeful.

૧૧૮૫ અએ-મેતુક, aê-mêtûk. વિં મોત વગરનું. Adj. Deathless, immortal.

૧૧૮૬ હમીમાલ, hamîmâl. નાં કોઈ ઉપર જુકું તોહમત — મુકતું, એક ગુનાહનું નામ, દુશ્મન, મુદઈ. Subs. Accusing some one falsely ; name of a crime ; an enemy, an antagonist.

૧૧૮૭ અએમન, aêman. નાં દરાખ. Subs. A grape.

૧૧૮૮ અદમન, adman. નાં દીલ, શરીર. કિં અં કે, કારણ કે, ક્યારે ; બલકે ; એકાએક. Subs. The heart, the body. Adv. That, as, because, when ; rather ; suddenly, all at once.

૧૧૮૯ અ-દમુન, a-damûn. વિં બેદેલ, નાહમેદ. Adj. Disaffected, dissatisfied, hopeless.

૧૧૯૦ અદે-મન, અ-દેમન, adê-man, a-dêman. હું નહીં— નથી. Not I ; I am not.

૧૧૯૧ આદમુન, âdmûn. નાં તેજ, ઝલકાટ, પ્રતાપ. Subs. Lustre, brightness, glory, grandeur.

૧૧૯૨ એમન, êman. નાં પરગણાનું નામ છે. વિં નિર્ભય, ધાસ્તી વગર, નચીત, બેફીકર. Subs. Name of a province ; Arabia Felix. Adj. Fearless, undaunted, free from anxiety, at ease. Comp. Per. یا سمن and ایمن

૧૧૯૩ યસ્મન, yasman. નાં રૂપું ; ચંપેલી. Subs. Silver ; jessamine ; jasmine. Per. یا سمن, یا سمین

૧૧૯૪ હમુ, hamû. કિં અં એજ મુજબ—રીતે ; સરખી રીતે, હમેશાં. Adv. In the same manner, thus ; equally ; always.

હિમે, hímê. નાં અવાસ, સ્વભાવ, ગુણ. Subs. Quality, nature, disposition, characteristic.

હમ-વાઈનેદ, ham-vâinêd. ક્રિં સાથે ઉડે. V. May fly together.

હમુ-ખીનીદિ, hamû-khînidê. ભૂં કું એજ. મુજબ કીનો—દ્વેષભાવ, રખેણું. Past. part. Harboured revenge—spite in the same manner.

આદમુન-ગાહ, âdmûn-gâh. ક્રિં અં તરતજ, જલદી, તેજ વખતે. Adv. Immediately, soon, at the same time.

અદમુનશની, admûnashnî. નાં ઈમાન, એકીન. Subs. Faith, belief.

અએમુનશને, અએમુનશની, aêmûnashnê, aêmûnashnî. See અમુનશની admûnashnî.

અદમુનેશન, admûnêshina. નાં ઈમાન—એકીન લાવવું. Subs. Putting faith—belief.

અદમુદીન, આમુદીન, હમુદીન, admûdîn, âmûdîn, hamûdîn. ક્રિં અં એ રવેશે, એજ તરેહ, દરેક રીતે, બીલકુલ, પુરેપુરું. વિં એકજ ધરમ માનનાર. Adv. Thus, in this manner; in every way; altogether, wholly. Adj. Believing

in the same religion. Pâz. ૧૬૭

અદમુન, દીદમુન, admûn, dîdmun. ક્રિં આજ્ઞાં તું એ, નેધાહ કર. V. Imper. Behold, observe minutely.

સે-મન, sê-man. નાં ત્રણ મન—ચિત્તાર. Subs. Three minds—ideas.

અ-દમુની, a-damûnî. વિં એક દીલ નહીં, ધ્યાર
રાખનાઈ નહીં તે, એક સંપ નહીં તે. Adj. Not
unanimous, not bearing love to ; not at peace.

આદમુની, âdmûnî. વિં દીલ—ધ્યાર રાખનાઈ. Adj.
Setting one's heart on, bearing love to.

હીમુની, hîmûnî. નાં આહુશ, મરજી. Subs.
Wish, desire, liking.

અઈમુનેશની, હીમુનેશની, aîmûnêshnî, hîmû-
nêshnî. નાં વિશ્વાસ—ભરોસો રાખવો, ઈમાન
રાખવું. Subs. Placing confidence, faith, believ-
ing.

અદમુનશને, admûnashnê. નાં ઈમાન ; ભરોસો રા-
ખવો. વિં રોશન, ખોલ્યું. Subs. Faith, trusting.
Adj. Clear, apparent, obvious.

અઈમુનસ્તન, aîmûnâstan. કિં ઈમાન—એકીન
લાવવું, વિશ્વાસ રાખવો. V. To put faith in ; to trust.

અદમુનસ્તન, આદમુનસ્તન, દીદમુનસ્તન, admû-
nâstan, âdmûnâstan, dîdmûnâstan.

કિં આરજી રાખવી, ચાહવું, પાંમવું, એવું, ઈમાન રાખવું,
ઉગવું, કબુલ કરવું, રજી કરવું, હાજર થવું. V. To
desire ; to long for ; to obtain ; to behold ; to
put faith in ; to grow ; to assent to ; to, bring
before ; to refer to ; to be present.

અદમુનીન, admûnîn. નાં ખબર, ચેતવણી. Subs.
Notice, warning.

॥ ૧૦૭ ॥ ૬૫ અદમુનીનશને, admûnînashnê. નાં આઘાહી —
ખબર—ચેતવણી આપવી, વાકેફ કરવું. Subs. Giving
notice—warning—caution ; acquainting.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનીનીદાર, admûnînîdâr. નાં એજ્જીઆર
કરનાર, મેલવનાર. Subs. One who chooses—
acquires.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનીનતન, admûnînatân. See ૧૦૭ ૬૫ ad-
mûnastân.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનેદ admûnêd. કિં આશા—ઉમેદ રાખે. V.
May expect—entertain hopes.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનીદે, admûnîdê. ભૂં કું એકીન રાખેલું,
ઈમાન લાવીને. Past. part. Having placed confi-
dence—faith.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનીદન, admûnîdan. કિં આહેશ કરવી, લાડથી
'આલવું, લટકતી ચાલે આલવું, ખબર આપવી ખબ લાવવું.
V. To desire, to walk struttingly, to give warn-
ing, to fulfil.

૧૦૭ ૬૫ આદમુનીદન, âdmûnîdan. કિં ગીરવી મુકવું. V.
To mortgage.

૧૦૭ ૬૫ દીદમુનીદન, dîdmûnîdan. કિં એવું. V. To be-
hold.

૧૦૭ ૬૫ અદમુનતન, આદમુનતન, દીદમુનતન. âdmûnatân,
âdmûnatân, dîdmûnatân. કિં આહેશ કરવી, એતેકાદ
રાખવો, સહમજવું, પાંમજવું, નાજથી આલવું, જણવું, વાકેફ થવું,
કબુલ કરવું, એવું, ગીરવી મુકવું. V. To covet, to long
for ; to put faith in ; to understand ; to acquire ;

to walk gracefully ; to know ; to be informed ;
to assent to ; to behold ; to mortgage.

૧૧૫ } અએમોક, અએ-મોક, aêmôk, aê-môk. વિં એક પગે
૧૧૬ } એડા સાથનું અને એક પગે એડા વગરનું ; Adj.

With a shoe on one foot and without one on
the other. Côm. ૫ + ૧૬ ; Av. ૫૧૬ ; Av. Rt.

Sans. मुच् = to leave off.

૧૧૭ } અએમોક-દોબારશને, aêmôk-dôbârashnê. નાં
૧૧૮ } એક એડે ચાલવું, એક ઉંઘાડે પગે ચાલવું ; એક ચુનાહનું નામ
છે. Subs. Going about with a shoe on one foot
and without one on the other ; name of a crime.
Compare Pâz. ૫૧૭-૧૧૮ (Patet Ader.)

૧૧૯ હાવનચ, hâvanacha. હાવનીમ ; એ હાવનચનો
બગડેલો આકાર છે. Corrupt form of હાવના-
cha, which see.

૧૨૦ અએ-મોજે, aê-môjê. નાં એક મોજું ; નજર, આંખ.
Subs. A stocking or sock ; sight ; the eye.

૧૨૧ અદમોજે, admôjê. નાં બદન, શરીર. Subs. The
body.

૧૨૨ યસ્મન-ચે, yasmana-chê. વિં વલી રૂપાંનું—ચંપે-
લીને લગતું. Adj. Even silvery or pertaining to
jessamine.

૧૨૩ અદમોત, admôt. કિં અં કયારે, શામાટે કયાં, કોણ.
Adv. When, why ; where? ; who.

૧૨૪ આબ-મોર્વારીદ, âb-môrvarîd. નાં પાણીદાર-

રોશનીદાર મોતી. Subs. A brilliant pearl. Comp.

Per. مروارید + آب

૧૬૫ અઈમે, aîmê. નાં ઝાડ, ફલ Subs. A tree ; a fruit.

૧૬૫ હીમે, યસ્મે, hîmê, yasmê. નાં લાકડું, કાથી. Subs.

Wood, firewood. Comp. Pehl. ૧૭૩

૧૬૬ અઈમત, aîmat. નાં હલનો દાંતો. Subs. A tooth or cog of a plough.

૧૬૫ અદમત, અદેમત, admat, adêmat. કિં અં કેમ ? શું ?

ક્યારે ? ક્યાં, કોણ ? દર વખતે, હરગીજ નહીં. નાં પાદશાહોના પાદશાહ, ચાર ઓનાસરો—તલો. વિં પાકીને, ચોખ્ખું, અક્ષીલ, અતવંતું. Adv. How, what, when, where, who ; every time ; never. Subs. The supreme monarch of an empire ; the four elements. Adj. Pure, holy, noble, of good parentage.

૧૬૫ અદમેદ, ઉમેદ, admêd, ûmêd. See ૧૬૫ admîd.

૧૬૫ યદમત, yadmat. કિં અં ક્યાંસુધી. Adv. How long.

૧૬૫ હેમીન, hêmîn. નાં હુનાંલો, ગરમીની રૂતુ. Subs. The hot season ; summer. Comp. Pehl. ૧૭૦, Av. ૧૬૫

૧૭૩૧૭૫ અદમીવાર-તર, admîvâr-tar. વિં વધારે ઉમેદવાર. Adj. More hopeful.

૧૬૬ અઈમર, શુમર, aîmar, shûmar. નાં ગણત્રી, શુમાર, હીસાબ ; કોડાલી. Subs. Computation, reckoning, account ; an axe, a hatchet. Av. Rt. ૧૫૬ = Saus.

૧૬૬ Per. شمار

૬૬ } અએમર, aêmar. નાં એક જતનું હુથીઆર. Subs.
૬૬ } A kind of instrument—tool.

૬૬ અદમર, admar. See ૬૬ admâr, êmâr.

૬૬ અદમર્ગ, admarg. નાં આવાજ, હીસાબ, બાકી; હીસાબ કરવો, હીસાબ રાખનાર. Subs. Sound, voice, account, remaining; casting accounts; an accountant.

૬૬ અએ-મરૂતી, aê-marûtî. નાં એકવાર પઢવાની બંદગી. Subs. Prayer to be recited once. Comp. ૬૬ + ૬૬ = Av. ૬૬ ૬૬; Av. Rt. ૬૬ = Sans. Rt. ૬૬ = to speak.

૬૬

૬૬ અઈર, air. વિં ઈમાનદાર, પરહેજગાર, કરમાખરદાર, અશો, બલો, ખાલેસ. નાં નેકરસ્તાઓ; તાબેદારી; દીન, ધર્મ; નેકી, વિદ્યા, કેલવણી, જ્ઞાન. Adj. Faithful, devout, obedient, holy, noble, pure, guileless. Subs. Virtuous ways, obedience, religion; virtue; knowledge, learning. Av. ૬૬ = Sans. આર્ય; Av. Rt. ૬૬ = Sans. Rt. ૬૬ = to be noble—peaceful.

૬૬ અગર, agar. નાં એક દવાનું નામ છે કે જે સફેદ પુશબોદાર અને ગાંઠવાળી છે, કે જે ખાધાથી તે જીભ ઉપરનો થર સાફ થાય છે; હુબાન; બેસવાની જગા; કુણું; સરદાર. Subs. The name of a medicinal drug, white, fragrant and knotty, which being eaten removes all the impurities on the tongue; frank-

incense ; seat, place for sitting ; a white speck in the eye ; a chief.

سٹ **अजर**, ajar. ना० जर, जेअ, भूज. Subs. A root, origin, source.

सट **अदर**, adar. ना० पगनी जेरी. Subs. The sole of the foot.

सट **अदेर**, **अजेर**, 'adêr, ajêr. शब्द० अ० हेटे, नीचे. वि० उत्तरतुं, हलतुं, नीचुं. Prep. Under, beneath. Adj. Inferior, low. Av. **अद** = Per. **زیر**

सट **अबर**, abar. ना० वादतुं. Subs. A cloud. Av. **अबर** = Sans. **अभ्र** = Per. **ابر**

सट **अ-अर**, a-bar. वि० वगर कलतुं, क्षयदा वगरतुं. Adj. Fruitless, void of profit. Comp. Per. **بی بر**

सट **आर**, âr. वि० धरायतुं, भरपूर, भरेतुं. Adj. Satiated, brimful, filled to excess, full of.

सट **आहर**, âhar. See **आहार**.

सट **जेर**, êr. ना० होकम, आज्ञा, दीनतुं करमान. Subs. A command, an order ; injunction, religious command.

सट **अजल**, khajal. वि० शरमी-हु, शरमाहु. Adj. Abashed ; shy. Per. **خجل**

सट **जीर**, khîr. ना० सोनुं, जेर ; आजादी. Subs. gold ; good ; goodness ; prosperity. Per. **خیر**

सट **जील**, khil. ना० सक, हरोक, हार. Subs. A line, row, rank ; file.

सट **हजर**, habar. ना० धुमस ; भरदनी-ईद्री ; ईसारे ; भाव,

સામાન. Subs. Mist ; *pudendum mulieris* ; hint ; property, furniture.

હીર, hîr. નાં એખાદત ; વખાણ ; આતશ ; ઓરશીદ ; દાનાઈ, ખુબી ; મતા, દોલત. Subs. Prayer, praise, fire, the sun ; wisdom, goodness, estate, riches.

હેર, hêr. નાં કેલવણી, વિદ્યા ; સુકકો નસો Subs. Instruction, learning ; dry impurities.

અઈરા, aîrâ. નાં ખાક, મીટી, ધુલ. Subs. Dust, earth.

અઈલા, aîlâ. નાં તુરાની લશ્કરી સરદારનું નામ. Subs. Name of a Turanian general.

અએ-રા, આરા, aê-râ, ârâ. સર્વે એને, તેને. Pron. To him.

અજેરે, ajêrê. શબ્દે અં નીચે, હેઠે. Prepos. Under, below.

અબરા, abrâ. નાં સરવનું ઝાડ ; ગાયણ, સરોદ, રાગ. Subs. The cypress-tree ; singing a song ; a mode of song ; tune.

આ-અએ-લા, â-aê-lâ. કિં અં આએ—તે નહીં, યા નહીં. Adv. Not this—that ; or not.

આલા, âlâ. નાં કોમ, ટોલો, ઓલાદ, વંશ. Subs. Nation, tribe ; descendants, lineage.

એસ, êrâ. કિં અં શા વાસ્તે ; કેમ ? એટલા માટે Adv. How, why ; for this reason.

અ-બરાહ, a-barâh. વિં તેજ—અલકાટ, આખ

વગરનું. Adj. Void of lustre—splendour—brilliance.

અદર-હખે, adêr-hakhê. નાં પાતલીની નીચેની જગા.
Subs. The space under the sole of the foot ;
Comp. Av. અદર-હખે

અબ્રાહમ; અબ્રાહીમ, abrâhâm, abrâhîm. નાં
એબ્રાહીમ, યાહુદીઓનાં એક ધર્મ ગુરુનું નામ છે. Subs.
The Patriarch Abraham ; name of a well-known Rabbi. Ar. ابراهيم

અ-બરીહને, a-barîhanê. વિં નાંચું નહીં. ધકિણું,
કપડાં પહેરેલું. Adj. Not naked, covered, clothed.
Contrast Per. برهنه

અએરખ્ત, aêrakht. નાં ખુશી ભોગવવી. વિં
નાખાલેશ, અંદું. Subs. Enjoying pleasure. Adj.
Not unsullied—pure ; false.

અએ-રખ્ત, અ-દરખ્ત, aê-rakht, a-darakht.
વિં નાખાલેશ, ગડલું ; નારાસ્ત, અંદું ; ખરાબ.
Adj. Not unsullied, turbid ; untrue, false, evil.

અએરખ્તે, aêrakhtê. ભૂં કું ઠેરવેલા કાએ-
દાથી આડું ગએલું—ફરેલું. Past part. Devi-
ated from the established rule—law.

અઈરખ્તાન, aîrakhtân. કિં ખુશી ભોગવવી, ખુશ
કરવું, નાકરમાન થવું. V. To enjoy pleasure, to
please ; to be disobedient.

અઈરખ્તે, aîrakhtê. બૂં કું બેલસેલ કીધેલું, ખોટું
કીધેલું, તરકટ કીધેલું. Past part. Mixed
up, done wrong, forsaken.

અ-બર્હમ, a-barham. વિં લેખાસ—પોશાક વગરનું,
Adj. Having no clothes on.

આદરખ્શ, âdarakhsh. નાં સરદી, ગગરાટ, વીજલી.
Subs. Coldness, thunder, lightning.

અઈરાશ, aîrâsh. કિં અં તેને વાસ્તે, તેને લીધે.
Adv. For that reason, in consequence of that.

અ-ગેરાએશ, a-gêrâêsh. નાં અરાખ—કવખત.
Subs. Unseasonable time.

અ-દરાએશની, a-dasâêshnî. નાં આસ્તેથી નહી
બોલતાં. Subs. Not whispering.

એરાસુન, êrâsîn. નાં ભુરા રંગનું કપડું. Subs.
Brown-coloured cloth.

અઈરાસ્તાન, aîrâstân. નાં ખોરાશાન શેહરનું
નામ. Subs. Khorâsân.

આરાસ્તે, ârâstê. બૂં કું પાક કીધેલું, શીંગારેલું.
Past part. Purified, adorned. Per. آراسته;
Av. અ + રા + સ

અ-ગેરાઈદાર, a-gêrâîdâr. વિં નાખુશ, ગમગીની
બેરેલું, ઉદાસ. Adj. Displeased, sorrowful, sad.

અબ્રહીમ, અ-બરહીમ, abrahîm, a-barhîm. વિં
કદરું, બેડોલ, સુરત વગરનું, ખુબ સુરત નહીં તે, રોશન નહીં.

Adj. Ugly, uncouth, shapeless ; not beautiful, not clear—bright.

ابراہم, abrâm. See ابراہیم abrahâm.

کھہر-کھہر, khêr-khêr. વિ० આશ્ચર્ય પામેલો, વગર સખખનું, નીરપરાધી. Adj. Astonished, causeless ; innocent.

અઈરાન, aîrân. નાં ઓદાતાલા ; બહી બેઠક ; એક મુલકનું નામ છે કે જે તરફ ઉપર “અમુન” નદી આવેલી છે, કે જે પાદશાહ ફરેહુને પોતાના બેટા એરચને ખખ-શીઓ હતો ; હોશંગ ખીન મ્હી આમકને કહે છે ; ઈરાન દેશ.
Subs. God ; a good seat ; name of a country through which the river *Amoon* flows, and which Feridoon gave in inheritance to his son Eraj ; *Hoshang* the son of *Syâmak* ; Persia.

અ-દરાના, a-darânâ. વિ० હદ—લંબાઈ વગરનું. Adj. Having no limits—length. Contrast Av.

અરારની, érânî. વિ० ગોસ્સાના આતરને મારનાર, ગુસ્સાને દુર કરનાર, નરમ મીઠજનું, નરમાશવાળું. Adj. Destroying the flames of anger ; removing the wrath ; having a mild temper ; of a gentle disposition.

અઈરાનીઆન, અઈરાનીગાન, aîrâniân, aîrânî-gân. નાં ઈરાની લોકો, બહી દીનવાલાઓ.
Subs. The Persians ; followers of the good religion. Comp. Per. ایرانیان.

અરારનીગાન, érânîgân, plural of érânî, • which see.

૭૧ } અઈરાન-વેઝ, aîrân-vêzh. નાં બલાઓનું બીજ,
 ૭૨ } એરીઅનલોકોની અસલ જગા, ઈરાનને લગતું મૂલ ;
 વેહેદાતી નદી ઉપર ચાલેલું ઈરાનવેજ. Subs. The seed
 of the noble ; the original seat of the Arians ;
 the Iranian source ; *Irân Vej*, situated on the
 river *Veh Dâti*. Comp. Av. ૧૨૩૪ =
 Sans. आर्य = good, noble ; + ૧૨૩૫ = Sans. बीज =
 seed.

૭૩ } અ-ગેરાનીદાર, a-gêrânîdâr. નહીં ખુબેરગ કર-
 નાર, મોહોટાઈ નહીં આપનાર, બારી નહીં કરનાર. Adj.
 Not exalting—giving greatness ; not making
 heavy.

૭૪ } અ-દરાનીદાર, a-darânîdâr. વિં નહીં પોકારતાં—
 બોલતાં. Adj. Not bawling out, not speaking.

૭૫ } અ-ઈરાંન, a-îrân. નાં નાખુશ થએલાઓ, અસંતોષી
 લોકો. Subs. Those that are displeased ; dis-
 contented people.

૭૬ } અબ્લાન, આબ્રાન, ablân, âbrân, નાં બાગ, વાડી.
 ૭૭ } Subs. A garden, an orchard.

૭૮ } અઈરાન-ગદમન, aîrân-gadman. નાં ઈરાંની
 ઓરેહ, બહી દીનનો આબ—ઝલકાટ. Subs. The Iranian
 lustre ; the brilliancy—splendour of the good
 religion. Comp. Av. ૧૨૩૬ =

૭૯ } અઈરાન-મન્દુમાંન, aîrân-mandûmân. નાં
 ઈરાંનને લગતી ચીજો—વસ્તુઓ. Subs. Things per-
 taining to Persia.

૮૦ } અઈરાન-મરદુમાન, aîrân-mardûmân. નાં

બલા લોકો. ઈરાન શેહરનાં લોકો. Subs. The inhabitants of Persia. Comp. Per. مردمان ایران

سورس અઈરાનગાન, aîrângân. નાં ઈરાનીઓ. Subs. The Persians.

سورس અબર-ઓમન્દ, abar-ômand. વિં વાદલાં વાલું, વાદલથી ભરેલું. Adj. Full of clouds, overcast with clouds.

سورس અઈલાવલ, aîlâval. નાં એક પાહાડનું નામ છે. Subs. Name of a mountain.

سورس અઈરાફ, aîrâf. નાં હુમેશતગાન બેહુશત. “એરાફ” એક પુરૂષનું નામ છે, કે જે અરદા વીરાફનો બાપ થાય છે. Subs. Purgatory; name of the father of Ardâi Virâf. Comp. Per. اعراف

سورس અ-બરાઝીઆગી, a-barâzîâgî. વિં ફરબ—મક્કર—ઠગાઈ વગરનું; શીંગાર વિનાનું. Adj. Guileless; free from deceit; unadorned.

سورس એરા-ચે, êrâ-chê. કિં અંકેએકે. કાંચકે. Adv. Because.

سورس અઈરખ્ત, aîrakht. વિં ખુશ, મોજલું. Adj. Pleased, jolly.

سورس અઈરદ, aîrad. નાં બીલસ, વેંત; અગીઆર આંગળનું માપ જે એક બીલસ ને બે આંગળનું ગણાય છે. Subs. A span; a measure of eleven inches.

سورس આદરખ્ત, અ-ઈરખ્ત, âdarâkht, a-îrakht. વિં જુકું, નાખાલેશ, ગડલું, કપટી, દેશ બાવી. Adj. False, insincere, not unsullied, turbid; spiteful, malicious.

સુલ્ક આદરદીદે, âdardîdê. વિં ઈજા—નુંકશાન પોહયા-
ડનારું. Adj. Doing harm—injury, pernicious.

સુલ્ક } આરાદ, એરખત, ârâd, êrakht. નાં અક્ષેશ, સખા-
સુલ્ક } વત; લશ્કર, ખુશી. વિં ખાલેસ, સ્વચ્છ. Subs.
A, gift, generosity; an army; joy, pleasure.
Adj. Pure, unsallied, 'clear.'

સુલ્ક એરાદ, êrâd. See સુલ્ક, સુલ્ક, ârâd, êrakht.

સુલ્ક હેરાત, hêrât. સં વિં હેસી, ૮૦). નાં હેરાત નામનું
શેહર. Numer. Adj. Eighty, 80. Subs. Herat.

સુલ્ક અઈરાદ-બેહેરામ, âirâd-bêhêrâm. નાં બેહે-
રામનો છોકરો એરાદ, એક માણસનું નામ છે. Subs.
Erâd, (son of Beherâm); name of a man.

સુલ્ક એરખતીદન, êrakhtidan. કિં બેલી નાખવું, ચ-
રકીનવાણું કરવું. V. To mix up; to make filthy.

સુલ્ક અ-દરખતે, a-darakhtê. વિં નહીં કેલવાયણું—શીખેણું.
Adj. Not educated—learned.

સુલ્ક એરખતન, êrakhtan. કિં મેલવણું, ચરકીનવાણું
કરવું, નાપાક કરવું, થણું; ઝડું કરવું. V. To mix up,
to make filthy—impure; to become impure; to
falsify.

સુલ્ક અ-બરાત્રુત, a-barâtrut. વિં અનીતી વગરનું, બે
ગુનાહ. Adj. Not immoral; innocent.

સુલ્ક અ-ગરમ, a-garam. , વિં નહીં ગરમ—હુંનું, ઠંડું. Adj.
Not warm—hot; cold. Contrast Av. «
Pehl. ૨, Pgr. گرم

૧૧૧૧ અઈરામું, aîrâmûn. નાં 'અઈરેમા-ઈશ્યો' નામની બંદગી. Subs. The prayer called *Airyémâ-ishyo*.

૧૧૧૨ અઈરામે, aîrâmê. વિં નકામું, રીમન, નાપાક. Adj. Useless, polluted, impure.

૧૧૧૩ અગ્રારશ, agrârash. નાં એક જતની પ્રવાહી ચીજ. Subs. A kind of liquid.

૧૧૧૪ અ-ગરારી, અ-ગરારેહ, a-garârî, a-garârêh. નાં અખંડ કપડું, તાકો. Subs. A whole piece of cloth.

૧૧૧૫ આદર-ખોર્દાદ, âdar-khórdâd. નાં આતશો મધેનાં એક મોટા કેબલાનાં આતશનું નામ છે ; એ આતશનું કામ એ છે કે, જ્યારે મનુષ્ય ઉપર કાંઈ કબ્જ, આક્રમક તથા દુઃખ આવી પડે છે ત્યારે તેને સંતોષ તથા ધીરજ રહે છે તે. એ આતશની મેહરબાનીથી છે ; એ આતશ આક્રમક તથા દુઃખને ટાલનાર છે અને બીજા નેક પ્રધાદારીઓનો મદદગાર છે. માણસોની સારી હિલચાલ તથા સારી રીતબાતનો જે ઝરો વેહતો છે તે એ “હુર્વતાત” આતશની ખુબીથી છે. એ “આદરખુરદાદ” આતશને પાહાદશાહ ગુસ્તાસ્પે પાહાદશાહી ઉપર આવ્યા પછી કેબલા તરીકે તખ્ત નશીન કર્યો હતો. એ આતશને “કાનગાહ” અથવા “કાંગડા” અથવા “ખાન્જમ” નામનો પાહાડ, જે કાબખુસ્તાનની હદમાં આવેલો છે તે ઉપર તખ્ત નશીન કર્યો હતો ; એ આતશ દસ્તુરોની દાનેશ ઉપર મવકકલ થયેલો છે. એ આતશમાં ખુબી એ છે કે, જે એના ઉપર પાણી પડે તો તે ખુબ તો મધી પણ જેમ સાધારણ આતશમાં ધી અથવા તેલ પડવાથી બડકું ઉઠે છે, તેમ એ આતશ ઉપર પાણી પડવાથી તે વધારે રોશની પકડે છે. Subs. *Ader-khordâd*—the name of one of the sacred fires held in high reverence,

owing to its reputed efficacy to bring consolation to and inspire patience in a man involved in difficulty or overwhelmed with heavenly calamity. When sincerely adored, it is supposed to avert afflictions and troubles on men, and render great help to honest tradesmen. It is through the benevolent efficacy of this (*haurvatât*) fire that the deeds of men are directed towards goodness. It was consecrated and enthroned on a high altar by King Gushtasp on the *Kángáh* mountain, otherwise called *Kângdâ* or *Khvâruz*, situated on the confines of Cabul. This fire presides over the intelligence of Dustoors. Its peculiar characteristic is said to be its inextinguishable property by water, which, if poured, only serves to make it burn brighter, as is the case with ordinary fire when clarified butter or oil is poured over it. Comp. Pâz. سوزان آتش; Av.

સુલકા + સુલકા

સુલકા એલાર્મર્દ, elârmard. નાં એક માણસનું નામ છે.

Subs. Name of a man.

સુલકા અઈરગ, âîrag. નાં આદમી, માણસ, રાખસ. Subs.

Man; an individual, a person.

સુલકા અઈરજ, âîraj. નાં એરુચ નામનો પ્રાચીન ઈરાનનો પાદશાહ જે ફરેદુનનો સહથી નાહનો છોકરો થાય છે. Subs.
Eraj (one of the kings of ancient Persia), the

youngest son of King Feridoon. Comp. Av.

سَد سَلَس, Per. ایرج

سَد ا-دَد, a-dard. વિં દુઃખ વગરનું, તંદરોસ્ત. Adj.

Free from illness—sickness; healthy. Per.

بی درد

સَد અ-દેરગ, a-dêrag. વિં લાંબું નહીં તે, ટુંકું. Adj. Not long; short.

સَد એરી, êrî. See سَد aîrag.

સَد અઈરગ, એરોગ, aîrag, êrôg. વિં ગંધાળું, વાસ મારતું.

Adj. Stinking; emitting an offensive smell.

See سَط aîrakht. Comp. Av. દુષ્પ્રદ

સَد } અઈરી, અઈરીઅ, aîrî, aîrîa. નાં આદમી જાત,

સَد } આદમી; તાબેદારી, નમન્તાઈ, ઈમાનદારી, વિશ્વાસપાત્રું, બલાઈ, દીનદારી. વિં ઈરાંની, અંતઃકરણથી બંદગી કરતો; બલી દીનનું. Subs. The human race; man; obedience; submissiveness; fidelity; trustworthiness; goodness; gentleness; devoutness; piety. Adj. Iranian, of good religion; praying (to God) heartily.

સَد અદરી, adarî. શબ્દ અં નીચે, હેઠે; નાં નીચાણ.

Prep. Under, beneath. Subs. Lowness, declivity. Av. سَد

سَد અબ્રશ, abrash. નાં પંચરંગી ઘોડો. વિં પંચરંગી,

રંગીન તીપકીવાળું. Subs. A piebald horse. Adj.

Dapple, marked with coloured spots. Per.

ابرش

ۛۛۛ } એરી, érí. નાં સાંધાઓ, અવયવો; આદમીઅત, બલ-
 ۛۛۛ } મનસાઈ. Subs. Limbs, members of the
 body ; humanity ; gentleness.

ۛۛۛ એરીઆ, éríá. નાં મરદની શરમગાહ. Subs.
Pudendum viri.

ۛۛۛ ખીરી, khírí. નાં બેંજુરો રંગ ; ઘેરની હદ ; અંદરના
 ઓરડા. Subs. Purple colour ; the boundaries
 of a house ; the inner apartments. Per. خيري

ۛۛۛۛ અઈરીગાન, aírígân. નાં કુરમાન બરદારો, નોકરો,
 આકરો, દીનદારો, આદમીઓ, તાબેદારો. Subs. Those
 that obey commands (lit.) ; servants ; menials.

ۛۛۛۛ એબ્રીહામ, êbrihâm. ઈબ્રામ પેગમબર. Subs.
 The prophet Abraham, Per. ابراهيم

ۛۛۛۛ ۛۛۛۛ એબ્રીહામે-તર્સાયાન, êbrihâmê-tarsâ-
 yân. નાં ખ્રીસ્તીઓનો પેગમબર. Subs. The prophet
 of the Christians.

ۛۛۛ ۛۛۛ ۛۛۛ ખીરી-સોરખ, khírí-sôrah. નાં બેંજુર તથા
 રાતા રંગની મેલવણી. Subs. A mixture of purple
 and red.

ۛۛۛ ۛۛۛ અઈર-દાસ્તન, aír-dâstan. ક્રિં ખાહેશ—ઈચ્છા
 રાખવી, હોકમને તાબે થવું, ઈમાનદાર રહેવું. V. To wish,
 to desire ; to comply with the commands—
 orders ; to be faithful.

ۛۛۛ ۛۛۛ અઈરીસ્તન, aírístan. ક્રિં ખુશી—ખુશ થવું, તાબે-
 દાર થવું, દીનદાર થવું. V. To be pleased—satis-
 fied ; to be obedient ; to become religious.

જુલુકા એર્જાની, érajānī. વિં એરયને લગતું. Adj. Pertaining to Eraj (the youngest son of King Feridoon).

જુલુકા અઈર્ગાની, aîrgānī. નાં તાબેદારી, સેવા, આધીનતા. Subs. Obedience, service, humbleness.

જુલુકા એરશની, érashnī. નાં આરાસ્તગી, શીંગાર, તાબેદારી. Subs. Decoration, ornament, obedience.

જુલુકા એરીઆની, ériānī. વિં બદનવાલું, હાદમંદ. Adj. Bodily, corporeal.

જુલુકા અ-બરશને, a-barashnê. પૃથકં નાં નહીં લઈ જવું. Abst. Subs. Not carrying.

જુલુકા એરીઆન, ériān. નાં બદનનાં સાંધાઓ—ભાગો. Subs. Limbs—members of the body.

જુલુકા એરશને, હેર્ગાન, érashnê, hêrgān. નાં અગાર, ચરકીન, છેડ. Subs. That which is discharged from the animal body after digestion; filthy matter excreted and ejected by a bird.

જુલુકા હેલશને, hêlashnê. નાં છોડવું, મુકીદેવું, ફેકીદેવું. Subs. Leaving off, forsaking; throwing away.

Comp. Pâz. જુલુકા, Per. هلس

જુલુકા એરીઅન-વેઝ, ériān-vêzh. See જુલુકા arīn-vêzh.

જુલુકા ખીરી-ઝર્દ, khîrî-zard. નાં પીલો—ખંભુરો રંગ. Subs. Yellow, purple.

જુલુકા આદરબાદ, âdarbâd. નાં એક નામીયા દસ્તુરનું નામ છે કે જે હોરમજદ ખીન શાપુરનાં વખતમાં થઈ ગયો છે, 'નેણે કેટલીએક કેતાબો બનાવી છે, તેમાં "મીનો એરદ"

તથા નસીહતનામુંબી બનાવેલું છે. Subs. The name of a well-known Dustoor who flourished during the reign of Hormazd bin Shapoor. He wrote several religious works, among which were the *Mino-Khered* and the *Pand-Náme*h. Comp.

Av. 𐬨𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀, Per. 𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 એરેખ્ત, êrêkht. વિં નાપાક, નજસ, ગદલું, ખરાબ. Adj. Impure, filthy, turbid, dirty.

𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 આદર્બાદગર, adarbâdgar. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે કે જે સાહેબ વીજલીના આતશને પેદા કરનારો છે. Subs. One of the names of God—the Creator of the fire *Vâzishta* (i. e. the fire of lightning).

Comp. Pâz. 𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀 એરેખ્તન, êrêkhtan. કિં પકડવું, નાપાક—નજસ થવું. V. To lay hold of; to be impure—filthy.

𐬀𐬭𐬀 અઈરી, aîrî. નાં ઈરાન. વિં ઈરાની, ફરમાન બરદાર, ધરમ ઉપર ચુસત. Subs. Persia. Adj. Persian; yielding compliance with commands—orders; devoted to the practice of religion. Comp.

Av. 𐬀𐬭𐬀, Sans. आर्य.

𐬀𐬭𐬀 } અ-ગરેસ, a-garêš. વિં ગાંઠ વગરનું. Adj. Free
𐬀𐬭𐬀 } from knots. Contrast Per. ګر

𐬀𐬭𐬀 દો-ગરેહ, dô-garêh. નાં બે ગાંઠ. Subs. Two knots. Per. ګرګر

𐬀𐬭𐬀 એરેશ, êrêsh. નાં ઝટકો, જખમ, ધાહ. Subs. A stroke, a wound or hurt; a cut.

۱۳۰۱ } અઈરીગાન, aîrîgân. નાં ખુશાલીઓ ; નોકરો, આ-
 ۱۳۰۲ } કરો, દીનદારો, કરમાખરદારો. Subs. Delights,
 ۱۳۰૩ } pleasures ; servants, menials ; religious
 men, those that obey commands—orders.

۱૩૦૪ } અઈરેખ્ત, aîrêkht. વિં ખાલેશ, સ્વચ્છ, પાકીનેહ ;
 મોનેએ. Adj. Guileless, pure, holy.

૧૩૦૫ } અ-ઈરીશ્તે, a-îrîshtê. વિં નહીં ઝરકેલું, હઃખ નહીં
 પામેલું, સુખી, સામેત, ભાગે નહીં તેલું, તોહોમત નહીં મુકાએલું,
 નાખી દીધેલું. Adj. Not oozed out ; not suffered
 pain ; happy, infrangible, unaccused ; thrown
 away—off.

૧૩૦૬ } અ-ગરીસ્તે-કરીનશન, a-garîstê-karînashna.
 વિં હોજરીને તુકસાન નહીં કરનાર, પાચન ઈંદ્રીને ખરાબ
 નહીં કરનાર. Adj. Not doing harm to the
 stomach ; uninjurious to the organs of digestion.

૧૩૦૭ } અઈર-સઝશ્ને, aîr-sazashnê. નાં તામેદારીથી
 ચાલવું. Subs. Behaving one's-self with due
 submission.

૧૩૦૮ } અઈરસ્તાન, aîrastân. વિં જેબ—શીંગાર આપ-
 નાર—કરનાર. Adj. Giving grace—elegance ;
 beautifying.

૧૩૦૯ } આદર્ગેર, âdargêr. નાં ખોદાતાલાના નામો મધેનું એક
 નામ છે. Subs. One of the names of God. Comp.
 Pâz. ۱۳۱۰

૧૳૧ } અ-બરીન, a-barîn. વિં બદખખ્ત, બેનશીબ, ઉઘાડું
 ૧૳૨ } . નહીં, છૂટું, ઢકિલું, ખુલ્લું નહીં તે ; નાવાકેહ ; બેખબર ;

કવખતનું. Adj. Unlucky, unfortunate ; not open—visible ; concealed, covered ; not exalted ; unacquainted, ignorant, untimely.

અ-બરીનીહા, a-barînhâ. કિં અં ખુલંદીથી નહીં. Adv. Not loftily—in a high place.

અબ્રીન, abrîn. વિં કમ, ઓછું. નાં ઓદાતાલાના નામો મધેનું એક નામ છે. Adj. Less. Subs. One of the names of God.

અ-બલીન, a-balîn. વિં સહથી ખુલંદ નહીં તે. Adj. Not highest—loftiest.

અઈરી-અવર, aîrî-avar. નાં દરજ્જે, મરતબો. ઓધો. Subs. Dignity, rank, station.

હેર્બુદ, hêrbûd. નાં આતશ કદેહને સંભાલનાર ;
આતશનો પુંજરો. Subs. A guardian of a fire-temple ; a fire-worshipper.

અઈરીક, aîrîk. વિં બલો, નેક, કરમાનખરદાર. Adj. Noble, good, virtuous, obedient, submissive to authority. Comp. Av. *âîrîk*.

એરેજ, êrêj. See *êraj*.

અઈર-યઝાન, aîr-yazân. નાં દીનના કરમાન પર-માણે આરાધના ઈજ્જતે કરનાર. Subs. Reciter of Yaçna or adorer in obedience to the ordinance of the religion.

અદેર-એવાન, adêr-êvân. નાં નીચલો—નીચો મેહલ. Subs. The lower palace.

એરજવાન, êrajvân. નાં તાબેદારી રાખનારા—ક-

રનારા. Subs. Those that are obedient—submissive to (authority).

۱۳۵۲ } આપ્રીજન, આપ્રીજગાન, ábrízân, ábrízgân.
 ۱۳۵۳ } નાં તીર મહીનાના તીરશેજના જશનને કહેછે ;

એમ કેહવાનું કારણ એકે, એક યુજેરગ પાહાદશાહનાં વખતમાં. ઘણાએક વરસરુધી વરસાદ તનાઈ ગયો, તેથી એ દહાડાઓમાં હોકમાં તથા યુજેરગો અને ખાસ વ આમ એક જગામાં એકઠા થઈ બંદગી તથા દોવા કીધી, તેજ વખતે વરસાદ વરસી ઓ ; એજ સખબથી આદમીઓએ યુશી ભોગવી તેથી તે દહાડેથી એ નામ મુકરર થયું છે. Subs. *Abrijân* is the name of the festival celebrated on the 13th day of *Tir Máh* (the 4th Zoroastrian month). It owes its origin to a great famine, which, for want of rain, occurred during the sovereignty of a certain king for several years; when at last, on the above-mentioned day, while the people, from the highest to the lowest, offered their prayers to Ahuramazda, rain suddenly fell and gladdened their hearts. In commemoration of this auspicious event a great feast was celebrated, which has since been known by the name of *Abrijân*. Comp. Per. ابریزگان

۱۳۵۴ } અઈરેચે, aîréché. નાં એરચ. વિં કરમાખરદાર, તાબેદાર. Subs. Erach (the youngest son of King Feridoon). Adj. Obedient, submissive.

۱۳۵۵ } અ-ગેરેફ્તે, a-gêréftê. ભૂં ફૂં નહીં પકડેલું. નાં એક યુનાહનું નામ. Past partic. Not grasped—

caught hold of. Subs. Name of a crime.

Comp. Av. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥

સર્વોપદેશ અ-બુરીદે, a-bûrîdê. વિં નહીં કાપેલું. Adj. Not cut. Comp. Per. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥

સર્વોપદેશ આબેરેતે, âbêrêtê. નાં મોબેદના એક પંથનું નામ. Subs. Name of one of the orders of the sacerdotal tribe. Comp. Av. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥, Pehl. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥

સર્વોપદેશ હેલીદન, hêlîdan. કિં નીચે મુકવું, છોડી દેવું, મુકી દેવું, નાંખી દેવું. V. To leave off, to forsake, to cast away. Comp. Per. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥, 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥

સર્વોપદેશ અ-બરીદગીહા, a-barîdgihâ. કિં અં થોક બંદ વેચાન નહીં; છુતક. Adv. Not wholesale, in retail.

સર્વોપદેશ અ-ગરેમ, a-garêm. વિં મેચદાર નહીં, ગુચવણ વગરનું. Adj. Not twisted, not intricate.

સર્વોપદેશ અ-દરેમ, a-darêm. વિં તીપકી—દાઘ વગરનું. Adj. Free from specks—blots.

સર્વોપદેશ અએરેમા, aêrêmâ. See 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 aîrâmûn.

સર્વોપદેશ અઈરીમ-અસીમ, aîrîm-asîm. See 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 aîrâmûn.

સર્વોપદેશ અગ્રેરસ, agrêras. નાં એક પરહેજગારનું નામ છે, કે જે પાહાદશાહ અફરાસીઆબનો ભાઈ થાય છે. Subs. The name of a virtuous person who was a brother to Afrâsiâb. Av. 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥

સર્વોપદેશ સે-રગલ્મન, sê-ragalman. વિં ત્રણ પગ—પગવાળું. Adj. Having three legs.

સપ્તમ

સપ્તમ અઈરી, aîrî. નાં કરમાન, આજ્ઞા, હોકમનાનું. Subs.

Order, command, decree.

સપ્તમ અદરે, adarê. See સપ્તમ, adêr, ajêr.

સપ્તમ આદ્રો, âdrô. નાં ઓદાતાલાનું એક નામ છે, કે જે વગર કોઈ બીજે ચારી—મદદ કરનારો નથી, અને જેથી જુદો માર્ગ જાહેર નથી. Subs. One of the attributes of God ; God, save whom there is no other saviour, and to whom the path of falsehood is unknown.

Comp. Pâz. સપ્તમ

સપ્તમ ખીર, khîrû. નાં જખમ કરનાર, જખમ, ઘાહ. Subs. One that inflicts a wound ; a wound or hurt.

સપ્તમ અદરે-હખે, adarê-hakhê. See સપ્તમ, adêr-hakhê.

સપ્તમ અ-દરૂગી, a-darûgî. નાં ભાવ, સચ્ચાઈ. Subs. Abst. Truth. Contrast Pehl. સપ્તમ

સપ્તમ અ-દર્વાએ, andarvâê. નાં હવા. Subs. Air ; the region of the air. Comp. Pâz. સપ્તમ-હવા

સપ્તમ અઈર્વેઈ, âîrvêî. See સપ્તમ aîrvêî.

સપ્તમ અઈર્વેગી, âîrvêgî. See aîrvêî.

સપ્તમ અઈર્નાક, âîrnâk. વિં જુવાન. Adj. Young.

સપ્તમ એરનાક, êrnâk. નાં શાલ, ઉનનું કપડું. Subs. A shawl ; a woollen cloth.

સપ્તમ અઈર્વાર, âîrvâr. નાં બામદાદ, પરોઢયું. Subs. Dawn, daybreak.

અર્થવારે, અર્થવાર, aêrvârê, aîrvâr. નાં બેહુ
કાન, ડાહ્યું આવણીઈ—જડ્યું. Subs. Both the

ears ; the left jaw.

અર્થરંગ, aîrang. નાં ચઠકો મારનાર, દંખ દેનાર, દુઃખ
દેનાર. Subs. One that stings—bites—gives pain.

અર્થરોગ, aêrôg. વિં ગંધાતું, વાસ મારતું, રોગીષ્ટ,
દુઃખ ભરેલું. નાં નાચુક્કી, દલગીરી. Adj. Stinking ;
emitting an offensive smell ; sickly ; painful.
Subs. Displeasure, sorrow.

અર્થરંગ, aêrang. વિં ઉંડું, નીચું. Adj. Deep, low.

અર્થરોબ, a-garôb. વિં અર્થરોબ નહીં. Adj.
Not weak—helpless.

અર્થરંગ, adrang. નાં રેજ, દુઃખ. Subs. Pain ;
trouble, affliction.

અર્થરોગ, êrôg. નાં ગાર, ખોહ, ઉંડાણ. Subs. A
deep hole—pit, a cavern, depth, bottom.

અર્થરોગ, hêlvî. નાં ખતમ—પૂરું કરવું ; અંદ પડવું.
Subs. Finishing, completing ; ceasing.

અર્થરોશ્તન, a-garôshstan. કિં ગુનાહથી નહીં
છુટવું. V. Not to be free from sin.

અર્થરોશ્તે, a-garôshhtë. ભૂં કું ગુનાહથી નહીં
છુટેલું, ગુનાહની માફી નહીં મળેલું. Past part. Not
freed from sin ; not absolved from crime.

અર્થરોશ્લ, a-garôêsh. વિં ના પસંદ, પસંદ નહીં
કરવા બેગ. નાં ભાવં ના પસંદગી, નાચુક્કી. Adj. Dis-
agreeable ; not such as may be received with

pleasure. Abs. Subs. Disagreeableness ; displeasure.

અ-ગરોગી, a-garôgi. See અ-ગરોદેશ, a-garôêsh.

અ-દરોગી, a-darôgi. વિ. જુઠાઈ—ઠગાઈ વગરનું ; સાચું, ખરું, વાજખી. ભાવં નાં સચ્ચાઈ. Adj. Free from deceit—fraud ; true, just ; genuine. Abs. Subs. Truth.

આદરુગી, âdarugi. નાં જુઠાઈ, ઠગાઈ. Subs. Falsehood, deceit. Comp. Av. અહૃત + =

એરોગી, êrôgi. નાં ખુશી, ખોરરમી ; તંદરોસ્તી. Subs. Pleasure, cheerfulness, pleasantness ; health. Comp. Sans. આરોગ્ય.

અએરોગીહા, aêrôgîhâ. ક્રિ. અં બદબોઈથી. Adv. With an offensive smell.

અ-દર્વન્દીહાદ, a-darvandîhâd. ક્રિ. આશીં. દરવંદી—જુઠાઈ—ઠગાઈ—દગા વગરનું હોએ. V. bened. May it be free from deceit—treachery or the influence of the devil.

અ-દરુદીહાદ, a-darûdîhâd. ક્રિ. આશીં દુવા વગરનું હોએ, બદકુવાવાણું—લીઆનત બરેણું થએ. V. benedic. May (it) be unblest ; may (it) be cursed—execrated. Contrast Per. ۛۛۛ

અએરોગીહાદ, aêrôgîhâd. નાં ઈશ—દુઃખ—કષ્ટ ભોગવનારા. Subs. Those that suffer torment—trouble—bodily exertion.

અએર્વેઈ, aêrvêî. નાં તાબેદારી, દીનદારી, કરમાબર-

દારી. Subs. Obedience, religiousness; submissiveness to authority.

અર્થશબ્દકોશ અએરોગી, aêrôgî. See અર્થશબ્દકોશ erôgî.

અર્થશબ્દકોશ એરોગી, erôgî. નાં ઈશ—પીડા ભોગવવી. Subs. Suffering pain.

અર્થશબ્દકોશ આદ્રોગી, âdrôgî. વિં જુઠું. Adj. False, untrue.

Comp. Av. արوغ + ան, Per. دروغ, دروغی

અર્થશબ્દકોશ અઈરોગી, aîrogî. See અર્થશબ્દકોશ aêrôg.

અર્થશબ્દકોશ અઈરોઈગી, aîrôîgî. નાં ભાવં ગંધીલાપણું, બુદ્ધિ-બોઈ. Subs. Abst. Filthiness; stink; bad smell.

Comp. Per. ارغند

અર્થશબ્દકોશ અ-ગરોએશને, a-garôêshnê. વિં કાળજી વગરનું, અનમનું. Adj. Feeling no solicitude, disregarded.

અર્થશબ્દકોશ અઈર્વદસ્તાન, aîrvadastân. નાં શીખવાની જગા, નિશાલ, મદરેસા. Subs. A place of education, a school; an academy or college. Comp. Pehl.

۱۳۴۵۶۷۸

અર્થશબ્દકોશ } અઈરોગીતર, અએરોગીતર, aîrôgîtar, aêrôgî-
અર્થશબ્દકોશ } tar. વિં વધારે જુઠું—હલાચકું; વધારે કરમા-
એલું, વધારે વાસી—નાજુશ. Adj. More unconnected
—separate; more decayed—stale; more dis-
pleased.

અર્થશબ્દકોશ અઈરોગીનદ, અએરોગીનદ, aîrôgînad, aêrôgînad. ફિં નાજુશ કરે; જુઠું કરે; વાસી કરે. V. May dis-
please, may separate; may make stale.

અ-ગરોબીનીદન, a-garôbînîdan. ક્રિ० ધરી—
પકડી નહીં રેહવું; છુટું થવું. V. Not to seize—lay
hold of, to be separate.

અઈરોગી, aîrôgî. વિ० વાસ મારવું, ગંધીલું. Adj.
Stinking, filthy. Comp. Pehl. ૫૯૫

અઈરોગીદન, aîrôgîdan. ક્રિ० નાખુશ કરવું, જુદું
કરવું; વાસી કરવું. V. To displease, to separate,
to make stale.

અએ-રોગ, aê-rôg. વિ० રોગ—દરદવિનાવું, પાક,
તંદરોસ્ત. Adj. Free from disease—ailment;
pure, healthy. Comp. Sans. આરોગ્ય.

અગરોબ, agarôb. વિ० તાબેદાર. Adj. Obedient;
being under the authority of.

સરોબ, sarôb. ના० સુખન, શબ્દ, ઉચ્ચાર, વાચા.
Subs. A word, sound; articulate utterance.
Comp. Pehl. ૫૯૬

અ-ગરોબી, a-garôbî. ભાવ० ના० છુટાપણું. Abst.
Subs. Liberty.

અ-ગરોઈદન, a-garôîdan. ક્રિ० ઈમાન નહીં રાખવું;
નહીં જણવું, પાછું નહીં ફેરવવું. V. Not to keep faith
in; not to know; not to turn back. Contrast
Per. گرائیدن

ખેરોદરોશ, khêrôdarôsh. ના० ભયંકર હથિયાર.
Subs. A dreadful weapon. Comp. Av. ૫૯૭-૫૯૮

અઈરૂન, aîrûn. ક્રિ० અં એરવેશે—રીતે; યાને. ના०

ઈરાનદેશ. Adv. In this manner; that is. Subs. Persia.

۱۰۰۰۰ અદ્રુન, આદ્રુન, adrûn, âdrûn. શબ્દ ૦ અંદર, વચમાં. Prep. In; among, between. Comp. Pehl. ۱۰۰, Av. ۱۰۰۰

۱۰۰۰۰ અ-ગર્વન્દ, a-ğarvand. વિ ૦ આહેશ—ઈચ્છાવાણું નહીં. Adj. Not desirous—wishing for.

۱۰۰۰۰ અબર્વન્દ, abarvand. ના ૦ ઓદાતાલાનું એક નામ છે ; કોઈબી ચીજ જેમાં મલેલી નહીં તેવી ખાલેશ, સ્વચ્છ. Subs. One of the names of God; something not mixed or compounded. Adj. Pure, guileless, unmixed. Comp. Paz. ۱۰۰۰

۱۰۰۰۰ અ-દરુની, a-darûnî. વિ ૦ મધ્યમ નહીં તે; અંદરનું નહીં. Adj. Not in the middle; not internal. Contrast Per. اندروني , دروني

۱۰۰۰۰ અ-ગર્વન્દી, a-garvandî. ના ૦ આહેશ વગરનું. Subs. Want of desire.

۱۰۰۰۰ અ-દર્વન્દી, a-darvandî. વિ ૦ ઠગાઈ—ધુઆઈ—વગરનું, દીનદારી. Adj. Freedom from deceit—fraud; religiousness, faithfulness. Contrast Pâz. ۱۰۰۰

۱۰۰۰ અગરુન, અગ્રુન, agarûn, agrûn. ના ૦ કોઈ કોઈ વખતે કરવું તે. Subs. Doing a thing occasionally.

۱۰۰۰ અ-દરુનતન, a-darûnatân. ક્રિ ૦ નહીં ખાવું. V. Not to eat.

۱۰۰۰ અઈરુનતન, અયુનતન, âirûnatân, abrûnatân. ક્રિ ૦

મરણ પામવું, આજે દુનીયાંથી ગુજરી જવું. V. To die, to depart this life.

અ-ઈરોગ, અએરોગ, a-îrôg, aêrôg. નાં નાચુશી, છુદાઈ. Subs. Displeasure, separation.

અઈરોગ, અએરોગ, aîrôg, aêrôg. વિં નજસ, ગંધાતું રોગીષ્ટ, બદબોવાતું. Adj. Filthy, stinking, sickly, emitting an offensive smell. Comp. Pehl. , Av. , Per. .

અ-દરૂજ, a-darûj. વિં નુકસાન—ઠગાઈ નહીં કરનાર, જીતું નહીં બોલનાર. Adj. Not doing any harm, not practising deceit, not telling a lie. Contrast Av. , Sans. , Per. .

અબ્રુચ, abrûch. નાં સફેદ કંદ. Subs. White yam.

અબ્લુચ, ablûch. નાં સફેદ ખાણ; મિસરી. Subs. White sugar; sugar-candy. Comp. Per. .

અ-દરૂજી, a-darûjî. નાં છુદાઈ—લબારી વિનાતું તે; સચાઈ. Subs. Purity from falsehood—untruth; truthfulness.

અ-દરૂજશન, a-darûjashna. નાં બાવં સાચું બોલાણ—વાણી. Subs. Abst. A true speech—speaking.

આદરૂજશન, âdarûjashna. નાં ખોટું બોલવું. Subs. Telling a lie.

અ-દરૂજશની, a-darûjashnî. નાં સચાઈ; ખો-

ટારાં—અકાઈ વગરનું. Subs. Truthfulness, purity from falsehood.

૧૭૩૫ અ-દરૂજશને, a-darûjashnê. નાં પ્રમાણીકપણું, સચાઈ. Subs. Honesty, truth.

૧૭૩૫ અ-દરંજોઈશ, a-daranjîôish. કિં તુંને પઢવું નહીં જોઈએ. V. Thou shouldst not recite. Contrast Av. ૧૭૩૫

૧૭૩૫ અ-દરૂજદન, a-darûjîdan. કિં નુકશાન નહીં કરવું, જીવું નહીં બોલવું, સાચું બોલવું, ઠગાઈ નહીં કરવી. V. Not to do any harm, not to tell a lie, to speak the truth, not to practise deceit. Av. Rt. ૧૭૩૫

૧૭૩૫ અ-દરંજદન, a-daranjîdan. કિં નહીં બોલવું—ભણવું. Not to speak—recite.

૧૭૩૫ અ-દરૂજની, a-darûjanî. વિં જીવું નહીં, સાચું. Adj. Free from falsehood, truth.

૧૭૩૫ અઈરોજદન, aîrôzadan. કિં હોકમનાનું કાઢાડવું. V. To issue a decree.

૧૭૩૫ અબ્રુ-જદન, abrû-zadan. કિં બવાં ચઢાવવાં; માથાં અથવા આંખની હીલચાલથી પસંદગી બતલાવવી; આંખ મારવી, રજા આપવી, ઈશારો કરવો. V. To knit the brow; to approve by motion of the head or eye; to wink; to give permission, to suggest.

Comp. Per. ૧૭૩૫

૧૭૩૫ આબ્રુદ, âbrûd. નાં સુમબોલવું ફુલ. Subs. A hyacinth. Per. ૧૭૩૫

૧૭૩૫ એર્વદ, êrvad. નાં ઉશતાદ, શિક્ષક, પરમચુર. Subs.

A teacher ; a professor ; a religious preceptor.

Comp. Pehl. ^۱ ^۲ ^۳ ^۴ ^۵ ^۶ ^۷ ^۸ ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹}

արվածստ արվեստ, *êrvadastan*. See արվածստ *air-*
vadastan. Comp. Av. արված արվածստ

ਅ-ਦਰਿਦਨ, a-darīdan. ਕਿੰ ਭੰਝੀ ਨਹੀਂ ਭੇਰੁੰ, ਖਾਪਣੀ
ਨਹੀਂ ਕਰਵੀ. V. Not to pick up, not to reap.
Contrast Per. ੭੦੭੭

આદરનમગર, ādarnamgar. નાં ખોદાતાલાના ના-
મોમાંનું એક નામ છે. Subs. One of the names of
God. Comp. Pâz. پاژ

مردود

૧૭ અઈ-રગ, aī-rag. સંખ્યાં વિં એકહજાર, ૧૦૦૦. Numer. Adj. One thousand ; 1000.

ଘାସି ଅର୍ଥରେ, aîré. ବିଂ. ଅହେୟ, ଝପଟି. Adj. Jealous, spiteful.

۱
 اداریہ, adarê. शब्द० अ० नीचे, हेंथे, तलीजे. Prep.
 Below, under, at the bottom.

અદરેહ, *adarêh*. વિ० દુર, આંધે. Adj. Distant, remote.

سرلو **अब्लक**, ablak. वि० तरेहुवार रंगनुं; शुद्धाशुद्ध रंगनुं.
Adj. Piebald; of various colors. Per. **ابلق**

ଅବଳାଘ, ablagh. ନାଂ କୋଡ଼ିଃ. Subs. Leprosy.

اسٹو ابلے, ablê. वि० नादान, अपट, भुझ. Adj. Foolish,
stupid, silly. Per. ابلہ.

પ્રકર અબ્લેક, ablêk. નાં આતશનો શોલો. Subs. Flames of fire.

પ્રકર આબ્લે, âblê. નાં કુલ્લો, સહીઅડ. Subs. A boil, small-pox. Per. آبلر

પ્રકર એરક, êrak. નાં ઈનસાન, માણસ. Subs. Man, an individual.

પ્રકર ખીરે, khîrê. વિં બેહુંદું, અંધારું; ગભરાએલું. Adj. Absurd, dark; confused; confounded. Per. خیره

પ્રકર અઈર્કાન, aîrkân. નાં સાથે ગુંદનારા. Subs. Those that knead together.

પ્રકર અઈર્ગાન, aîrgân. નાં આદમીઓ. Subs. Men.

પ્રકર અબકાર, abarkâr. વિં આશ્ચર્ય પામેલો, સરગરદાન. Adj. Astonished, confounded, stupified.

પ્રકર અબરકોફ, Abarkôf. નાં ચાલદીઆમાં આવેલાં એક શહેરનું નામ, એ શહેર પાહાડને મથાલે આવેલું છે. Subs. A town in Chaldea, situated on the summit of a mountain (as the name implies). Comp. Per. ابرکوه

પ્રકર અબકોવાદ, abarkôvâd. નાં 'ફારસ' તથા 'અહોવાજ' નામના પરગનાની વચે આવેલા શહેરનું નામ; એ શહેર ઊંચાઈએ આવેલું છે. Subs. The name of a city lying between the districts of Fars and Ahovâz; it is situated on a height. Comp. Per. ابرکوباد

પ્રકર અબ્લઘ, ablagh. See પ્રકર ablagh.

અઈ-રઘ, એ-રઘ, aî-ragh, ê-ragh. See અઈરાગ. અઈરાગ

સે-રઘ, sê-ragh. સં વિં ત્રણ હજાર, ૩૦૦૦. Numer. Adj. Three thousand ; 3000. સે-રઘ

અઈરચ, aîrach. નાં ઈજત; દરકાર; બારબોજ અઈરચ
Subs. Deference ; regard ; weight ; gravity. અઈરચ

અગર્જ, agarj. કિં અં અલખતે, અરેખર રીતે; કારણ કે; કંભી. Adv. Of course ; truly ; because ; ever. અગર્જ

અબર્જ, abarz. નાં ઈશારો, એતવણી. Subs. Suggestion, hint. અબર્જ

એરચ, êrach. નાં ઈરાનના પાહદશાહ કરેદુનનાં સ- એરચ
હથી નાહનાં છોકરાનું નામ. Subs. The name એરચ
of the youngest son of Feridoon, king of Persia.
Comp. Per. એરચ

અબર્જા, abarjâ. નાં ખોટાતાલાનું એક નામ છે; યુનાહ અબર્જા
માફ કરનાર. Subs. One of the names of અબર્જા
God, the Forgiver of crimes. Pâz. અબર્જા

અઈર્ચશ, aîrchash. નાં તેની ઈજત—દરકાર; અઈર્ચશ
તેનો બારબોજ. Subs. His or her honor— અઈર્ચશ
regard—weight. અઈર્ચશ

આર્વાહ, ârvâh. નાં કોપરીઉં. Subs. The elbow. આર્વાહ

આર્ફશ, ârfash. નાં કોપરીઉં; કાયદો, નફો. Subs. આર્ફશ
The elbow ; profit, advantage. આર્ફશ

॥ સુલો ॥ અ-ગર્ઝીદન, a-garzîdan. ક્રિ० નહીં પોકારવું, પશ-
તાવો નહીં કરવો, રડવું નહીં, કર્યાદ નહીં કરવી. V. Not
to bawl out, not to repent—weep—complain.
Av. Rt. ۛۛۛ = Per. گريستن

સુલો અબર્ઝનદ, abarzanad. ક્રિ० ઈશારો કરે, ચેતવણી આપે.
V. May suggest—give a hint.

સુલો અબર્વન્દ, abarvand. નાં ખોદાતાલાનું એક નામ છે ;
કોઈને ખુરં બોલવામાં ભાગીઓ નહીં તે. Subs. One of
the names of God ; not being an accomplice in
speaking ill of others. Pâz. ۛۛۛ

સુલો અ-ગેરકતાર, a-gêraftâr. વિ० નહીં સપડાએલો—
પકડાએલો. Adj. Not entrapped—caught in.
Contrast Per. گرفتار

સુલો અ-ઈરજ-વદ, a-îraj-vad. નાં નાવર—હેરબદ નહીં
થયલો, ઓસ્તો ; સાહેબ ; ગૃહસ્થ. Subs. One who
has not undergone the *Nâver* ceremony ;
Ostâ ; a lord, a gentleman. Paz. ۛۛۛ

સુલો

સુલો અબ્રઝ, abraz. See સુલો abarz.

સુલો, સુલો, સુલો, સુલો, સુલો સે-રઝ, sê-
raz. કેવળં સંખ્યાં વિ० ત્રણસો, ૩૦૦. Card. Numer.
Adj. Three hundred ; 300.

સુલો અબર્ઝનદ, abarzanad. See સુલો abarzanad.

સુલો સે-રઝ-ઉમ, sê-raz-ûm. ક્રમ સંખ્યાં વિ० ત્રણસોમું.
Ord. Numer. Adj. Three hundredth ; 300th.

સ્રાસ્રા અએરુર, aêrzûr. નાં દોજખના રસ્તા ઉપર આવેલા એક પાહડનું નામ કેજહાં દેવો તથા ખરાબ માણસો રહેછે. Subs. The name of a mountain on the way to hell where Devs and other evil persons live.

Corrupt form of, સ્રાસ્રા = Av. સ્રાસ્રા

સ્રાસ્રા સે-રઝ-ઝમ, sê-raz-zam. નાં ત્રણસે શીઆલા— વરશ. Subs. 300 winters. Av. સ્રાસ્રા સ્રાસ્રા

સ્રાસ્રા

સ્રાસ્રા અએરદ, એરદ, aêrad, êrad. નાં એક હાથ. Subs. One hand.

સ્રાસ્રા અએ-રદ, aê-rad. નાં ઓ સરદાર—સાહેબ! અએ ધર્મના વડા ગુરુ! Subs. Oh leader—lord! Oh religious preceptor! Comp. Av. સ્રાસ્રા, Per. ابي راد

સ્રાસ્રા આ-બરદ, â-barad. નાં મોખેદના એક પંથનું નામ જેનું કામ ઓણું પાણી લઈ આપવાનું હોયછે. Subs. One of the orders of the priestly caste, whose business is to bring pure water. Av. સ્રાસ્રા

સ્રાસ્રા એરદ, êrad. નાં બીલસ, વેહેત, એક હાથ, અગીઆર આંગલનું માપ; અંદાજે, પરમાણ. Subs. A span, a cubit; a measure of eleven inches, measure, proportion.

સ્રાસ્રા અએરંગ, aêrang. See સ્રાસ્રા aêrôg.

સ્રાસ્રા આબેરેતાન, âbêrêtân. Plu. of સ્રાસ્રા âbarad, which see.

સ્રાસ્રા આબેરેતાર, âbêrêtâr. Another form of સ્રાસ્રા âbarad, which see.

આબરતી, ābaratī. નાં આબેરેતનો ધધો—કામ.

Subs. The business—profession of *Aberet*; see
 ābarad.

અ-ગર્દીનાક, a-gardīnāk. વિં નહીં ફરનારું, સ્થીર,
 થંમ, ગેરદેશ નહીં ફરનારું. Adj. Not turning round;
 still, steady, fixed; not revolving.

અ-ગર્દીદન, a-gardīdan. ફિં નહીં ફરવું. V.
 Not to turn (round)—revolve. Contrast Per.

گردیدن

અ-દર્દ, a-dard. વિં દરદથી વેગવું, તંદરોસ્ત; કુર—
 ધાતકી દીલવું; દયા વગરનું; બે આબરૂ, રૂસવા, બેશરમ.
 Adj. Free from disease; healthy; hard-hearted;
 merciless; disgraced, dishonored; shameless.
 Comp. Per. بی‌درد

આબરતે, ābaratē. See ābartān.

એરથન, ērathana. નાં બે વેહેત નેટવું માપ. Subs.
 A measure of two spans. Comp. Av. اَرَاثَن

અઈર્-તોખે, aīr-tôkhmê. નાં ઈરાની તોખમ—
 બી. Subs. Iranian descent—origin—extraction.

અઈર્-તોખમ-ગુન, aīr-tôkhma-gûn. વિં ઈરાની
 તોખમનું—અતનું. Adj. Of Iranian descent—
 extraction. Comp. Av. اَیْرَتَوخْمَگُون

અઈર્તની, aīrtanī. નાં બરદાશત, સાલિસાર્ઠ, મી-
 લનસારી, 'ફરમાબરદારી, તાબેદારી. Subs.
 Endurance; urbanity, courteousness, affability;
 submissiveness to authority, obedience.

૧૧૭૧ અઈર્તન, aîrtan. નાં આધીનપણું, નેકઅસલત, પાક નઈઅત, ધ્યાર, આલેશ વિચાર, પરહેઝગાર કેને રેઆનતથી દુબલા તનનો થયો હોય. Subs. Submissiveness; a good quality; purity of intention; affection; sincere opinion; a devotee who has become physically lean by his austerities. Pâz. ૧૧૭૨

૧૧૭૨ અ-ગર્દુની, â-gardûnî. વિં વગરસિંગારેણું, આસ-માની નહીં તે. Adj. Unadorned; not heavenly. Contrast Per. ૧૧૭૩

૧૧૭૩ અઈર્-તુમ, aîr-tûm. વિં સર્વેથી ઈમાનદારી ભરેણું—દીનદાર; ધણુજ બહું. Adj. Most faithful—religious; most noble.

૧૧૭૪ અઝેર્-તુમ, azêr-tûm. વિં અતીશય નીચું, ધણુજ હેડું. Adj. Lowest; deepest. Comp. Per. ૧૧૭૫

૧૧૭૫ અ-ગર્દગી, અ-ગેર્દગી, a-gardagî, a-gêrdagî. વિં ગેરદેશ વગરનું, નહીં ફરવાવાળું. Adj. Not revolving—turning round.

૧૧૭૬ અઈર્-તર, aîr-tar. વિં વધારે દીનદાર—ઈમાનદાર; વધારે બલો. Adj. More religious—faithful; more noble.

૧૧૭૭

૧૧૭૭ અ-ગેરપ, â-gêrap. વિં ભાગેણું; કુમારે, પછ્યાવગરનું. Adj. Broken; unmarried; single. Contrast Per. ૧૧૭૮

૧૧૭૮ આદર્પાદીઆવંદાન, âdarpadîâvandân. નાં એક દસ્તુરનું નામ છે. કે જે “પાદ બીન પાદીઆવંદાન” ને નામે

બોલખાયછે. Subs. The name of a Dustoor otherwise called *Pâd bin Pâdyâvandân*.

૧૭૭૫ } અર્ધપદ, હેર્વદ, airpad, hêrvad. નાં એરવદ; "એ-
૧૭૭૬ } રવદ" તેને કેહુછે કે જે તમામ "ચુરદેહ અવસ્તા,"
૧૭૭૭ } "યજ્ઞરને," "વિસ્પરદ," "સીરોમ," તથા "બાજ
ધરણું," અરથ સૌંચે સમગ્રને શીખીઆ પછી ૩૦) દાહાડાની
કીરીઆ જેને નાવરની કીરીઆ કેહુછે તે પમાર કરેછે.

Subs. *Herbed*; a Herbed is one who has learnt by heart and understood the meaning of the whole of the *Khordeh Avestâ, Yaçna, Vispered, Sirozâh*, and the Bâj ceremony, and 'has undergone the *Naver* ceremony for 30 days.

See ૧૭૭૫ êrvad. Comp. Av. ૧૭૭૬, Per. ૧૭૭૭

૧૭૭૮ } અ-ગેરકત, a-gêraft. કૃં નિં નહીં પકડેલું; કોટી નહીં
કીધેલી; કુમારી. Part. Adj. Not taken hold of; not
clasped to the bosom; unmarried. Av. ૧૭૭૯

૧૭૮૦ } આગેરકત, âgêraft. નાં કોઈને મારવાને માટે હાથમાં
હથિયાર પકડવાનો યુનાહ; એ યુનાહનો વજન બાર આસ્તેર.
અને તેનીશ દેરમનો થાયછે. Subs. The crime of
holding a weapon in the hand with intent
to strike some one; the weight of this crime
is 12 *asters*, which is equal to 30 *dêrems*. Av.

૧૭૮૧

૧૭૮૨ } હીર-પદ, hîr-pad. નાં હેરબદ, એદમતગાર, આતશ
એદમત કરનાર, મુક્તી, સંહિબ. Subs. Herbed; a
servant; a guardian of the sacred fire; a judge
or arbiter; a lord or master.

૧૫૧૭૭૭ એવદ-ગદમન, êrvad-gadman. નાં એવદી
ઝલકાટ—દબદબો ; અથોરનાની કીરતી—પરતાપ. Subs.
Priestly lustre—splendour—fame—glory.

૧૫૧૭૭૭ એવદે-અએ, êrvadê-aê. નાં એક હેરબદ.
Subs. A *Herbed*.

૧૧૧૭૭૭ આબ-રફતન, âb-raftan. કિં પાણી થઈજવું, બેહોરમત
—બેઆબરું થવું, અપમાન પામવું. V. To become liquid—
water ; to be disgraced—dishonoured ; to be
insulted.

૧૧૧૭૭૭ એવદ-વજર, êrvad-vajar. નાં માણસનું નામ છે.
Subs. Name of a person.

૧૧૧૭૭૭ અઈર-પદ-જાદ, âir-pad-jâd. નાં અથોરનાન
બચ્ચો, એવદનો જણેલો, હેરબદનાં કુટુંબનું. Subs. The
son of a priest ; born of a priest ; descended
from a priestly family. Comp. Per. ૧૧૧૭૭૭

૧૧૧૭૭૭ એવદ-પેશ-ગાહ, êrvad-pêsh-gâh. નાં
એવદની ઉચી બેઠક. Subs. The exalted seat of a
Herbed.

૧૧૧૭૭૭ આદર્ફરોબઘ, âdarfarobagh. નાં એક દસ્તુ-
રનું નામ છે કે જે “ફરોબજાદ” નો છોકરો થાયછે, એણે
“દીન કર્દ” કેતાબને સુધારી હતી. Subs. The name of
a *Dustoor* (the son of *Farrokhzâd*) who had
revised *Din-kard*.

એવદ

૧૧૧૭૭૭ અ-દરમ, a-daram. See ૧૧૧૭૭૭ a-darêm.

જેડમ અદ્રમ, adram. નાં એક જતનું ઉનનું કાપડ. Subs.

A kind of woollen stuff.

૧૩૫૫ જેડમ એલ્માસ, êlmâs. નાં ત્રીણું લોહોડું, પોલાદ; હીરો.

Subs. Steel; hardened and refined iron; a diamond. Per. الماس

૧૩૫૬ જેડમ } અઈર્માન, aîrmân. નાં કર્મોન, એતેકાદ; બલાઈ,
૧૩૫૭ જેડમ } સાલેસાઈ, તાબેદારી; અરદીબેહુશત કરેશતાનું નામ;

અકસોસ; સલાહ, સુખ, આરામ; દોસ્તી, એકદીલી—મનને નચીંતાઈ આપનાર કરેશતો. બેહુમાન, એક શેહરનું નામ છે, પ્રશેમાંની, આરજુ, તવાનાઈ, મરદની જત—છુપી ઈંદ્રી. Subs. Order, command; faith; goodness; courtcousness, urbanity; obedience; *Ardibehesht* (an angel); grief; peace, happiness; rest; the angel that brings contentment and tranquillity to the mind; the angel that is instrumental in bringing about amity; a guest; the name of a city; repentance; desire; power, strength; *pudendum viri*. Av. ۱۳۵۵, Sans. अर्यमन्.

૧૩૫૮ જેડમ } અ-દર્માન, a-darmân. વિં ઉપાય—ઈલાજ—ચારા
૧૩૫૯ જેડમ } વગરનું તે; આજેજ. Adj. Remediless; destitute of any means—resources; helpless. Per.

بی درمان

૧૩૬૦ જેડમ એર્માન, êrmân. વિં દીનદાર, તાબેદાર, બલો. નાં હોંકમ, કરમાન, અંતેકાદ, બરશો, બલાઈ, ધંદેરો, સાલેસાઈ, તાબેદારી, આસમાન યજ્ઞ કરેશતો. Adj. Religious, obedient, noble, good. Subs. A command, an order, faith, confidence, goodness, gentle-

ness ; a proclamation ; an order, a command ; courteousness ; obedience ; *Asmân yazad* (an angel).

અઈર્મનન અઈર્મનન, *aïrmânân*. Plu. of *êrmân*, which see.

અઈર્મનની અઈર્મનની. ભાવં નાં દીનદારી, તાબેદારી, કરમાબરદારી, અકસોસપણું. Abst. Subs. Religiousness, obedience ; submissiveness to authority ; grief, sorrow.

અદર્મનની a-darmanî. ભાવં નાં ઉપાય—ઈલાજ વગરનું, લાચારી. Abst. Subs. Remedilessness ; helplessness.

આદર્મનની âdarmânî. વિં જેનો ઈલાજ થઈ શકે તેવું. Adj. Remediable.

અઈર્મનશને *aïrmânashnê*. નાં મુસાફરઆનું, ધર્મશાળા, મજલસની જગા, આહેશ, મરજી, ઈચ્છા, સારાં આચરણ. Subs. An inn ; a house for the lodging and entertainment of travellers ; a place for a public assembly ; desire, wish ; good manners.

અઈર્મની *aïrmânî*. નાં મુમાસ્તો, કારકુન, કરમાબરદાર ; નોકર. Subs. An agent, a deputy ; a manager ; one who obeys the orders of his superior ; a servant.

અઈર્મનીઆન *aïrmânîân*, plu. 'of *êrmânî*, which see.

અઈર્મનસરાએ *aïrmânsarâê*. નાં. આએ મુનિયાં

—જગત—પૃથ્વી. Subs. This world—universe—earth.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થમનીદન, aīrmānīdan. ક્રિ० કરમાબરદાર—તાબેદાર—આધીન કરવું; કરમાબરદારી કરવી; ગોલામ કરવું. V. To make obedient—submissive; to comply with the commands of a superior; to enslave.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થમનીદે, aīrmānīdē. ભૂં કું કરમાબરદાર—તાબેદાર ધીધેલું, ગોલામગીરીમાં લીધેલું. Past partic. Brought to subjection, made obedient; reduced to slavery.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થર-મીનશની, a-īr-mīnashnī. વિ० ખરાબ મનશનીનું, નાકરમાંનીવાલું Adj. Evil-minded; disobedient.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થર-મીનશની, aīr-mīnashnī. વિ० કરમાન રાખનારે—માનનારે, તાબેદારીવાલું. Adj. Yielding compliance with commands—orders; submissive.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થર-મીનશની, aīr-mīnashnī. નાં નેક-ભલી મનશની, પુરોવિચાર. Subs. Good-mindedness; complete thought. Comp. Av. જાગૃત્યજ્ઞાન

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થર-મીનશની, ajēr-mīnashnī. નાં ઉતરતો વિચાર, તાબેદારી, ગોલામગીરી. Subs. An inferior thought; obedience; state of slavery; servility.

જાગૃત્યજ્ઞાન અર્થર-મીનશને, a-īr-mīnashnē. See જાગૃત્યજ્ઞાન a-īr-mīnashnī.

જાગૃત્યજ્ઞાન આર્થર-મીનશને. āīr-mīnashnē. See જાગૃત્યજ્ઞાન aīr-mīnashnī.

જોડાં અઈર-મીનશના-તર, aîr-mînashna-tar. વિં વ-
ધારે બલાં વિચારનું. Adj. Pertaining to a nobler
thought.

જોડાં અઈર્મન, aîrman. નાં બલો વિચાર. વિં રાજ, કરમા
ખરદાર. Subs. A good thought. Adj. Willing-
minded ; obedient to one's order.

જોડાં એર્મન, êrman. નાં મરદી, મરદાંનગીની શક્તી. Subs.
Virility ; virile power.

જોડાં હીર્મન્દ, hîrmand. નાં પાહાદશાહ ગુસ્તાસપની એક લકબ
છે; જોદા પરસ્ત, એબાદત કરનાર. Subs. A surname
of king Gushtasp ; God-worshipper ; one who
offers prayers to God.

જોડાં હેર્મન્દ, hermand. નાં એક નદીનું નામ, તેમજ એક
સેહેરનું નામ છે. Subs. Name of a river—town.
Comp. Pehl. હર્મન્દ, 'Av. હર્મન્દ, Per. هيرمند

જોડાં અઈર-મનશને, એર્મનશને, aîr-manashnê, êrmana-
shnê. નાં નેક નઈઅત, પાકીજેહ વિચાર, પ્રમાણિક માણસ,
રાસ્ત જોલનાર, લાયક આદમી, નેક બખત આદમી, લાયકપણું,
આદમીઅત, ગમગીની. Subs. A good intention ; a
holy—virtuous thought ; an upright man ; one
who speaks the truth ; a worthy man ; a for-
tunate person ; worth ; manliness ; grief.

જોડાં અઈર-મનશની, aîr-manashnî. વિં બલા વિચા
રનું. Adj. Pertaining to a noble idea.

જોડાં અઈર્મન, aîrman. See જોડાં, aîrmân.

૧૧૭૬ એર્મન, *erman*. નાં એક બંદગીનું નામ છે. Subs.

The name of a prayer. Comp. Av. ૧૧૭૬

૧૧૭૭ અ-ગર્મોક, *a-garmók*. વિં મંજુર—કબુલ નહીં તે.

Adj. Not accepted—complied with.

૧૧૭૮ દો-દર્મોક, *dô-darmók*. નાં એરીઆવ ; શીઆવ તે સફેદ સુતરના વણેલા કપડાં કે જે શુજરેલાનાં રવાનની નઈ-અતે ઈજવામાં આવેછે. Subs. Two *shjâvs* ; *shjav*, that is clothes made of white cotton which are consecrated in honour of the dead.

૧૧૭૯ અ-ગર્મોકી, *a-garmókî*. નાં મંજુરીઆત—કબુલાત વગરની હાલત. Subs. State of being unaccepted.

૧૧૮૦ અઈર્મત-રોદ, *airmat-rôd*. નાં અઈર્મત નામની નદી. Subs. The name of a river.

૧૧૮૧ એરર, *êrar*. નાં શરમ, આખર. Subs. Shame, honour.

૧૧૮૨ એરરા, *êrara*. નાં નાહસલાગ, ધર્મશાળા, દેવાનશાળા, ઘેલા આદમીઓને રહેવાનું મથક. Subs. Flight ; an inn ; a mad-house ; an asylum for the insane.

૧૧૮૩ એલ્લુનેદ, *ellânêd*. કિં ગોસલ કરેછે, નાહેછે, સ્નાન કરેછે. V. Cleanses with water, bathes, makes ablutions (pres. tense).

૧૧૮૪ અ-દરરુનતન, *a-dararunâtan*. કિં નહીં કાડવું, નહીં ચીરવું. V. Not to tear—split.

